

Dell™ Teknologiguide

Notater, varsler og advarsler

NOTAT: Et NOTAT angiver vigtige oplysninger, som du kan bruge for at udnytte computeren optimalt.

VARSEL: En VARSEL angiver enten en mulig beskadigelse af hardware eller tab af data og oplyser dig om, hvordan du kan undgå dette problem.

ADVARSEL: EN ADVARSEL angiver mulig tingskade, legemsbeskadigelse eller død.

Punkter angående *Microsoft® Windows Vista®* og *Windows® XP* henviser til hhv. *Windows Vista Ultimate* og *Windows XP Professional* edition i standard visning.

NOTAT: Punkter kan variere, alt efter versionen af det operativsystem, som er installeret på computeren.

repræsenterer Windows Vista Start-knap.

repræsenterer Windows XP Start-knap.

Oplysningerne i dette dokument kan ændres uden varsel. Nogen af oplysningerne i dette dokument er muligvis ikke gældende for alle Dell-systemer.

© 2007–2008 Dell Inc. Alle rettigheder forbeholdes.

Enhver form for gengivelse af disse materialer uden skriftlig tilladelse fra Dell Inc. er strengt forbudt.

Varemærker, som bliver brugt i denne tekst: *Dell*, *DELL*-logoet, *DellConnect*, *StrikeZone*, *Wi-Fi Catcher*, *ExpressCharge* og *Dell TravelLite* er varemærker, som tilhører Dell Inc.; *Intel* og *iAMT* er registrerede varemærker, som tilhører Intel Corporation i USA og andre lande. *Bluetooth* er et varemærke, som ejes af Bluetooth SIG, Inc. og bliver brugt af Dell Inc. iflg. licens; *Blu-ray Disc* er et varemærke, som ejes af Blu-ray Disc Association; *Microsoft*, *Windows*, *Internet Explorer*, *Windows Vista* og *Windows Vista* startknaplogoet er enten varemærker eller registrerede varemærker, som tilhører Microsoft Corporation i USA og/eller andre lande.

Andre varemærker og varenavne kan være anvendt i dette dokument som reference til enten producenten, der ejer mærkerne og navnene, eller til deres produkter. Dell Inc. fraskriver sig ethvert ejerforhold for så vidt angår varemærker og varenavne, som ikke er deres egne.

Indholdsfortegnelse

1	Sådan finder du flere oplysninger	25
	Knappen Start	25
	Microsoft Windows Hjælp og support	26
	Windows Vista®	27
	Windows® XP	27
	Kontrolpanel	28
	Information om installeret hardware	28
	Enhedshåndtering	28
	Hardwareenheder, som er installeret på computeren	29
	Programmer, som er installeret på computeren	30
	Trådløst netværk	30
	Dell Supports websted	31
	Teknisk support	31
	Kundeservice	32
	Garantioplysninger	32
	Dell-fora	33
	Kontakt os	33
	Indstillinger for BIOS (systeminstallationsprogram)	33
2	Microsoft Windows-skrivebordet	35
	Oversigt	35

Proceslinje	36
Oversigt	36
Visning af Proceslinjen	37
Tilpasning af proceslinjen.	37
Visning af skjulte ikoner fra Meddelelsesområdet	37
Tilføjelse af ikoner på Meddelelsesområdet	38
Ikoner og genveje på skrivebordet	38
Sletning af et ikon fra skrivebordet.	39
Oprettelse og sletning af programgenveje på skrivebordet	39
Genvejsmenuer.	40
Ændring af skrivebordets udseende.	41
Windows Vista®	41
Windows® XP.	42
Indstilling af en pauseskærm	43
Windows Vista	43
Windows XP	43
Knappen Start (menu)	44
Oversigt	44
Tilpasning af Start-menuen	45
Kontrolpanel	46
Åbning og brug af Kontrolpanel	47
Tilpasning af computerindstillinger.	47
Håndtering af computerydeevnen	47
3 Skærme	49
Rengøring af computerskærmen	49

Justering af skærmens opløsning	50
Windows Vista®	51
Windows® XP	51
Problemløsning	52
Sådan vælges de bedste skærmindstillinger	52
Indstilling af skærmopløsning for eksterne LCD-skærme	52
Indstilling af visning på flere skærme	53
Windows Vista	54
Windows XP	54
Brug af sensoren for omgivende lys i lyse omgivelser eller omgivelser med lidt lys	55
Kabler og forbindelser	57
DisplayPort™ - Funktioner og fordele	58
NVIDIA SLI- og ATI Crossfire-teknologier	58
4 Navigationsenheder (mus, tastatur, berøringsplade)	59
Mus	59
Sådan kontrolleres museknappernes hastighed	60
Sådan kontrolleres rullehjulets hastighed	60
Rengøring af en ikke-optisk mus	61
Rengøring af en optisk mus	61
Brug af en Bluetooth®-aktiveret trådløs mus	62
Berøringsplade	63
Cirkulær rulning	64
Zoom med enkelt finger	64
Rengøring af berøringspladen	64

Brug af en berøringsmarkør (trackstick eller tablet pc-pen)	65
Sådan tændes og slukkes berøringsmarkøren fra kontrolpanelet.	65
Sådan tændes og slukkes berøringsmarkøren fra proceslinjen	65
Brug af en USB-pegeenhed (mus)	65
Fejlfinding af USB-pegeenhed	66
Tastatur	67
Tilpasning af tastaturet	68
Baggrundsoplyst tastatur	68
Ændring af tastaturets sprog	69
Brug af det numeriske tastatur på en bærbar computer	70
Generelle tastaturgenveje	71
5 Printere - Indstillinger og drivere	73
Adgang til printerinformation	73
Ændring af printerindstillinger	74
For Windows Vista®	74
For Windows® XP.	74
Opsætning af printere	75
Tilføjelse af en printer.	75
Opsætning af standardprinterens	76
Deling af printere på et netværk	76
Installation af en printerdriver	77

6	Drev og medier	79
	Frigørelse af plads på harddisken	79
	Øjebliksbilleder	79
	Reducering af den harddiskplads, som bliver brugt af Øjebliksbilleder	80
	Solid-State Drive (SSD)	80
	Installation af drivere til mediedrev	81
	Sådan vurderes om en enhedsdriver er kilden til et enhedsproblem	81
	Erstatning af en driver med en tidligere version af driveren	81
	Brug af mediet Drivere og hjælpeprogrammer til at geninstallere en driver	82
	Manuel geninstallation af en driver	82
	Drevproblemer	83
	Problemer med optiske drev	84
	Problemer med harddisken	84
	Arbejde med RAID	85
	RAID niveau 0	85
	RAID niveau 1	86
	RAID Level 0+1-konfiguration	88
	RAID Level 5-konfiguration	89
	Indstilling af computeren til RAID-aktiveret tilstand	89
	Konfiguration af RAID	90
7	Slukning af computeren	101
	Windows Vista®	101
	Windows® XP	101

Lukningstilstande	103
Microsoft® Windows Vista®	103
Windows® XP.	103
Standstning af et program, som ikke reagerer.	104
Standstning af en proces, som ikke svarer	105
Tildocking og fradocking af din bærbare computer	106
Fradocking af din computer, mens den er tændt - Hot fradocking	106
Fradocking uden at slukke den	107
Nedlukning af computeren, når den ikke lukker ned normalt.	107
Nedlukning af en fastlås eller "frossen" computer	108
Nedlukning af en computer, som er holdt op med at svare og viser en solid blå skærm.	109
Start af computeren i Fejlsikret tilstand.	110
Genstart af computeren efter strømsvigt	110
8 Filer og mapper	113
Navigation til filer	114
Valg og åbning af filer.	115
Valg af en gruppe filer	115
Valg af adskillige vilkårlige filer.	115
Åbning og gemning af en fil.	116
Åbning af et grafisk billede (billede eller kunst)	116
Sådan finder du filer	116
Søgning efter en fil	116

Omdøbning af filer	117
Udskrivning af filer	117
Sletning af filer	117
Deling af filer	118
Windows Vista	118
Windows XP	119
Deling af filer med adgangskodebeskyttelse	119
Begrænsning af adgang til en fil	120
Overførsel af filer og indstillinger til en ny computer	120
Overførsel af filer fra en computer, som bruger Windows XP til en computer, som bruger Windows Vista	120
Overførsel af filer mellem computere, som bruger Windows XP	121
Sikkerhedskopiering af filer	121
Windows Vista	121
Windows XP	122
Kørsel af sikkerhedskopiering, når indstillingerne er forudkonfigurerede	123
Udførsel af sikkerhedskopiering med skjulte drev	123
Gendannelse af filer	123
Windows Vista	123
Windows XP	123

9	Håndtering af programmer	125
	Installation af programmer på din computer	125
	Installation af programmer fra en cd eller dvd med Microsoft® Windows®	125
	Installation (overførsel) af programmer fra internettet	125
	Installation af programmer fra et netværk	126
	Windows Vista®	126
	Windows® XP.	127
	Fjernelse af programmer fra computeren	127
	Windows Vista	127
	Windows XP	128
	Afslutning af et program, som ikke svarer	128
10	Vedligeholdelsesopgaver (forbedring af ydeevne og sikring af sikkerhed)	129
	Udførelse af vedligeholdelsesopgaver for at øge computerens hastighed og af sikkerhedshensyn	129
	Rengøring af computeren	130
	Før du starter	130
	Sådan rengøres computeren	130
	Rengøring af optiske drev og optiske drevmedier	130
	Håndtering af computerydeevnen	131
	Windows Vista®	131
	Windows® XP.	132

Forbedring af ydeevne	133
Forbedring af systemopsætningsbaseret ydeevne	133
Forbedring af software-baseret ydeevne	133
NVIDIA-ydeevne	133
NVIDIA Monitor	135
Oprydning af dit harddrev	135
Defragmentering af dit harddrev	136
Søgning efter og reparation af diskfejl	137
Scanning for virus og spyware	137
11 Strømforsyning (indstillinger for strømstyring, strømbeskyttelsesudstyr og batterier)	139
Indstilling af strømstyringsfunktioner	139
Windows Vista®	139
Windows® XP	142
Strømbeskyttelsesenheder	144
Strømtødssikring	144
Netapparat	145
Nødstrømforsyning (UPS)	145
Batterier i bærbare computere	145
Når du bruger din bærbare computer for den første gang	146
Bevaring af batteriets driftstid	146
Udskiftning af et batteri	147
Kontrol af batteriopladningen	148
Besparelse af batteristrøm	149

Opladning af batteriet	150
Opbevaring af batteri	150
US Department of Transportation (DOT) Restriktioner for batteri til bærbar computer	150
Dell™ ControlPoint Power Manager	151
12 Netværk (LAN, trådløs, mobilt bredbånd)	153
Oversigt	153
Lokalnet (LAN)	154
Hvad du skal bruge for at opstille et LAN	155
Konfiguration af et nyt LAN	155
Trådløst lokalnetværk (WLAN)	156
Hvad du skal bruge for at opstille et WLAN	157
Kontrol af det trådløse netværkskort	157
Geninstallation af software og drivere til det trådløse netværkskort	158
Opstilling af et nyt trådløst lokalnet (WLAN)	158
Ad-hoc-netværk	161
Mobilt bredbåndsnetværk eller trådløst WAN (WWAN)	162
Etablering af en mobil bredbåndsnetværksforbindelse	163
Kontrol af dit mobile bredbåndskort	163
Oprettelse af forbindelse til et mobilt bredbåndsnetværk	163
Aktivering af mobil bredbåndsservice	163

Styring af netværket med Dell Mobile Broadband Card Utility	164
WiMAX	164
WPAN	165
Håndtering af netværket	165
Sikring af netværket	165
Sikring af dit trådløse lokalnet (WLAN)	167
Sikring af sikkerhed ved anvendelse af offentlige Wi-Fi netværk (Hotspots)	168
Find netværk med Dell Wi-Fi Catcher™	
Network Locator	170
Scanning efter et trådløst netværk.	170
Aktivering af Network Locator	170
Håndtering af computere i netværk med Intel AMT (Intel® Active Management Technology)	172
13 Adgang til internettet	173
Oversigt	173
Hvad du skal bruge for at oprette forbindelse til internettet	173
Webbrowsere til visning af internetsteder	174
Webadresser	175
Opsætning af din internetforbindelse	175
Windows Vista®	175
Windows® XP	176
Fejlfinding af problemer ved tilslutning til internettet	177

Indstillinger for webbrowser	177
Indstilling af browserens startside	177
Indstilling af måden, hvorpå browseren viser websider	178
Spar plads ved at indstille måden, hvorpå browseren logger browserdata	179
Forøgelse af computerhastighed ved at begrænse antallet af åbne Internet- vinduer	179
Brug af Tilgængelighedsindstillinger for synshæmmede	180
Internetsikkerhed og beskyttelse af personlige oplysninger	180
Forøgelse af sikkerhed til din computer, mens du er på internettet.	180
Beskyttelse af dine personlige oplysninger mens du er på internettet.	181
Vira	181
Firewall	182
Spyware og skadelig software	183
Spam	185
Phishing	185
Sikre indkøb over internettet	186
Kontrol af pop-up-vinduer	186
Kontrol af uønskede værktøjslinjer	187
Klassifikationsfilter/Forældrekontrol	187
Markering med bogmærke af favorit websteder	188
Søgning efter information på internettet	188
Ændring af indstillingerne for internetprotokol (TCP/IP).	189

Udskrivning af en webside	189
Frigørelse af plads og beskyttelse af din computer	190
Rydning af browseroversigt	190
Sletning af Temporary Internet Files	190
Formindskelse af størrelsen på mappen med midlertidige filer	190
Bevaring af privatliv ved at blokere og slette cookies	191
14 E-mail	193
   Oprettelse af en ny e-mail-konto	193
Windows Vista®	194
Windows® XP	194
   Håndtering og organisering af e-mail-meddelelser	194
Windows Vista	194
Windows XP	196
   Sikring af din e-mail	196
Reducering af spam	197
Vira og phishing	198
Undgå vedhæftede filer i e-mail	198
   Visning af e-mail-meddelelser	199
   Afsendelse af e-mail	199
Windows Vista	199
Windows XP	200

Oprettelse af en kontaktgruppe (Adresseliste)	200
Windows Vista	200
Windows XP	201
Sikkerhedskopiering af e-mail-meddelelser	202
Windows Vista	202
Windows XP	202
15 Multimedie (cd'er/dvd'er, 5.1 Audio, MP3-afspillere, tv, digitaltalkameraer og projektorer)	203
Oversigt	203
Cd'er, dvd'er og Blu-ray Disc™	204
Afspilning af cd-, dvd- eller Blu-ray Disc-medier	204
Kopiering af cd-, dvd- eller Blu-ray Disc-medier	206
5.1 lyd	207
Opsætning af 5.1 lydforbindelser	207
Bærbar medieenhed (MP3-afspillere)	208
Tilslutning af en bærbar medieenhed (MP3-afspiller) til din computer.	208
Opsætning af den bærbare medieenhed til at synkronisere i Windows Media Player	208
Opsætning af den bærbare medieenhed for første gang	209
Kopiering af lyd- og videofiler til din bærbare medieenhed	209
Afspilning af medier med Dell fjernbetjeningen	210
Justering af lydstyrken på computeren	210

Aktivering af S/PDIF digitallyd gennem mediesoftwaren	210
Aktivering af S/PDIF digitallyd i Windows-lyddriveren	211
Konfiguration af Cyberlink (CL)-hovedtelefoner)	211
Brug af et digitalkamera med din computer	212
Brug af Windows Media Player	212
16 Tilslutning af computeren til et tv og justering af skærmindstillingerne	215
Tag adgang til et tv med computeren ved brug af et tv-tunerkort	215
Tilslutning af computeren til et tv eller en lydenhed	215
Sådan afgør du, hvad du har, og hvad du skal bruge.	217
Identifikation af stikkene på din computer	217
Identifikation af stikkene på dit tv	219
Fastlæggelse af de kabler og skærmkort, som du får brug for	219
Tilslutning af computeren til et tv eller en lydenhed	221
Udførsel af de grundlæggende tilslutningstrin	223
Vælg af det korrekte indgangssignal fra tv-menuen	225
Eksempel på tv-menu.	226
Hvad man skal gøre, hvis tv'et ikke finder et signal	227

Evaluering af forslag til tilslutningskonfigurationer	228
Aktivering af skærmvisningen for computeren og tv'et	237
Bekræft tilslutningen til tv'et	237
Bekræft indgangssignalet for tv'et	237
Indstil tv'et som en skærmenhed	237
Indstil skærmvisningerne	238
Tilstanden med to uafhængige skærme	239
Skift mellem primær og sekundær skærm	240
Skift af skærbilledet.	240
Konfiguration af skærmindstillinger	240
Indstilling af skærmopløsningen med Windows-menuen Egenskaber for skærm	241
Adgang til fanen Indstillinger i menuen Egenskaber for skærm	242
Adgang til yderligere funktioner med knappen Avanceret	243
Adgang til skærmkortets kontrolfunktioner.	243
Få hjælp til problemer med skærmopløsning.	243
Justering af skærmindstillinger med skærmkortets kontrolpanel	244
Windows Vista	244
Windows XP	244
Brug af guiderne	245
Brug af en skærmkortguide til at konfigurere skærmindstillinger	245
Brug af en tv-guide til at konfigurere skærmindstillinger	246
Få hjælp til skærmkortets kontrolpaneler.	247

Fejlfinding af skærminstillinger	247
Her kan du finde hjælp	247
Løsning af almindelige problemer	247
17 Sikkerhed og beskyttelse af personlige oplysninger	249
Beskyttelse af din computer – Brug af administratorrettigheder, brugergrupper og adgangskoder	249
Administratorrettigheder	249
Brugergrupper	250
Adgangskoder	251
Smart Card	252
Fingeraftrykslæsere	252
Software til ansigtsgodkendelse	253
Brug af en firewall til at gøre din computer sikker	253
Aktivering af Windows Firewall	253
Kryptering af filer og mapper	254
Brug af antivirussoftware	254
Vedligeholdelse af sikkerhed ved brug af et offentligt trådløst netværk	255
Reduktion af risiko for computervira	255
Håndtering af cookies	256
Blokering af alle cookies	256
Sådan kan du undgå spyware og skadelig software	257

18 Microsoft® Windows® XP Pro Fjernskrivebord	259
Aktivering fjernskrivebordet på værtcomputeren	259
Installation af fjernskrivebordets klientsoftware	260
Opkald fra en fjernplacering.	260
19 Gendannelse af operativsystemet.	263
Brug af Microsoft® Windows® Systemgendannelse	263
Sådan startes Systemgendannelse.	264
Fortrydelse af den sidst udførte systemgendannelse.	264
Aktivering af systemgendannelse	265
Sådan bruges Dell™ PC Restore og Dell Factory Image Restore	265
Windows Vista: Dell Factory Image Restore	266
Anvendelse af mediet Operating System	267
Før du starter	267
Geninstallation af Windows XP eller Windows Vista	267
20 Problemløsning	269
Fejlfindingsværktøjer	270
Lysdioder for stationære computere	271
Diagnostiske lamper for stationære computere.	272

Diagnostiske lamper for bærbare computere	273
Systemmeddelelser for stationære computere	273
Systemmeddelelser for bærbare computere	274
Windows Hardwarefejlfinding	279
Sådan køres Dell Diagnostics	279
Dell Support Center.	284
Problemløsning	286
Problemer med batteriet	286
Drevproblemer	286
Problemer med optiske drev	287
Problemer med e-mail, modem og internettet.	288
Fejlmeddelelser.	289
Problemer med IEEE 1394-enheder.	290
Tastaturproblemer for eksterne tastaturer.	291
Problemer med software og med, at computeren hænger	292
Problemer med hukommelse	294
Museproblemer.	294
Netværksproblemer	295
Problemer med strøm.	296
Printerproblemer	297
Scannerproblemer	298
Problemer med lyd og højttalere	299
Problemer med berøringsplade eller mus for bærbare computere	300
Problemer med video og skærm	301
Tænd/sluk-lamper	303
Dell Technical Update-service	304

21 Systemopsætning 305

Visning af systemindstillinger med systeminstallationsprogrammet	305
Åbning af systeminstallationsprogrammet	306
Arbejde med indstillinger på skærmen til systeminstallationsprogrammet	306
Ændring af startrækkefølgen	307
Udførelse af en engangsstart.	308
Ændring af startrækkefølgen til en USB-enhed	308
Ændring af BIOS-indstillingerne	309
Visning af BIOS-indstillingerne	309
Opgradering af BIOS (flashing af BIOS)	309

22 Porte 311

USB-port	311
IEEE 1394-port	312
RS232 serielport	313
Parallelport	314
eSATA-port	315
Modem	316
Ethernetport	317
Tastatur- og mus-port (PS2)	318
VGA-port	319
DVI-I port	320

S-video tv-out-port	321
Komponentvideo	322
Composite video	323
HDMI port	324
DisplayPort™	325
S/PDIF Port (koaksial RCA)	326
S/PDIF Port (Toslink)	326
Audioporte	327
23 Få hjælp	329
Sådan får du hjælp	329
Dell Support Service	330
Teknisk support og kundeservice	330
DellConnect™	330
Onlinetjenester	331
AutoTech-servicen	332
Automatiseret ordrestatusservice	332
Problemer med din ordre	332
Produktinformation	332
Returnering af varer til garantireparation eller refundering	332
Inden du ringer	333
Sådan kontaktes Dell	335

Sådan finder du flere oplysninger

Knappen Start

Fra Microsoft® Windows® operativsystemets skrivebord kan du klikke på knappen Start og få adgang til ressourcer, programmer og særlige funktioner til at håndtere måden, hvorpå Windows bliver vist og fungerer på computeren.

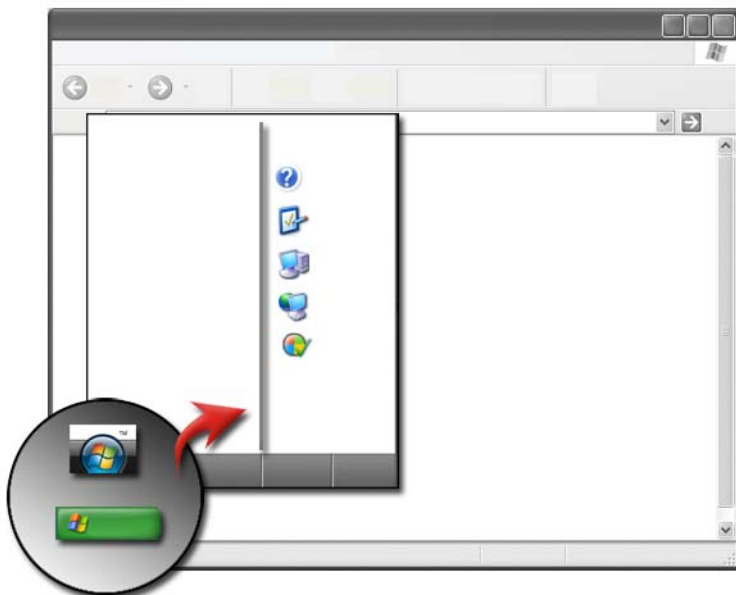
Knappen Start ser måske ikke ens ud, alt efter Windows-versionen, men den kan altid findes i venstre side af proceslinjen i Windows.

Fra Start-knappens menu kan du tage adgang til:

- Microsoft Windows Hjælp og support
- Kontrolpanel
- Information om installeret hardware
- Enhedshåndtering
- Programmer, som er installeret på computeren
- Trådløst netværk
- Dell Supports websted

Microsoft Windows Hjælp og support

Dette informationscenter giver instruktioner, tips og generelle oplysninger om Microsoft Windows og forklarer, hvordan de tilgængelige funktioner anvendes. Det giver også adgang til dokumentation til computeren og enheder, som er installeret på computeren. Sådan får du adgang til Windows Hjælp og support:

- 1 Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.
- 2 Klik på det emne eller den opgave, som du vil udføre.
- 3 Hvis den specifikke opgave ikke er vist, kan du bruge søgefunktionen. I feltet **Start søgning** (eller **Søg** i Windows XP), indtaster du et ord eller udtryk, som beskriver dit spørgsmål og derefter trykker du på <Enter> eller du kan klikke på pilen eller forstørrelsesglasset.
- 4 Klik på det emne, der beskriver spørgsmålet.
- 5 Følg anvisningerne på skærmen.

Windows Vista®

Grundlæggende computerinformation

Klik på Start → Kontrolpanel → System og vedligeholdelse → System for at se information om computeren.

Windows® XP

Brugerhåndbøger

For at se de brugerhåndbøger, som kan findes på computeren, skal du klikke på Start → Hjælp og support → Dell Bruger- og systemhåndbøger (fra Vælg et emne).

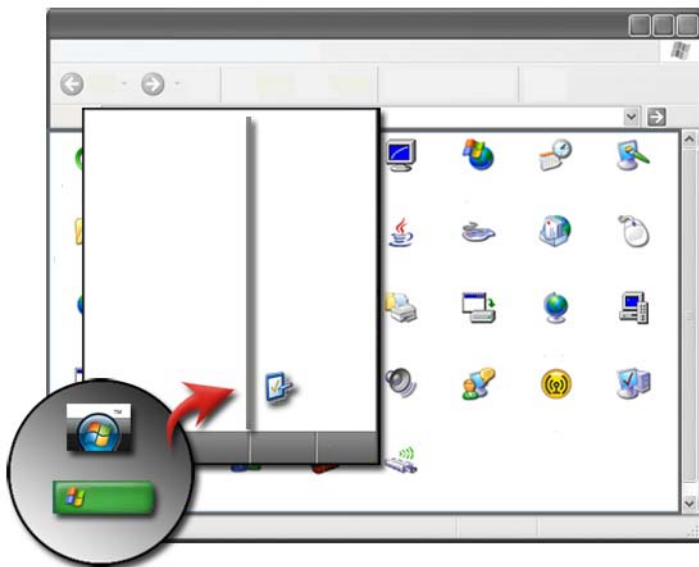
Grundlæggende oplysninger

Klik på Start → Hjælp og support → Funktioner (fra Vælg en opgave) for at se computerens oplysninger og diagnosticere problemer.

Du kan også se flere detaljer om computeren gennem kontrolpanelet (Se "Kontrolpanel" på side 28).

Kontrolpanel

For at administrere visningsegenskaber og computerfunktioner skal du klikke på Start eller → Kontrolpanel.

 FOR MERE INFORMATION: Se Windows Hjælp og support: klik på Start eller → Hjælp og support.

Information om installeret hardware

Enhedshåndtering

Brug Enhedshåndtering til at se en liste med alle enheder, som er installeret på computeren og til at lære mere om, hvordan en specifik enhed er konfigureret.

Windows Vista®

Klik på Start → Kontrolpanel → System og vedligeholdelse → System → Enhedshåndtering (kan findes under Opgaver).

Windows® XP

Klik på Start → Kontrolpanel → Ydelse og vedligeholdelse → System → fanebladet Hardware → Enhedshåndtering.

 FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om computerens hardwarekomponenter finder du under emnet **Vis oplysninger om computeren** i Windows Hjælp og support: klik på Start eller → Hjælp og support.

Hardwareenheder, som er installeret på computeren

Klik på Start eller → Alle programmer → Tilbehør → Systemværktøjer → Systemoplysninger.

Dobbeltklik på **Komponenter** for at udvide kategorien **Komponenter**.

Enhedsspecifikationer

- 1 Klik på Start eller → Alle programmer → Tilbehør → Systemværktøjer → Systemoplysninger.
- 2 Dobbeltklik på **Komponenter** for at udvide kategorien **Komponenter**.
- 3 Klik på enhedens kategori for at se en tabel, som identificerer komponenten eller enhedens navn og relateret indstilling og konfigurationsinformation.

Eksport af systemoplysninger som en tekstfil

- 1 Klik på Start eller → Alle programmer → Tilbehør → Systemværktøjer → Systemoplysninger.
- 2 På menuen **Fil** klikkes på **Eksport**.
- 3 Indtast filnavnet i **Filnavn**.
- 4 Vælg filtypen fra rullemenuen **Gem som type**.
- 5 Klik på **Gem**.

Programmer, som er installeret på computeren

Klik på **Start** eller → **Alle programmer** for at se tilgængelige programmer.

Hvis et program ikke er vist **Alle programmer**, kan du bruge funktionen **Søg** til at søge efter et specifikt program:

Windows Vista®

- 1 Klik på **Start** → **Søg**.
- 2 Indtast programmets navn i feltet **Søg**.
- 3 Tryk på <Enter>.

Windows® XP

- 1 Klik på **Start** → **Søg** → **Alle filer eller mapper**.
- 2 Indtast navnet på programmet og klik på **Søg**.

Trådløst netværk

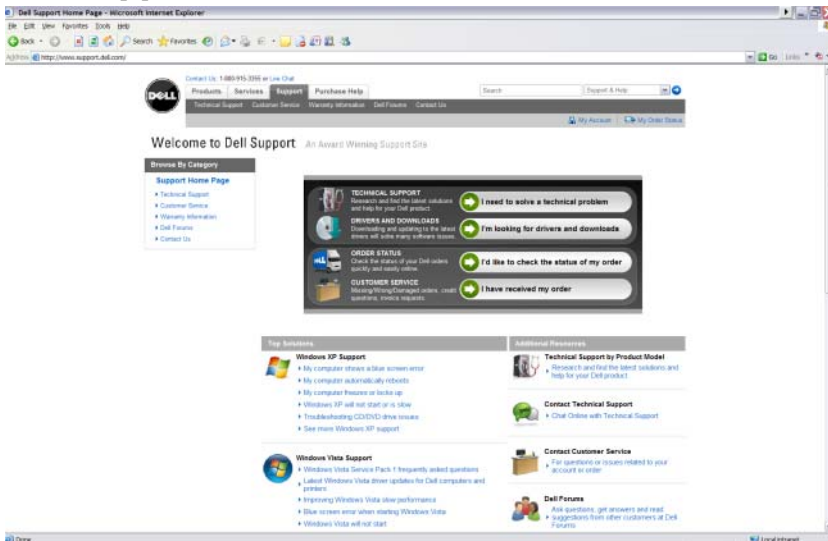
Oplysninger om trådløst netværk kan findes de følgende steder:

Enhedsguider	Se Microsoft Windows Hjælp og support for at se enhedsguider for det specifikke trådløse kort, som er installeret i computeren. Enhedsguider giver nyttige oplysninger om at oprette forbindelse til et trådløst netværk, samt håndtering af en trådløs netværksforbindelse.
Windows Hjælp og support	Se Microsoft Windows Hjælp og support for generel information om trådløst netværk. Emnet "Netværk og webbet" indeholder en oversigt, krav, detaljer om forbindelser samt selvstudier i grundlæggende netværk.

FOR MERE INFORMATION: For at lære mere om trådløse netværk, kan du se "Netværk (LAN, trådløs, mobilt bredbånd)" på side 153.

Dell Supports websted

Webstedet Dell Support på support.dell.com indeholder forskellige oplysninger:

- **Teknisk support:** Find de seneste løsninger og hjælp til dit Dell-produkt.
- **Kundeservice:** Se funktioner, såsom ordrestatus og afhentning til Dell-produkter.
- **Garantioplysninger:** Information vedrørende garanti på Dell-produkter.
- **Dell-fora:** Information om fora til diskussion og support af Dell-produkter.
- **Kontakt os:** Information om forskellige kontaktmuligheder til Dell.

Teknisk support

- Drivere og downloads
- Enterprise Resource Center
- Find Express Service Code
- Håndbøger
- Listen Mine systemer
- Sikkerhedscenter

- Supporthistorik og status
- Systemkonfiguration
- Tekniske abonnementer
- Søg i fejlfinding
- Windows Vista Center
- Windows XP Supportcenter
- Trådløs center

Kundeservice

- Dell Financial Services
- Ofte stillede spørgsmål
- Fakturaer
- Bortkommet, Forkert og Beskadiget
- Ordrestatus
- Overførsel af ejerskab
- International overførsel af ejerskab
- Følgesedler
- Afhentning/Genlevering
- Dell Dollars/Rabatcenter
- Rapportér et stjålet system
- Returneringer
- Opdatér faktureringsadresse

Garantioplysninger

- Udløbet garantiservice
- Forlæng og opgradér garanti
- Overførsel af ejerskab
- International overførsel af ejerskab
- Servicekontrakter og formularer
- Garantistatus

Dell-fora

- Supportfora
- Diskussionsfora

Kontakt os

- Kundeservice
- Finansieringssupport
- Salgssupport
- Teknisk support
- International support til bærbar computer

Indstillinger for BIOS (systeminstallationsprogram)

BIOS er en funktion, der fungerer som en grænseflade mellem computerhardwaren og operativsystemet. Du skal måske opdatere dine BIOS-indstillinger, når du fjerner og udskifter visse hardwarekomponenter.

NOTAT: Selvom computerens tid, dato eller adgangskode kan ændres med BIOS'en, anbefales det at bruge de funktioner, som tilbydes af operativsystemet.

Brug systeminstallationsprogrammet til at:

- Ændre systemkonfigurationsoplysningerne, når du har tilføjet, ændret eller fjernet hardware i computeren.
- Indstille eller ændre brugervalgbare funktioner, såsom din adgangskode.
- Bekræfte information om computerens aktuelle konfiguration, såsom systemhukommelsens størrelse.

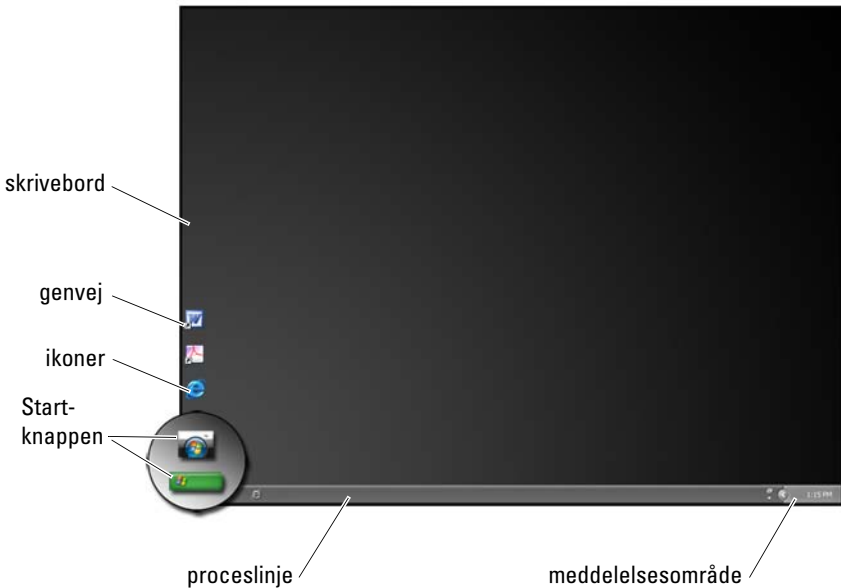
FOR MERE INFORMATION: For at lære mere om adgang til systemets installationsprogram og konfiguration af hardwarekomponenter, kan du se "Systemopsætning" på side 305.

Microsoft Windows-skrivebordet

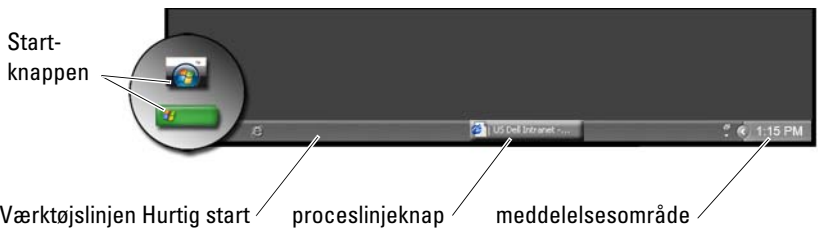
Oversigt

Microsoft® Windows® -skrivebordet er et skærmområde, som bliver vist, når Windows-operativsystemet starter op. Komponenterne på skrivebordet inkluderer en baggrund, ikoner, genveje og en proceslinje, der som regel er anbragt nederste på skærmen.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om Windows-skrivebordet finder du under "Grundlæggende funktioner" i Windows Hjælp og support: klik på Start eller → Hjælp og support.

Proceslinje

Oversigt

Windows proceslinjen kan som regel findes nederst på skrivebordet, men den kan flyttes. Proceslinjen giver hurtig adgang til at åbne minimerede vinduer på skrivebordet, eller til ofte anvendte programmer, filer eller funktioner på computeren.

De grundlæggende sektioner på proceslinjen er:

Start-knappen	Giver adgang til menuen Start, som viser de programmer og systemfunktioner, der er installeret på computeren. Brug menuen Start til at starte softwareprogrammer og til at ændre computerindstillinger. Hvis du flytter eller ændrer størrelsen på proceslinjen, bliver knappen Start også flyttet eller ændret i størrelse.
Værktøjslinjen Hurtig start	Indeholder ikoner, som giver hurtig adgang til programmer.
Knapper på proceslinjen	Indeholder knapper, som repræsenterer minimerede vinduer til åbne programmer.
Meddelelsesområde	Inkluderer et ur og ikoner, som er forbundet med programmer.

 FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om Windows-skrivebordet finder du under "Grundlæggende funktioner" i Windows Hjælp og support: klik på Start eller → Hjælp og support.

Visning af Proceslinjen

- 1 Højreklik på et åbent område i proceslinjen.
- 2 Klik på **Egenskaber** for at åbne vinduet **Egenskaber for Proceslinje** og menuen **Start**.
- 3 På fanebladet **Proceslinje**, skal du vælge **Bevar altid proceslinjen øverst**.

Når du åbner programmer og filer, kan du måske ikke se skrivebordet.

For at se skrivebordet ved at minimere alle åbne vinduer samtidig:

- 1 Anbring markøren på et åbent område i proceslinjen.
- 2 Højreklik for at se en genvejsmenu.
- 3 Klik på **Vis skrivebordet**.

Tilpasning af proceslinjen

- 1 Højreklik på et åbent område i proceslinjen.
- 2 Klik på **Egenskaber** vinduet **Egenskaber for Proceslinje** og menuen **Start** kommer frem.
- 3 Tilpas proceslinjen ved at markere de ønskede felter på fanebladet **Proceslinje**.

Visning af skjulte ikoner fra Meddelelsesområdet

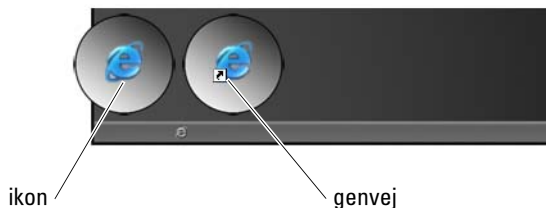
Meddelelsesområdet inkluderer ikoner hurtig programadgang. Du kan klikke på pilen i højre side af proceslinjen i nærheden af meddelelsesområdet for midlertidigt at vise de skjulte ikoner. Klik på det ønskede ikon for at vise det igen.

Tilføjelse af ikoner på Meddelelsesområdet

Proceslinjen kan tilpasses ved at vælge de ikoner, den skal vise eller skjule.

- 1 Højreklik på et åbent område i proceslinjen.
- 2 Klik på **Egenskaber**. Skærmen går som standard til fanebladet **Proceslinje**.
- 3 *For computere, som bruger Windows Vista®*, vælger du fanebladet **Meddelelsesområde**.
For computere, som bruger Windows® XP, fortsætter du til det næste trin.
- 4 Klik på knappen **Tilpas** i Meddelelsesområde.
- 5 Vælg et punkt, og tilpas derefter punktets opførsel.
- 6 Klik på **OK**.

Ikoner og genveje på skrivebordet

Ikoner, som vises på Windows-skrivebordet, er hyperlinks, der giver hurtig adgang til programmer, dokumenter og mapper. Du kan dobbeltklikke på ikonerne for at åbne en fil eller mappe eller for at køre et program.

Visse ikoner er genveje, og andre ikoner er direkte hyperlinks.

- Ikoner til genveje – Identificeret med en pil på ikonet. Genveje er hyperlinks til programmer, filer eller mapper. Det er sikkert at slette en genvej, og punktet, som genvejen fører til, bliver ikke berørt.
- Ikoner til programmer og filer – Ikoner til programfiler, dokumenter eller mapper har ikke en pil på ikonet.

TIP: For at få en bedre ydelse ud af computeren kan du oprette genveje til filer og mapper i stedet for at anbringe dem på skrivebordet.

Sletning af et ikon fra skrivebordet

- 1 Højreklik på ikonet og klik på **Slet**.
- 2 Klik på **Ja**.

TIP: Hvis du sletter et ikon med en pil, sletter du blot genvejslinket. Hvis du sletter et ikon uden en pil, sletter du filen eller mappen og ikke blot et hyperlink til filen.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om Windows-skrivebordet finder du under "Grundlæggende funktioner" i Windows Hjælp og support: klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

Oprettelse og sletning af programgenveje på skrivebordet

Du kan oprette en genvej til et program, en file eller mappe ved at bruge: Windows Stifinder eller skrivebordet

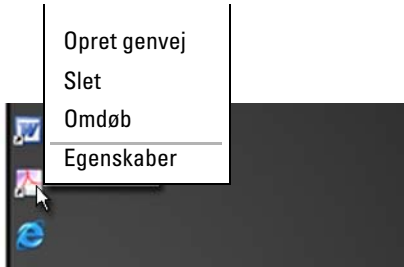
Brug af Windows Stifinder:

- 1 Højreklik på knappen **Start**, vælg **Gennemse**. Gå til den mappe eller fil, som du vil oprette en genvej til.
- 2 Højreklik på punktet, fremhæv **Send til**, og klik derefter på **Skrivebord (opret genvej)**.

Brug af skrivebordet:

- 1 Højreklik på et tomt område på skrivebordet, fremhæv **New**, og klik derefter på **Genvej**.
- 2 I vinduet **Opret genvej**, klikker du på **Gennemse** og derefter går du til stedet for det punkt, som du vil oprette en genvej til.
- 3 Frem filen eller mappen og klik på **OK**.
- 4 Klik på **Næste**.
- 5 Giv genvejen et navn og klik derefter på **Udfør**.

Genvejsmenuer

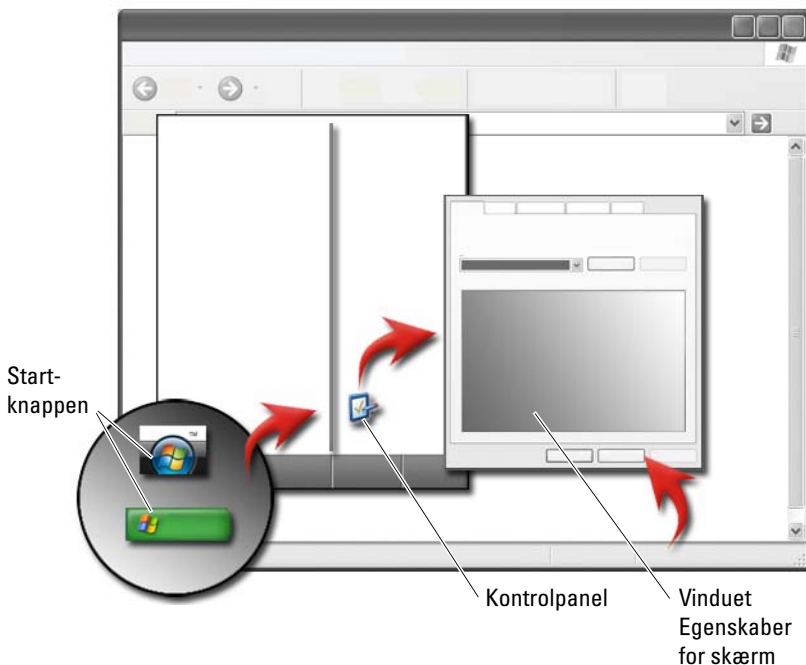

Genvejsmenuer kan findes til mange komponenter på Windows-skrivebordet, deriblandt filer og mapper. Disse menuer giver hurtig adgang til de mest almindelige kommandoer for et punkt.

Du kan få adgang til genvejsmenuerne ved at flytte markøren over punktet og højreklikke (klik med højre museknap eller højre knap på berøringspladen).

Ændring af skrivebordets udseende

Du kan tilpasse skrivebordets udseende ved at ændre forskellige komponenter. Der er adgang til de fleste af disse komponenter gennem vinduet **Egenskaber for skærm**.

Du kan styre computerens skrivebordstema, opløsning, pauseskærm, ikonernes størrelse og udseende og skærmindstillinger fra skærmen **Menu til Egenskaber for skærm**. Brug fanebladene til at vælge de punkter, som du ønsker at justere.

Windows Vista®

Fra skrivebordet:

- 1 Højreklik på et åbent område på skrivebordet.
- 2 Klik på **Personlige indstillinger**, og vinduet **Tilpas udseende og lyde** bliver vist.
- 3 Gennemse de tilgængelige indstillinger og følg de medfølgende instruktioner.

Fra Start-menuen:

- 1 Klik på **Start** → **Kontrolpanel** → **Udseende og personlige indstillinger**.
- 2 Klik på **Personlige indstillinger**. Vinduet **Tilpas udseende og lyde** bliver vist.
- 3 Gennemse de tilgængelige indstillinger og følg de medfølgende instruktioner.

Windows® XP

Fra skrivebordet:

- 1 Højreklik på et åbent område på skrivebordet.
- 2 Klik på **Egenskaber**.
- 3 Klik på **Skærm**. Vinduet **Skærmegenskaber** vises.
- 4 Gennemse de tilgængelige indstillinger og følg de medfølgende instruktioner.

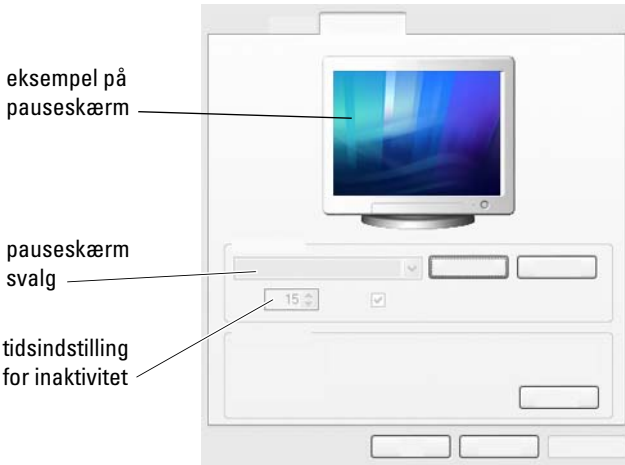
Fra Start-menuen:

- 1 Klik på **Start** → **Kontrolpanel** → **Udseende og temaer**.
- 2 Vinduet **Udseende og temaer** bliver vist.
- 3 Gennemse de tilgængelige indstillinger og følg de medfølgende instruktioner.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om Windows-skrivebordet finder du under "Grundlæggende funktioner" i Windows Hjælp og support: klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

Indstilling af en pauseskærm

En pauseskærm er et animeret grafisk billede, som bliver vist, når computeren ikke har været aktiv i et angivet tidsrum. Du kan indstille længden på det inaktive tidsrum og vælge et personligt grafiskbillede.

Windows Vista

- 1 Højreklik på et åbent område på skrivebordet.
- 2 Klik på **Tilpas**. Vinduet **Tilpas udseende og lyde** bliver vist.
- 3 Klik på **Pauseskærm** for at vælge en ny pauseskærm.
- 4 Indstil, hvor længe din computer skal være inaktiv, før pauseskærmen skal starte.
- 5 Klik på **OK**.

NOTAT: Når pauseskærmen er blevet aktiveret, skal du måske logge på igen for at tage adgang til computeren.

Windows XP

- 1 Højreklik på et åbent område på skrivebordet.
- 2 Klik på **Egenskaber**. Vinduet **Egenskaber for skærm** vises.
- 3 Klik på fanebladet **Pauseskærm**, og vælg en ny pauseskærm.

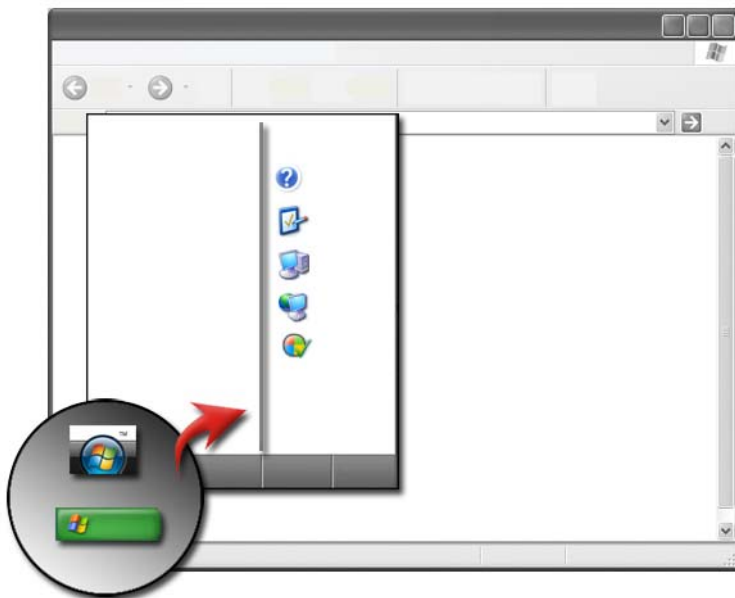
4 Vælg, hvor længe din computer skal være inaktiv, før pauseskærmen skal starte.

5 Klik på OK.

NOTAT: Når pauseskærmen er blevet aktiveret, skal du måske logge på for at tage adgang til computeren.

Knappen Start (menu)

Oversigt

Knappen **Start** åbner **Start**-menuen, som giver adgang til:

- Kontrolpanel
- Programmer
- Filer
- Computerindstillinger
- Funktioner, som overvåger computerens ydelse
- Windows Hjælp og support

De tilgængelige programmer i **Start**-menuen afhænger af den software, som er installeret på computeren.

Du kan bruge **Start**-menuen til at genstarte eller lukke computeren ned. Se "Slukning af computeren" på side 101.

FOR MERE INFORMATION: For at lære mere om knappen **Start**, kan du se "Knappen **Start**" på side 25.

Tilpasning af **Start**-menuen

Menuen **Start** bliver tilpasset gennem vinduet **Egenskaber for Proceslinje** og menuen **Start**.

- 1 Højreklik på et åbent område i proceslinjen.
- 2 Vælg **Egenskaber**. Vinduet **Egenskaber for Proceslinje** og menuen **Start** kommer frem.
- 3 Menuen **Start** tilpasses ved at vælge den ønskede indstilling på fanebladet **Start**-menu.

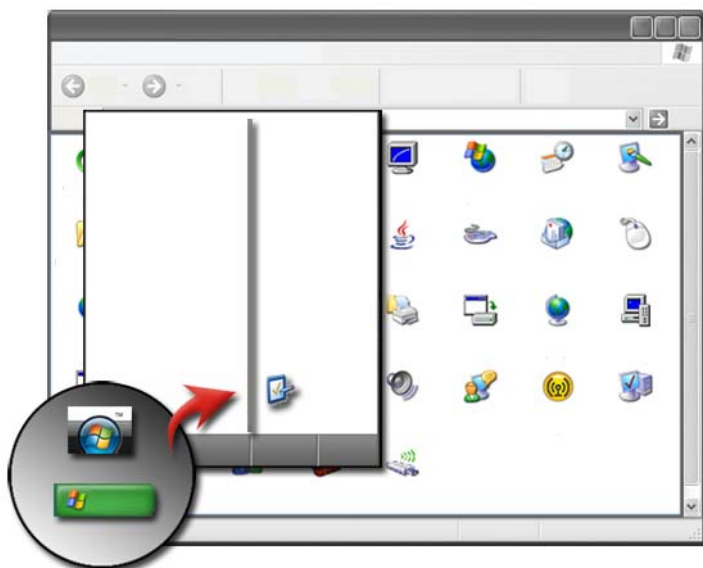

TIP: Du kan tilføje genveje til **Start**-menuen ved at trække et ikon fra et program, mappe eller fil over på **Start**-knappen.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om Windows-skrivebordet finder du under "Grundlæggende funktioner" i Windows Hjælp og support: klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

Kontrolpanel

Kontrolpanel indeholder programmer og funktioner, som hjælper dig med at vedligeholde og tilpasse din computer. Gennem **Kontrolpanel** kan du:

- Tilføje og overvåge hardware
- Tilføje eller fjerne programmer
- Ændre hardwareindstillinger
- Indstille netværks- og internetindstillinger
- Tilpasse skrivebordets udseende
- Installere printere og andre enheder
- Fortage vedligeholdelse for at forbedre præstation

TIP: En liste med punkter, som du kan tilpasse, bliver vist på Kontrolpanel-skærmen. Hold markøren over hvert punkt for at se pop op-tekstfeltet, som forklarer punktets funktion.

Åbning og brug af Kontrolpanel

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om Windows-skrivebordet finder du under "Grundlæggende funktioner" i Windows Hjælp og support: klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

Tilpasning af computerindstillinger

- 1 Klik på **Start** eller → **Kontrolpanel**.
- 2 Vælg en kategori. Hvis du ikke er sikker på, hvilken kategori indeholder den nødvendige funktion, kan du holde markøren over kategorien for at se pop-op-tekstfeltet.

Håndtering af computerydeevnen

Kontrolpanel tilbyder de funktioner, som du skal bruge til at håndtere og forbedre computerydeevnen. Anvend de mulige indstillinger til at få plads på harddisken eller flyt elementer rundt på harddisken for at få programmer til at køre hurtigere, osv. for at forbedre computerens ydeevne.

Se "Vedligeholdelsesopgaver (forbedring af ydeevne og sikring af sikkerhed)" på side 129 for relateret information.

Windows Vista

- 1 Klik på **Start** → **Kontrolpanel** → **System og vedligeholdelse** → **Oplysninger om og værktøjer til ydeevne**.
- 2 Vælg en af de tilgængelige funktioner i området **Opgave** til at overvåge computerens ydeevne og til at foretage ændringer til at forbedre ydeevnen.

Windows XP

- 1 Klik på **Start** → **Kontrolpanel** → **Ydeevne og vedligeholdelse**.
- 2 Vælg en af indstillingerne til at evaluere systemets ydeevne, se hændelser, overvåge ydelseslog eller foretage vedligeholdelse af computeren.

Brug **Enhedshåndtering** til at håndtere de enheder, som er installeret i eller koblet til computeren.

TIP: Sådan kan du typisk tage adgang til Enhedshåndtering:

Windows Vista

Klik på **Start**→ **Kontrolpanel**→ **System og vedligeholdelse**→
Administration→ **Computeradministration**.

Windows XP

Klik på **Start**→ **Kontrolpanel**→ **Ydeevne og vedligeholdelse**→
Administration→ **Computeradministration**.

ELLER

Højreklik på **Denne computer**, og vælg derefter **Egenskaber**. Klik derefter på **Enhedshåndtering**.

Skærme

FOR MERE INFORMATION: For at lære mere om computerens skærm, kan du se computerens dokumentation. Se også sikkerhedsinformationen, som fulgte med computeren, for sikkerhedsprocedurer der skal følges, når du arbejder med computeren. Se webstedet Regulatory Compliance på www.dell.com/regulatory_compliance for yderligere oplysninger om bedste sikkerhedsanvendelse.

Rengøring af computerskærmen

Når du vil rengøre skærmen til en stationær computer, skal du tørre den af med en blød klud, der er gjort fugtig med vand.

For at rengøre skærmen på en bærbar computer, skal du tørre skærmen med en blød klud, som er gjort fugtig med enten vand eller et LCD-rensmiddel.

ADVARSEL: Skærmen må ikke tørres af med sæbe eller en blanding, som ikke er beregnet til skærme. Disse blandinger kan beskadige skærmens refleksfri belægning. Rengøringsmidler må ikke sprøjtes direkte på skærmen.

Justering af skærmens opløsning

Skærmopløsningen definerer billedernes klarhed på skærmen. Når du øger opløsningen, ser genstandene mindre ud på skærmen. Når du mindsker opløsningen, ser tekst og billeder større ud.

For du ændrer nogen af skærmindstillingerne, skal du notere de aktuelle indstillinger, så du kan skifte tilbage til dem, hvis det er nødvendigt.

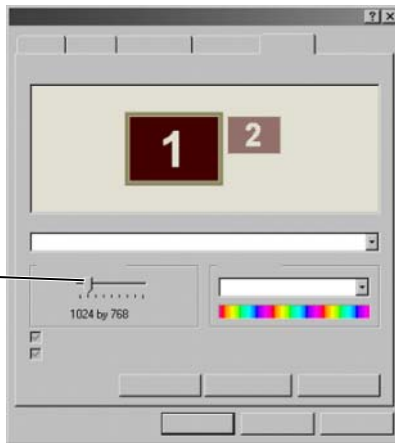

NOTAT: Brug kun de Dell-anbefalede skærm drivere, som er udviklet til at give den bedste ydelse sammen med det Dell-installerede operativsystem.

FOR MORE INFORMATION: For at lære mere om skærmopløsning, kan du se "Justering af skærmindstillinger med skærmkortets kontrolpanel" på side 244. Se også Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

Brug glideknappen til at indstille opløsningen

TIP: Hvis du vil have vist et program ved en bestemt opløsning, skal både skærmkortet og skærmen understøtte opløsningen, og de nødvendige skærm drivere skal være installeret.

Windows Vista®

- 1 Højreklik på et åbent område på skrivebordet.
- 2 Klik på **Tilpas**. Vinduet **Tilpas udseende og lyde** bliver vist.
- 3 Klik på **Skærmindstillinger**.
- 4 I vinduet **Skærmindstillinger** under **Opløsning** flyttes glideknappen til venstre eller højre for at mindske/øge skærmopløsningen.
- 5 Klik på **Anvend** for at se, om den valgte opløsning er OK. Hvis ikke, skal du gentage trin 4.
- 6 Klik på **OK**.

Windows® XP

- 1 Højreklik på et åbent område på skrivebordet.
- 2 Klik på **Egenskaber**. Vinduet **Skærmegenskaber** vises.
- 3 Vælg fanebladet **Indstilling**.

- 4 Under afsnittet **Skærmopløsning** flyttes glideknappen til venstre eller højre for at mindske/øge skærmopløsningen.
- 5 Klik på **Anvend** for at se, om den valgte opløsning er OK. Hvis ikke, skal du gentage trin 4.
- 6 Klik på **OK**.

Problemløsning

Sløret tekst: Hvis du ændrer skærmopløsningen fra de aktuelle indstillinger til en indstilling, som ikke er understøttet af din computer og skærm, kan billedet forekomme sløret eller teksten kan være svær at læse.

Opløsnings- eller farveindstillinger, som ikke er understøttede: Hvis du vælger en opløsning eller farvepalet, som er højere end hvad der understøttes af din computer, justerer indstillingerne automatisk til de nærmeste undersøttede værdier.

Sådan vælges de bedste skærmindstillinger

Standard skærmindstillinger er indstillet for din computer og er baseret på skærmen. Åbn vinduet **Egenskaber for skærm** fra **Kontrolpanel** for at bestemme opløsningen på din skærm og for at foretage eventuelle ændringer.

Indstilling af skærmopløsning for eksterne LCD-skærme

Indstil eksterne LCD-skærme til deres oprindelige opløsning - den opløsning, hvor skærmen fungerer bedst. Se producentens dokumentation for disse oplysninger.

Hvis du ikke kan fastlægge den oprindelige opløsning, kan du indstille skærmen til at fungere ved den højeste opløsning. Selvom din skærm sikkert kan understøtte lavere opløsninger, vil visningskvaliteten ikke være lige så god.

Windows Vista®

- 1 Højreklik på et åbent område på skrivebordet.
- 2 Klik på **Tilpas**. Vinduet **Tilpas udseende og lyde** bliver vist.
- 3 Klik på **Skærmindstillinger**.
- 4 Vælg den eksterne LCD-skærm fra rullemenuen.

- 5 I vinduet **Skærmindstillinger**, skal du flytte **Glideknappen for opløsningen** til venstre eller højre for at vælge en skærmopløsning, er passer med den native opløsning på den eksterne LCD-skærm.
- 6 Klik på **OK**.

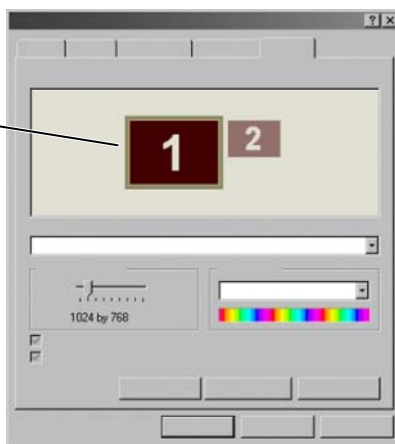
Windows® XP

- 1 Højreklik på et åbent område på skrivebordet.
- 2 Klik på **Egenskaber**. Vinduet **Skærmegenskaber** vises.
- 3 Vælg fanebladet **Indstillinger**.
- 4 Vælg den eksterne LCD-skærm fra rullemenuen **Skærm**.
- 5 Under afsnittet **Skærmopløsning** skal du flytte glideknappen til venstre eller højre for at vælge en skærmopløsning, som passer med den native opløsning fra den eksterne LCD-skærm.
- 6 Klik på **OK**.

Indstilling af visning på flere skærme

Du kan sætte flere skærme op med computeren for at forbedre produktivitet ved at udvide skrivebordets størrelse. Du kan derefter arbejde på mere end én opgave ad gangen ved at flytte elementer fra en skærm til en anden eller ved at trække elementerne på tværs af skærmene.

Klik og træk skærmikonerne til at passe skærmenes opstilling

NOTAT: Dit skærmbord skal understøtte flere skærme. Se Windows Hjælp og support for information om kravene for installation af flere skærme.

Windows Vista

- 1 Højreklik på et åbent område på skrivebordet.
- 2 Klik på **Personlige indstillinger**, og vinduet **Tilpas udseende og lyde** bliver vist.
- 3 Klik på **Skærmindstillinger**.
- 4 Træk skærmikonerne til at passe dine skærms fysiske opstilling.
- 5 Vælg enten én eller begge af de følgende afkrydsningsfelter, alt efter dine behov:
  - Dette er den primære skærm – lader dig indstille den primære skærm.
  - Udvid skrivebordet over til denne skærm – lader dig trække elementer hen over din skærm til andre skærme.
- 6 Klik på **OK**.

Windows XP

- 1 Højreklik på et åbent område på skrivebordet.
- 2 Klik på **Egenskaber** og vinduet **Egenskaber for skærm** bliver vist.
- 3 Vælg fanebladet **Indstillinger**.
- 4 Træk skærmikonerne til at passe dine skærms fysiske opstilling.
- 5 Vælg enten én eller begge af de følgende afkrydsningsfelter, alt efter dine behov:
  - Brug denne enhed som den primære skærm – lader dig indstille den primære skærm.
  - Udvid Windows-skrivebordet over til denne skærm – lader dig trække elementer hen over din skærm til andre skærme.
- 6 Klik på **OK**.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om brug af vinduet Egenskaber for skærm til at konfigurere flere skærme finder du her: "Kontrolpanel" på side 46. For mere detaljeret information om Kontrolpanel, se "Grundlæggende funktioner i Windows" i Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

Brug af sensoren for omgivende lys i lyse omgivelser eller omgivelser med lidt lys

NOTAT: Din bærbare computer har måske ikke en sensor for omgivende lys.

NOTAT: Sensoren for omgivende lys justerer kun skærmlysstyrken på den bærbare computer. Den kontrollerer ikke lysstyrken på eksterne skærme eller projektorer.

Sensoren for omgivende lys er placeret på computerskærmens front. Sensoren detekterer tilgængelig omgivelseslys og øger eller sænker automatisk skærmens baggrundsbelysning for at kompensere for omgivelser med lavt lys eller meget lys.

1 Sensoren for omgivende lys

Du kan aktivere eller deaktivere sensoren for omgivende lys ved at trykke på både <Fn>- og venstre-piletast.

NOTAT: Sensoren for omgivende lys må ikke tildækkes med nogen selvklæbende etiketter. Hvis den bliver tildækket, vil sensoren - når den er aktiveret - automatisk indstille skærmens lysstyrke til minimum niveau.

NOTAT: Sensoren for omgivende lys er deaktiveret, når computeren er sat i stikkontakt.

Brug af tastekombinationen til skærmens lysstyrke deaktiverer sensoren for omgivende lys og skærmens lysstyrke øges eller mindskes tilsvarende.

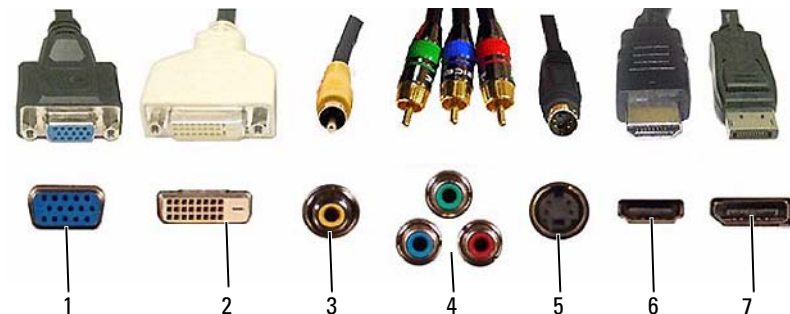

NOTAT: Genstart af computeren returnerer sensoren for omgivende lys til dens tidligere indstilling (enten aktiveret eller deaktiveret).

Kabler og forbindelser

Hver skærm har mindst to kabelkrav: strøm og data. Din Dell-skærm understøtter måske et eller flere af de følgende datastik:

Stik	Signaltype	Lydsupport	Tilslutter til	
1	VGA	Analog	Nej	Skærm eller projektor
2	DVI	Digital	Nej	Skærm eller projektor
3	Composite	Analog	Nej	Hjemmebiografsystem
4	Komponent	Analog	Nej	Hjemmebiografsystem
5	S-video	Analog	Nej	<ul style="list-style-type: none"> Hjemmebiografsystem Skærm: Projektor
6	HDMI	Digital	Ja	<ul style="list-style-type: none"> Hjemmebiografsystem Skærm: Projektor
7	DisplayPort	Digital	Ja	<ul style="list-style-type: none"> Hjemmebiografsystem Skærm: Projektor

Se "Porte" på side 311 for stiftanvisninger af de ovenstående porte.

DisplayPort™ - Funktioner og fordele

Dell har i samarbejde med en gruppe førende pc-, grafik og halvledervirksomheder udviklet en åben standardbaseret, royaltyfri og omfattende grænseflade, **DisplayPort**, som er velegnet for både eksterne pc-skærme og interne skærmgrænseflader.

Ved at konsolidere de interne og eksterne signalmetoder, muliggør DisplayPort introduktionen af "direkte drev" digitalskærme, hvilket resulterer i de mest effektive måder til levering af fladskærmsteknologi til slutbrugere.

DisplayPort er også velegnet til konnektivitet mellem high definition indholdsapplikationer, såsom optiske diskafspillere, mobile enheder, personlige videooptagere og fjernsyn.

Andre funktioner inkluderer:

- Højere opløsninger, såsom WQXGA (2048x1536 pixler).
- Variabel farvedybde (op til 30 bit-pr-pixel (bpp)).
- Op til 120 Hz opdateringshastighed.
- HDCP v1.3 support til visning af Blu-ray disc-indhold.
- Support af kabler op til 15 m lang.
- En enkel grænseflade og kabel, som imødekommer to-vejs lyd og video for systemet med indbyggede eller eksterne højttalere, mikrofon og kamera.
- Bedre præstation end dual link DVI (10.6 Gbps vs. 9.6 Gbps).
- Lyd i høj båndbredde.

For mere information, se www.displayport.org.

NVIDIA SLI- og ATI Crossfire-teknologier

I visse grafikkonfigurationer kan der konfigureres to eller flere ens grafikkort for at aktivere NVIDIA SLI- (Scalable Link Interface) eller ATI Crossfire-teknologier. Ved at gøre dette kan ydeevnen for spil og 3D-programmer øges.

Detaljerede oplysninger om fordelene ved at bruge disse teknologier findes på NVIDIAs og ATIs respektive websteder.

Navigationenheder (mus, tastatur, berøringsplade)

Du kan bruge en mus, et tastatur, en berøringsplade og en pegepind (trackstick) til at navigere og foretage valg fra de funktioner, som er tilgængelige på Microsoft® Windows®-skrivebordet.

FOR MERE INFORMATION: For at lære mere om disse enheder, skal du se dokumentationen til din computer. Se også Windows Hjælp og support: Klik på Start → Hjælp og support.

Mus

En mus består typisk af to knapper og et rullehjul.

- Brug de venstre og højre knapper til at vælge eller klikke på genstande på skærmen.
- Brug rullehjulet til at rulle gennem sider eller vinduer på skærmen. Rul hjulet baglæns (mod dig) for at rulle ned. Rul hjulet fremad (væk fra dig) for at rulle op.

Sådan kontrolleres museknappernes hastighed

Windows Vista®

- 1 Klik på Start → Kontrolpanel → Hardware og lyd → Mus.
- 2 Klik på fanebladet **Knapp** i vinduet **Egenskaber for mus**, brug glideknappen til at vælge den hastighed, som du synes passer bedst til dig.
- 3 Klik på OK.

Windows® XP

- 1 Klik på Start → Kontrolpanel → Printere og anden hardware → Mus.
- 2 Klik på fanebladet **Knapper** i vinduet **Egenskaber for mus**, brug glideknappen til at vælge den hastighed, som du synes passer bedst til dig.
- 3 Klik på OK.

Sådan kontrolleres rullehjulets hastighed

Windows Vista®

- 1 Klik på Start → Kontrolpanel → Hardware og lyd → Mus.
- 2 På fanebladet **Hjul** i vinduet **Egenskaber for mus** indstilles, hvordan rullehjulet på din mus skal fungere.
- 3 Klik på OK.

Windows® XP

- 1 Klik på Start → Kontrolpanel → Printere og anden hardware → Mus.

- 2 På fanebladet **Hjul** under **Rulning**, vælges det antal linjer, som der skal rulles med hvert hak på hjulet, eller du kan klikke på **Rul et skærbillede ad gangen**.
- 3 Klik på **OK**.

Rengøring af en ikke-optisk mus

Hvis markøren hopper eller bevæger sig unormalt på skærmen, skal du rengøre musen.

 VARSEL: Musen skal afbrydes fra computeren, før musen rengøres.

- 1 Rengør ydersiden af musen med en klud, som er gjort fugtig med mildt sæbevand.
- 2 Drej dækslet på musens underside mod uret, og tag derefter kuglen ud.
- 3 Tør kuglen af med en ren, fnugfri klud.
- 4 Pust forsigtigt ind i kuglerummet eller anvend en dåse komprimeret luft til at fjerne støv og fnug.
- 5 Hvis rullerne inden i selve musen er snavsede, skal du rengøre dem med en vatpind, der er fugtet ganske let med isopropylalkohol.
- 6 Centrér rullerne i kanalerne, hvis de ikke er justeret rigtigt. Sørg for, at fnug fra vatpinden ikke bliver siddende på rullerne.
- 7 Sæt kuglen og dækslet tilbage på plads, og drej dækslet med uret, indtil det klikker på plads.

Rengøring af en optisk mus

Rengør ydersiden af musen med en klud, som er gjort fugtig med mildt sæbevand.

Brug af en Bluetooth® -aktiveret trådløs mus

Før du indstiller en Bluetooth-aktiveret enhed, skal du:

- 1 Tilføje en Bluetooth-adapter til computeren, hvis der ikke allerede er bygget én ind i din computer.
- 2 Opstille enheden, så din computer kan finde (eller opdage) den. Se producentens guide eller websted for instruktioner.
- 3 Installere enheden ved hjælp af instruktionerne i det følgende afsnit, som svarer til det operativsystem, som er installeret på din computer.

Windows Vista

- 1 Klik på **Start** → **Kontrolpanel**.
- 2 Klik på **Hardware og lyd** → **Bluetooth-enheder**.
- 3 Klik på den enhed, som du vil ændre, og klik derefter på **Egenskaber**.
- 4 Foretag et af følgende:
  - For at ændre navnet på enheden, skal du indtaste et nyt navn, klikke på fanebladet **Generelt** og klikke på **OK**.
  - For at aktivere en tjeneste, skal du vælge afkrydsningsfeltet ved siden af tjenesten på fanebladet **Tjenester** og klikke på **OK**.
  - For at deaktivere en tjeneste, skal du rydde afkrydsningsfeltet ved siden af tjenesten på fanebladet **Tjenester** og klikke på **OK**.
  - For at din computer kan findes af Bluetooth-aktiverede enheder, skal du i dialogboksen **Bluetooth-enheder** på fanebladet **Indstillinger** vælge afkrydsningsfeltet **Tillad Bluetooth-enheder at finde denne computer**.
  - For at få besked, når en Bluetooth-aktiveret enhed vil oprette forbindelse til din computer, skal du i dialogboksen **Bluetooth-enheder** på fanebladet **Indstillinger** vælge afkrydsningsfeltet **Giv besked, når en ny Bluetooth-enhed vil oprette forbindelse**.

Windows® XP

- 1 Tilslut eller tænd for din Bluetooth-aktiverede adapter.
- 2 Synliggør din mus ved at trykke på en knap i bunden af musen. Se musens dokumentation for mere information.

- 3 Klik på **Start** → **Kontrolpanel** → **Bluetooth-enheder**.
- 4 På fanebladet **Enheder** klikker du på **Tilføj**.
- 5 Vælg afkrydsningsfeltet **Min enhed er installeret og er klar til at blive tilføjet** og klik på **Næste**.
- 6 Klik på ikonet, som repræsenterer den Bluetooth-aktiverede mus og klik på **Næste**.
- 7 Klik på **Brug ikke en adgangsnøgle** → **Næste**. Se i musens dokumentation for eventuelle instruktioner ved. en adgangsnøgle.
- 8 Følg de efterfølgende instruktioner i guiden.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om tilføjelse og konfiguration af enheder finder du i Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

Berøringsplade

Du kan bruge fingeren til berøringsinput (eller på visse computere en tablet pc-pen) til at flytte markøren eller vælge genstande på skærmen:

- Hvis du vil flytte markøren, skal du lade fingeren eller pennen glide let hen over berøringspladen.
- Hvis du vil vælge et objekt, skal du trykke let én gang på berøringspladens overflade eller bruge tommelfingeren til at trykke på venstre berøringspladeknap.

- Hvis du vil markere og flytte (eller trække) et objekt, skal du placere markøren på objektet og trykke to gange på berøringspladen. Ved det andet klik skal du lade din finger blive på berøringspladen og flytte det markerede objekt ved at lade fingeren glide hen over overfladen.
- Hvis du vil dobbeltklikke på et objekt, skal du placere markøren på objektet og trykke to gange på berøringspladen eller bruge tommelfingeren til at trykke to gange på venstre berøringspladeknop.

Cirkulær rulning

NOTAT: Din bærbare computer understøtter måske ikke den cirkulære rulningsfunktion.

For at konfigurere cirkulær rulning, skal du dobbeltklikke på ikonet Dell Touch pad icon på skrivebordets Meddelelsesområde.

Under fanen Scrolling (Rulning) kan du aktivere eller deaktivere rulning eller cirkulær rulning, vælge rullezonens bredde og rulningshastighed.

Når cirkulær rulning er aktiveret, kan du rulle op eller ned ved at flytte fingrer mod uret eller med uret på berøringsplade.

Zoom med enkelt finger

NOTAT: Din bærbare computer understøtter måske ikke funktion til zoom med enkelt finger.

For at konfigurere zoom-indstillinger, skal du dobbeltklikke på ikonet Dell Touch pad icon på skrivebordets Meddelelsesområde.

Under fanen Gestures (Håndbevægelser) kan du aktivere eller deaktivere zoom med enkelt finger (zoom ind og ud ved at flytte fingeren opad eller nedad) eller klemme-zoom (zoom ind og ud ved at sprede to fingre eller ved at ved at samle to fingre).

Rengøring af berøringspladen

- 1 Luk og sluk din computer.
- 2 Frakobl alle tilsluttede enheder fra computeren og fra stikkontakterne.
- 3 Fjern alle installerede batterier.
- 4 Fugt en blød, bomuldsfri klud med vand, og tør forsigtigt berøringspladen af med den. Sørg for, at der ikke kommer vand fra kluden ned mellem berøringspladen og den omgivende håndledsstøtte.

Brug af en berøringsmarkør (trackstick eller tablet pc-pen)

Sådan tændes og slukkes berøringsmarkøren fra kontrolpanelet

Windows Vista®

- 1 Klik på Start → Kontrolpanel → Hardware og lyd → Pen- og inputenheder.
- 2 På fanebladet **Berøringsmarkør** vælges eller ryddes afkrydsningsfeltet **Vis berøringsmarkøren**, når jeg bruger elementer på skærmen.
- 3 Klik på OK.

Windows® XP

- 1 Klik på Start → Kontrol panel → Printere og anden hardware → Pen- og inputenheder.
- 2 På fanebladet **Berøringsmarkør** vælges eller ryddes afkrydsningsfeltet **Vis berøringsmarkøren**, når jeg bruger elementer på skærmen.
- 3 Klik på OK.

Sådan tændes og slukkes berøringsmarkøren fra proceslinjen

- 1 Brug fingeren til at trykke og holde på proceslinjen.
- 2 Peg til **Værktøjslinjer** og bank derefter let på **Berøringsmarkør**.
- 3 For at tænde eller slukke for berøringsmarkøren skal du banke let på ikonet **Berøringsmarkør** på proceslinjen.

Brug af en USB-pegeenhed (mus)

Computeren detekterer som regel automatisk og installerer driverne til din mus, når musen er sluttet til USB-porten.

NOTAT: Visse mus findes måske ikke automatisk af computeren. Du bliver da nødt til at installere de behørgige drivere manuelt.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om brug af en USB-pegeenhed finder du i pegeenhedens vejledning for yderligere information. Se også Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

Fejlfinding af USB-pegeenhed

Det kan være nødvendigt at genaktivere en USB-pegeenhed, hvis nogen af de følgende problemer forekommer:

- Markøren flytter sig ustabil.
- Markøren reagerer ikke, når du flytter pegeenheden.
- Der sker ingenting, når du klikker en knap på pegeenheden.
- Pegeenheden holder op med at fungere efter få minutters brug.

Systemgendannelse kan foretages, hvis du ikke genaktiverer USB-pegeenheden.

Se "Brug af Microsoft® Windows® Systemgendannelse" på side 263 for yderligere oplysninger om Systemgendannelse.

TIP: Hvis du stadig har problemer med pegeenheden, skal du kontrollere enhedens softwaredriver. Det kan være nødvendigt at installere driveren igen. Se "Sådan vurderes om en enhedsdriver er kilden til et enhedsproblem" på side 81.

Tastatur

Tastaturet har forskellige sæt taster til at foretage forskellige sæt funktioner:

- Alfanumeriske taster til at indtaste bogstaver, tal, tegnsætning og symboler
- Kontroltaster til at foretage visse handlinger: <Ctrl>, <Alt>, <Esc> og tasten Windows-logoet
- Funktionstaster, som er markeret <F1>, <F2>, <F3> osv. til udførelse af specifikke opgaver
- Navigationstaster til at flytte markøren rundt i dokumenter eller vinduer: <Home>, <End>, <Page Up>, <Page Down>, <Delete>, <Insert> og pilestaster
- Numerisk tastatur med tal, der er grupperet ligesom tasterne på en regnemaskine (det numeriske tastatur på de fleste bærbare computere er integreret på de alfabetiske taster).

Tilpasning af tastaturet

Du kan justere tastaturets indstillinger til at:

- Ændre forsinkelsen før tastaturtegn gentages.
- Ændre hastigheden, hvormed tastaturtegn gentages.
- Ændre markørens blinkhastighed.
- Tilpasse tasterækkefølge for sprog.

Windows Vista

- 1 Klik på Start → Kontrolpanel → Hardware og lyd → Tastatur.
- 2 Juster de tastaturindstillinger, som du vil ændre og klik på OK.

Windows XP

- 1 Klik på Start → Kontrolpanel → Printere og anden hardware → Tastatur.
- 2 I vinduet **Egenskaber for Tastatur** justerer du de tastaturindstillinger, som du vil ændre, og klikker på OK.

Baggrundsoplyst tastatur

 NOTAT: Computeren understøtter måske ikke en baggrundsoplyst tastaturfunktion.

Det baggrundsoplyste tastatur giver visibilitet i mørke omgivelser ved at oplyse alle symbolerne på tasterne.

Lysstyrkeindstillinger på tastatur/berøringsplade – Tryk på <Fn> og den højre piletast for at skifte mellem de tre belysningsstadier (i den anførte rækkefølge).

De tre belysningsstadier er:

- 1 fuld lysstyrke på tastatur/berøringsplade.
- 2 fuld lysstyrke på tastatur/berøringsplade.
- 3 ingen belysning.

Ændring af tastaturets sprog

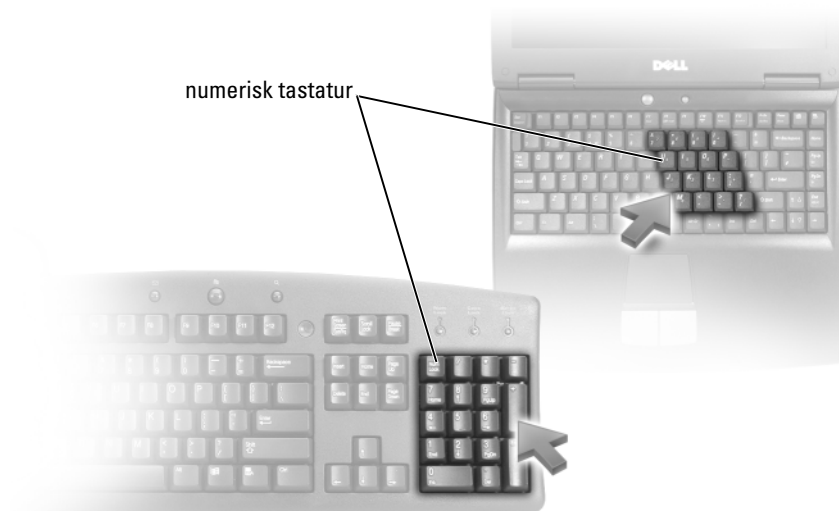
Windows Vista

- 1 Klik på Start → Kontrol panel → Klokkeslæt, sprog og region → Internationale og sproglige indstillinger.
  - 2 Klik på Skift tastatur eller anden inputmetode.
  - 3 På fanebladet Tastaturlayout og sprog klikker du på Skift tastaturer.
  - 4 Under Installerede tjenester klikker du på Tilføj.
  - 5 Klik på det sprog, som du vil tilføje, og vælg de teksttjenester, som du vil tilføje og klik derefter på OK.
- **NOTAT:** Hvis værktøjslinjen Sprog ikke er synlig, kan du højreklikke på proceslinjen, pege til **Værktøjslinjer**, og derefter klikke på **værktøjslinjen Sprog**.
- 6 Klik på knappen **Sprog** på værktøjslinjen Sprog.
  - 7 Vælg det sprog, som du ønsker at bruge.
  - 8 Klik på knappen **Tastaturlayout** og vælg derefter et tastaturlayout.

Windows XP

- 1 Klik på Start → Kontrol panel → Indstillinger for dato og klokkeslæt samt internationale og sproglige indstillinger → Internationale og sproglige indstillinger.
- 2 På fanebladet **Internationale indstillinger** i vinduet **Internationale og sproglige indstillinger** vælger du et sprog og klikker på OK.

Brug af det numeriske tastatur på en bærbar computer

Din bærbare computer har måske et indbygget numeriske tastatur på tastaturet. Tastaturet svarer til tastaturet på et udvidet tastatur.

- Hvis du vil skrive et tal eller et symbol, skal du holde <Fn> nede og trykke på den ønskede tast.
- Tryk på <Num Lk> for at aktivere det numeriske tastatur. Lampen angiver, at det numeriske tastatur er aktivt.
- Tryk på <Num Lk> igen for at deaktivere det numeriske tastatur.

Generelle tastaturgenveje

<Ctrl><Shift><Esc>	Åbner vinduet Jobliste
<Fn><F8>	Viser ikoner, som repræsenterer alle aktuelt tilgængelige visningsfunktioner (kun indbygget skærm, kun eksternt skærm eller projektor, både skærm og projektor, osv.). Fremhæv det ønskede ikon for at skifte visningen til den funktion.
<Fn> og Pil op	Øger lysstyrken på en indbygget skærm.
<Fn> og Pil ned	Sænker kun lysstyrken for den indbyggede skærm (ikke på en eksternt skærm).
<Fn><Esc>	Aktiverer en strømstyringstilstand. Du kan omprogrammere denne genvejstast for at aktivere en anden strømstyringstilstand ved hjælp af fanebladet Avanceret i vinduet Strømstyring .
<F2>	Omdøber den valgte genstand.
<F3>	Søger efter en fil eller mappe.
<F4>	Viser værktøjslinjen Adresse i Windows Stifinder.
<F5>	Opdaterer det aktive vindue.
<F6>	Skifter mellem skærmelementer i et vindue eller på skrivebordet.
<F10>	Aktiverer menulinjen i det aktive program.
<Ctrl><c>	Kopierer en valgt genstand.
<Ctrl><x>	Klipper en valgt genstand.
<Ctrl><v>	Indsætter en valgt genstand.
<Ctrl><z>	Fortryder en handling.
<Ctrl><a>	Vælger alle genstande i et dokument eller vindue.
<Ctrl><F4>	Lukker det aktive vindue (i programmer, hvor du kan have flere dokumenter åbne samtidigt).

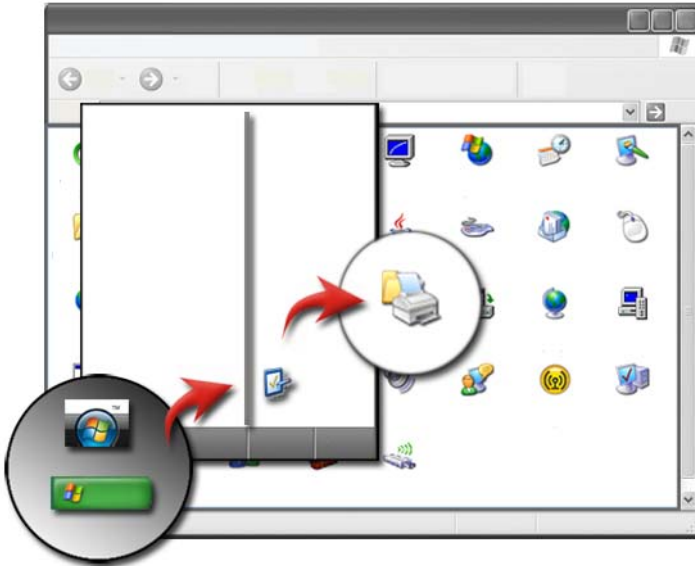
<Ctrl> <Alt> <Tab>	Bruger piletasterne til at skifte mellem åbne genstande.
<Alt> <Tab>	Skifter mellem åbner genstande.
<Alt> <Esc>	Skifter mellem genstande i den rækkefølge, som de blev åbnet i.
<Delete>	Sletter en valgt genstand og flytter den til Papirkurven.
<Shift> <Delete>	Slette den valgte genstand uden først at flytte den til Papirkurven.
<Ctrl> og højre pilekast	Flytter markøren til begyndelsen af det næste ord.
<Ctrl> og venstre pilekast	Flytter markøren til begyndelsen af det foregående ord.
<Ctrl> og ned pil	Flytter markøren til begyndelsen af den næste sætning.
<Ctrl> og op pil	Flytter markøren til begyndelsen af den foregående sætning.
<Ctrl> <Shift> med en pilekast	Sletter en blok med tekst.
<Shift> med en vilkårlig pilekast	Vælger mere end et punkt i et vindue eller på skrivebordet, eller vælger tekst inde i et dokument.
Windows-tast og <m>	Minimerer alle åbne vinduer
Windows-tast og <Shift> <m>	Gendanner alle minimerede vinduer. Denne tastekombination fungerer som en omskifter, der gendanner minimerede vinduer, når du har brugt kombinationen Windows-tast og.
Windows-tast og <e>	Starter Windows Stifinder.
Windows-tast og <r>	Åbner dialogboksen Kør .
Windows-tast og <f>	Åbner dialogboksen Søgeresultater .
Windows-tast og <Ctrl> <f>	Åbner dialogboksen Søgeresultater - computere (hvis computeren er tilsluttet et netværk)
Windows-tast og <Pause>	Åbner dialogboksen Egenskaber for system .

Printere - Indstillinger og drivere

Adgang til printerinformation

Du kan finde information om din(e) printer(e) via knappen **Start**. Fra **Start**-menuen klikker du på **Kontrolpanel** for at få adgang til hardwaren på din computer, deriblandt en liste med printere, som er tilsluttet computeren. Se printerens dokumentation for hardwarespecifik information.

 TIP: Tilføj en genvej til printerens på Start-menuen. Flere oplysninger, se "Ikoner og genveje på skrivebordet" på side 38. Se også Microsoft® Windows® Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

Ændring af printerindstillinger

Printerindstillingerne afgør udskriftskvaliteten, efterbehandlingsindstillinger (såsom dobbeltsidet udskrivning) samt blæk- og tonerbrug, understøttet papirstørrelse, osv.

For Windows Vista®

- 1 Klik på Start → Kontrolpanel → Hardware og lyd → Printere og faxenheder.

For Windows® XP

Klik på Start → Kontrolpanel → Printere og anden hardware → Printere og faxenheder.

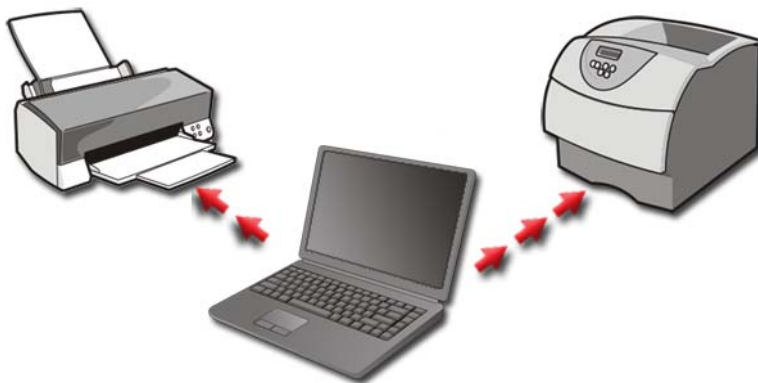
- 2 Gå gennem listen med tilgængelige printere og højreklik på den ønskede printer for at ændre indstillingerne.
- 3 Vælg enten **Egenskaber** eller **Udskriftsindstillinger**. Din printermodel vil afgøre, hvilke valg du kan foretage.
  - **Udskriftsindstillinger**: Brug fanebladene i dette vindue til at vælge billedkvalitet, kontrollere farve eller indstille effekter.
  - **Egenskaber**: Brug fanebladene i dette vindue til at se dine aktuelle indstillinger og foretage ændringer af selve enheden.

EKSEMPEL: Hvis du ønsker at udskrive billeder fra et digitalkamera på fotopapir, skal du bruge fanen Kvalitetstype for at vælge fotopapirtypen.

Opsætning af printere

Du kan tilslutte en eller flere printere til computeren og tilføje en eller flere computere til printeren.

EKSEMPEL: Du har en bærbar computer, som du bruger på arbejdet og derhjemme. Hvis du ønsker at udskrive begge steder, kan du installere begge printere på din computer.

Tilføjelse af en printer

Windows Vista®

- 1 Klik på Start → Kontrolpanel → Hardware og lyd → Printere.

For Windows XP

Klik på Start → Kontrolpanel → Printere og anden hardware → Printere og faxenheder.

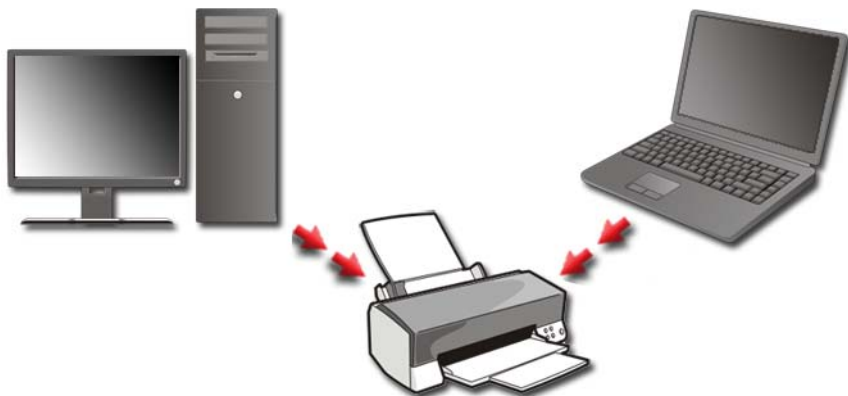
- 2 Klik på Tilføj en printer.
- 3 Følg instruktionerne på skærmen **Guiden Tilføj printer**.

Opsætning af standardprinteren

Indstil den printer, som du oftest bruger, som standardprinteren. Hvis du vil indstille en specifik printer som din standardprinter, skal du højreklikke på printerikonet og vælge **Benyt som standardprinter**. Et flueben bliver vist over ikonet for den printer, der er valgt som standard.

Deling af printere på et netværk

En delt printer er en printer, som modtager input fra mere end en computer. Et delt printer kaldes også en netværksprinter. Når først du er tilsluttet til en delt printer i netværket, kan du bruge den, som var den tilsluttet din computer.

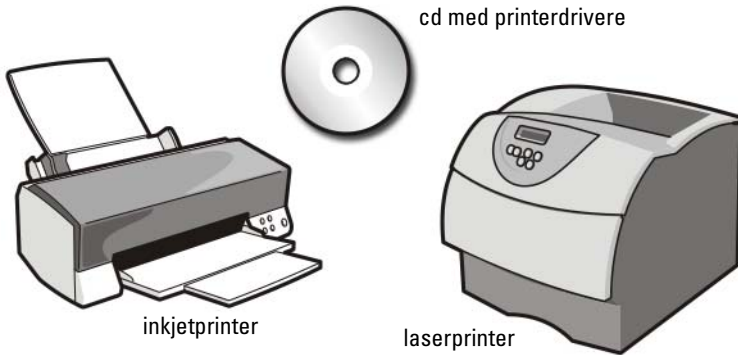
Hvis du vil dele din printer i et netværk, skal du først tilføje en netværkstjeneste til din computer.

For instruktioner i installation af en netværkstjeneste, se "Netværk (LAN, trådløs, mobilt bredbånd)" på side 153. Når først din computer er sluttet til et netværk, kan du tilføje din printer til den forbindelse.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om tilslutning til et netværk finder du i Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

Installation af en printerdriver

En driver er et program, som kontrollerer en enhed, såsom en printer, og det lader printeren kommunikere med din computer. Alle enheder kræver et driverprogram.

Printerdrivere sendes på en cd sammen med printeren.

Du skal måske installere eller geninstallere printerdrivere, hvis du:

- Opgraderer operativsystemet.
- Geninstaller operativsystemet
- Tilslutter eller installerer en ny enhed.

Sådan installeres en printerdriver:

- 1 Indsæt mediet *Drivere og hjælpeprogrammer*.

Hvis det er første gang, du bruger mediet *Drivere og hjælpeprogrammer*, skal du gå til trin 2. Hvis ikke, skal du gå til trin 5.

- 2 Når installationsprogrammet *Drivere og hjælpeprogrammer* starter, skal du følge anvisningerne på skærmen.

NOTAT: I de fleste tilfælde starter programmet *Drivere og hjælpeprogrammer* automatisk. Hvis det ikke gør, skal du starte Windows Stifinder, klikke på mediedrevets mappe for at få vist mediets indhold og derefter dobbeltklikke på filen **autorcd.exe**.

- 3 Når vinduet **Guiden InstallShield blev fuldført** vises, skal du tage mediet *Drivere og hjælpeprogrammer* ud og klikke på **Udfør** for at genstarte computeren.

- 4 Når Windows-skrivebordet vises, skal du sætte mediet *Drivere og hjælpeprogrammer* i igen.
- 5 Klik på **Næste** på skærbilledet **Velkommen**.
Der vises en meddelelse om, at hardwaren på computeren registreres vha. mediet *Drivere og hjælpeprogrammer*.

TIP: De drivere, som bruges af computeren, vises automatisk i vinduet *My Drivers—The Drivers and Utilities media has identified these components in your system* (Drivere – disse komponenter er registreret vha. mediet *Drivere og hjælpeprogrammer*).

- NOTAT:** Mediet *Drivere og hjælpeprogrammer* viser kun drivere til hardware, som fra starten var installeret i computeren. Hvis du installerede yderligere hardware, bliver driverne til den nye hardware måske ikke vist. Hvis disse drivere ikke er vist, skal du afslutte programmet *Drivere og hjælpeprogrammer*, lukke alle programmer ned og genstarte din computer. Der er flere oplysninger om enhedsdrivere i den dokumentation, som fulgte med enheden.
- 6 Klik på den driver, du vil geninstallere, og følg anvisningerne på skærmen.
Hvis en bestemt driver ikke er nævnt på listen, så kræves denne driver ikke af operativsystemet.

Drev og medier

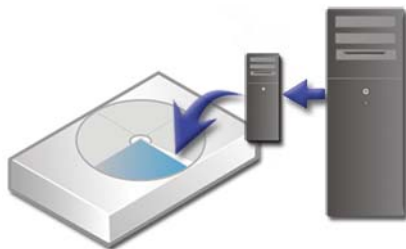
Frigørelse af plads på harddisken

Microsoft® Windows Vista® tager ca. 1 GB på harddisken til operativsystemfunktioner og efterlader den resterende plads til andre standardfunktioner.

Hvis du vil finde ud af, hvor meget plads der er tilgængelig til standardfunktioner, kan du klikke på **Start** → **Computer**. En liste med drev og lagerenheder bliver vist. Den ledige plads på drev C (harddisken) bliver vist.

Øjebliksbilleder

Øjebliksbilleder er plads på harddisken til udførelse af en Systemgendannelse (se "Brug af Microsoft® Windows® Systemgendannelse" på side 263).

Sådan kan du fastslå mængden af harddiskplads, som bliver brugt af Øjebliksbilleder:

- 1 Klik på **Start** → **Alle programmer** → **Tilbehør**.
- 2 Højreklik på **Kommandoprompt**.

- 3 Klik på **Kør som administrator**.
- 4 Hvis et vindue kommer frem og beder om tilladelse til at fortsætte, skal du klikke på **Fortsæt**.
- 5 Indtast følgende:
`vssadmin list shadowstorage.`
- 6 Tryk på <Enter>.
Kommandoprompt viser den mængde plads, som bliver brugt af Øjebliksbilleder.

Reducering af den harddiskplads, som bliver brugt af Øjebliksbilleder

- 1 Klik på **Start** → **Alle programmer** → **Tilbehør**.
- 2 Højreklik på **Kommandoprompt**.
- 3 Klik på **Kør som administrator**.
- 4 Hvis et vindue kommer frem og beder om tilladelse til at fortsætte, skal du klikke på **Fortsæt**.
- 5 Indtast følgende:
`vssadmin resize shadowstorage /On=C: /Maxsize=[den maksimale plads, som Øjebliksbilleder må optage]`
- 6 Tryk på <Enter>.
- 7 Klik på **Start** → **Computer** → **Lokal disk (C:)** for at bekræfte, at der er allokeret mindre plads til øjebliksbilleder.

NOTAT: Se Windows Hjælp og support for information om optimale og minimum størrelse for dette opbevaringsområde.

Solid-State Drive (SSD)

Et solid-state drive (SSD) er en datalagringsenhed, som bruger solid-state hukommelse til at gemme persistent data. Solid-state er et elektrisk udtryk, der henviser til elektronisk kredsløb, som er bygget helt ud fra halvledere, hvor harddiske bruger et magnetisk medie.

Ulig flashbaserede hukommelseskort emulerer en SSD et harddiskdrev, og udskifter det dermed nemt i de fleste applikationer. En SSD, som bruger SRAM (Static Random Access Memory) eller DRAM (Dynamic Random Access Memory), i stedet for en flashhukommelse, kaldes ofte et RAM-drev.

Installation af drivere til mediedrev

En driver er et program, som kontrollerer dit mediedrev. Du skal eventuelt installere drivere, hvis du:

- Opgraderer operativsystemet.
- Geninstallerer operativsystemet.
- Tilslutter eller installerer en ny enhed.

TIP: Du skal være logget på med administratorrettigheder for at udføre de opgaver, som er nævnt i dette afsnit.

Sådan vurderes om en enhedsdriver er kilden til et enhedsproblem

- 1 Klik på **Start** , og højreklik på **Computer**.
- 2 Klik på **Egenskaber** → **Enheds håndtering**.
- 3 Hvis et vindue kommer frem og beder om tilladelse til at fortsætte, skal du klikke på **Fortsæt**.
- 4 Rul ned igennem listen for at se, om der er et udråbstegn ud for en enhed (en gul cirkel med et udråbstegn [!]) på ikonen for enheden.
Hvis der er et udråbstegn ved siden af enhedens navn, skal du måske geninstallere eller opdatere driveren.

Erstatning af en driver med en tidligere version af driveren

Hvis der forekommer et problem på computeren efter du installerer eller opdaterer en driver, kan du bruge Windows Annullering af driverenhed.

- 1 Klik på **Start**, , og højreklik på **Computer**.
- 2 Klik på **Egenskaber** → **Enheds håndtering**.
- 3 Højreklik på enheden, for hvilken den nye driver blev installeret og klik på **Egenskaber**.
- 4 Klik på fanen **Drivere** → **Annuller opdatering**.

Hvis Annullering af driverenhed ikke løser problemet, kan du bruge Systemgendannelse (se "Brug af Microsoft® Windows® Systemgendannelse" på side 263) til at bringe computeren tilbage til den tilstand, den var i, inden du installerede den nye driver.

Brug af mediet *Drivere og hjælpeprogrammer* til at geninstallere en driver

- 1 Åbn Windows-skrivebordet, og sæt mediet *Drivere og hjælpeprogrammer* i. Hvis det er første gang, du bruger mediet *Drivere og hjælpeprogrammer*, skal du gå til trin 2. Hvis ikke, skal du gå til trin 5.
- 2 Når mediet *Drivere og hjælpeprogrammer* med installationsprogrammet starter, skal du følge prompterne på skærmen.
- 3 Når vinduet **Guiden InstallShield blev fuldført** vises, skal du tage mediet *Drivere og hjælpeprogrammer* ud og klikke på **Udfør** for at genstarte computeren.
- 4 Når Windows-skrivebordet vises, skal du sætte mediet *Drivere og hjælpeprogrammer* i igen.
- 5 På skærbilledet **Velkommen** skal du klikke på **Next** (Næste).
Der vises en besked om, at mediet *Drivers and Utilities* genkender hardware på computeren.

De drivere, som bruges af computeren, vises automatisk i vinduet **My Drivers - The Drivers and Utilities media has identified these components in your system** (*Drivere* – disse komponenter er registreret vha. mediet *Drivere og hjælpeprogrammer*).

TIP: Driverne til yderligere installerede enheder er måske ikke inkluderet på mediet *Drivers and Utilities* (*Drivere og hjælpeprogrammer*). Se dokumentationen, som fulgte med enheder, for information om driveren for den pågældende enhed.

- 6 Klik på den driver, du vil geninstallere, og følg anvisningerne på skærmen.

Manuel geninstallation af en driver

- 1 Download driveren for enheden til din harddisk.
- 2 Klik på **Start**, og højreklik på **Computer**.
- 3 Klik på **Egenskaber** → **Enhedshåndtering**.
- 4 Dobbeltklikke på den type enhed, som du vil installere driveren til (f.eks. **Lyd** eller **Video**).

- 5 Dobbeltklik på navnet på den enhed, som du vil installere driveren til.
- 6 Klik på fanen **Driver**→ **Opdater driver**→ **Gennemse computeren for driversoftware**.
- 7 Klik på **Gennemse**, og find den placering, som du tidligere kopierede driverfilerne til.
- 8 Når navnet på den pågældende driver vises, skal du klikke på navnet på driveren→ **OK**→ **Næste**.
- 9 Klik på **Afslut**, og genstart computeren.

TIP: På Dells supportwebsted på support.dell.com og på mediet *Drivers and Utilities* er der godkendte drivere til Dell-computere. Hvis du installerer drivere fra andre kilder, fungerer computeren muligvis ikke korrekt.

Drevproblemer

ADVARSEL: Inden du starter på nogen af fremgangsmåderne i dette afsnit, skal du følge de sikkerhedsinstruktioner, der fulgte med computeren.

KONTROLLER, AT MICROSOFT WINDOWS FINDER DREVET — Klik på **Start**→ **Computer**. Hvis drevet ikke står opført, skal du kontakte Dell (se "Sådan kontaktes Dell" på side 335).

TEST DREVET —

- Indsæt en anden cd, dvd eller Blu-ray-disk® (BD) for at udelukke muligheden for at det originale medie er defekt.
- Indsæt et medie, som der kan startes fra, og genstart computeren.

RENGØR DREVET ELLER DISKEN — Se brugerdokumentationen, som fulgte med computeren.

FOR DREV MED OMDREJNINGSAKSLER OG/ELLER BAKKER SKAL DET SIKRES, AT MEDIET SIDDER FAST PÅ AKSLEN

FOR DREV, SOM BRUGER ISÆTNING AF KORT, SKAL DET SIKRES, AT MEDIET ER HELT I KORTET

KONTROLLER KABELTILSLUTNINGERNE

KØR HARDWARE TROUBLESHOOTER — Se "Windows Hardwarefejlfinding" på side 279.

KØR DELL DIAGNOSTICS — Se "Sådan køres Dell Diagnostics" på side 279.

Problemer med optiske drev

NOTAT: Det er normalt med højhastighedsvibrationer i cd- eller dvd-drevet. Dette kan give støj, men det betyder ikke, at drevet eller cd'en/dvd'en er defekt.

NOTAT: På grund af forskellige regioner i verden og forskellige diskformater, fungerer ikke alle dvd'er i alle dvd-drev.

Problemer med at skrive til et mediedrev

LUK ANDRE PROGRAMMER

VÆLG EN LAVERE SKRIVEHASTIGHED — Se Hjælp-filerne til din cd-, dvd- eller BD-software.

Drevbakken kan ikke skubbe ud (for drev, som ikke bruger kort)

- 1 Sørg for, at computeren er slukket.
- 2 Ret en papirklips ud, og sæt dens ene ende ind i udskubningshullet foran på drevet. Skub til, indtil bakken skubbes delvist ud.
- 3 Træk bakken forsigtigt ud, indtil den stopper.

Der lyder en skrabelyd eller skurrende lyd fra drevet

- Sørg for, at lyden ikke er pga. et program.
- Kontroller, at disken er indsat korrekt.

Problemer med harddisken

LAD COMPUTEREN KØLE AF, INDEEN DU TÆNDER DEN — En varm harddisk kan forhindre operativsystemet i at starte. Prøv at lade computeren vende tilbage til stuetemperatur, inden du tænder den.

KØR CHECK DISK —

Windows Vista®

- 1 Klik på **Start** → **Computer**.

For Windows® XP:

Klik på **Start** → **Denne computer**.

- 2 Højreklik på **Lokal disk C:**.
- 3 Klik på **Egenskaber** → **Funktioner** → **Undersøg nu**.

NOTAT: Vinduet **Brugerkontokontrol** vises muligvis. Hvis du har administratorrettigheder til computeren, skal du klikke på **Fortsæt**, ellers skal du kontakte administratoren for at fortsætte med den ønskede handling.

- 4 Klik for at markere **Søg efter/genopret beskadigede sektorer** og klik derefter på **Start**.

Arbejde med RAID

En redundant array of independent disks (RAID) er en disklagringskonfiguration, som øger ydeevnen eller dataredundans. Der er fire grundlæggende RAID-niveauer, som omtales i dette afsnit.

NOTAT: RAID kræver adskillige harddiske. Antallet af nødvendige harddiske varierer af RAID-konfigurationen.

- RAID niveau 0 anbefales til højere ydeevne (hurtigere gennemløb).
- RAID Level 1 anbefales til brugere, som har brug for et højt niveau af dataintegritet.
- RAID niveau 0+1 anbefales til højere ydeevne og dataintegritet
- RAID niveau 5 anbefales til højere ydeevne og fejltolerance.

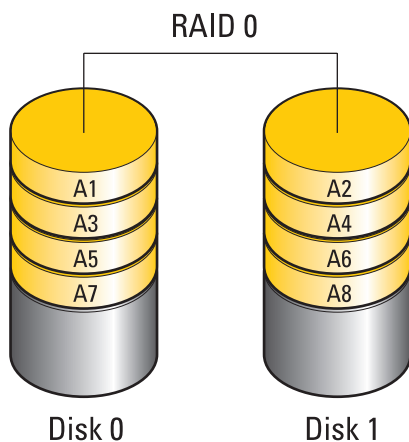
FOR MORE INFORMATION: Computeren understøtter måske andre RAID-niveauer (5, 10, 50). For information om disse niveauer kan du se support.dell.com.

RAID niveau 0

VARSEL: RAID niveau 0 giver ingen redundans. Derfor resulterer en fejl af et drev i tabet af al data. Foretag regelmæssige sikkerhedskopieringen for at beskytte dine data.

RAID niveau 0 bruger data *striping* til at levere en høj data adgangsfart. Data-striping skriver sammenhængende segmenter, eller stripes, af data sekventielt på tværs af de fysiske drev for at skabe et stort virtuelt drev. Dette lader ét af drevene læse data, mens det andet drev søger efter og læser den næste blok.

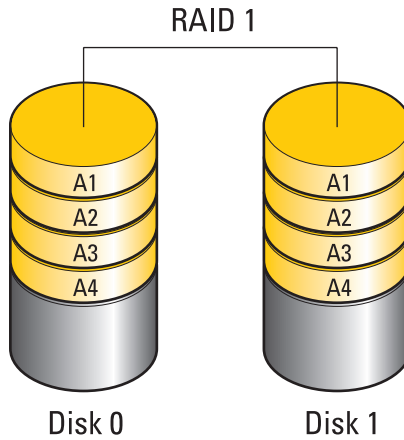
RAID 0 bruger begge drevs fulde lagringskapacitet. For eksempel: To 120-GB harddiske kombineres for at give 240-GB harddiskplads, hvorpå der kan lagres data.

NOTAT: I en RAID 0-konfiguration er konfigurationens størrelse lig med størrelsen på det mindste drev ganget med antallet af drev i konfigurationen.

RAID niveau 1

RAID niveau 1 bruger data*spejling* til at fremhæve dataintegritet. Når data skrives til det primære drev, duplikeres eller spejles dataene også på det andet drev i konfigurationen. RAID 1 ofrer høje dataadgangsrate for dataredundans.

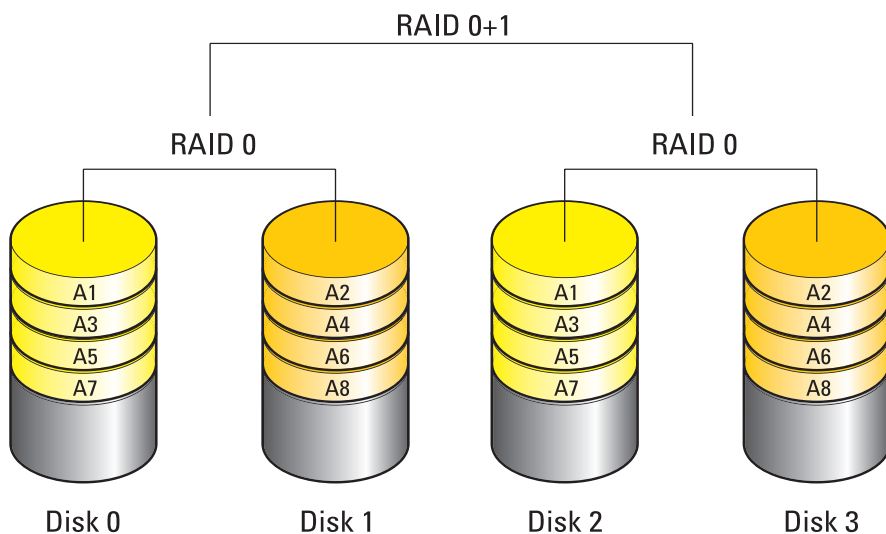
Hvis der opstår en drevfejl, omdirigeres læse- og skrivefunktioner til det resterende drev. Et erstatningsdrev kan derefter genopbygges ved hjælp af dataene fra det resterende drev.

NOTAT: I en RAID 1-konfiguration er konfigurationens størrelse lig med størrelsen på det mindste drev i konfigurationen.

RAID Level 0+1-konfiguration

Et RAID 0+1-array kombinerer den høje dataadgang i et RAID level 0-array og databeskyttelsen (redundans) i en RAID level 1-spejling ved at sprede data ud over to drev og spejle den spredte data på to andre drev.

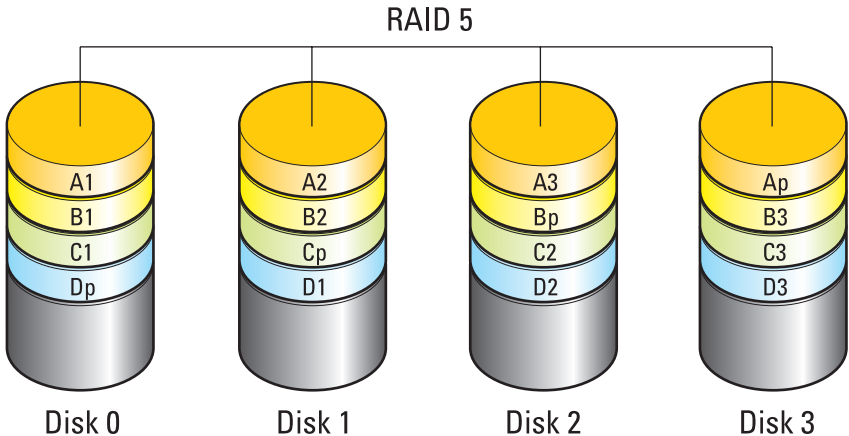

Hvis der opstår en drevfejl, omdirigeres efterfølgende læse- og skriveoperationer til de andre "overlevende" drev. Et erstatningsdrev kan derefter genopbygges vha. dataene fra de "overlevende" drev. Netop fordi data bliver kopieret på de primære og de ekstra drev, har fire 120-GB RAID level 1-drev tilsammen et maksimum på 240-GB, hvorpå data kan lagres.

RAID Level 5-konfiguration

RAID level 5 bruger dataparitet. RAID level 5 spreder både data og paritetsoplysninger ud over tre drev eller flere. Det giver datastripping på byte-level og oplysninger om rettelser af spredningsfejl (rotering af paritetsarray). Dette resulterer i en perfekt ydeevne og en høj fejltolerance.

Hvis der opstår en drevfejl, omdirigeres efterfølgende læse- og skriveoperationer til de andre "overlevende" drev. Et erstatningsdrev kan derefter genopbygges vha. dataene fra de "overlevende" drev. Netop fordi data bliver kopieret på det primære og de ekstra drev, har fire 120-GB RAID level 1-drev tilsammen et maksimum på 360-GB, hvorpå data kan lagres.

Indstilling af computeren til RAID-aktiveret tilstand

Før oprettelse af en RAID-konfiguration, skal du indstille computeren til RAID-aktiveret tilstand.

- 1 Åbn Systeminstallationsprogrammet (se "Åbning af systeminstallationsprogrammet" på side 306).
- 2 Tryk på pil op- og pil ned-tasterne for at fremhæve **Drev** og tryk derefter på <Enter>.
- 3 Tryk på op- og ned-pile-tasterne for at fremhæve den pågældende harddisk og tryk derefter på <Enter>.

4 Tryk på venstre og højre pilestaster for at fremhæve **RAID On** (RAID Til) og tryk derefter på <Enter>.

5 Gentag processen efter behov for hver harddisk.

NOTAT: Harddiske i en RAID-konfiguration bør være af samme størrelse for at undgå uallokeret plads.

6 Tryk på <Esc>, tryk på venstre og højre pilestaster for at fremhæve **Gem/Afslut**, og tryk derefter på <Enter> for at afslutte systeminstallationsprogrammet og genoptage opstartsprocessen.

Konfiguration af RAID

Computeren kan konfigureres til RAID, også selvom du ikke valgte en RAID-konfiguration, da du købte computeren. Det kan gøre før eller efter at operativsystemet er installeret.

Afhængig af computeren vil du anvende enten NVIDIA (se "Brug af NVIDIA-værktøjerne" på side 90) eller Intel (se "Brug af Intel® RAID-værktøjerne" på side 95) programmer for at oprette og administrere RAID-arrays.

Brug af NVIDIA-værktøjerne

Hvis det er installeret på dit system, kan du se de følgende afsnit for informatin om brug af NVIDIA-værktøjerne.

- "Anvisning af harddiske til en RAID-array før installation af operativsystemet" på side 90.
- "Anvisning af nye drev til en RAID-array efter installation af operativsystemet" på side 92.
- "Sletning af en RAID-array" på side 93.
- "Konvertering fra en RAID-konfiguration til en anden RAID-konfiguration" på side 93.
- "Genopbygning af en RAID-konfiguration (RAID 1 kun)" på side 94.

Anvisning af harddiske til en RAID-array før installation af operativsystemet

VARSEL: Den følgende procedure sletter al data på din harddisk. Sikkerhedskopier de data, du vil beholde, før du fortsætter.

1 Aktiver RAID for hver brugbar harddisk på computeren (se "Indstilling af computeren til RAID-aktiveret tilstand" på side 89).

- 2 Genstart computeren.
- 3 Tryk på <Ctrl><N>, når du anmodes om at gå i RAID BIOS.

Vinduet **Definer ny array** vises.

NOTAT: Hvis operativsystemlogoet vises, skal du fortsat vente, indtil du ser skrivebordet i Microsoft Windows og derefter lukke computeren og forsøge igen.

- 4 Tryk på <Tab> for at navigere til feltet **RAID-tilstand**.

For at oprette en RAID 0-konfiguration skal du bruge piletasterne til at vælge **Striping**.

For at oprette en RAID 1-konfiguration skal du bruge tasterne til at vælge **Spejling**.

- 5 Tryk på <Tab> til at navigere til feltet **Ledige diske**.

- 6 Brug op- og ned-piletasterne til at vælge en harddisk, der skal indeholde en RAID-array, og brug derefter højrepilen til at flytte det valgte drev fra feltet **Free Disks** (Ledige diske) til feltet **Array Disks** (Array-diske). Gentag disse trin for hver disk, som du ønsker at inkludere i RAID-arrayen.

NOTAT: Antallet af drev, som er understøttet i hver RAID-array, varierer, alt efter hvilken computer du har.

- 7 Efter tildeling af harddiskene til en array skal du trykke på <F9>.

Prompten **Ryd diskdata** vises.

VARSEL: Du mister al data på de valgte drev i næste trin. Sikkerhedskopier de data, du vil beholde, før du fortsætter.

- 8 Tryk på <y> for at rydde al data fra de valgte drev.

Vinduet **Array-liste** vises.

- 9 For at se detaljer for den array, du har opsat, skal du bruge piletasterne til at fremhæve arrayen i vinduet **Array-detaljer**, og tryk på <Enter>.

Vinduet **Array-detajler** vises.

NOTAT: For at slette en array skal du bruge piletasterne til at vælge arrayen og trykke på <d>.

- 10 Tryk på <Enter> for at vende tilbage til det forrige skærbillede.
- 11 Tryk på <Ctrl><x> for at forlade RAID BIOS.

Anvisning af nye drev til en RAID-array efter installation af operativsystemet

Brug kun Nvidia MediaShield til at oprette en RAID-konfiguration, når du tilføjer en eller flere nye harddiske til en eksisterende (ikke-RAID) enkelt-drevs-computer og du ønsker at konfigurere det/de nye drev til en RAID-array.

 VARSEL: Den følgende procedure sletter al data på din harddisk. Sikkerhedskopier de data, du vil beholde, før du fortsætter.

- 1 Aktiver RAID på harddiske (se "Indstilling af computeren til RAID-aktiveret tilstand" på side 89).
  - 2 Efter genstart af computeren skal du starte Nvidia MediaShield.
  - 3 Klik på **Opret** under **Systemopgaver**.
- Skærmen med **NVIDIA Create Array Wizard** (Guiden Opret NVIDIA-array) vises med en liste over de diske, der kan bruges til konfiguration.
- 4 Klik på **Next** → **Custom** → **Next** (Næste - Brugedefineret - Næste).
  - 5 Brug rullelisten til at vælge **Striping** (RAID 0) eller **Mirroring** (Spejling) (RAID 1).
  - 6 Klik på **Næste**.

Vinduet **Valg af ledig disk** vises.

 NOTAT: Det er kun RAID-aktiverede harddiske, der oplistes som ledige diske.

- 7 Klik for at vælge de drev, der udgør RAID-konfiguration, klik på **Næste**, og klik derefter på **Næste** igen.

 NOTAT: Antallet af drev, som er understøttet i hver RAID-array, varierer, alt efter hvilken computer du har.

Vinduet **Rydder systemdata** vises.

 VARSEL: Indstillingen **Ryd systemdata** sletter al data på det valgte drev. Sikkerhedskopier de data, du vil beholde, før du fortsætter.

- 8 Klik på **Next** → **Finish** (Næste - Afslut) for at oprette RAID-konfigurationen.

Hjælpevinduet **MediaShield RAID-håndtering** vises og oplister arrayen sammen med andre installerede harddiske.

Sletning af en RAID-array

Sletning af et RAID 1 volumen deler volumenet til to non-RAID harddiske med en partition og efterlader evt. eksisterende data intakte.

VARSEL: Sletning af en RAID 0-diskenhed, tilintetgør alle data på diskenheden. Sikkerhedskopier de data, du vil beholde, før du fortsætter.

VARSEL: Hvis din computer booter til RAID i øjeblikket, og du sletter RAID volumenet, kan du ikke boote din computer.

- 1 Start Nvidia MediaShield.
- 2 Klik for at vælge den array, du vil slette.
- 3 Klik på **Slet array** i ruden **Systemopgaver**.

Skærmen med **NVIDIA Delete Array Wizard** (Guiden NVIDIA Slet array) vises.

- 4 Klik på **Næste**.

Der vises en bekræftelsesskærm med navn og størrelse på den array, som du har markeret til sletning.

- 5 Klik på **Afslut** for at slette RAID-konfigurationen.

Hjælpevinduet MediaShield RAID-håndtering vises og oplister de resterende arrays sammen med andre installerede harddiske.

Konvertering fra en RAID-konfiguration til en anden RAID-konfiguration

Du kan ændre det aktuelle stadie for en disk eller array – f.eks. fra striped til spejlet – uden at miste noget data. Du kan også tilføje harddiske til en eksisterende array.

Den tid det tager at konvertere en array afhænger af mange faktorer; som f.eks. hastigheden på processoren, type og størrelse på den harddisk, der bruges, operativsystemet.

VARSEL: Ekstra harddiske, der skal bruges i arrayen må ikke være mindre end nogen af drevene i den aktuelle konfiguration.

- 1 Kontroller, at alle de drev, der skal bruges i RAID-konfigurationen er RAID-aktiverede (se "Indstilling af computeren til RAID-aktiveret tilstand" på side 89).
- 2 Start Nvidia MediaShield.
- 3 Klik for at vælge den array, du vil konvertere.

- 4 Klik på **Konverter array** i ruden **Systemopgaver**.
Skærmen med **NVIDIA Convert Array Wizard** (Guiden **NVIDIA Konverter array**) vises.
- 5 Klik på **Næste**.
- 6 Under **RAID Mode Selection** (Valg af RAID-tilstand) vælges **Mirroring** (Spejling) eller **Striping** fra rullemenuen.
- 7 Klik på **Næste**.
- **VARSEL:** Du mister al data på de valgte drev i næste trin. Sikkerhedskopier de data, du vil beholde, før du fortsætter.
- 8 Under **Valg af ledig disk** markerer du afkrydsningsfeltet ved siden af den harddisk, som du vil inkludere i array'en.
- 9 Klik på **Afslut**.
Hjælpevinduet **MediaShield RAID-håndtering** vises og viser status på opgraderings/migrations-processen sammen med andre installerede drev.

Genopbygning af en RAID-konfiguration (RAID 1 kun)

Hvis der er fejl ved en af harddiskene i en RAID 1, kan du genopbygge den pågældende array ved at gendanne data til et erstatningsdrev.

- 1 Start **Nvidia MediaShield**.
- 2 Klik for at vælge din RAID-konfiguration (**Spejling**) i hjælpeværktøjsvinduet.
- 3 Vælg **Genopbyg array** i ruden **Systemopgaver**.
Skærmen med **NVIDIA Rebuild Array Wizard** (Guiden **NVIDIA Genopbyg array**) vises.
- 4 Klik på **Næste**.
- 5 Vælg den harddisk, du vil genopbygge ved at klikke på afkrydsningsboksen ved siden af den.
- 6 Klik på **Next** → **Finish** (Næste - Udfør).
Hjælpevinduet **MediaShield RAID-håndtering** vises og viser status på genopbygningen.

NOTAT: Du kan bruge computeren, mens du genopbygger arrayen.

Brug af Intel® RAID-værktøjerne

Hvis det er installeret på dit system, kan du se de følgende afsnit for information om brug af Intel-værktøjerne.

- "Konfiguration af RAID 0 eller RAID 1 Array før installation af operativsystemet" på side 95.
- "Oprettelse af en RAID niveau 0 konfiguration med operativsystemet installeret" på side 96.
- "Oprettelse af en RAID niveau 1 konfiguration med operativsystemet installeret" på side 97.
- "Genoprettelse fra en enkelt harddiskfejl (RAID 1)" på side 98.
- "Migrering til en RAID Level 0-konfiguration" på side 98.
- "Migrering til en RAID Level 0-konfiguration" på side 99.

Konfiguration af RAID 0 eller RAID 1 Array før installation af operativsystemet

VARSEL: Du mister al data på dine harddrev, når du opretter en RAID-konfiguration med den følgende procedure. Sikkerhedskopier de data, du vil beholde, før du fortsætter.

VARSEL: Brug kun følgende procedure, hvis du vil geninstallere operativsystemet. Brug ikke følgende procedure til at migrere en eksisterende lagerkonfiguration til RAID Level 0-konfiguration.

- 1 Indstil computeren til RAID-aktiveret tilstand (se "Indstilling af computeren til RAID-aktiveret tilstand" på side 89).
- 2 Tryk på <Ctrl><i>, når du bliver bedt om at åbne Intel RAID Option ROM-hjælpeprogrammet.
- 3 Tryk på Pil op- og Pil ned-tasterne for at fremhæve **Create RAID Volume** (Opret RAID-diskenhed), og tryk på <Enter>.
- 4 Indtast et navn til RAID-diskenheden, eller godkend standardnavnet, og tryk derefter på <Enter>.

For RAID 0

- a Tryk på Pil op- og Pil ned-tasterne for at vælge RAID0 (Stripe).

NOTAT: Vælg den stripe-størrelse, der kommer tættest på den gennemsnitlige størrelse på den fil, du vil lagre på RAID-diskenheden. Hvis du ikke kender den gennemsnitlige filstørrelse, kan du vælge 128 KB som stripe-størrelse.

- b Tryk på Pil op- og Pil ned-tasterne for at ændre stripe-størrelsen og tryk på <Enter>.

For RAID 1

Tryk på Pil op- og Pil ned-tasterne for at vælge **RAID1 (spejling)**.

- 5 Vælg den ønskede kapacitet til diskenheden, og tryk på <Enter>. Standardværdien er den maksimalt tilgængelige størrelse.
- 6 Tryk på <Enter> for at oprette diskenheden.
- 7 Tryk på <y> for at bekræfte, at du vil oprette RAID-diskenheden.
- 8 Kontrollér, at den korrekte diskenhedskonfiguration vises på hovedskærmen i Intel RAID Option ROM-hjælpeprogrammet.
- 9 Tryk på Pil op- og Pil ned-tasterne for at vælge **Exit (Afslut)**, og tryk på <Enter>.
- 10 Installér operativsystemet (se "Gendannelse af operativsystemet" på side 263).

Oprettelse af en RAID niveau 0 konfiguration med operativsystemet installeret

NOTAT: Når du udfører denne funktion, vil al data på RAID-drevene gå tabt.

- 1 Indstil computeren til RAID-aktiveret tilstand (se "Indstilling af computeren til RAID-aktiveret tilstand" på side 89).
- 2 Klik på **Start** → **Programmer** → **Intel(R) Matrix Storage Manager** → **Intel Matrix Storage Console**.

NOTAT: Hvis du ikke kan se menupunktet **Actions (Handlinger)**, har du endnu ikke indstillet computeren til RAID-aktiveret tilstand.

- 3 I menuen **Actions (Handlinger)** skal du vælge **Create RAID Volume (Opret RAID-diskenhed)** for at starte **Create RAID Volume Wizard (Guiden Opret RAID-diskenhed)** og derefter klikke på **Next**.
- 4 På skærmen **Select Volume Location (Vælg diskenhedsplacering)** skal du vælge på den første harddisk, som du vil inkludere i din RAID Level 0-diskenhed, og derefter klikke på højre piltast.
- 5 Vælg en anden harddisk, som skal inkluderes i dit RAID niveau 0 volumen, og klik derefter den højre pil. De valgte harddiske vises i det **Valgte** vindue. Klik på **Næste**.

NOTAT: For at tilføje en tredje harddisk i dit RAID niveau 0 volumen, skal du følge punktet ovenfor efter valg af den tredje harddisk.

- 6 I vinduet **Specify Volume Size** (Angiv diskenhedsstørrelse) skal du klikke på den ønskede **Volume Size** (Diskenhedsstørrelse) og derefter klikke på **Next** (Næste).
- 7 Klik på **Finish** (Afslut) for at oprette diskenheden, eller klik på **Back** (Tilbage), hvis du vil foretage ændringer.

Oprettelse af en RAID niveau 1 konfiguration med operativsystemet installeret

NOTAT: Når du udfører denne funktion, vil al data på RAID-drevene gå tabt.

- 1 Indstil computeren til RAID-aktiveret tilstand (se "Indstilling af computeren til RAID-aktiveret tilstand" på side 89).
- 2 Klik på **Start** → **Programmer** → **Intel(R) Matrix Storage Manager** → **Intel Matrix Storage Console**.
 NOTAT: Hvis du ikke kan se menupunktet **Actions** (Handlinger), har du endnu ikke indstillet computeren til RAID-aktiveret tilstand.
- 3 I menuen **Actions** (Handlinger) skal du vælge **Create RAID Volume** (Opret RAID-diskenhed) for at starte **Create RAID Volume Wizard** (Guiden Opret RAID-diskenhed).
- 4 Klik på **Next** (Næste) på første skærm.
- 5 Kontrollér diskenhedens navn, vælg **RAID 1** som RAID-niveau, og klik derefter på **Next** (Næste) for at fortsætte.
- 6 På skærmen **Select Volume Location** (Vælg volumenplacering) skal du klikke på den første harddisk, som du vil bruge, og derefter klikke den højre pil.
- 7 Klik for at tilføje endnu en harddisk, indtil der vises to harddiske i vinduet **Selected** (Valgt), og klik derefter på **Next** (Næste).
- 8 I vinduet **Specify Volume Size** (Angiv diskenhedsstørrelse) skal du vælge den ønskede **Volume Size** (diskenhedsstørrelse) og derefter klikke på **Next** (Næste).
- 9 Klik på **Finish** (Afslut) for at oprette diskenheden, eller klik på **Back** (Tilbage), hvis du vil foretage ændringer.
- 10 Følg Microsoft Windows-procedureerne for oprettelse af en partition på den nye RAID-diskenhed.

Genoprettelse fra en enkelt harddiskfejl (RAID 1)

NOTAT: Udfør kun de følgende trin, når du har erstattet det fejlagtige harddrev (se det behørigt afsnit "Drev" for din computer).

- 1 Tænd (eller genstart) computeren.
- 2 Tryk på <Ctrl><i>, når du bliver bedt om at åbne Intel RAID Option ROM-hjælpeprogrammet.
- 3 Under **DEGRADED VOLUME DETECTED** (Degradet diskenhed detekteret) skal du kontrollere, at det nye (ikke-RAID) drev står anført og derefter trykke på <Enter>.
- 4 Under **Disk/Volume Information** (Information om disk/diskenhed) skal du kontrollere, at diskenhedstatus er *Rebuild* (Genopbyg)

NOTAT: Diskenheder med en status på *Rebuild* (Genopbyg) bliver genopbygget inden for operativsystemet.

- 5 Brug Pil op- og Pil ned-tasterne for at vælge **Exit** (Afslut), og tryk derefter på <Enter>.

Computeren starter op til operativsystemet og begynder automatisk at genopbygge RAID-diskenheden.

NOTAT: Du kan bruge computeren, mens den genopbygger RAID 1-volumenet.

Migrering til en RAID Level 0-konfiguration

- 1 Indstil computeren til RAID-aktiveret tilstand (se "Indstilling af computeren til RAID-aktiveret tilstand" på side 89).
  - 2 Klik på **Start** → **Programmer** → **Intel(R) Matrix Storage Manager** → **Intel Matrix Storage Console**.
- **NOTAT:** Hvis du ikke kan se menupunktet **Actions** (Handlinger), har du endnu ikke indstillet computeren til RAID-aktiveret tilstand.
- 3 I menuen **Actions** (Handlinger) skal du vælge **Create RAID Volume From Existing Hard Drive** (Opret RAID-diskenhed fra eksisterende harddrev) for at starte Migration Wizard (Guiden Migration).
  - 4 Klik på **Next** (Næste) på skærmen **Migration Wizard** (Guiden Migration).
  - 5 Indtast et navn til RAID-diskenheden, eller godkend standardnavnet.
  - 6 I rulleboksen skal du vælge **RAID 0** som RAID-niveau.

- 7 Vælg den relevante stripe-størrelse fra rulleboksen, og klik derefter på **Next** (Næste).

Stripe-størrelsen bør være tættest på den gennemsnitlige størrelse på den fil, du vil lagre på RAID-diskenheden. Hvis du ikke kender den gennemsnitlige filstørrelse, kan du vælge 128 KB som stripe-størrelse.

- 8 På skærmen **Select Source Hard Drive** (Vælg kilde harddrev) skal du dobbeltklikke på den harddisk, du vil migrere fra, og derefter klikke på **Next** (Næste).

Dette drev bør være den harddisk, som indeholder dataet eller operativsystemfilerne, som du ønsker at beholde på RAID-volumenet.

- 9 På skærmen **Select Member Hard Drive** skal du dobbeltklikke på harddisken(e) for at vælge den eller de medlemsdiske, som skal spænde over denne stripe-array, og derefter klikke på **Next**.

- 10 I skærmen **Specify Volume Size** skal du vælge den ønskede **Volume Size** (diskenhedsstørrelse) og derefter klikke på **Next**.

VARSEL: I det følgende punkt er al data, som er indeholdt på medlemsdrevet, fjernet.

- 11 Klik på **Finish** (Udfør) for at starte migreringen, eller klik på **Back** (Tilbage), hvis du vil foretage ændringer.

NOTAT: Du kan bruge computeren på normal vis under migreringsprocessen.

Migrering til en RAID Level 0-konfiguration

- 1 Indstil computeren til RAID-aktiveret tilstand (se "Indstilling af computeren til RAID-aktiveret tilstand" på side 89).
- 2 Klik på **Start**→ **Programmer**→ **Intel(R) Matrix Storage Manager**→ **Intel Matrix Storage Console** (lagerstyring - lagerkonsol) for at starte hjælpeprogrammet Intel Storage (Intel lager).

NOTAT: Hvis du ikke kan se menupunktet **Actions** (Handler), har du endnu ikke indstillet computeren til RAID-aktiveret tilstand.

- 3 I menuen **Actions** skal du klikke på **Create RAID Volume From Existing Hard Drive** (Opret RAID-diskenhed fra eksisterende harddrev) for at starte Migration Wizard (Guiden Migration).
- 4 Klik på **Next** på den første **Migration Wizard**-skærm (Guiden Migration).
- 5 Indtast et navn til RAID-diskenheden, eller godkend standardnavnet.

6 I rulleboksen skal du vælge **RAID 1** som RAID-niveau.

NOTAT: Vælg det harddrev, som du vil bruge som din kilde harddrev (det bør være det harddrev, som indeholder filerne med dataet eller operativsystemet, som du ønsker at beholde på RAID-diskenheden).

7 På skærmen **Select Source Hard Drive** (Vælg kilde harddrev) skal du dobbeltklikke på den harddisk, du vil migrere fra, og derefter klikke på **Next** (Næste).

Dette drev bør være den harddisk, som indeholder dataet eller operativsystemfilerne, som du ønsker at beholde på RAID-volumenet.

8 På skærmen **Select Member Hard Drive** (Vælg medlemsharddrev) skal du dobbeltklikke på harddisken for at vælge den medlemsdisk, du ønsker skal fungere som spejlet i konfigurationen, og derefter klikke på **Next**.

9 På skærmen **Specify Volume Size** (Angiv diskenhedsstørrelse) skal du vælge den ønskede diskenhedsstørrelse og klikke på **Next**.

VARSEL: I det følgende punkt er al data, som er indeholdt på medlemsdrevet, fjernet.

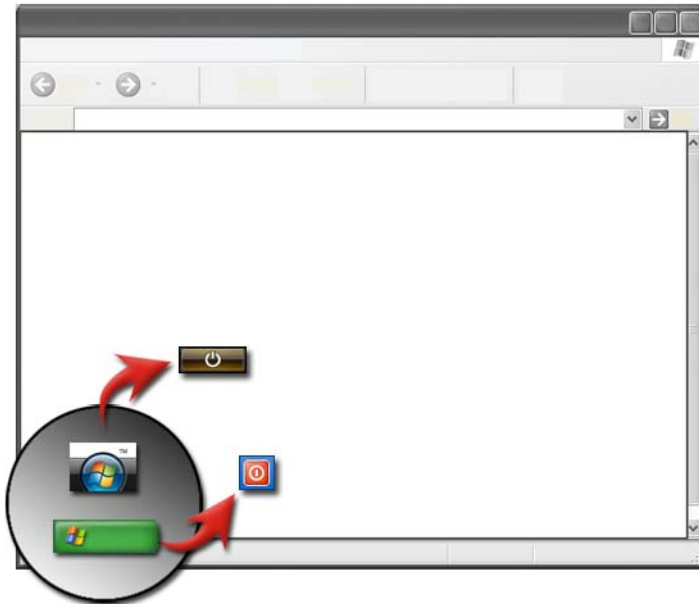
10 Klik på **Finish** (Udfør) for at starte migreringen, eller klik på **Back** (Tilbage), hvis du vil foretage ændringer.

NOTAT: Du kan bruge computeren på normal vis under migreringsprocessen.

Slukning af computeren

Du skal sørge for at lukke Microsoft® Windows®-operativsystemet ned, før du slukker for computeren.

Windows Vista®

- 1 Gem og luk alle åbne filer, og luk alle åbne programmer.
- 2 Klik på Start og flyt musemarkøren til pileikonet ved knappen Lås.
- 3 Klik på **Luk computeren**.

Windows® XP

- 1 Gem og luk alle åbne filer, og luk alle åbne programmer.
- 2 Klik på Start og vælg derefter menuen **Luk**.

- 3 Dialogboksen **Luk computeren** bliver vist.
- 4 Klik på knappen **Luk** for at slukke for computeren.

TIP: Hvis computeren ikke fungerer korrekt, kan det tit løse problemet, hvis du genstarter Windows.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om korrekt lukning af computeren i Windows finder du i Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

NOTAT: Windows-operativsystemer starter automatisk, når du tænder for computeren.

Lukningstilstande

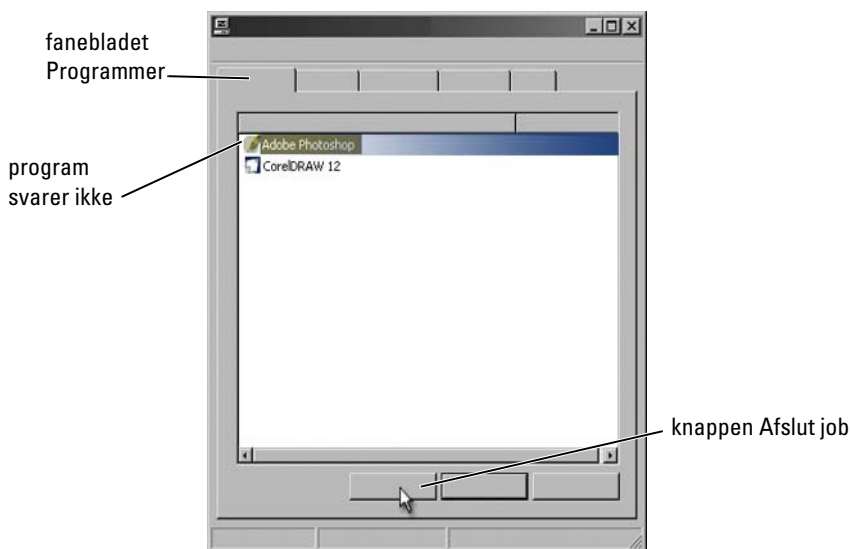
Microsoft® Windows Vista®

- Slumre** Slumre er en strømbesparende tilstand. Slumre gemmer alle åbne dokumenter og programmer og gør det muligt for computeren hurtigt at starte fuldstændig drift (typisk inden for adskillige sekunder), når du vil arbejde videre.
- Luk computeren** Brug kun nedlukning, når du skal slukke for strømmen til computeren; når du f.eks. skal tilføje hukommelse, eller når du ikke har planer om at bruge computeren i adskillige dage.

Windows® XP

- Standby** Standby er en tilstand, hvor skærmen og harddiskene slukker, så computeren bruger mindre strøm. Når du vil bruge computeren igen, starter den hurtigt fra standby-tilstand, og skrivebordet bliver gendannet til nøjagtigt som da du forlod det. Standby-tilstand gemmer ikke skrivebordstilstanden til disk, og derfor kan tab af information, som ikke blev gemt, forekomme, hvis der er et strømsvigt under standby-tilstand.
- Dvale** Dvale er en tilstand, hvor computeren lukker ned for at spare strøm, men først bliver alt gemt i hukommelsen på harddisken. Når du genstarter computeren, bliver skrivebordet gendannet til nøjagtigt som da du forlod det. Brug dvale-tilstand til at spare strøm, når du skal være væk fra computeren i længere tid, mens du arbejder.
- Luk computeren** Brug Luk computeren, når du vil slukke for strømmen til computeren. Denne handling lukker Windows ned, så det er sikkert at slukke for strømmen til computeren.

Standstning af et program, som ikke reagerer

Hvis et program på computeren holder op med at svare eller synes at være fastlåst, vil Windows automatisk forsøge at finde problemet og løse det. For at blive ved at fungere, skal du måske standse (afslutte) programmet. Du kan afslutte programmet ved hjælp af funktionen Jobliste.

- 1 Højreklik på proceslinjen og vælg **Jobliste**.
- 2 Vinduet **Jobliste** bliver vist.
- 3 På fanen **Programmer** vælges det program, som ikke reagerer og derefter klikkes på **Afslut job**.

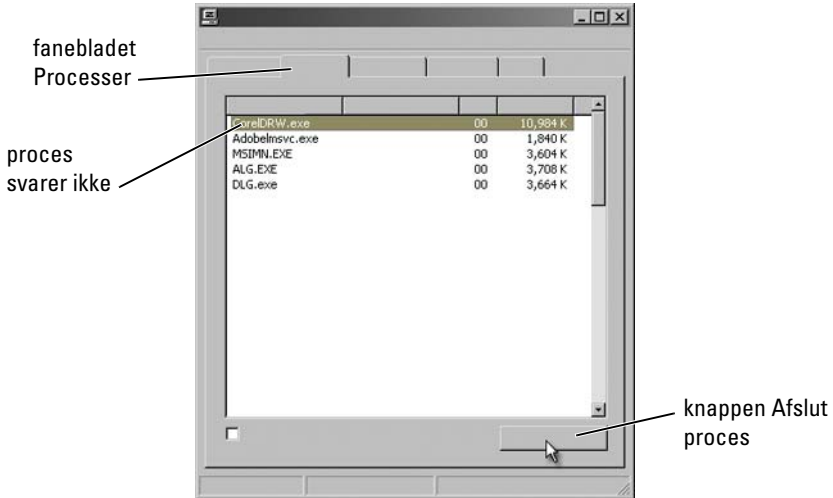
NOTAT: Al data, som er blevet indtastet eller ændringer, der blev foretaget i det pågældende program, og som ikke blev gemt, vil gå tabt.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om Jobliste finder du i Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

Standning af en proces, som ikke svarer

Brug Jobliste til at standse (afslutte) processer, som er holdt op med at svare. En proces kan være et program, såsom Windows Stifinder, eller en tjeneste, såsom MSTask.

- 1 Højreklik på proceslinjen og klik på fanebladet **Jobliste** → **Processer**.
- 2 På fanen **Proces** vælges den proces som ikke reagerer og derefter klikkes på **Afslut proces**.

 TIP: Vær forsigtig, når du afslutter en proces. Hvis du afslutter en proces, som har forbindelse til et åbent program, vil det pågældende program også lukke, og du vil miste al data, som ikke er gemt. Hvis du afslutter en proces, som har forbindelse med en systemtjeneste, vil visse dele af systemet måske ikke fungere korrekt.

 FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om, hvad du skal gøre, når en proces ikke svarer, finder du i Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

Tildocking og fradocking af din bærbare computer

Fradocking af din computer, mens den er tændt - Hot fradocking

ACPI (Advanced Configuration and Power Interface) er en form for strømstyring, som gør det muligt for operativsystemet at kontrollere den mængde strøm, som gives til hver enhed, der er sluttet til computeren.

Hvis computeren er ACPI-aktiveret, kan du fradocke den, mens den stadig er tændt uden at slukke åbne programmer.

Sådan kan du finde ud af, om din computer er ACPI-aktiveret:

Windows Vista

- 1 Klik på Start → Kontrolpanel → System og vedligeholdelse → System → Enhedshåndtering (kan findes under Opgaver).
- 2 Hvis et vindue kommer frem og beder om tilladelse til at fortsætte, skal du klikke på **Fortsæt**.
- 3 Se efter **Systemenheder**. Hvis computeren er ACPI-aktiveret, vil ACPI være vist ved siden af enhedsnavnet.

Windows XP

- 1 Klik på Start → Kontrolpanel → Ydeevne og vedligeholdelse.
- 2 Klik på **Administration** → Computeradministration → Enhedshåndtering.
ELLER
Klik på **System** → Egenskaber for system → Hardware → Enhedshåndtering.
- 3 Se efter **Systemenheder**. Hvis computeren er ACPI-aktiveret, vil ACPI være vist ved siden af enhedsnavnet.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om fradocking af din bærbare computer finder du i dokumentationen, som fulgte med computeren og dokumentationen, som fulgte med dockingstationen.

Fradocking uden at slukke den

- 1 Gem alle åbne filer.
- 2 Klik på **Start** → **Fraddock computer** og vent, til systemet bekræfter, at computeren er klar til at blive fradocked.
- 3 Fjern computeren fra dockingstationen.

TIP:

- 1) Hvis computeren ikke får strøm fra et batteri, vil computeren lukke ned, når du frigør den, og du vil miste al data, som ikke er gemt.
- 2) Du må aldrig fraddocke computeren uden først at gøre den klar. Hvis du fraddocker, før du gør computeren klar, vil du miste al data, som ikke er gemt, og computeren vill måske ikke fungere normalt i adskillige minutter.
- 3) Hot fradocking er kun mulig på computere, som er ACPI-aktiverede.

Nedlukning af computeren, når den ikke lukker ned normalt

Du kan måske ikke altid lukke computeren ned normalt. Når dette sker, er det måske et program eller en proces, som forhindrer computeren i at lukke ned. Når der lukkes ned, vil Windows forsøge at afslutte alle programmer. Hvis det ikke lykkes, skal du måske afslutte et program og/eller en proces manuelt ved hjælp af **Jobliste**.

Nedlukning af en fastlås eller "frossen" computer

Windows Vista

Når du forsøger at lukke computeren ned, bliver skærmen måske mørkere og viser dig, hvilke programmer forhindrer computeren i at lukke ned. Det kan også indikere, hvorfor disse programmer forhindrer computeren i at lukke ned.

- Klik på **Luk nu** for at tvinge alle programmerne til at slutte og fuldføre computerens nedlukningsproces. Hvis du klikker på **Luk nu**, mister du måske data, som du ikke har gemt.

ELLER

- Luk ikke ned. Klik på **Annuller** for at vende tilbage til Windows. Hvis nogen af programmerne, som forhindrer nedlukning, har data som du vil gemme, skal du gemme det nu. Fortsæt derefter med at lukke computeren ned.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om lukning af computeren finder du i Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support.**

Windows XP

Når du forsøger at lukke ned, viser Windows måske dialogboksen **Afslutning af program**.

- Klik på **Afslut nu** for at afslutte programmet. Hvis du vælger at afslutte programmet med det samme, vil du miste data, som ikke er gemt.

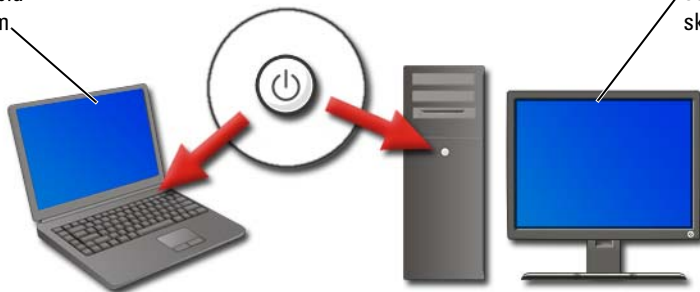
ELLER

- Luk ikke ned. Klik på **Annuller** for at vende tilbage til Windows. Hvis nogen af programmerne, som forhindrer nedlukning, har data som du vil gemme, skal du gemme det nu. Fortsæt derefter med at lukke computeren ned.

Nedlukning af en computer, som er holdt op med at svare og viser en solid blå skærm

Når der forekommer en uoprettelig fejl i operativsystemet, viser computeren en blå skærm med fejlkoder og alle computerfunktioner standser. Her skal du slukke for computeren.

solid blå
skærm

Tryk og hold afbryderknappen inde i mindst 8 sekunder. Du kan evt. også fjerne og genindsætte batteriet på en bærbar computer for at sikre, at strømmen er slukket og komponenter vil nulstille, når der tændes for strømmen igen. Se "Udskiftning af et batteri" på side 147.

TIP: Hvis der bliver vist en fejlmeddelelse når computeren holder op med at svare, skal du notere meddelelsen. Dette vil senere hjælpe dig med at finde en løsning på problemet.

Dialogboksen, som rapporterer fejlen, vil blive vist, når du genstarter computeren. Notér alle fejlmeddelelser, som evt. bliver vist.

NOTAT: Al data, som er forbundet med aktive programmer, og som ikke er gemt, vil gå tabt.

FOR MERE INFORMATION: For at lære mere om nedlukning af computeren, kan du se:

- Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.
- "Vedligeholdelsesopgaver (forbedring af ydeevne og sikring af sikkerhed)" på side 129
- Din systemadministrator
- support.dell.com.

Start af computeren i Fejlsikret tilstand

Fejlsikret tilstand er en fejlfindingsfunktion for Windows, som starter computeren i en begrænset tilstand. Kun de grundlæggende filer og de drivere, der er nødvendig til at køre Windows, bliver startet.

Du vil måske starte computeren i Fejlsikret tilstand, hvis du har lukket ned med en frossen blå skærm.

Ordene "Fejlsikret tilstand" vises i skærmens hjørne til at angive, hvilken Windows-tilstand du anvender. Hvis et eksisterende problem ikke vises igen, når du starter i Fejlsikret tilstand, kan du udelukke standardindstillingerne og de grundlæggende enhedsdrivere som mulige årsager.

Du kan få adgang til Fejlsikret tilstand ved at rykke og holde <F8>-tasten nede, mens computeren genstarter.

Genstart af computeren efter strømsvigt

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om Fejlsikret tilstand finder du i Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller

 → **Hjælp og support**.

Hvis computeren udsættes for et strømsvigt, vil den måske genstarte og vise en række meddelelser.

- Hvis du arbejdede i et program, vises en meddelelse måske og beder dig vælge en version af dokumentet til at gemme.
- Hvis du havde et program åbent, bliver der måske vist en meddelelse, som fortæller dig, at programmet ikke lukkede ned korrekt. Det kan være nødvendigt at lukke programmet ned og genstarte computeren.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om strømstyringsfunktioner på computeren finder du i:

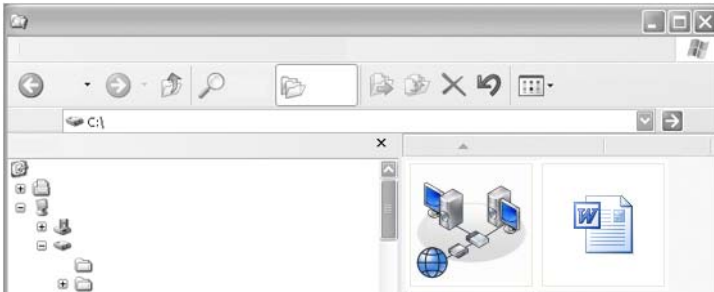
- Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.
- "Vedligeholdelsesopgaver (forbedring af ydeevne og sikring af sikkerhed)" på side 129
- "Strømforsyning (indstillinger for strømstyring, strømbeskyttelsesudstyr og batterier)" på side 139.

Filer og mapper

Filer er dokumenter, fotografier eller grafikelementer, som er gemt på din computer. En mappe er en gruppe med flere filer.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om hvordan du åbner, kopierer og sletter filer og mapper finder du i Hjælp og support: Klik på Start eller → Hjælp og support.

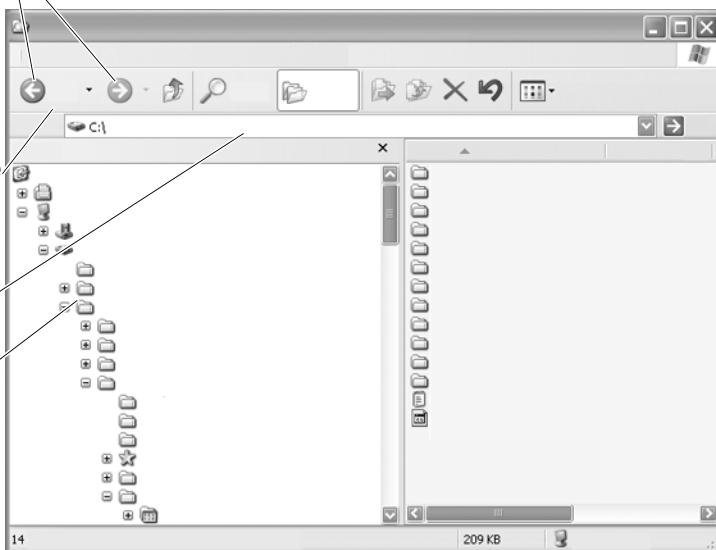
Navigation til filer

knapperne
Frem/Tilbage

værktøjslinje

adresselinje

mappe

Brug Microsoft® Windows® Stifinder til at vise og finde tilgængelige filer og mapper på din computer.

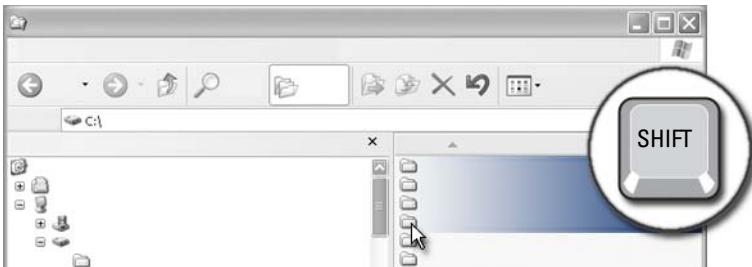
FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om brug af Windows Stifinder-funktionen finder du i Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

I Windows Stifinder bruges knapperne **Frem** og **Tilbage** over adresselinjen til at navigere til de filer, så du tidligere så.

Valg og åbning af filer

Du skal først vælge filen for at åbne den. Klik på filnavnet én gang for at vælge en fil. De valgte filer vises fremhævet. Dobbeltklik på det valgte filnavn for at åbne filen.

Valg af en gruppe filer

Klik på den første fil, som du vil inkludere i gruppen. Tryk og hold <Shift>-tasten nede, mens du klikker på den sidste fil, som skal inkluderes i gruppen. Alle filerne i gruppen bliver fremhævet.

Valg af adskillige vilkårlige filer

Klik på en fil, som du vil vælge. Tryk og hold <Ctrl>-tasten neden, mens du klikker på hver fil. Alle de filer, som du har valgt, bliver fremhævet.

Åbning og gemning af en fil

Dobbeltklik på den fil, som du gerne vil åbne. Når du er færdig med at arbejde med filen, skal du gøre følgende for at gemme filen: Klik på **Fil** → **Gem**. Klik på **X** i højre hjørne foroven for at lukke filen.

NOTAT: Når der klikkes på **X** i det øverste højre hjørne i en applikation i stedet for en bestemt fil i applikationen, lukker alle de åbne filer i applikationen.

TIP: For at gemme filen med et andet navn, skal du klikke på **Fil** → **Gem som**. Indtast et navn på filen i boksen Filnavn og klik på **Gem**.

Åbning af et grafisk billede (billede eller kunst)

Når du dobbeltklikker på et grafikelement (f.eks. et fotografi) for at åbne det, bliver det vist i vinduet Windows Billed- og faxfremviser. Hvis du vil lave ændringer til grafikelementet, skal du åbne det i det program, som blev brugt til at oprette det eller i et andet grafikredigeringsprogram.

Sådan finder du filer

Hvis du ikke er sikker på, hvor en fil er gemt, kan du bruge indstillingen **Søg**.

Søgning efter en fil

Windows Vista®

- 1 Klik på **Start** → **Søg**.
- 2 I vinduet **Søgeresultater**, skal du klikke på **Alle**.

- 3 Indtast filnavnet eller en del af filnavnet i Søgefeltet.
- 4 Indtast et ord eller en del af et ord i feltet **Søg**.
- 5 Tryk på <Enter> eller klik på forstørrelsesglasset

Sådan søger du efter et billede:

- 1 Klik på **Start** → **Alle programmer** → **Windows Billedgalleri**.

Windows® XP

- 1 Klik på **Start** → **Søg**.
- 2 Under **Søgeassistent** vælger du den type element, som du vil søge efter.
- 3 Indtast et navn og klik på **Søg**.

Omdøbning af filer

Du bør ikke omdøbe filer, som operativsystemet eller andre programmer skal bruge for at kunne fungere.

- 1 Højreklik på den fil, som du vil omdøbe.
- 2 Klik på **Omdøb** fra rullemenuen.
- 3 Indtast et nyt navn på filen og tryk på <Enter>-tasten.

Udskrivning af filer

- 1 Åbn den fil, som du vil udskrive, og vælg **Fil** → **Udskriv**.
- 2 Angiv udskriftsindstillingerne og klik på **OK**.

Sletning af filer

- 1 Klik på den fil, som du vil slette.
- 2 Tryk på tasten **Delete**. Dialogboksen **Bekræft sletning af fil** bliver vist.
- 3 Den valgte fil bliver slettet.

TIP: Når du sletter en fil, placerer Windows den i Papirkurv, hvis det skulle blive nødvendigt at gendanne den. For at slette en fil permanent skal du tømme papirkurven. Når du vil tømme papirkurven, skal du dobbeltklikke på ikonet Papirkurv og vælge Tøm papirkurv fra menuen Fil.

Deling af filer

Windows Vista

- 1 Klik på en eller flere filer eller mapper, som du vil dele og klik på **Del**.
- 2 I dialogboksen **Fildeling** skal du gøre ét af følgende:
  - **På den samme computer:** Indtast navnet på den person, som du vil dele filer med og klik på **Tilføj**.
  - **I et domæne – individuelle personer:** Klik på pilen til højre for tekstboksen og klik derefter på **Find**. Indtast navnet på den person, som du vil dele filer med, klik på **Kontroller navne** og klik på **OK**.
  - **I et domæne – alle:** Klik på pilen til højre for tekstboksen, klik på **Alle** og klik på **Tilføj**.
  - **I en arbejdsgruppe – alle:** Klik på pilen til højre for tekstboksen, klik på personens navn og klik på **Tilføj**.

Du skal muligvis oprette en ny brugerkonto for at dele filer med visse brugere.

- 3 Under **Adgangsniveau** klikker du på pilen ved siden af hver person eller gruppe og vælger tilladelser for deling:
    - En **Læser** kan se delte filer, men kan ikke tilføje noget til dem, ændre eller slette dem.
    - En **Deltager** kan se eller tilføje delte filer, men kan kun ændre eller slette filer, som han eller hun har bidraget med.
    - En **Medejer** kan se, tilføje, ændre eller slette enhver delt fil.
  - 4 Klik på **Delt**. Hvis du bliver bedt om en administratoradgangskode eller en bekræftelse, skal du indtaste adgangskoden eller angive bekræftelsesoplysningerne.
  - 5 Hvis et vindue kommer frem og beder om tilladelse til at fortsætte, skal du klikke på **Fortsæt**.
  - 6 Efter du modtager en bekræftelse på, at din mappe er delt, kan du sende et link til de delte filer til de personer, som du deler filerne med.
  - 7 Klik på **Udfør**.
- **NOTAT:** Hvis du ændrer navnet på den delt fil eller mappe, skal du sende et link med den nye placering til de, som deler filen eller mappen.

Windows XP

- 1 Klik på **Start** → **Dokumenter**.
- 2 Vælg den fil eller mappe, som du vil dele og træk den til **Delte dokumenter** i boksen **Andre placeringer**.

TIP: Yderligere oplysninger om deling af mapper eller dokumenter finder du ved at klikke på indstillingen **Delte dokumenter** under boksen **Fil- og mappeopgaver**. Klik derefter på linket **Deling og sikkerhed** i vinduet **Egenskaber for Delte dokumenter**. Denne handling fører dig til skærmen for **Windows Hjælp og support**.

Deling af filer med adgangskodebeskyttelse

Hvis computeren er i en arbejdsgruppe, har du mulighed for at slå adgangskodebeskyttelse til eller fra.

Hvis adgangskodebeskyttelse er slået til, skal den person, som du deler med, have en brugerkonto og adgangskode på din computer for at få adgang til de filer og mapper, som du deler.

Begrænsning af adgang til en fil

Du kan begrænse, hvem der har adgang til mapper eller filer ved at indstille tilladelser for den angivne fil eller mappe.

- 1 Find den mappe eller fil, som du vil indstille tilladelser for og højreklik på den.
- 2 Klik på **Egenskaber** → **Sikkerhed** for at fjerne tilladelser fra en gruppe eller bruger; klik på den nødvendige gruppe eller bruger og klik på **Fjern**.

FOR MERE INFORMATION: For at lære mere om indstilling af tilladelser, kan du se "Administratorrettigheder" på side 249.

Overførsel af filer og indstillinger til en ny computer

1

2

Overførsel af filer fra en computer, som bruger Windows XP til en computer, som bruger Windows Vista

- 1 Installer Windows Overførsel fra dvd'en Windows Vista på den computer, som bruger Windows XP.

- 2 Når installationen er færdig, skal du klikke på **Start** Æ **Windows Overførsel**.
- 3 Klik på **Fortsæt** i dialogboksen **Brugerkontokontrol** og følg instruktionerne i guiden **Windows Overførsel**.

Hvis **Windows Overførsel** ikke er vist på menuen **Start**, kan du bruge **Kontrolpanel** til at få adgang til **Windows Overførsel**-guiden:

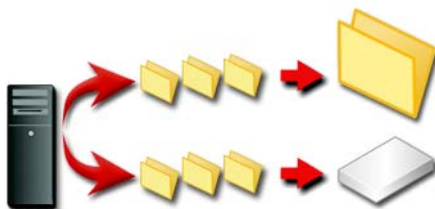
- 1 Klik på **Start** → **Kontrolpanel** → **System og vedligeholdelse** → **Velkomst** → **Overfør filer og indstillinger**.
- 2 Klik på **Fortsæt** i dialogboksen **Brugerkontokontrol** og følg instruktionerne i guiden **Windows Overførsel**.

Overførsel af filer mellem computere, som bruger Windows XP

Når du vil overføre filer og mapper fra en computer til en anden ved hjælp af guiden **Overførsel af filer og indstillinger** i Windows XP:

- 1 Klik på **Start** → **Alle programmer** → **Tilbehør** → **Systemværktøjer**.
- 2 Vælg guiden **Overførsel af filer og indstillinger**.
- 3 Følg guidens anvisninger.

Sikkerhedskopiering af filer

Du kan sikkerhedskopiere hele computeren eller blot visse filer og mapper.

Windows Vista

- 1 Klik på **Start** → **Kontrolpanel** → **System og vedligeholdelse** → **Velkomst** → **Overfør filer og indstillinger**.
- 2 Klik på **Sikkerhedskopier filer eller Sikkerhedskopier computer**.
- 3 Klik på **Fortsæt** i dialogboksen **Brugerkontokontrol** og følg instruktionerne i guiden **Sikkerhedskopier filer**.

Windows XP

- 1 Klik på **Start** → **Alle programmer** → **Tilbehør** → **Systemværktøjer** → **Sikkerhedskopiering**.
- 2 Klik på **Avanceret tilstand** i **Guiden Sikkerhedskopiering** eller **gendannelse**.
- 3 På fanebladet **Sikkerhedskopiering** → **Job** → **Ny**.
- 4 Angiv de filer og mapper, som du vil sikkerhedskopiere ved at vælge afkrydsningsfeltet til venstre for en fil eller mappe i **Klik for at markere afkrydsningsfeltet for de drev, mapper eller filer, som du vil sikkerhedskopiere**.
- 5 I **Placering af sikkerhedskopi** skal du gøre ét af følgende:
  - Klik på **Fil**, hvis du vil sikkerhedskopiere filer og mapper til en fil. Denne indstilling er som standard valgt.
  - Klik på en medieenhed, hvis du vil sikkerhedskopiere filer og mapper til et medie.
- 6 I **Medie- eller filnavn på sikkerhedskopi** skal du gøre ét af følgende:
  - Hvis du sikkerhedskopierer filer og mapper til en fil, skal du indtaste en sti og filnavn på sikkerhedskopifilen (.bkf) file, eller du kan klikke på knappen **Gennemse** for at finde en fil.
  - Hvis du sikkerhedskopierer filer og mapper til et medie, skal du klikke på det medie, som du vil bruge.
- 7 Du kan specificere alle ønskede sikkerhedskopiindstillinger, såsom sikkerhedskopitypen samt logføringsfiltypen ved at klikke på menuen **Funktioner** og derefter klikke på **Indstillinger**.
- 8 Når du er færdig med at specificere sikkerhedskopiindstillinger, skal du klikke på **OK**.
- 9 Klik på **Start sikkerhedskopiering**, og foretag derefter eventuelle ændringer i dialogboksen **Oplysninger om sikkerhedskopi**. Klik på **Avanceret**, hvis du vil indstille avancerede sikkerhedskopiindstillinger, såsom kontrol af data eller hardwarekomprimering. Når du er færdig med at indstille avancerede sikkerhedskopiindstillinger, skal du klikke på **OK**.
- 10 Klik på **Start sikkerhedskopiering** for at starte sikkerhedskopifunktionen.

Kørsel af sikkerhedskopiering, når indstillingerne er forudkonfigurerede

Hvis en sikkerhedskopiprocedure er blevet forudkonfigureret, skal du blot gå til guiden **Sikkerhedskopiering eller gendannelse** og klikke på **Næste** og **Udfør**, hvor det er behørigt uden at ændre indstillingerne. Guiden vil føre dig gennem indstillingerne og derefter starte sikkerhedskopiprocessen.

Udførsel af sikkerhedskopiering med skjulte drev

NOTAT: Du kan ikke foretage sikkerhedskopiering af et drev, som er "skjult".

I den situation skal du først synliggøre alle skjulte drev for at foretage sikkerhedskopiering. For at gøre det, skal du åbne det program, som du brugte til at skjule drevet med og gøre drevet synligt.

Gendannelse af filer

Du kan gendanne hele computeren eller blot filerne og mapperne på computeren.

Windows Vista

- 1 Klik på **Start** → **Kontrolpanel** → **System og vedligeholdelse** → **Sikkerhedskopi- og gendannelsescenter**.
- 2 Klik på enten **Gendan filer** eller **Gendan computer**.
- 3 Klik på **Fortsæt** i dialogboksen **Brugerkontokontrol** og følg instruktionerne i guiden **Gendan filer**.

Windows XP

- 1 Klik på **Start** → **Alle programmer** → **Tilbehør** → **Systemværktøjer** → **Sikkerhedskopiering**.
- 2 Klik på **Avanceret tilstand**.
- 3 På fanebladet **Gendan** og **administrer medier** vælger du de filer og mapper, som du vil gendanne.
- 4 Vælg et sted, du vil gendanne dine sikkerhedskopierede filer og mapper.
- 5 Vælg om de eksisterende filer med det samme navn skal erstattes.
- 6 Klik på **Gendan**.

Håndtering af programmer

Installation af programmer på din computer

Installation af programmer fra en cd eller dvd med Microsoft® Windows®

- 1 Indsæt cd'en eller dvd'en i din computer.
- 2 Følg vejledningen på skærmen.

Hvis du bliver bedt om en administratoradgangskode eller en bekræftelse, skal du indtaste adgangskoden eller angive bekræftelsesoplysningerne.

Hvis et program ikke begynder installation, skal du se efter programmets installationsfil, som regel hedder den **setup.exe** eller **install.exe**, på installationsdisken.

Installation (overførsel) af programmer fra internettet

- 1 I webbrowseren klikker du på linket til programmet.

Hvis du bliver bedt om en administratoradgangskode eller en bekræftelse, skal du indtaste adgangskoden eller angive bekræftelsesoplysningerne.

- 2 Klik på **Åbn** eller **Kør** og følg instruktionerne på skærmen.
eller

Klik på **Gem** og overfør installationsfilen til din computer, så du kan scanne filen for vira. Dobbeltklik på filen og følg instruktionerne på skærmen for at installere programmet.

 VARSEL: Når programmer overføres og installeres fra internettet, skal det sikres, at det er fra en troværdig producent, og at webstedet, som tilbyder programmet, er troværdigt.

Installation af programmer fra et netværk

Dette emne er kun relevant, hvis din computer er i et netværk. Hvis din computer ikke er tilsluttet et netværk, vil du måske se andre indstillinger, som du kan vælge, såsom **Hent programmer online** (i Windows Vista).

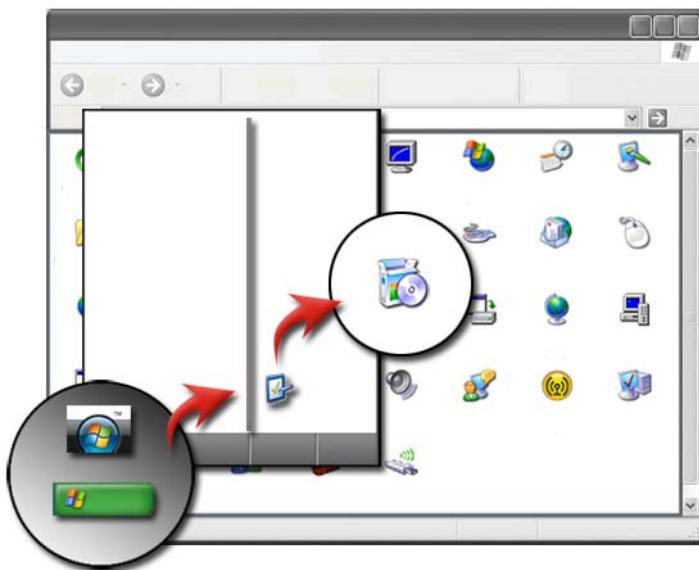
Windows Vista®

- 1 Klik på **Start** → **Kontrolpanel** → **Programmer** og klik derefter på **Hent programmer online**.
- 2 Vælg et program fra listen og klik på **Installer**.
- 3 Følg vejledningen på skærmen.
Indtast administratoradgangskoden eller giv bekræftelse, hvis du bliver bedt om det.

Windows® XP

- 1 Klik på Start → Kontrolpanel → Tilføj eller fjern programmer.
- 2 Klik på Tilføj et program.
- 3 Hvis din netværksadministrator har inddelt de tilgængelige programmer i kategorier, skal du muligvis vælge en anden indstilling i **Kategori** for at se det ønskede program.
- 4 Vælg et program fra listen og klik på Tilføj.
- 5 Følg vejledningen på skærmen.

Fjernelse af programmer fra computeren

Windows Vista

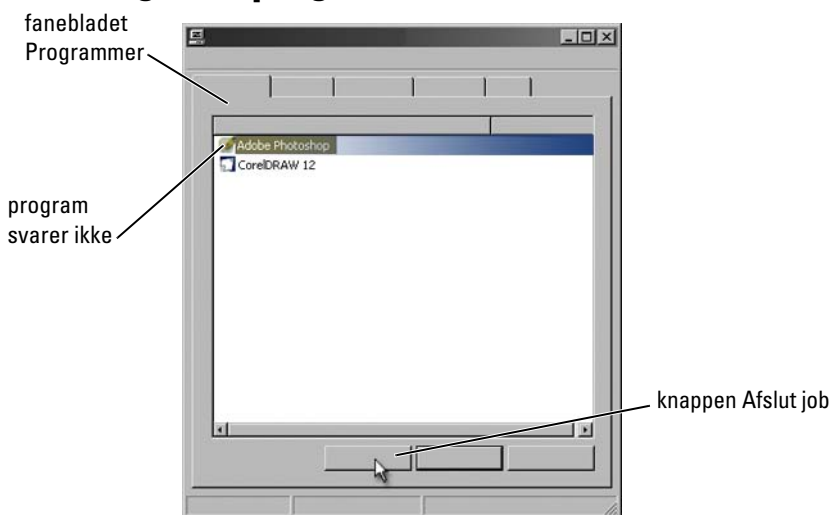
- 1 Klik på Start → Kontrolpanel → Programmer → Programmer og funktioner.
- 2 Vælg det program, som du vil fjerne, og klik på Fjern.
Indtast administratoradgangskoden eller giv bekræftelse, hvis du bliver bedt om det.

Windows XP

- 1 Klik på Start → Kontrolpanel → Tilføj eller fjern programmer.
- 2 Klik på Fjern et program, og vælg det program, som du vil fjerne.
- 3 Klik på Fjern.

 TIP: Når du blot sletter et program, bliver det fjernet helt fra din computer. Når du sletter et program fra din computer på andre måder end funktionen Tilføj eller fjern programmer, kan du ved et uheld slette drivere, som er nødvendige til andre programmer.

Afslutning af et program, som ikke svarer

Hvis et program holder op med at svare, forsøger Windows automatisk at finde problemet og finde en løsning på det.

Du kan også afslutte (eller lukke) programmet med Jobliste:

- 1 Højreklik proceslinjen og vælg **Jobliste**.
- 2 På fanebladet **Programmer** på skærmen **Windows Jobliste** klikker du på det program, som ikke svarer, og derefter klikker du på **Afslut job**.

Vedligeholdelsesopgaver (forbedring af ydeevne og sikring af sikkerhed)

Udførelse af vedligeholdelsesopgaver for at øge computerens hastighed og af sikkerhedshensyn

Med tiden begynder din computer muligvis at køre langsommere. Nedsat ydeevne kan være forårsaget af:

- Filer, som ikke er organiserede
- Software, som ikke er nødvendig
- Netværksdrev, som ikke bliver brugt
- For mange programmer, som kører automatisk ved opstart

Desuden kan vira medføre alvorlig skade og nedsætte din computers ydeevne drastisk.

Du kan beskytte din computer, øge dens funktionelle levetid og forbedre dens ydeevne, hvis du udfører almindelige vedligeholdelsesopgaver, såsom:

- Rengøring af computeren og dens komponenter
- Defragmentering af disk
- Scanning for virus og spyware

Gennem computerens operativsystem kan du finde værktøjer til at håndtere og forbedre dens ydeevne. Brug dette dokument som en oversigt over de funktioner, der er til rådighed.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om vedligeholdelsesopgaver finder du i Windows Hjælp og support: Klik på Start eller → Hjælp og support.

Rengøring af computeren

Før du starter

Læs sikkerhedsinstruktionerne, som kan findes i Dell™ sikkerhedsinformation, som fulgte med computeren.

Sluk og afbryd computeren fra stikkontakten. Fjern alle batterier fra en bærbar computer.

Sådan rengøres computeren

Tør computeren, tastaturet og skærmens plastikdele af med en blød klud, der er gjort fugtig med vand for at rengøre computeren.

Brug ikke rensmidler på spraydåser, brændbare væsker eller andre midler på spraydåse. Pas på, at der ikke drypper vand ind i computeren eller tastaturet.

FOR MERE INFORMATION: Se "Navigationsenheder (mus, tastatur, berøringsplade)" på side 59 for at lære mere om rengøring af individuelle komponenter på computeren.

Rengøring af optiske drev og optiske drevmedier

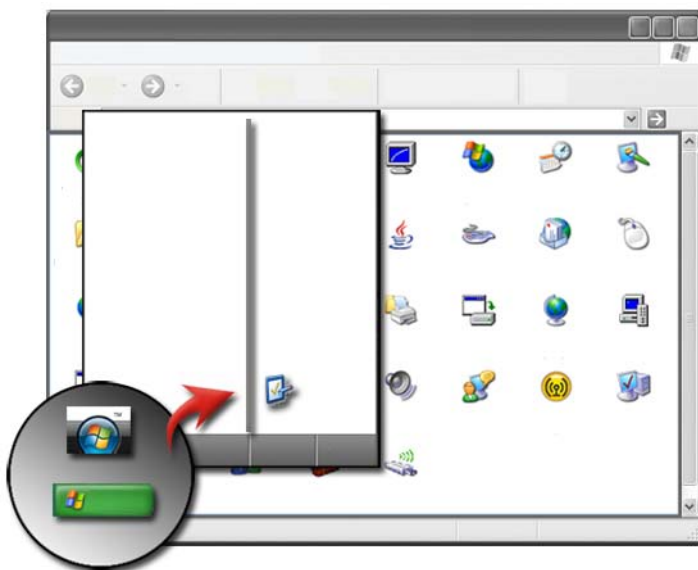

VARSEL: Brug altid komprimeret luft til at rengøre linsen i et optisk drev og følg instruktionerne, som fulgte med produktet. Rør aldrig ved linsen i drevet.

Hvis der er problemer, når du afspiller dine optiske medier (f.eks. hvis de "hakker i det"), kan du prøve at rengøre medierne.

- 1 Hold i diskens yderkant. Du kan også holde i inderkanten af hullet i midten.
- ➡ **VARSEL:** For at undgå at beskadige overfladen må du ikke tørre skiven af i en cirkelformet bevægelse.
- 2 Brug en blød, fnugfri klud til forsigtigt at tørre bunden af disken (siden uden mærkat) af i en ret linje fra midten af disken til dens yderste kant.
Ved snavs, der sidder godt fast, kan du forsøge at bruge vand eller en opløsning af vand og mild sæbe. Du kan også købe produkter, der renser diske og giver en vis beskyttelse mod støv, fingeraftryk og ridser. Renseprodukter til cd'er kan også bruges til dvd'er.

Håndtering af computerydeevnen

Kontrolpanelet indeholder de værktøjer, som du skal bruge til at håndtere og forbedre computerydeevnen.

Windows Vista®

- 1 Klik på Start → Kontrolpanel.

- 2 Klik på **System og vedligeholdelse** → **Oplysninger om og værktøjer til ydeevne**.
- 3 Brug de følgende funktioner i området **Opgaver** for at forbedre computerens ydeevne:

Administrer startprogrammer - Du kan deaktivere nogen dine startprogrammer for at forbedre ydeevnen.

Juster visuelle effekter - Du kan ændre, hvordan menuer og vinduer skal vises for at optimere ydeevnen.

Juster indekseringsindstillinger - Indekseringsindstillinger hjælper dig med at finde dét du leder efter på din computer.

Juster indstillinger for strømstyring - Du kan ændre strømrelaterede indstillinger, så computeren starter op mere effektivt fra strømbesparende indstillinger, og du kan justere batteribrug på bærbare computere.

Åbn Diskoprydning - Slet unødvendige eller midlertidige filer på harddisken for at øge lagerpladsen på din computer.

Avancerede værktøjer - Du kan få adgang til avancerede systemværktøjer, såsom Logbog og Systemoplysninger.

Windows® XP

- 1 Klik på **Start** → **Kontrolpanel** → **Ydeevne og vedligeholdelse** → **Administration**.
- 2 Vælg en af de tilgængelige funktioner for at foretage vedligeholdelse og forbedre ydeevnen på din computer:

Komponenttjenester - Systemværktøjer til at overvåge systemtjenesters status, logbog og andre processer, som kører på din computer.

Computeradministration - Giver adgang til systemværktøjer, såsom Enhedshåndtering, Diskdefragmentering, Diskhåndtering og andre hjælpefunktioner til lager- og systemadministration.

Logbog - Avanceret systemværktøj til at se sikkerheds-, program- og systemhændelser til at kontrollere for fejl eller problemområder.

Lokal sikkerhedspolitik - Avanceret sikkerhedsværktøj til at håndtere og opdatere systemets sikkerhed med adgangskoder, lokal politik, lokal politik om nøgler, softwarebegrænsninger og IP-sikkerhedspolitik.

Ydeevne - Overvåger systemets ydeevne for at detektere problemer.

FOR MERE INFORMATION: Se "Fjernelse af programmer fra computeren" på side 127 for at lære mere om administration af plads på hardddrevet ved at fjerne programmer, som ikke bliver brugt.

Forbedring af ydeevne

Forbedring af systemopsætningsbaseret ydeevne

De indstillinger, der er tilgængelige på siden Avanceret i System Setup (systemopsætning) til visse Dell-systemer, giver brugerne udvidet adgang til de indstillinger og kontrolfunktioner, der gør det muligt at forbedre computerens ydeevne manuelt.

VARSEL: System Setup (Systemopsætning) giver brugerne ubegrænset adgang, når den opretter ydelsesrelaterede parametre. Ukorrekt konfiguration af disse indstillinger eller valgmuligheder, der ikke svarer til de installerede komponenters funktioner, kan gøre systemet ustabil, nedsætte komponentlevetiden eller gøre permanent skade på komponenterne.

Se "Systemopsætning" på side 305 for yderligere oplysninger om adgang til System Setup (systemopsætning).

Forbedring af software-baseret ydeevne

NVIDIA Enthusiast System Architecture (ESA) er en pc-protokol til realtidsovervågning og kontrol af computerens termiske, elektriske, akustiske og funktionskarakteristikker.

Hvis computeren inkluderer komponenter, som er kompatible med ESA, har Dell forudinstalleret applikationer til overvågning og "tweaking" af komponenternes ydeevne.

Se [nvidia.com/object/nvidia_esa.html](https://www.nvidia.com/object/nvidia_esa.html) for at få yderligere oplysninger om ESA

NVIDIA-ydeevne

Programmet NVIDIA-ydeevne integrerer mange af de funktioner, der tidligere var tilgængelige i programmet NVIDIA nTune i ydeevneafsnittet i NVIDIA-kontrolpanelet.

NOTAT: Ved brug af afsnittet Ydeevne i NVIDIA kontrolpanelet skal du måske acceptere en Slutbrugerlicensaftale.

Enhedsindstillinger

Når den startes, opdager programmet installerede ESA-kompatible enheder som f.eks CPU'er, grafik kort, hukommelse, systemkort og chassiskomponenter.

Valg af komponenter i grænsefladen for Enhedsindstillinger viser de tilgængelige indstillinger og valgmuligheder for denne komponent. Avancerede brugere kan manuelt forbedre disse indstillinger og derved skræddersy og tilpasse systemets ydeevne. Disse indstillinger kan gemmes til profiler og hentes igen på et senere tidspunkt.

VARSEL: System Setup (Systemopsætning) giver brugerne ubegrænset adgang, når den opretter ydelsesrelaterede parametre. Ukorrekt konfiguration af disse indstillinger eller valgmuligheder, der ikke svarer til de installerede komponents funktioner, kan gøre systemet ustabil, nedsætte komponentlevetiden eller gøre permanent skade på komponenterne.

Dynamisk BIOS-adgang

Dette afsnit af NVIDIA-kontrolpanelet giver dig mulighed for at ændre tilgængelige BIOS-indstillinger via et Windows-brugergrænseflade. Ændringerne til disse valgmuligheder og indstillinger træder i kraft ved den næste genstart.

Vis systemoplysninger

Dette afsnit af NVIDIA-kontrolpanelet giver dig mulighed for at få vist versionsoplysninger om systemet og installerede drivere. Disse oplysninger kan gemmes i en fil til yderligere gennemsyn samt scenarier, der involverer teknisk support.

Profilregler

Afsnittet med profilregler giver dig mulighed for at definere, hvornår og hvordan profiler gemt i afsnittet **Enhedsindstillinger** bruges.

LED-kontrol

Via afsnittet med **LED-kontrol** kan du tilpasse farve og intensitet for kabinettets LED-lys. Du kan også oprette, gemme og anvende tilpassede LED-lyseffekter via denne grænseflade.

NVIDIA Monitor

Programmet NVIDIA Monitor giver dig mulighed for at overvåge, spore og registrere de kompatible komponenters ydelseskarakteristika inde i computeren.

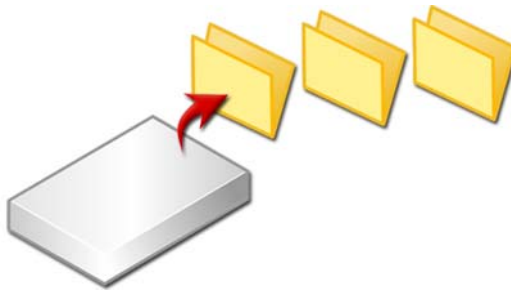
Dataene kan bruges til at følge systemets ydeevne i en tidsperiode samt at evaluere effektiviteten ved en ændring af systemkonfigurationen.

Når NVIDIA Monitor-applikationen startes, opdager programmet installerede ESA-kompatible enheder som f.eks CPU'er, grafikkort, hukommelse, systemkort og chassiskomponenter. Valget af komponent i grænsefladen viser data i realtid for denne komponents tilgængelige driftskarakteristika. Disse karakteristika kan omfatte spændinger, ventilationshastigheder, brug, temperaturet og andet.

Du kan tilpasse NVIDIA-skærmen til at:

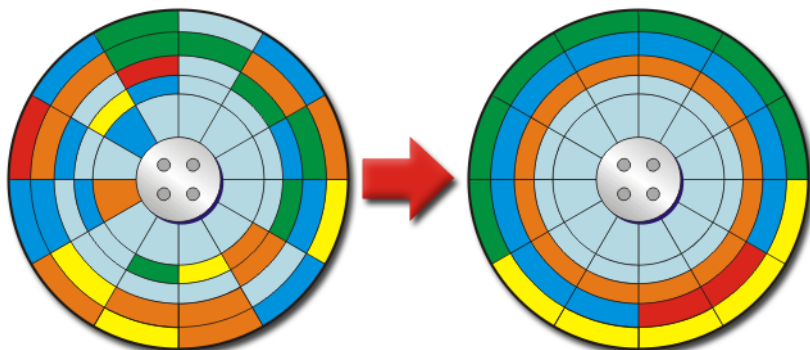
- Vælge de vigtige ydelseskarakteristika, der skal overvåges, afbildes grafisk og registreres.
- Indstille rapporteringsintervallerne og ydelsestærsklerne.
- Konfigurere og registrere brugerdefinerede begivenheder.
- Tilpasse tastindstillingerne.

Oprydning af dit harddrev

- 1 Klik på **Start**→ **Alle programmer**→ **Tilbehør**→ **Systemværktøjer**→ **Diskoprydning**.
- 2 **Diskoprydning** beregner, hvor meget ledig plads dit drev vil få, hvis du kører oprydningsprogrammet.
- 3 Klik på **OK**.

Defragmentering af dit harddrev

Du kan forbedre computerydeevnen ved at defragmentere dit harddrev. Med denne handling kan din computer køre hurtigere, og dine filer åbner hurtigere.

TIP: Hvorfor skal jeg defragmentere et harddrev?

Et fragmenteret harddrev gemmer filfragmenter mange forskellige steder på disken. Computeren skal søge gennem hele disken for at hente hele filen. Diskdefragmentering kombinerer alle delene til en fil, som er fragmenteret, til én placering. Dette reducerer den tid, som din computer bruger på at finde alle delene til en fil og åbne den.

Før harddrevet defragmenteres, vil Windows analysere disken for at afgøre, om det er nødvendigt at defragmentere den. Du bør foretage denne procedure mindst én gang om ugen.

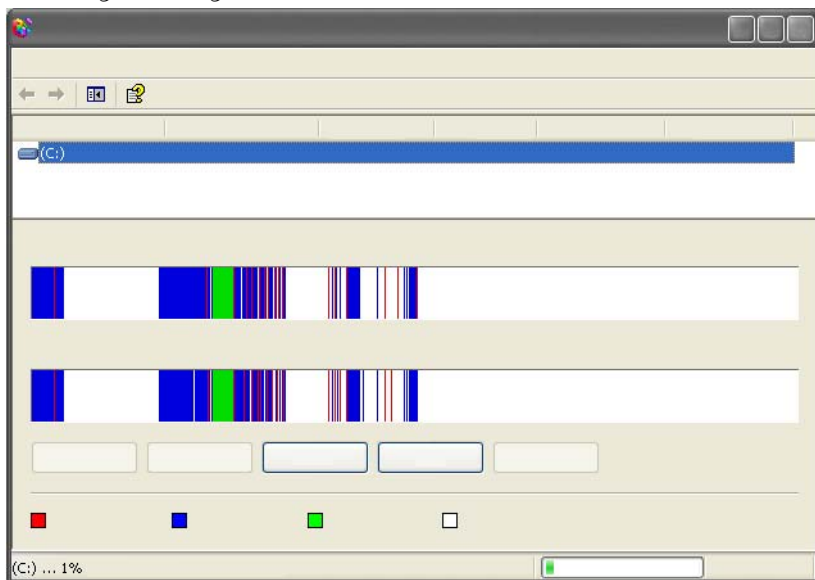
NOTAT: Hvis du foretager proceduren regelmæssigt, bør defragmenteringsprocessen kun tage 5-10 minutter.

- 1 Klik på **Start**→ **Alle programmer**→ **Tilbehør**→ **Systemværktøjer**→ **Diskdefragmentering**.

Vinduet **Diskdefragmentering** åbnes. Dette vindue viser harddrevene på din computer sammen med lagerkapaciteten og størrelsen af ledig plads.

- 2 Vælg det drev, som du defragmentere, og klik på **Analyser** for at fastlægge, om du skal defragmentere disken. Klik på **Defragmenter** for at starte defragmenteringen af disken.

 NOTAT: Du bør ikke bruge computeren under defragmenteringsprocessen.

Søgning efter og reparation af diskfejl

- 1 Klik på **Start** → **Computer**.
- 2 I menuen **Fil** skal du vælge **Egenskaber**.
- 3 På fanebladet **Funktioner** skal du klikke på **Undersøg nu**.
- 4 Vælg de handlinger, som du vil foretage, og klik på **Start**.

Scanning for virus og spyware

Computervira og spyware er skjult software, som beskadiger dine filer, og indsamler oplysninger fra din computer uden at du ved det, og uden at du har givet tilladelse til det.

Computervira påvirker din computers ydeevne og kan ødelægge data. Hvis computeren har internetadgang, bør du installere antivirus- og antispywareprogrammer.

FOR MERE INFORMATION: Se "Vira" på side 181 for at lære mere om hvordan du beskytter din computer mod vira.

Windows Defender er et antispywareprogram, som:

- Undersøger computerens harddrev for spyware
- Undersøger alle filer på harddisken for spyware
- Undersøger alle åbne programmer for spyware

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om Windows Defender finder du ved at søge på "Brug af Windows Defender" på Microsofts websted ([microsoft.com](https://www.microsoft.com)). For mere information om antivirussoftware kan du søge på "antivirussoftware" på internettet.

Strømforsyning (indstillinger for strømstyring, strømbeskyttelsesudstyr og batterier)

Indstilling af strømstyringsfunktioner

Windows Vista®

Anvendelse af strømstyringsmodeller

Windows Vista tilbyder tre strømstyringsmodeller, som du kan bruge, eller du kan konfigurere dem til at møde dine behov. Strømstyringsmodellerne håndterer, hvordan din computer bruger strøm ved at spare energi, maksimere systemydeevne eller opnå en balance mellem de to ting. De forudindstillede strømstyringsmodeller er:

- **Balanceret** tilbyder fuld ydeevne, når det er nødvendigt, og sparer strøm i perioder uden aktivitet.
- **Strømbesparelse** sparer strøm ved at reducere systemydeevne for at maksimere batteriets levetid.
- **Høj ydeevne** leverer ydeevne på højeste niveau ved at tilpasse processorhastighed til din aktivitet og maksimere ydeevne.

Sådan vælges en strømstyringsmodel:

- 1 Klik på **Start** → **Kontrolpanel** → **System og vedligeholdelse** → **Strømstyring**.
- 2 Vælg den indstilling, som du vil bruge.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om strømstyringsmodeller finder du i Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

Strømstyringstilstande

Slumre

Slumre sparer strøm ved at gemme dine åbne dokumenter og programmer og gøre det muligt for computeren hurtigt at starte fuld drift, når du er klar til at starte igen.

Sådan sætter du din computer i slumretilstand:

- Klik på **Start** og flyt markøren til pileikonet ved knappen **Lås**. Klik derefter på **Slumre**.
ELLER
- Alt efter hvordan du indstiller strømstyringsfunktionerne, kan du også anvende en af de følgende metoder til at sætte computeren i slumretilstand:
  - Tryk på afbryderknappen.
  - Luk skærmen på en bærbar computer.
  - Tryk på <Fn><Esc>.

Når du vil vække computeren, alt efter hvordan du indstiller strømstyringsfunktionerne:

- Tryk på afbryderknappen.
ELLER
- Åbn skærmen på en bærbar computer.

Dvale

Dvale sparer strøm ved at kopiere systemdata til et reserveret område på harddisken og derefter fuldstændig slukke for computeren. Når computeren forlader dvalefunktionen, vender den tilbage til samme operativstatus som den var, før den gik i dvalefunktion.

VARSEL: Du kan ikke fjerne enheder eller låse din computer op, mens din computer er i dvalefunktion.

Computeren går i dvalefunktion, hvis batteriladningen er nået et kritisk lavt niveau.

Sådan kan du manuelt gå i dvalefunktion:

- Klik på **Start** og flyt markøren til pileikonet ved knappen **Lås**. Klik derefter på **Dvale**.

ELLER

- Alt efter hvordan du indstiller strømstyringsfunktionerne, kan du også anvende en af de følgende metoder til at sætte computeren i slumretilstand:
  - Tryk på afbryderknappen.
  - Luk skærmen på en bærbar computer.
  - Tryk på <Fn><Esc>.

NOTAT: Nogle pc-kort eller ExpressCards fungerer måske ikke korrekt, når computeren går ud af dvalefunktionen. Du skal da fjerne og sætte kortet i igen, eller blot genstarter computeren.

For at forlade dvalefunktionen skal du trykke på afbryderknappen. Det kan tage lidt tid, før computeren forlader dvalefunktionen.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om strømstyringsmodeller finder du i Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

Windows® XP

Konfiguration af indstillinger for strømstyring

- 1 Klik på **Start** → **Kontrolpanel** → **Ydelse og vedligeholdelse** → **Strømstyring**.
- 2 I vinduet **Egenskaber for Strømstyring** kan du ændre følgende information, så det passer bedst til din computer:
  - **Strømstyringsmodeller** - Vælg de forudkonfigurerede indstillinger til din computer
  - **Alarmer** - Indstiller alarmer for lav eller kritisk batteristrøm (bærbare computere)
  - **Batterimåler** - Se den resterende batteristrøm (bærbare computere)
  - **Avanceret** - Vælg funktioner for avancerede indstillinger for strømstyring
  - **Dvale** - Vælg, om du vil slå dvalefunktion til eller fra

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om indstilling af strømstyringsmodeller i Windows finder du i Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

Strømstyringsfunktioner

Standbyfunktion

Standbyfunktionen sparer strøm ved at slukke for skærmen og harddisken efter en forudbestemt periodes inaktivitet (time-out). Når computeren forlader standbyfunktionen, skifter den til samme operativstatus, som den var i, før den gik i standbyfunktion.

VARSEL: Hvis din computer mister vekselstrøm og batteristrøm, mens den står i standbyfunktion, kan den miste data.

Sådan sættes computeren i standbyfunktion:

- Klik på **Start** → **Luk computeren** → **Standby**.
ELLER
- Alt efter hvordan du indstiller strømstyringsfunktionerne, kan du også bruge én af de følgende metoder:

- Tryk på afbryderknappen.
- Luk skærmen på en bærbar computer.
- Tryk på <Fn><Esc>.

Når du vil afslutte standbyfunktion, alt efter hvordan du indstiller strømstyringsfunktionerne:

- Tryk på afbryderknappen.
ELLER
- Åbn skærmen på en bærbar computer.

Dvalefunktion

Dvale sparer strøm ved at kopiere systemdata til et reserveret område på harddisken og derefter fuldstændig slukke for computeren. Når computeren forlader dvalefunktionen, skifter den til samme operativstatus, som den var i, før den gik i dvalefunktion.

VARSEL: Du kan ikke fjerne enheder eller låse din computer op, mens din computer er i dvalefunktion.

Computeren går i dvalefunktion, hvis batteriladningen er nået et kritisk lavt niveau.

Sådan kan du manuelt gå i dvalefunktion:

- Klik på **Start** → **Luk computeren**. Tryk og hold derefter på <Shift>-tasten og klik på **Dvale**.
ELLER
- Alt efter hvordan du indstiller strømstyringsfunktionerne, kan du også bruge én af de følgende metoder til at gå i dvalefunktion:
  - Tryk på afbryderknappen.
  - Luk skærmen på en bærbar computer.
  - Tryk på <Fn><Esc>.

NOTAT: Nogle pc-kort eller ExpressCards fungerer måske ikke korrekt, når computeren går ud af dvalefunktionen. Du skal da fjerne og sætte kortet i igen, eller blot genstarter computeren.

For at forlade dvalefunktionen skal du trykke på afbryderknappen. Det kan tage lidt tid, før computeren forlader dvalefunktionen.

Strømbeskyttelsesenheder

Interferens eller svingninger i strømmen til computeren kan medføre nedbrud og nogen gange permanent skade på computeren. Strømtødssikringer, netapparater, nødstrømsforsyninger yder beskyttelse til din computer.

strømtødssikring

netapparat

nødstrømsforsyning

Strømtødssikring

Sæt computerens strømkabel i en strømtødssikring eller strømskinne, som er udstyret med spændingsstabilisator, til at hjælpe med at forhindre skade på computeren i tilfælde af spændingsstigninger, som kan forekomme under tordenvejr eller efter strømafbrydelser.

Nogle strømtødssikringsproducenter giver garantidækning for bestemte typer af skader. Læs omhyggeligt enhedsgarantien, når du vælger en strømtødssikring. En enhed med en høj jouleværdi giver større beskyttelse. Sammenlign jouleværdien for at finde den enhed, der er mest effektiv.

- ➡ **VARSEL:** De fleste strømtødssikringer beskytter ikke mod strømvariationer eller strømafbrydelser forårsaget af lynnedslag i nærheden. Hvis der forekommer lynnedslag i nærheden, skal du tage telefonledningen ud af telefonstikket i væggen og koble computeren fra stikkontakten.

Mange strømtødssikringer har et telefonstik til beskyttelse af modemmet. Oplysninger om tilslutning af et modem finder du i strømtødssikringsdokumentationen.

- ➡ **VARSEL:** Det er ikke alle strømtødssikringer, der tilbyder netværkskortbeskyttelse. Tag netværkskablet ud af netværksstikket i væggen i tordenvejr.

Netapparat

VARSEL: Netapparater beskytter ikke mod strømafbrydelser.

Sæt computerens strømkabel i et netapparat for at kompensere for stigninger og fald i strømforsyningen og for at reducere stigninger i strømflowet til din computer. Netapparater er forskellige fra den typiske nødstrømsforsyning, idet de oplader batteriet kontinuerligt og hele tiden kører udstyret på batteristrøm.

Nødstrømsforsyning (UPS)

VARSEL: Hvis strømmen forsvinder, mens du er ved at gemme data på harddisken, kan det medføre tab af data eller skader på filer.

NOTAT: Du skal kun tilslutte din computer til en UPS for at sikre maksimal funktionstid for batteriet. Tilslut andre enheder, som f.eks. en printer, til en separat stikdåse med strømstødssikring.

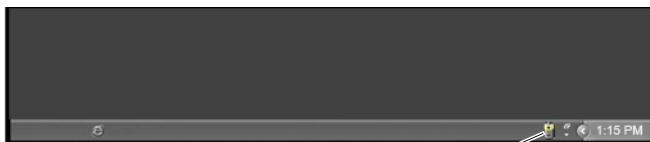
En nødstrømsforsyning (UPS) beskytter mod strømsvingninger og afbrydelser. UPS-enheder indeholder et batteri, der midlertidigt giver strøm til de tilsluttede enheder, når vekselstrømmen er afbrudt. Batteriet oplades, når der er adgang til vekselstrøm.

I dokumentation fra UPS-producenten kan du finde oplysninger om batteriets funktionstid. Kontroller også, om enheden er godkendt af Underwriters Laboratories (UL).

Batterier i bærbare computere

For at sikre optimal ydeevne og for at hjælpe med at beholde BIOS-indstillinger, skal du altid bruge din bærbare computer med det primære batteri installeret. Der medfølger et batteri som standardudstyr i batterirummet.

Når du bruger din bærbare computer for den første gang

ikonet Batterimåler

Den første gang du bruger din computer, skal du bruge AC-adapteren til at sætte computeren i en stikkontakt i tilfælde af, at batteriet ikke er helt opladet. For at opnå de bedste resultater, skal du bruge computeren med AC-adapteren, indtil batteriet er fuldt opladet. Du kan se batteriopladningens status på ikonet Batterimåler på proceslinjen.

NOTAT: Du kan sætte computeren i en stikkontakt, når du skriver til en cd eller dvd for at spare på batteristrømmen.

Bevaring af batteriets driftstid

Batteriets driftstid, hvilket er hvor længe et batteri kan være opladet, varierer, alt efter hvordan du bruger din bærbare computer. De følgende ting vil reducere batteriets driftstid betragteligt:

- Anvendelse af optiske drev
- Brug af trådløse kommunikationsenheder, pc-kort, ExpressCards, medie-hukommelseskort eller USB-enheder
- Brug af en skærmindstilling med høj lysstyrke, 3D-pauseskærme eller andre strømkrævende programmer som f.eks. komplekse 3D-grafikprogrammer.
- Brug af computeren med maksimum ydeevne (se Vedligeholdelse af computeren for metoder til at justere og optimere computerydeevnen).

Batteriets levetid mindskes med tiden, alt efter hvor ofte batteriets bliver brugt og forholdene, under hvilke det bliver brugt. Du skal måske købe et nyt batteri i løbet af din computers levetid.

For mere information om besparelse af batteriets levetid på den bærbare computer, kan du se "Dell™ ControlPoint Power Manager" på side 151.

Udskiftning af et batteri

- **ADVARSEL:** Hvis du bruger et inkompatibelt batteri, kan det øge risikoen for eksplosion. Udskift kun batteriet med et kompatibelt batteri, der er købt hos Dell. Batteriet er beregnet til brug sammen med din Dell-computer. Brug ikke batterier fra andre computere sammen med din computer.
- **ADVARSEL:** Batterier bør ikke bortskaffes sammen med husholdningsaffald. Når dit batteri ikke længere holder opladningen, skal du kontakte din lokale renovatør eller genbrugsstation for råd vedrørende bortskaffelse af batterier. Se "Bortskaffelse af batteri" i sikkerhedsinformation som fulgte med din computer. Du kan finde yderligere oplysninger om sikker bedste anvendelse på webstedet Regulatory Compliance på www.dell.com/regulatory_compliance.
- **ADVARSEL:** Misbrug af batteriet kan øge risikoen for brand eller kemisk forbrænding. Punktér, brænd eller adskil ikke batteriet eller udsæt det for temperaturer over 65°C (149°F). Batteriet opbevares utilgængeligt for børn. Håndtér beskadigede eller lækkelige batterier med ekstrem omhu. Beskadigede batterier kan lække og medføre personskade eller skade på udstyr.
- **ADVARSEL:** Før disse procedurer udføres, skal du slukke for computeren, afbryde AC-adapteren fra el-stikket og computeren, afbryde modemmet fra vægstikket og computeren samt fjerne alle andre kabler fra computeren.
- **VARSEL:** Du skal fjerne alle udvendige kabler fra computeren for at undgå eventuel skade på konnektoren.

Dit batteri vil variere alt efter din bærbare computer. Hvis det bliver nødvendigt at udskifte batteriet i din bærbare computer, bør du følge disse grundlæggende trin:

- 1 Hvis computeren er tilsluttet til en dockingenhed, skal du tage den ud af enheden.
- 2 Sørg for at computeren er slukket.
- 3 Glid batteribåsens låsudløser i bunden af computeren, og tag batteriet ud af båsen.

- 4 Glid det nye batteri ind i båsen og til det klikker på plads.

Kontrol af batteriopladningen

Du kan kontrollere batteriopladningen på din computer med én af de følgende metoder:

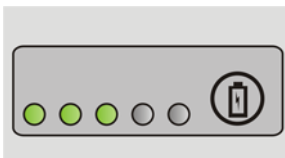
Microsoft Windows Batterimåler

Windows Batterimåler viser den resterende batteriopladning. Hvis du vil kontrollere mængden af strøm, som er tilbage på batteriet, skal du dobbeltklikke på ikonet Batterimåler på proceslinjen.

Opladningsmåler på batteriet

Driftstiden for et batteri afhænger af hvor mange gange, det er blevet opladet. Efter hundredvis af opladnings- og afladnings-cykluser, mister batteriet noget af opladningskapaciteten eller batterilevetiden. Dvs. at et batteri kan vise statusen "opladet", men have en reduceret opladningskapacitet, hvilket er batteriets tilstand.

Resterende opladning på batteriet

Hvis du vil kontrollere batteriopladningen, skal du trykke på og slippe statusknappen på batteriopladningsmåleren for at få ladningsniveaulamperne til at lyse. Hvert indikator repræsenterer ca. 20% af den totale batteriopladning.

EKSEMPEL: Hvis batteriet f.eks. har 80% af opladningen tilbage, vil tre indikatorer være tændt. Hvis ingen indikatorer vises, er batteriet ikke opladet.

Kontrol af batteriets tilstand

For at kontrollere batteriets tilstand med opladningsmåleren skal du trykke og holde statusknappen på batteriopladningsmåleren i mindst 3 sekunder

Hvis der ikke vises nogen lys, fungerer batteriet fint, og mere end 80 % af dens oprindelige opladningskapacitet er tilbage. Hvert lys viser en trinvis forringelse.

Hvis fem lys vises, er mindre end 60 % af opladningskapaciteten tilbage, og du bør overveje at udskifte batteriet.

Sådan fungerer Advarsel om lavt batteri

 VARSEL: For at undgå at miste eller ødelægge data, så gem dit arbejde straks efter en advarsel om lavt batteri. Sæt derefter computeren i en stikkontakt eller sæt et ekstra batteri i mediebasen, hvis din bærbare computer har denne mulighed. Hvis batteriet løber helt tør for strøm, skiftes der automatisk til dvaletilstand.

Din bærbare computer vil vise en advarsel, når batteriopladningen er ca. 90 % afladet. Hvis du bruger to batterier, er advarslen gældende for begge batteriers kombinerede opladning. Computeren går i dvaletilstand, når batteriopladningen er nået til et kritisk lavt niveau.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om ændring af indstillingerne for batterialarmerne gennem strømstyringsfunktioner finder du i Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**. Se også "Indstilling af strømstyringsfunktioner" på side 139.

Du kan ændre indstillingerne for batterialarmerne via strømstyringsfunktionerne i Windows (se "Indstilling af strømstyringsfunktioner" på side 139).

Besparelse af batteristrøm

For at spare batteristrøm på din bærbare computer, kan du gøre følgende:

- Tilslut computeren til en stikkontakt, når det er muligt, da batteritilstanden bestemmes af antal gange, som batteriet bruges og genoplades.
- Du kan konfigurere strømstyringsindstillingerne med Microsoft Windows Strømstyring til at optimere computerens strømbrug (se "Indstilling af strømstyringsfunktioner" på side 139).
- Brug Slum-tilstanden, når du forlader computeren uden opsyn i længere tid.

Opladning af batteriet

Når du tilslutter din computer til en stikkontakt eller isætter et batteri, mens computeren er tilsluttet til en stikkontakt, vil computeren kontrollere batteriopladning og temperatur. Om nødvendigt vil vekselstrømsadapteren oplade batteriet og opretholde batteriopladningen.

NOTAT: Med Dell™ ExpressCharge™ oplader AC-adapteren et helt afladt batteri til 80 % på ca. 1 time og til 100% på ca. 2 timer, når computeren er slukket. Opladningstiden er længere, når computeren er tændt. Du kan lade batteriet sidde i computeren, så længe du vil. Batteriets interne kredsløb forhindrer, at batteriet bliver overbelastet.

Hvis batteriet er varmt efter at være brugt i din computer eller anvendes i varme omgivelser, kan det ske, at batteriet ikke oplades, når du tilslutter computeren til en stikkontakt.

Batteriet er for varmt til at starte opladning, hvis lyset blinker skiftevis grønt og orange (lysets farver kan variere alt efter din batteritype). Fjern computeren fra stikkontakten og lad computer og batteri afkøle til stuetemperatur. Tilslut derefter computeren til en stikkontakt for at fortsætte opladning.

NOTAT: Du kan bruge computeren, mens batteriet oplader. Du skal imidlertid ikke bruge computeren med batteristrøm, før batteriet er helt opladet.

Opbevaring af batteri

Fjern batteriet, når du skal opbevare din computer i en længere periode. Et batteri aflades under længerevarende opbevaring. Efter en lang opbevaringsperiode, skal du genoplade batteriet helt, før du bruger det (se).

US Department of Transportation (DOT) Restriktioner for batteri til bærbar computer

Pr. 1. januar 2008 forbyder US DOT ekstra (løse) lithiumbatterier i tjekket bagage. Et batteri til Dell bærbar computer må pakkes i en tjekket kuffert, hvis batteriet er sat i en Dell bærbar computer og den er slukket.

TIP: For at deaktivere batteriopladning, kan du bruge funktionen Battery Charge Disable (Deaktivering af batteriopladning) i Dell ControlPoint. Dette er f.eks. nyttigt på fly, hvor opladning af batterier måske ikke er tilladt.

Dell™ ControlPoint Power Manager

Du kan tage adgang til Dell ControlPoint Power Manager til den bærbare computer fra applikationen Dell ControlPoint (DCP). Ikonet Dell ControlPoint vises på proceslinjen. Klik på ikonet for at få adgang til Dell ControlPoint Help og yderligere egenskaber og funktioner.

Du kan optimere batterilevetiden på den bærbare computer ved at anvende de tilgængelige indstillinger under tilstanden All Day Battery (Batteri hele dagen) eller tilstanden Extended Battery Life (Forlænget batterilevetid).

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om brug af programmet Dell ControlPoint finder du i Dell ControlPoint User Guide, som er tilgængelig fra den primære ControlPoint-skærm.

Netværk (LAN, trådløs, mobilt bredbånd)

LAN

WLAN

Oversigt

Et computernetværk giver konnektivitet mellem din computer og internettet, en anden computer eller en ydre enhed, såsom en printer. Med et netværk, som er installeret i hjemmet eller i et lille kontor, kan du f.eks.:

- Udskrive til en delt printer.
- Tage adgang til drev og filer på en anden computer.
- Dele filer.
- Gennemse andre netværk.
- Tage adgang til internettet.

Du kan installere et lokalnet (LAN) med et bredbåndsmodem og netværksskabler, eller du kan installere et trådløst LAN (WLAN) med en trådløs router eller adgangspunkt.

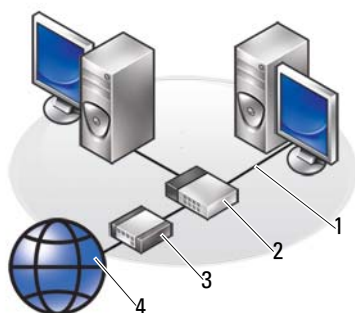
Guiden Netværksforbindelser fører dig gennem opsætningen af et computernetværk og tilslutning til andre netværk.

Intel® Active Management Technology (Intel AMT eller iAMT®) indeholder forbedrede værktøjer til administration af computere på netværket. Intel AMT-softwaren findes på visse Dell computere. Se "Håndtering af computere i netværk med Intel AMT (Intel® Active Management Technology)" på side 172.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om netværk finder du i Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

Lokalnet (LAN)

1	Kabel	2	Router
3	Modem	4	Internettet

Et lokalnet (LAN) opretter forbindelse mellem to eller flere computere gennem et netværkskabel, der er forbundet til hver computer. Denne type computernetværk dækker som regel et lille område. Et LAN kan sluttes til et andet LAN over enhver afstand via telefonlinjer og radiobølger for at danne et WAN (wide area network).

Hvad du skal bruge for at opstille et LAN

- Kabel- eller DSL-bredbåndsmodem med etableret internetadgang. Se "Bredbåndsadgang" på side 155 for information om bredbåndsforbindelse.
- Router - En router tilslutter computere og ydre enheder med hinanden på netværket, hvilket lader computere dele den internetadgang, som leveres af bredbåndsmodemmet. En router har flere porte, som hver understøtter en computer eller en ydre enhed, såsom en printer.
- Netværkskabler - Brug enten CAT 5- eller CAT 5e-kabler.
- Netværkskort

Bredbåndsadgang

Bredbåndsadgang leverer meget højere dataoverførselshastigheder end opkaldsadgang. Bredbåndsadgang er specielt velegnet til at e-maile store digitalfotografier, overføre musik eller se streaming video.

Hvad du skal bruge til bredbåndsadgang

- Du kan vælge mellem to specifikke typer bredbåndsadgang, som tilbydes af Internetudbydere - *kabel* og *DSL*. DSL-bredbåndsadgang markedsføres telefonselskaber, men er ikke tilgængelig alle steder. Hvis du har kabeltv, kan du muligvis få kabelbredbåndsadgang gennem din kabeludbyder.
- Du skal tilslutte din computer eller computernetværk til et kabelmodem eller DSL-modem for at få bredbåndsadgang. Du kan købe dit eget bredbåndsmodem eller bruge Internetudbyderens modem for et månedligt gebyr, som bliver lagt til din månedlige regning.
- Din computer skal have et netværkskort.
- Din eksisterende telefonlinje eller kabel til kabeltv bliver brugt til at yde bredbåndstjenesten. En ny linje er ikke nødvendig.

Konfiguration af et nyt LAN

De følgende trin er generelle retningslinjer til opstilling af et typisk LAN. Se dokumentationen, som fulgte med din router for specifikke detaljer.

Opstilling af hardwaren

- 1 Kontakt din internetudbyder for at få specifikke oplysninger om tilslutningskravene for dit bredbåndsmodem.

- 2 Sørg for, at du har internetadgang gennem dit bredbåndsmodem.
- 3 Installer eventuel software, som skal bruges til din router. Routeren blev måske sendt med et installationsmedie, hvilket som regel indeholder oplysninger om installation og fejlfinding. Den påkrævede software skal installeres i henhold til instruktionerne fra routerens producent.

Oprettelse af forbindelse til netværket

Fra computerens **Kontrolpanel** klikker du på **Netværks- og Internetforbindelser** → **Netværks- og delingscenter**.

Guiden **Netværksforbindelse** starter måske automatisk, eller du skal måske klikke på en funktion for at opstille en forbindelse eller netværk.

De faktiske trin kan variere, baseret på det operativsystem, som er installeret på computeren. Følg vejledningen på skærmen.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om at tilslutte din computer til et netværk finder du i **Windows Hjælp og support**: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

Trådløst lokalnetværk (WLAN)

- 1 Router   2 Modem   3 Internettet

Et trådløst lokalnetværk (WLAN) tilslutter to eller flere computere med hinanden og internettet over luftbølger i stedet for gennem et netværkskabel, som er forbundet til hver computer.

I et WLAN tilslutter en radiokommunikationsenhed (en access point eller trådløs router) computerne og de ydre enheder i et netværk og leverer internet- eller netværksadgang. Adgangspunktet eller den trådløse router og det trådløse netværkskort i computeren kommunikerer ved at sende data fra deres antenner gennem luften.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om WWAN finder du i Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**. Se også vejledningerne til evt. enheder for de trådløse kort, som måske følger med computeren.

Hvad du skal bruge for at opstille et WLAN

- Bredbåndsinternetadgang (såsom kabel eller DSL)
- Et bredbåndsmodem
- En trådløs router
- Et trådløst netværkskort, en integreret trådløs adapter eller en trådløs USB-adapter til hver computer, som du ønsker at tilslutte til dit WLAN
Se "Kontrol af det trådløse netværkskort" på side 157.
- Et netværkskabel med et netværksstik (RJ-45)

Kontrol af det trådløse netværkskort

Hvis du vil bekræfte, at din computer har et trådløst netværkskort og for at afgøre korttypen, kan du kontrollere ordrebekræftelsen, som du modtog, da du bestilte computeren, eller du kan bruge Enhedshåndtering (se "Enhedshåndtering" på side 28):

Windows Vista

- 1 Klik på **Start** , højreklik på **Computer** og vælg **Egenskaber**.
- 2 Under **Opgaver** klikker du på **Enhedshåndtering**.
- 3 Klik på **Netværkskort**.

Windows XP

- 1 Klik på **Start** , højreklik på **Computer** og vælg **Egenskaber**.
- 2 Klik på fanen **Hardware**.
- 3 Klik på **Enhedshåndtering** → **Netværkskort**.

Geninstallation af software og drivere til det trådløse netværkskort

Hvis softwaren er fjernet eller beskadiget, skal du følge instruktionerne i brugerdokumentationen til dit trådløse netværkskort.

Find ud af, hvilken type trådløst netværkskort der er installeret i computeren, og søg derefter efter navnet på Dells supportwebsted på support.dell.com.

FOR MERE INFORMATION: Se for at lære mere om hvordan du finder ud af, hvilken type trådløst netværkskort er installeret i computeren "Kontrol af det trådløse netværkskort" på side 157.

Opstilling af et nyt trådløst lokalnet (WLAN)

- 1 Kontakt din internetudbyder for at få specifikke oplysninger om tilslutningskravene for dit bredbåndsmodem.
- 2 Sørg for, at du har kabelført internetadgang gennem bredbåndsmodemmet, før du forsøger at opstillet en trådløs internetforbindelse.
- 3 Installer eventuel software, som skal bruges af din trådløse router. Den trådløse router blev måske sendt med et installationsmedie, hvilket som regel indeholder oplysninger om installation og fejlfinding. Den påkrævede software skal installeres i henhold til instruktionerne fra routerens producent.

Tilslutning til et WLAN

NOTAT: De følgende netværksinstruktioner gælder ikke for interne kort med trådløs Bluetooth®-teknologi eller mobiltelefoniprodukter.

Dette afsnit beskriver generelle fremgangsmåder for oprettelse af forbindelse til et netværk via trådløs teknologi. De specifikke netværksnavne og konfigurationsdetaljer varierer.

 FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om at tilslutte din computer til et WLAN kan du finde i enhedsvejledningerne, som fulgte med computeren eller se efter relaterede emner i Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

Windows Vista®

- 1 Klik på **Start** → **Netværk**.
- 2 Klik på **Netværks- og delingscenter** på navigationslinjen øverst på mappen **Netværk**.
- 3 Klik på **Opret forbindelse til et netværk** under **Job**.
- 4 Vælg det ønskede netværk fra listen og klik på **Tilslut**.

Windows® XP

- 1 Klik på **Start** → **Kontrolpanel** → **Netværks- og Internetforbindelser** → **Netværksforbindelser**.
- 2 Klik på **Trådløs netværksforbindelse** → **Vis trådløse netværk**.
- 3 Vælg det ønskede netværk fra listen og klik på **Tilslut**.

 NOTAT: Dine tilgængelige valg kan variere, baseret på evt. konfiguration eller ændringer, som du har foretaget i menuen **Start**.

 NOTAT: Hvis du vælger et sikkert offentligt netværk, skal du indtaste netværkets WEP- eller WPA-krypteringsnøgle, når du bliver bedt om det.

Når du derefter logger på computeren inden for rækkevidde af det trådløse netværk, som du har valgt, underretter den samme pop-up-meddelelse dig om den trådløse netværksforbindelse.

 NOTAT: Det kan tage adskillige minutter for computeren at oprette forbindelse til netværket.

pop-op for trådløs netværksforbindelse

Tilslutning til et sikkert trådløst netværk (ved brug af WEP- eller WPA-nøgler)

Hvis du vælger et sikkert netværk, skal du indtaste netværkets WEP- eller WPA-nøgle, når du bliver bedt om det. Denne værdi er unik for dit netværk og bliver etableret, når den trådløse router er konfigureret. Du kan muligvis få disse oplysninger fra din netværksadministrator.

Tilslutning til et offentligt WLAN (Hotspot)

Hvis du vil oprette forbindelse til et offentligt trådløst netværk, skal du følge proceduren, som er beskrevet i "Tilslutning til et WLAN" på side 158. Dette netværk føjes til listen med tilgængelige netværk, og eventuelle krypteringsnøgler indtastes, hvis netværket er et sikkert netværk.

Visse computere vil måske endda vise en pop op-tekst, som indikerer, at et offentligt WLAN er inden for computerens område.

TIP: Følg instruktionerne for tilslutning til et offentligt trådløst netværk én gang, og når som helst du er inden for det samme trådløse netværks område, vil din computer finde det og oprette forbindelse til det.

Aktivering/deaktivering af det trådløse kort med knappen til trådløs kommunikation

Din bærbare computer inkluderer muligvis en trådløs switch. Du kan bruge denne switch til at slå det trådløse kort til og fra.

NOTAT: Den trådløse switch er som standard slået fra, når computeren sendes. Den trådløse switch skal slås til for at finde og oprette forbindelse til et trådløst netværk.

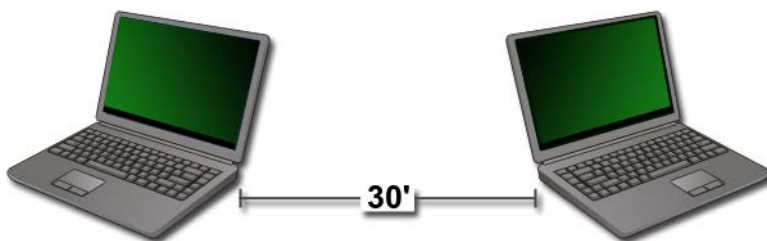
På visse computere kan du også bruge knappen til trådløs kommunikation til at scanne for et trådløst netværk ved at glide og holde den knappen på plads nogle få sekunder. Andre computere bruger muligvis en separat knap til scanning.

FOR MERE INFORMATION: For at finde ud af, om din computer har en knap til trådløs kommunikation, og hvor den er placeret, skal du se computerens dokumentation.

Ad-hoc-netværk

Ad-hoc-netværk er enkle netværk, som tilslutter to eller flere computere tæt på hinanden uden brug af en router eller access point. Generelt bruges ad-hoc-netværk til at dele filer og spille spil. Nogle af Dells trådløse printere bruger et ad-hoc-netværk til at konfigurere den trådløse adapter til printeren. Windows Vista-operativsystemet indeholder en brugervenlig guide, som kan hjælpe dig med at opstille netværket.

- 1 I Netværks- og delingscenter skal du klikke på **Job** → **Konfigurer en forbindelse eller et netværk**.
- 2 Klik på **Konfigurer et trådløst ad hoc-netværk (computer-til-computer)** → **Næste**.

Skærmen **Konfigurer et trådløst ad hoc-netværk** bliver vist. Denne skærm forklarer, hvad et ad-hoc-netværk er, og oplyser dig om, at din computer maksimalt må være placeret 10 m fra de andre computere, som du opretter forbindelse til.

- 3 Klik på **Næste** for at starte.
- 4 Følg vejledningen på skærmen.

TIP: Ad-hoc-netværket bliver ikke aktivt, før mindst én computer mere får forbindelse til ad-hoc-netværket.

Mobilt bredbåndsnetværk eller trådløst WAN (WWAN)

Et mobilt bredbåndsnetværk, og kaldet et WWAN (Wireless Wide Area Network) er et digitalt mobilt netværk med høj hastighed som giver internetadgang over et meget større geografisk område i forhold til et WLAN, som typisk kun dækker et område på mellem 30 og 300 m.

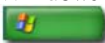
Din computer kan have adgang til et mobilt bredbåndsnetværk, så længe computeren er i et område med mobildatadækning. Kontakt din serviceudbyder for information vedr. dækning.

NOTAT: Selv hvis du er i stand til at foretage et opkald fra din mobiltelefon i et specifikt geografisk område, tilbyder det pågældende område ikke nødvendigvis mobildatadækning.

FOR MERE INFORMATION: Se de følgende ressourcer for at lære mere om mobile bredbåndsnetværk (WWAN):

- Windows Hjælp og support: Klik på Start eller → Hjælp og support
- Eventuelle vejledninger til enheder for de mobile bredbåndskort, som måske fulgte med computeren.
- Eventuelle vejledninger til enheder på det medie, der medfulgte dit kort, hvis du købte det separat.

Etablering af en mobil bredbåndsnetværksforbindelse

 NOTAT: Alt efter din computer kan du bruge enten et ExpressCard til mobilt bredbånd eller et Mini Card, men ikke begge, til at etablere en mobil bredbåndsnetværksforbindelse.

Hvis du vil oprette en mobil bredbåndsnetværksforbindelse, skal du bruge:

- Et ExpressCard til mobilt bredbånd eller Mini Card (afhængig af computerens konfiguration)
- Et aktiveret ExpressCard til mobilt bredbånd eller aktiver SIM-kort (Subscriber Identity Module) fra din serviceudbyder
- Dell Mobile Broadband Card Card Utility (som findes installeret på computeren, hvis du købte kortet, da du købte computeren, eller på den cd, der følger med kortet, hvis du har købt kortet separat fra computeren)

Hvis hjælpeprogrammet er beskadiget eller slettet fra din computer, kan du se brugerhåndbogen til Mobile Broadband Card Utility i Windows Hjælp og support (klik på **Start** eller → **Hjælp og support**) eller på mediet, som fulgte med kortet, hvis du købte det separat.

Kontrol af dit mobile bredbåndskort

- 1 Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.
- 2 Søg efter **Computeroplysninger**, brug af **Funktioner** eller **Systemoplysninger** til at vise oplysninger om computeren og diagnosticere problemer.

 TIP: Det mobile bredbåndskort kan som regel findes under **Modemer** i Windows Hjælp og support.

Oprettelse af forbindelse til et mobilt bredbåndsnetværk

 NOTAT: Disse instruktioner gælder kun for ExpressCards eller Mini-Cards til mobilt bredbånd. De er ikke gældende for interne kort med trådløs teknologi.

Aktivering af mobil bredbåndsservice

Inden du opretter forbindelse til internettet, skal du aktivere den mobile bredbåndstjeneste hos din mobiltelefonudbyder.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om brug af Dell Mobile Broadband Card Utility finder du i:

- Brugervejledningen, der som regel kan findes gennem Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.
- Brugervejledningen, der er tilgængelig på Dells supportwebsted på support.dell.com.
- Brugervejledningen, der er tilgængelig på mediet, som er inkluderet med kortet til mobilt bredbånd, hvis du købte kortet separat fra computeren

Styring af netværket med Dell Mobile Broadband Card Utility

- 1 Klik på ikonet Dell Mobile Broadband Card Utility på proceslinjen i Windows for at køre dette hjælpeprogram.
- 2 Klik på **Connect** (Tilslut).
- 3 Følg instruktionerne på skærmen for at håndtere netværksforbindelsen med hjælpeprogrammet.

TIP: Dell tilbyder en nem måde at komme i gang på med mobilt bredbånd. Klik på **Start** → **Alle programmer** → **Dell Wireless** → **Dell Wireless Broadband** og følg instruktionerne på skærmen.

WiMAX

NOTAT: WiMAX understøttes ikke på alle computere.

WiMAX (Worldwide Interoperability for Microwave Access) er en standardbaseret telekommunikationsteknologi, som giver trådløs data.

WiMAX muliggør levering af den sidste trådløse bredbåndsadgang som et alternativ til kabelforbundet bredbånd, såsom kabel og DSL. Det er baseret på IEEE 802.16 standard, som også kaldes WirelessMAN og leveres fastlagt og bærbar computer-konnektivitet uden behovet for direkte linje med en basestation. Mobil trådløst bredbåndsupport kan forventes i den nærmeste fremtid.

WPAN

NOTAT: WPAN understøttes ikke på alle computere.

WPAN (Wireless Personal Area Network) hjælper med forbindelser mellem trådløse enheder, som er centreret omkring dit personlige arbejdsområde.

WPAN-teknologi understøtter kommunikation over en kort afstand.

Bluetooth, brugt som grundlag for en ny standard, IEEE 802.15. er et eksempel på WPAN.

Håndtering af netværket

Sikring af netværket

For at beskytte dit netværk og computer mod indtrængninger, skal du installere nogle af internettets modtræk, som findes og som kan hjælpe med at beskytte dit netværk mod hackere, spyware og dit privatliv.

<p>Sikr din router.</p>	<p>Hvis netværkets router ikke er beskyttet, kan en hacker tage adgang til din computer gennem din bredbåndsforbindelse til internettet.</p> <p>For at forbedre netværkets sikkerhed skal du ændre netværksnavnet og administratorens adgangskode til entydige værdier ved hjælp af routerens konfigurationssoftware, og du bør med jævne mellemrum ændre administratorens adgangskode.</p> <p>Du skal aktivere datakryptering, når du installerer routeren. For at installere datakryptering på routeren, skal du bruge routerens konfigurationssoftware.</p>
<p>Opret en firewall.</p>	<p>En firewall hjælper med at beskytte computere inde i netværket mod uautoriseret adgang uden for netværket. Visse firewalls begrænser også uautoriseret transmission af information inde fra netværket, hvis f.eks. spywaresoftware sender information gennem internettet til en uautoriseret part.</p> <p>Windows Vista- og Windows XP-operativsystemerne indeholder en firewall. Følg disse trin for at finde ud af, om Windows firewall'en er aktiveret:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Klik på Start → Kontrolpanel → Netværks- og Internetforbindelser. 2 Vælg ikonet Windows Firewall. 3 Hvis funktionen Firewall er deaktiveret, vælges denne funktion til at aktivere firewall'en.
<p>Brug software, som er opdateret.</p>	<p>Softwarefirmaer opdaterer regelmæssigt deres produkter for at tilføje sikkerhedsrettelser. Du skal installere den nyeste version af din internet-browser på alle computere på netværket og regelmæssigt søge efter opdateringer.</p>

Sikring af dit trådløse lokalnet (WLAN)

<p>Ændr indstillingen med administratoradgangskode og det trådløse netværksnavn (SSID), der er indstillet som standard.</p>	<p>Den trådløse router bruger en administratoradgangskode og trådløst netværksnavn (Service Set Identifier [SSID]), som er indstillet med standardværdier af routerens producent.</p> <p>For at forbedre det trådløse netværks sikkerhed skal du ændre netværksnavnet og administratoradgangskoden til entydige værdier ved hjælp af routerens konfigurationssoftware, og du bør med jævne mellemrum ændre administratoradgangskoden.</p>
<p>Installér kryptering.</p>	<p>Du skal aktivere datakryptering, når du installerer den trådløse router. De mest almindelige typer krypteringsstandarder er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • WEP (Wired Equivalency Privacy) • WPA (Wireless Protected Access) • WPA2 (Wireless Protected Access 2) <p>WPA- og WPA2-kryptering er mere sikker end et system, der er adgangskodebaseret, fordi krypteringsnøglen skifter dynamisk.</p> <p>Al hardware på dit netværk skal understøtte den samme krypteringsstandard.</p> <p>For at installere datakryptering på routeren, skal du bruge routerens konfigurationssoftware.</p>

Installér MAC-filtrering.	<p>Hvis du konfigurerer din trådløse router til at bruge MAC-filtrering, vil routeren begrænse adgang til trådløse kort med MAC-adresser, som du specificerer.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Åbn vinduet Kommandoprompt og indtast <code>ipconfig/all</code>. 2 Under den trådløse netværksforbindelse noteres den 12-cifrede hexadecimal Fysisk adresse værdi. Denne værdi er MAC-adressen til computerens trådløse kort. 3 Gentag trin 1 og trin 2 på hver computer i dit netværk for at opnå MAC-adressen for hver computers trådløse kort. 4 Kør den trådløse routers konfigurationsprogram og aktiver MAC-filtreringsfunktionen. (Denne funktion kan også være kaldt "Adgangskontrol" eller et lignende udtryk). 5 Indtast MAC-adresserne, som du opnåede i trin 2 og trin 3.
----------------------------------	---

Når du installerer det trådløse netværk, skal du specificere den samme krypteringstype og krypteringsnøgle på hvert trådløst udstyr i netværket.

Sikring af sikkerhed ved anvendelse af offentlige Wi-Fi netværk (Hotspots)

Før du tilslutter computeren til et offentligt trådløst netværk, bør du konfigurere computerens netværksindstillinger for at reducere sikkerhedsrisici.

Opdatér din software.	Før du bruger offentlige trådløse netværk skal du opdatere dit operativsystem og sikkerhedssoftware med de nyeste sikkerhedsrettelser og virusinformation.
Brug en firewall.	<p>Hvis du bruger Windows Vista eller Windows XP operativsystemet, skal du sørge for, at Windows firewallfunktionen er aktiveret. Se "Brug af en firewall til at gøre din computer sikker" på side 253.</p> <p>Hvis dit operativsystem ikke inkluderer en firewall, bør du købe og installere en integreret softwarepakke til internetsikkerhed, eller i det mindste enkeltstående firewallsoftware.</p>
Deaktiver fil- og udskriftsdeling.	<p>Fil- og udskriftsdeling bør deaktiveres før du bruger en offentlig Wi-Fi netværksforbindelse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Klik på Start → Kontrolpanel. 2 Dobbeltklik på ikonet Sikkerhedscenter og klik derefter på funktionen Windows Firewall. 3 Vælg fanebladet Undtagelser i dialogboksen Windows Indstillinger for Firewall. 4 Fjern markeringen fra Fil- og udskriftsdeling og klik derefter på OK.
Indstil sikkerhedsindstillingerne for netværk i Windows til et offentligt sted.	Når du først opretter forbindelse til et trådløst netværk, skal du specificere netværkstypen og derefter konfigurere firewallindstillingerne. Til et offentligt, ikke-sikkert netværk skal du vælge funktionen Offentligt sted .
Abonner på en trådløs serviceudbyder med virtuelt privat netværk (VPN) eller sikkert hotspot.	Hvis du ofte bruger offentlig trådløs adgang, kan du abonnere på en virtuelt privat netværksservice (VPN) eller et sikkert hotspot med trådløs service.
Du skal ikke tage adgang til online finansielle websteder fra et offentligt WLAN.	Selv hvis du følger de forudgående retningslinjer, skal du ikke tage adgang til online bank- eller investeringswebsteder, når du bruger et offentligt WLAN.

Find netværk med Dell Wi-Fi Catcher™ Network Locator

Din computer inkluderer muligvis en knap til trådløs kommunikation. For at finde ud af, om computeren har en knap til trådløs kommunikation, og hvor den er placeret, skal du se afsnittet "Om computeren" i Hurtig referenceguide.

Knappen til trådløs kommunikation bruger Dell Wi-Fi Catcher Network Locator til at scanne specifikt for trådløse netværk i nærheden.

Scanning efter et trådløst netværk

På visse computere kan du bruge knappen til trådløs kommunikation til at scanne for trådløse netværk i nærheden. For at scanne for et trådløst netværk, skal du glide og holde knappen på plads i nogle få sekunder (se "Aktivering/deaktivering af det trådløse kort med knappen til trådløs kommunikation" på side 160).

Andre computere bruger muligvis en separat knap til scanning. Følg instruktionerne i dokumentationen vedr. brug af switchen eller knappen til trådløs kommunikation.

Wi-Fi Catcher Network Locator fungerer uanset om din computer er tændt eller slukket, eller i dvaletilstand, så længe knappen er aktiveret og konfigureret til at kontrollere Wi-Fi netværksforbindelser.

NOTAT: Lamperne lyser kun, når computeren er slukket.

Aktivering af Network Locator

Wi-Fi Catcher Network Locator er måske deaktiveret og ikke konfigureret til brug, når din computer sendes til dig, og derfor skal du først aktivere og konfigurere knappen til at kontrollere Wi-Fi netværksforbindelser. Du kan foretage dette gennem:

- Dell ControlPoint Connection Manager
- System BIOS, tilgængelig gennem systeminstallationsprogrammet (se "Systemopsætning" på side 305)

Dell ControlPoint Connection Manager

Du kan tage adgang til Dell ControlPoint Connection Manager fra programmet Dell ControlPoint (DCP).

DCP-ikon

Dell ControlPoint Connection Manager er et netværksforbindelsesprogram, som du kan bruge til at håndtere alle netværk fra et enkelt sted på computeren. Du kan bruge ControlPoint Connection Manager til at håndtere netværkstyper, såsom:

- Wi-Fi
- Mobilt bredbånd
- Opkald
- Ethernet (eller "kabelført")
- Bluetooth og UWB
- GPS

Sådan får du adgang til ControlPoint Connection Manager for at aktivere og konfigurere din computers Wi-Fi Network Locator-funktion:

- 1 Klik på ikonet ControlPoint (DCP ikon) på proceslinjen. Vinduet **Dell ControlPoint** bliver vist.
- 2 Klik på **Connection Manager**. Vinduet **Connection Manager Overview** bliver vist.
- 3 Fra vinduet Connection Manager Overview vælger du **Manage Connections** (Håndter forbindelser) og følger instruktionerne.

For at få hjælp, skal du klikke på Forbindelsesstyring hjælp ? (spørgsmålstegn).

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om brug af programmet Dell ControlPoint er tilgængelig fra den primære ControlPoint-skærm.

Håndtering af computere i netværk med Intel AMT (Intel® Active Management Technology)

Til nogle systemer bruger Dell Intel® Active Management Technology (Intel AMT eller iAMT®), så netværksadministratorer kan håndtere computere i netværket. Med denne teknologi kan administratorer:

- Finde og håndtere computerindhold på et netværk, uanset om computeren er tændt eller slukket.
- Reparere systemer eksternt, selv efter operativsystemfejl. I tilfælde af en software- eller operativsystemfejl kan Intel AMT bruges til at tage eksternt adgang til computeren for reparationsformål.
- Beskytte netværk mod indkommende trusler, mens software og virusbeskyttelse holdes opdateret på hele netværket

Se Dell™ *Systems Management Administrator's Guide* (Administrators guide for systemhåndtering) for oplysninger om brugen af Intel® Active Management Technology. Guiden kan findes på Dells supportwebsted på support.dell.com.

Adgang til internettet

Oversigt

Internettet er et elektronisk kommunikationsnetværk, som forbinder computernetværk (for både individuelle og organisationsmæssige brugere) i hele verden. Internettet støtter en omfattende verdensomspændende samling af computere og servere, som indeholder dokumenter eller informationssider (websider), som sammenkæder til hinanden gennem en proces, der kaldes *hypertext-sammenkædning* eller *hyperlink*.

Disse elektroniske dokumenter, som bliver gemt på computere rundt omkring i verden og er tilgængelige via internettet, udgør webbet (World Wide Web).

Hvad du skal bruge for at oprette forbindelse til internettet

NOTAT: Internetudbydere og deres tilbud varierer fra land til land.

For at oprette forbindelse til internettet skal du bruge et modem eller en netværksforbindelse samt en internetudbyder. En internetudbyder tilbyder en eller flere af følgende internetforbindelsesmuligheder:

- DSL-forbindelser, som giver højhastighedsadgang til internettet via den eksisterende telefonlinje. Med en DSL-forbindelse kan du være på internettet og bruge din telefon på samme linje samtidigt.
- Kabelmodemforbindelser, der giver højhastighedsadgang til internettet via den lokale kabel-tv-linje.

- Satellitmodemforbindelser, der giver højhastighedsadgang til internettet via den lokale kabel-tv-linje.
- Modemforbindelser, der giver adgang til internettet via en telefonlinje. Opkaldsforbindelser er betydeligt langsommere end DSL-, kabel- eller satellitmodemforbindelser.
- WWAN (Wireless Wide Area Network) eller mobil bredbåndsteknologi tilbyder en forbindelse til internettet ved brug af mobilteknologi med bredbåndshastighed.
- Trådløst lokalnet-forbindelser (WLAN) bruger høj-frekvens radiobølger til at kommunikere. Typisk bliver en trådløs router sluttet til bredbåndskablet eller DSL-modemet, som sender internetsignalet til din computer.

Hvis du bruger en modemforbindelse, skal du slutte en telefonledning til modemstikket på computeren og til telefonstikket i væggen, før du opsætter din internetforbindelse.

Hvis du bruger en DSL-, kabel- eller satellit-modemforbindelse, skal du kontakte internetudbyderen for at få opsætningsanvisninger.

Webbrowsere til visning af internetsteder

For at se internettet skal du bruge en webbrowser, som er et softwareprogram, der viser websider. Websider inkluderer tekst, grafiske elementer, lyd og video, som bruger HTML-funktion. Websider har link, med hvilke du kan flytte fra et dokument til et andet, selv når dokumenterne er gemt på forskellige steder på internettet.

Et websted er en samling websider, som vedligeholdes af en person eller en organisation.

Med webbrowsere kan du læse websiderne med hyperlink. Der findes adskillige webbrowsere. En ofte anvendt browser er Internet Explorer.

- 1 For at se et bestemt websted skal du åbne Internet Explorer ved at klikke på ikonet Internet Explorer.
- 2 Når browseren åbner op, skal du klikke på adresselinjen øverst i browservinduet og indtaste en webadresse.

Webadresser

En webadresse, eller URL, giver et websteds placering. Hver webside på internettet har en URL. Et almindeligt format for en webadresse er:

<http://www.dell.com>.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om internettet og de forskellige typer internetforbindelser finder du på Dells supportwebsted på support.dell.com.

Opsætning af din internetforbindelse

For at oprette forbindelse til internettet skal du bruge et modem eller en netværksforbindelse samt en internetudbyder.

Sådan opsættes en internetforbindelse med en skrivebordsgenvej fra en internetudbyder:

- 1 Gem og luk alle åbne filer, og afslut alle åbne programmer.
- 2 Dobbeltklik på internetudbyder-ikonet på Microsoft® Windows®-skrivebordet.
- 3 Følg anvisningerne på skærmen for at færdiggøre opsætningen.

NOTAT: Du skal have dine oplysninger fra internetudbyderen klar. Hvis du ikke har en internetudbyder, vil guiden Tilslut til internettet hjælpe dig med at finde en.

Hvis en ikon til internetudbyder ikke findes på skrivebordet, eller hvis du vil opsætte en internetforbindelse gennem en anden internetudbyder:

Windows Vista®

- 1 Gem og luk alle åbne filer, og afslut alle åbne programmer.
- 2 Klik på Start → Kontrolpanel → Netværk og internet.
- 3 Under Netværks- og delingscenter skal du klikke på Opret forbindelse til internettet.

Vinduet Opret forbindelse til internettet vises.

- 4 Klik enten på **Bredbånd (PPPoE)**, **Trådløs** eller **Opkald**, afhængig af, hvordan du ønsker at oprette forbindelse:
  - Vælg **Bredbånd**, hvis du vil bruge et DSL-modem, kabeltv-modem eller satellitmodem.
  - Vælg **Trådløs**, hvis du vil bruge en trådløs forbindelse gennem et WLAN-kort.
  - Vælg **Opkald**, hvis du vil bruge et opkaldsmodem eller ISDN (Integrated Services Digital Network).
- **NOTAT:** Hvis du ikke ved hvilken forbindelse, du skal vælge, skal du klikke på **Hjælp mig med at vælge** eller kontakte din internetudbyder.
- 5 Følg anvisningerne på skærmen, og brug de opsætningsoplysninger, du har fået af din internetudbyder, til at færdiggøre opsætningen.

Windows® XP

- 1 Gem og luk alle åbne filer, og afslut alle åbne programmer.
- 2 Klik på **Start** → **Kontrolpanel** → **Netværks- og Internetforbindelser**.
- 3 Klik på **Konfigurer** eller **skift indstillinger for Internetforbindelse**.
- 4 Klik på **Konfigurer**. Vinduet **Guiden Ny forbindelse** åbnes.
- 5 Klik på **Næste**. Vælg **Opret forbindelse til internettet** og klik på **Næste**.
- 6 Klik på **Oprette forbindelsen manuelt** og klik på **Næste**.
- 7 Klik enten på **Bredbånd (PPPoE)**, **Trådløs** eller **Opkald**, afhængig af, hvordan du ønsker at oprette forbindelse:
  - Vælg **Bredbånd**, hvis du vil bruge et DSL-modem, kabeltv-modem eller satellitmodem.
  - Vælg **Trådløs**, hvis du vil bruge en trådløs forbindelse gennem et WLAN-kort.
  - Vælg **Opkald**, hvis du vil bruge et opkaldsmodem eller ISDN (Integrated Services Digital Network).
- **NOTAT:** Hvis du ikke ved hvilken forbindelse, du skal vælge, skal du klikke på **Hjælp mig med at vælge** eller kontakte din internetudbyder.
- 8 Følg anvisningerne på skærmen, og brug de opsætningsoplysninger, du har fået af din internetudbyder, til at færdiggøre opsætningen.

Fejlfinding af problemer ved tilslutning til internettet

Hvis du har problemer med at oprette forbindelse til internettet, kan du se de oplysninger, som kom fra din internetudbyder og de oplysninger, som fulgte med evt. tilslutningshardware.

Hvis du ikke kan oprette forbindelse til internettet, men har kunnet gøre det uden problemer tidligere, kan der være en afbrydelse i tjenesten hos internetudbyderen. Kontakt din internetudbyder for at kontrollere driftsstatussen, eller forsøg at oprette forbindelse igen senere.

Indstillinger for webbrowser

Ved at ændre browserindstillingerne kan du justere webbrowseren for komfort og sikkerhed. Sådan kan du f.eks. ændre indstillinger for Internet Explorer:

- Åbn Internet Explorer og klik på **Funktioner**→ **Internetindstillinger**.
ELLER
- Klik på **Start**→ **Kontrolpanel**→ **Netværks- og Internetforbindelser**→ **Internetindstillinger**.

Vinduet **Internetindstillinger** vises. Brug dette vindue til at fastlægge indstillinger for visse funktioner, såsom:

- Browserens startside
- Websidens udseende
- Browseroversigt
- Tilgængelighedsfunktioner

Indstilling af browserens startside

Indstil en startside for browseren (den side, som oftest bliver brugt), så den samme side bliver vist, hver gang Internet Explorer åbnes.

- 1 Klik på **Start**→ **Kontrolpanel**→ **Netværks- og Internetforbindelser**→ **Internetindstillinger**.
- 2 Indtast webadressen på det sted, som skal åbnes først, hver gang du bruger Internet Explorer.

Indstilling af måden, hvorpå browseren viser websider

En websides generelle udseende kan ændres gennem brugen af farver, sprog, skrifttyper og tilgængelighed.

- 1 Klik på **Start** → **Kontrolpanel** → **Netværks- og Internetforbindelser** → **Internetindstillinger**.
- 2 Find knapperne til at kontrollere websidens udseende. Klik på knapperne for de funktioner, som du vil ændre.

Farver	<p>Fra vinduet med farvevalg kan du ændre teksten, baggrunden og hyperlink. Standarden er et simpelt Windows farvetema, sort tekst, hvid baggrund og blå hyperlink (lilla, hvis de allerede er blevet besøgt).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Fjern markeringen fra standard afkrydsningsfeltet Brug Windows-farver og felterne vil ikke længere være gråtonede. 2 Klik på tekstfarvepaletten og en boks med farver bliver tilgængelig. 3 Klik på OK. <p>NOTAT: Hvis tekstfarven og baggrundsfarven ændres til to lignende farver, bliver det meget svært at læse teksten.</p> <p>NOTAT: Visse websider har foruddefinerede farvetemaer, som tilsidesætter dine indstillinger.</p>
Sprog	Sprog kan vælges til at vise visse tegn på det foretrukne sprog.
Skrifttype	Skrifttyper beskriver tekstens størrelse, form og stil. Vælg din foretrukne skrifttype.
Tekststørrelse	<p>Tekststørrelsen kan øge eller mindskes ved at: Trykke på <Alt><v>.</p> <p>Klik på Tekststørrelse og med en sidemenu kan du øjeblikkelig justere fra størst til mindst.</p> <p>Hvis du har justeret teksten til den størst mulige skrifttypestørrelse, og du stadig har besvær med at læse teksten på en websiden, kan du prøve funktionen Zoom nederst til højre på vinduet.</p>
Zoom	<p>Med funktionen Zoom justerer du størrelsen på skærmen.</p> <p>Hold <Ctrl>-tasten nede, mens der trykkes på plus (+)-tasten for at zoome ind.</p> <p>Hold <Ctrl>-tasten nede, mens der trykkes på minus (-)-tasten for at zoome ud.</p>

Spar plads ved at indstille måden, hvorpå browseren logger browserdata

Internet Explorer gemmer en historik over de websteder, som du har besøgt, for hurtigere at overføre de grafiske elementer, når du besøger den samme webside igen. Du kan slette eller mindske den mængde plads, som historikken skal bruge.

- 1 Klik på **Start**→ **Kontrolpanel**→ **Netværks- og Internetforbindelser**→ **Internetindstillinger**.
- 2 Slet filerne i browserdata ved at klikke på **Slet**, eller du kan minimere mængden af plads ved at klikke på **Indstillinger**.
- 3 Reducér filstørrelsen (antal MB i hukommelse) og/eller reducer hvor mange dage informationen i browserhistorikken skal gemmes i for at begrænse den plads, der bliver brugt til at gemme disse oplysninger.

Forøgelse af computerhastighed ved at begrænse antallet af åbne Internet-vinduer

Med faner kan du have flere websider åbne samtidig i det samme browservindue. Det er ikke nødvendigt at have flere forekomster af Internet Explorer kørende samtidigt.

Fanefunktionen øger computerens behandling ved at begrænset antallet af åbne programmer.

- 1 Klik på **Start**→ **Kontrolpanel**→ **Netværks- og Internetforbindelser**→ **Internetindstillinger**.
- 2 I sektionen **Faner** klikker du på **Indstillinger**.
- 3 Klik for at vælge afkrydsningsfeltet ved siden af **Aktiver fanebrowsing**.
- 4 Klik for at vælge afkrydsningsfeltet **Aktiver Hurtig fanenavigation**. Denne funktion giver en visuel visning af alle fanerne, som er åbne.
- 5 Klik på **Åbn altid pop op-vinduer på en ny fane**. Denne handling sikrer, at reklamer åbner i den webbrowsere, som du bruger på nuværende tidspunkt uden at sende dig til en ny adresse.
- 6 I sektionen **Åbn links fra andre programmer** skal du klikke på **En ny fane i det nuværende vindue**. Denne handling åbner hyperlink på en ny fane uden at åbne en ny browser.

Brug af Tilgængelighedsindstillinger for synshæmmede

Hvis du er synshæmmet, kan tilgængelighedsmenuen bruges til at tilsidesætte individuelle websideindstillinger til at ignorere visse farver og skrifttyper på specificerede websider.

Klik på en af alternativknapperne for at aktivere tilgængelighedsfunktionerne, eller brug den mere avancerede funktion med typografiark, hvilket gør det muligt at anvende et forudformateret typografiark på alle websider.

Internetsikkerhed og beskyttelse af personlige oplysninger

Forøgelse af sikkerhed til din computer, mens du er på internettet

Din internetsikkerhed kan forøges, men du mister muligheden for at se alle de tilgængelige funktioner. Hvis du sænker internetsikkerhedsindstillingerne for at se alt, udsætter du imidlertid din computers sikkerhed.

- 1 Klik på **Start** → **Kontrolpanel** → **Netværks- og Internetforbindelser** → **Internetindstillinger**.
- 2 Åbn fanen **Sikkerhed**.
- 3 Mens ikonet **Internet** er fremhævet, bruger du den lodrette glideknap i sikkerhedsniveauet for denne zone til at forøge eller formindske sikkerheden for internetwebsteder.

Hvis du klikker på nogen af de andre ikoner på siden **Sikkerhed**, vil det åbne yderligere sikkerhedsfunktioner.

- 1 Klik på **Websteder** under enhver af disse overskrifter og tilføj de websider, som du enten stoler på eller vil begrænse.
  - Websteder, du har tillid til kan føjes til en liste, så information fra de pågældende websteder vil blive anset for sikre.
  - Med Usikre websteder kan du tilføje websteder, som du frygter kan beskadige din computer.
- 2 Indtast stedets webadresse og klik på **OK**.

Beskyttelse af dine personlige oplysninger mens du er på internettet

Beskyttelse af personlige oplysninger påvirker, hvordan andre websider kan berøre din computer. Hver gang du besøger et websted, forekommer der en vis mængde interaktion mellem websiden og din computers browser.

Nogen gang viser websteder reklamer, som popper op i et andet vindue. Nogen gange bliver dine besøg på et websted sporet af cookies, der bliver anbragt på din computer.

Du kan sikre sikkerhed og beskyttelse af personlige oplysninger ved at:

Anvende antivirus- og antispywarebeskyttelsesprogrammer	Se "Brug af antivirusprogrammer" på side 181 og "Sådan forhindres spyware-angreb og skadelig software" på side 184.
Installere firewall	Se "Firewall" på side 182.
Undgå spam og phishing	Se "Spam" på side 185 og "Phishing" på side 185.
Kontrollere pop-up-vinduer og cookies	Se "Kontrol af pop-up-vinduer" på side 186 og "Bevaring af privatliv ved at blokere og slette cookies" på side 191.
Bruge sikre indkøbsteknikker	Se "Sikre indkøb over internettet" på side 186.

Vira

Vira er programmer, som angriber din computer, beskadiger data og systemprogrammer og kompromitterer sikker information. Disse vira kan vedhæfte sig selv til filer, som du downloader eller modtager i vedhæftede filer i e-mail.

Brug af antivirusprogrammer

Beskyt din computer mod vira ved at bruge antivirusprogrammer. Norton AntiVirus og McAfee VirusScan er to populære antivirusprogrammer. Begge af disse programmer vil regelmæssigt kontrollere din computer for vira og sætte mistænkte programmer og data i karantæne.

Du kan hente antivirusprogrammer fra Dells supportwebseite, som kan findes på support.dell.com.

Opdatering af dine antivirusprogrammer

Du skal holde dit antivirusprogram opdateret, eftersom der opdages nye vira hver dag. Kontroller regelmæssigt for opdateringer til dit antivirusprogram. Visse antivirusprogrammer kan opdatere automatisk, når du har forbindelse til internettet.

Firewall

En firewall er en ekstra sikkerhedsfunktion i Windows-operativsystemer. En firewall er en softwareenhed, som er konfigureret til at lade data passere gennem et computernetværk, som har forskellige tillidsniveauer.

En firewalls grundlæggende opgave er at regulere trafikstrømningen mellem computernetværk med forskellige tillidsniveauer.

EKSEMPEL: Typiske eksempler på computernetværk er:

- Internet, hvilket er en zone uden tillid
- Interne netværk, hvilke er zoner med større tillidstype

Sådan oprettes en firewall:

- 1 Klik på **Start** → **Kontrolpanel** → **Netværks- og Internetforbindelser** → **Windows Firewall**.
ELLER
Klik på **Start** → **Kontrolpanel** → **Sikkerhedscenter** → **Windows Firewall**.
- 2 Klik på **Skift indstillinger**. Vinduet **Windows Firewall-indstillinger** kommer frem.

Fanen **Generelt** viser to indstillinger: **Til** og **Fra**. Skjoldene til venstre er *grønne med en markering (Til)* eller *røde med et x (Fra)*.

Når Windows Firewall indstilles til **Til** (anbefales), kommer der et andet valg frem. Et afkrydsningsfelt, hvor der står **Tillad ikke undtagelser** er tilgængelig til brug.

- 3** Marker afkrydsningsfeltet **Tillad ikke undtagelser** for at forstærke sikkerhedsindstillingerne. Windows Firewall vil sende en meddelelse hver gang, den blokerer et program.

Vinduet **Windows Firewall** indeholder adskillige faner, som du kan bruge til at tilpasse dine sikkerhedsindstillinger.

fanen Generelt	Fanen Generelt viser to indstillinger: Til og Fra . Når Windows Firewall indstilles til Til (anbefales) kommer der et yderligere valg frem, som siger Tillad ikke undtagelser .
fanen Undtagelser	Med fanen Undtagelser kan visse programtyper fungere uden at Windows Firewall griber ind eller sender en meddelelse, at et program blev blokeret.
Fanen Avanceret	<p>Fanen Avanceret giver flere specifikke indstillinger.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fanen Indstillinger for netværksforbindelse understøtter funktionen for Windows Firewall til at blive tilført enhver eller alle tilgængelige forbindelsestyper. • Indstillingerne Sikkerhedslogføring kan aktiveres til at gemme en log med alle mistede pakker samt alle vellykkede forbindelser i en angivet fil. • Med ICMP-indstillinger (Internet Control Message Protocol) kan computere på et netværk dele fejl- og statusinformation med hinanden. • Standardindstillinger giver mulighed for en komplet gendannelse af Windows Firewall. Denne indstilling anbringer firewall'en til standardstatus.

TIP: Du skal være logget på computeren med administratorrettigheder for at kunne aktivere Windows Firewall.

Spyware og skadelig software

Spyware er en type computerprogram, som bliver brugt til at spore kunder, så det er nemmere at målrette reklamer mod specifikke målgrupper. Det kan også bruges til at få oplysninger om personer, der ikke beskytter deres computere.

Skadelig software er software, som er beregnet til at ødelægge data eller harddrev på computere. Nogen skadelig software kan optage enhver tast, du trykker på, hvilket dermed kan opfange dine kreditkortnumre og bankoplysninger.

Spyware og skadelig software kan muligvis skade din computer og gør den information, som den indeholder, sårbar for sikkerhedsrisici.

Der findes adskillige tegn, som peger på spyware. Se efter:

- Computerydeevnen bliver langsommere
- Det tager længere at udføre almindelige opgaver
- Startsidens for din webbrowser er ændret
- Der vises pop-up-vinduer, selv når du ikke har forbindelse til internettet

Sådan forhindres spyware-angreb og skadelig software

Der findes adskillige funktioner til at forhindre spyware og skadelig software i at angribe din computer. Du kan f.eks. bruge anti-spywareprogrammer til at sikre, kontrollere og/eller rense din computer. Husk at sørge for, at dit anti-spywareprogram altid er opdateret.

TIP: Brug websteder, du kan stole på, når du downloader filer. Vær forsigtig, når du henter gratis filer på internettet.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om kompatible anti-spywareprogrammer og programmer for skadelig software til Windows Vista finder du i Microsoft kataloget på Microsofts websted (microsoft.com).

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om spyware og skadelig software finder du under de følgende emner i Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support:**

- "Fjern spyware fra computeren"
- "Brug af anti-skadelig software til at beskytte computeren"
- "Hvornår du kan have tillid til et websted"

Spam

Spam henviser til uønskede e-mail-meddelelser, som kan inkludere kædebrev og reklamer. Du kan bruge anti-spamprogrammer til at reducere mængden af spam-mail, som du modtager. Disse programmer er imidlertid ikke perfekte, og kan muligvis blokere gyldige e-mail-meddelelser.

Du kan hente anti-spamprogrammer fra Dells webside.

Phishing

Phishing er et udtryk, som henviser til forsøg på at stjæle information gennem tilsyneladende legitime e-mails og tekstmeddelelser, der synes at komme fra et velrenommeret firma. Vær forsigtig med e-mails eller websteder, som anmoder om dine personlige oplysninger, såsom dit kreditkortnummer.

Beskyt dig mod phishere ved at aktivere Phishing-filtret.

NOTAT: Du skal have Internet Explorer version 7 for at bruge dette filter.

- 1 Åbn Internet Explorer og klik på **Funktioner** → **Phishing-filter**.
- 2 Klik for at vælge **Slå automatisk kontrol af websteder til**.
- 3 Klik på **Indstillinger for phishing-filter**. Filtret fører dig til internetfunktionens fane **Avanceret**, hvor du kan foretage flere selektive indstillinger.

Sikre indkøb over internettet

Det er vigtigt at handle med velanskrevne online butikker for at undgå mulig svindel og for nemt at bytte eller returnere genstande. Læs butiksvurderinger eller meninger fra andre kunder, hvis du ikke kender online butikken.

Du bør tage følgende foranstaltninger for at sikre, at dine indkøb online er sikre:

- Bekræft det handlende websteds troværdighed.
- Er det et velkendt indkøbssted?
- Er webstedet medlem af en internet-tillidsorganisation.
- Kan du kontakte en person med forbindelse til webstedet via telefon eller en fysisk postadresse?
- Er produktinformation og tilgængelighed vist åbent og ærligt?
- Hvor hurtigt vil bestillingen blive behandlet?
- Er forsendelsesomkostningen rimelig?
- Har butikken en rimelig returnerings/ombytningspolitik?
- Bruger webstedet kryptering til bruger- og betalingsdata?
- Er der nogen kvalitetsforeglinger på webstedet? Disse foreglinger repræsenterer en vurdering udefra af de anvendte sikkerhedsforanstaltninger.

Kontrol af pop-up-vinduer

- 1 Fra vinduet **Internetindstillinger** klikker du på fanen **Beskyttelse af personlige oplysninger**.
- 2 Hvis kassen ved siden af **Blokering af pop-op-vinduer** ikke er markeret, så er blokering af pop-op-vinduer ikke aktiveret.
Hvis kassen er markeret, så er blokering af pop-op-vinduer slået til, og du kan klikke på **Indstillinger** for at få adgang til flere funktioner til blokeringen af pop-op-vinduer.
- 3 Klik på **Indstillinger**.
- 4 Indtast webadresser i undtagelsesområdet for at tillade pop-op-vinduer fra specificerede websteder.

- 5 I sektionen **Beskeds-** og **filterniveau** kan du markere de to kasser, hvis du gerne vil høre en lyd, når et pop-op-vindue bliver blokeret og hvis du vil se blokeringsoplysningerne, når et pop-op-vindue bliver blokeret.
- 6 I rullemenuen **Filterniveau** vælger du indstillingerne **Lav**, **Middel** eller **Høj** for at kontrollere niveauet af personlige oplysninger.

Kontrol af uønskede værktøjslinjer

Værktøjslinjer er placeret øverst på browseren til at hjælpe dig med at navigere gennem websider. Mange af disse er nyttige, men for mange kan minimere den faktiske størrelse af den browser, som du bruger til at se webstederne.

- 1 Klik på **Vis**.
- 2 Klik på **Værktøjslinjer**. En anden menu kommer frem, som viser alle de tilgængelige værktøjslinjer for browseren. En markering ved siden af en værktøjslinje indikerer, at værktøjslinjen er aktiveret.
- 3 Klik på en værktøjslinje for at aktivere eller deaktivere den.

Klassifikationsfilter/Forældrekontrol

Internet Explorer kan blokere indhold fra internettet.

- 1 Klik på **Start** → **Kontrolpanel** → **Netværks- og Internetforbindelser** → **Internetindstillinger**.
- 2 Åbn fanen **Indhold**.
- 3 Klik på **Aktiver** i delen **Klassifikationsfilter** på fanen.

Visse typer indhold kan blokeres ved at bede om en adgangskode for at få adgang til webstedet. Læs beskrivelsen under funktionen før den vælges.

Markering med bogmærke af favorit websteder

Du kan gemme adressen på websteder, som du ofte besøger, til senere reference ved at markere dem med et bogmærke.

I Internet Explorer bruger du menuen **Favoritter** til at markere ofte besøgte websteder med bogmærke. Klik på **Favoritter**→ **Føj til Foretrukne** på den webside, som du vil tilføje.

Sådan kan du arrangere listen med favoritter i mapper:

- 1 Klik på **Favoritter**→ **Arranger Favoritter**.
- 2 Klik på **Opret mappe** for at oprette en ny mappe.
- 3 Fremhæv en mappe eller side og klik på **Omdøb** for at ændre måden, hvorpå en favorit står anført.
- 4 Fremhæv en mappe eller side og klik på **Flyt til mappe** for at flytte en side i mappen.
- 5 Fremhæv en mappe eller side og klik på **Slet** for at slette en favorit fra din liste.

Hvis du vil se en liste med favoritter, skal du klikke på menuen **Favoritter** og en rulleliste kommer frem med alle tidligere valgte favoritter. Denne funktion kan også opnås ved at trykke på tastkombinationen <Alt><a>.

Søgning efter information på internettet

Hvis du skal finde information (en webside) på internettet, uden at du faktisk kender webadressen, kan du bruge en søgemaskine til at søge efter information.

Der findes mange søgemaskiner at vælge fra. Hver søgemaskine fungerer måske forskelligt. Læs afsnittene i Hjælp for den bestemte søgemaskine for at lære hvordan den bruges.

- 1 Tag adgang til en almindelig søgemaskine og indtast ordet eller en kombination af ord, som du søger efter, i feltet **Søg**.
- 2 Tryk på <Enter> eller klik på **Gå** eller **Søg** (alt efter søgemaskinen).

En liste med relaterede websider bliver vist under søgefeltet.

TIP: Når du søger efter information skal du sørge for, at du har stavet rigtigt, og at du bruger specifikt relaterede ord til at hjælpe med at forbedre søgningen. De fleste søgemaskiner har en avanceret søgefunktion, som kan forbedre søgningen.

Ændring af indstillingerne for internetprotokol (TCP/IP)

Internettet bruger visse kommunikationsprotokoller til at dele information. Når du klikker på et valgt websted (for at få adgang til websiden), bliver der sendt information til din computer via en kommunikationsprotokol, såsom: TCP/IP (Transmission Control protocol (TCP) og Internet Protocol (IP)). Du skal måske ændre computerens indstillinger for TCP/IP-protokollen.

FOR MERE INFORMATION: Se dokumentationen, som du fik fra din internetudbyder for at lære mere om indstillingerne for TCP/IP-protokollen. Se også Windows Hjælp og support for at få en bedre forståelse af konfiguration af internetindstillinger: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

Udskrivning af en webside

Mange websteder tilbyder en printervenlig version af de sider, som skal udskrives. Hvis det ikke er tilgængeligt:

- 1 Klik på **Fil**.
- 2 Klik på **Vis udskrift** for at se og bekræfte det, som vil blive udskrevet. Ofte er det sideformat, som du på nuværende tidspunkt ser, ikke det, som vil blive udskrevet.

Andre funktioner er tilgængelig på skærmen **Vis udskrift**:

- Klik på den første rullemenu for at lade flere sider blive vist samtidig.
- Klik på den anden rullemenu for at gå fra ramme til ramme. Eftersom mange vinduer er opdelt i separate sektioner (ramme), kan den sektion, som bliver udskrevet, være anbragt i en separat ramme, adskilt fra resten af browseren.
- Klik på den tredje rullemenu for at zoome ind eller ud på en specificeret side.

Frigørelse af plads og beskyttelse af din computer

Rydning af browseroversigt

Browseren gemmer en oversigt over alle de websteder, som du besøger. Denne funktion blev udviklet for at det skal være hurtigere at gå til det samme websted igen. Det kan imidlertid til tider skabe sikkerhedsrisici eller endda påvirke computerydeevnen. Sletning af browseroversigten kan reducere risikoen og størrelsen på oversigtsfilerne på computeren.

- 1 Klik på **Start**→ **Kontrolpanel**→ **Netværks- og Internetforbindelser**→ **Internetindstillinger**.
- 2 Klik på **Slet** i browseroversigtsektionen.

Sletning af Temporary Internet Files

Efterhånden som filer bliver overført til din computer, gemmes de i en mappe til midlertidige filer. Disse filer kan blive en byrde på computerens ressourcer, hvis der er gemt for mange filer. Det forbedrer computerydeevnen og computerens hastighed, hvis du sletter dem regelmæssigt.

- 1 Åbn webbrowseren og find fanen for **Internetindstillinger**.
- 2 Fra sektionen **Temporary Internet Files** skal du klikke på knappen **Slet filer**.

Formindskelse af størrelsen på mappen med midlertidige filer

Internet Explorer logfører websteder, som du besøger og har en opbevaringsplads med midlertidige internetfiler. Du kan slette eller mindske den mængde plads, som de midlertidige filer og historikken skal bruge.

- 1 I Internet Explorer klikker du på fanen **Internetindstillinger**.
- 2 Slet filerne i browserdata og minimer pladsstørrelsen ved at klikke på **Indstillinger**.
- 3 Reducér antal MB i hukommelse og/eller reducer hvor mange dage informationen i browserhistorikken skal gemmes i for at begrænse den plads, der bliver brugt til at gemme disse oplysninger.

Bevaring af privatliv ved at blokere og slette cookies

Cookies er små markeringer (koder), som bliver anbragt på din computer, når du besøger et websted. Virksomheder på internettet bruger cookies til at spore besøg på deres websted.

Visse cookies fremhæver blot brugen af et websted. Eksempelvis kan en cookie bruges til at gemme din adgangskode, så du kun behøver indtaste den, første gang du besøger webstedet. Det kan dog forekomme, at cookies bruges med henblik på at anvende disse personlige oplysninger i forretningsmæssigt øjemed, så dine personlige oplysninger ikke længere er sikre.

Du kan slette cookies i webbrowsersens oversigt ved at åbne internetbrowseren og klikke på fanen **Indstillinger**. Find knappen **Slet cookies** og klik på den.

Sådan kan du f.eks. slette cookies i Internet Explorer:

- 1 Åbn Internet Explorer.
- 2 Klik på fanen **Funktioner** → **Internetindstillinger**.
- 3 I sektionen **Temporary Internet Files** skal du klikke på knappen **Slet cookies**.

Du kan også begrænse antallet af cookies, som bliver placeret i computeren ved at forøge indstillingerne for beskyttelse af personlige oplysninger:

- 1 Fra vinduet **Internetindstillinger** klikker du på fanen **Beskyttelse af personlige oplysninger**.
- 2 Flyt den lodrette glideknap *op* for større beskyttelse og for at reducere tilladte cookies, eller *ned* for mindre beskyttelse og for at tillade, at cookies kan sendes frit mellem websiden og din internetbrowser.
- 3 Hvis du vil blokere alle cookies, skal du flytte glideknappen helt op for at blokere alle cookies og derefter klikke på **OK**.

TIP: Blokering af cookies kan føre til, at visse websider ikke kan vises korrekt. På nogle websteder gemmes dit brugernavn, din adgangskode eller andre oplysninger i en cookie. Hvis du sletter denne cookie, skal du muligvis indtaste dine personlige oplysninger igen, næste gang du besøger webstedet.

E-mail

Oprettelse af en ny e-mail-konto

Med en internetforbindelse og en e-mail-tjeneste kan du udveksle e-mail-meddelelser med familie, venner og medarbejdere over internettet.

E-mail-softwaren fra de fleste serviceudbydere tilbyder guiden Internetforbindelse til at hjælpe dig med at oprette forbindelse til internettet og oprette din e-mail-konto.

Du skal bruge de følgende oplysninger fra din internetudbyder (ISP) eller LAN-administrator (lokalnet):

- Kontonavn og adgangskode
- Navnene på de indgående og udgående e-mail-servere

NOTAT: Windows Mail og Outlook Express er standard e-mail-programmer for hhv. Windows Vista® og Windows® XP.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om brug af e-mail finder du under "Kom godt i gang med e-mail" i Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

Windows Vista®

Sådan tilføjer (eller fjerner) du en Windows Mail-konto:

- 1 Klik på **Start** → **Alle programmer** → **Windows Mail**.
- 2 Klik på **Funktioner** → **Konti**.
- 3 Klik på **Tilføj** eller **Fjern**, vælg den kontotype, som du vil tilføje eller fjerne, klik på **Næste**, og følg derefter instruktionerne online.

Windows® XP

Sådan tilføjer (eller fjerner) du en e-mail-konto med Outlook Express:

- 1 Klik på **Start** → **Alle programmer** → **Outlook Express**.
- 2 Klik på **Funktioner** → **Konti**.
- 3 I dialogboksen **Internetkonti** klikker du på **Tilføj** eller **Fjern**.
- 4 Vælg **E-mail** eller åbn guiden **Internetforbindelse** og følg derefter instruktionerne for at etablere en forbindelse mellem en e-mail- eller Nyhedsserver.

Håndtering og organisering af e-mail-meddelelser

Der findes mange funktioner til håndtering og organisering af dine e-mail-meddelelser. Du kan f.eks. oprette flere e-mail-mapper, indstille regler og filtre for e-mail-meddelelser eller slette uønskede e-mail-meddelelser.

Windows Vista

Sådan tilføjes en e-mail-mappe:

- 1 Klik på **Start** → **Alle programmer** → **Windows Mail**.
- 2 Klik på **Fil** → **Mappe**, → **Ny**.

- 3 Indtast navnet på din mappe i boksen **Mappenavn**.
- 4 I listen **Vælg den mappe, du vil oprette den nye mappe** i skal du klikke på den mappe, hvor du vil gennem din nye mappe.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om sletning eller skift af mapper finder du under "Tilføjelse, sletning eller omdøbning af e-mail-mapper" i Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

Sådan opretter du en regel for e-mail:

- 1 Klik på **Start** → **Alle programmer** → **Windows Mail**.
- 2 Klik på den meddelelse, som du vil bruge som grundlag for din regel.
- 3 Klik på **Meddelelse** → **Opret regel ud fra meddelelse**.

Du kan derefter vælge mellem en mængde funktioner, eller "regler", som bestemmer, hvordan en e-mail skal håndteres i fremtiden, når nye e-mails modtages og de har "betingelser", der passer med den e-mail, du brugte som grundlag for reglen.

EKSEMPEL: Du kan bruge tilstanden **Hvor linjen Fra indeholder til at** indstille en regel, så alle modtagne meddelelser fra en specifik enhed (eller med et specifikt ord i feltet **Fra**) automatisk bliver sorteret og arkiveret i den e-mail-mappe, som du specificerer.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om ændring af en regel for e-mail eller anvendelse af en regel for modtagne e-mail-meddelelser finder du under "Organisering af e-mail ved hjælp af regler og mapper" i Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

Sådan sletter du en e-mail-meddelelse:

- 1 Vælg den meddelelse, som du vil slette, og klik på **Slet**.
- 2 For at vælge flere meddelelser skal du holde <Ctrl>-tasten nede og klikke på hver meddelelse, som du vil slette. Klik derefter på **Slet**.

Windows XP

Sådan tilføjes en e-mail-mappe:

- 1 Klik på **Start** → **Programmer** → **Outlook Express**.
- 2 På **Fil** → **Mappe** → **Ny**.
- 3 I tekstfeltet **Mappenavn** skal du indtaste navnet og derefter vælge den nye mappes placering.

Sådan opretter du en regel for e-mail:

- 1 Klik på **Start** → **Programmer** → **Outlook Express**.
- 2 Vælg en e-mail-meddelelse i hovedvinduet.
- 3 I vinduet **Meddelelse** klikker du på **Opret regel ud fra meddelelse**.
Dette opretter en nem regel for e-mail, baseret på navnet på personen i linjen **Fra**; der bliver imidlertid ikke indtastet nogen anden information i reglen.

Sådan sletter du en e-mail-meddelelse:

- 1 Klik på **Start** → **Programmer** → **Outlook Express**.
- 2 Klik for at fremhæve meddelelsen i meddelelseslisten.
- 3 Klik på **Slet** på værktøjslinjen.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om Outlook Express finder du i Outlook Express Hjælp.

Sikring af din e-mail

Der findes adskillige funktioner, hvor du kan sørge for, at de e-mail-meddelelser, som du modtager, er sikre:

- Indstil et passende sikkerhedsniveau gennem din e-mail-tjeneste (se "Forøgelse af sikkerhed til din computer, mens du er på internettet" på side 180).
- Reducér spam.
- Beskyt mod vira og phishing.
- Undgå at åbne vedhæftede filer.

FOR MERE INFORMATION: Se dokumentationen fra din e-mail-serviceudbyder for at lære mere om sikring af dine e-mail-meddelelser.

Reducering af spam

Indstil et passende sikkerhedsniveau i din e-mail-software (Windows Mail for Windows Vista eller Outlook Express for Windows XP) til sortering af den e-mail, som du modtager.

Windows Vista

- 1 Klik på **Start** → **Alle programmer** → **Windows Mail**.
- 2 Klik på **Funktioner** → **Indstillinger for uønsket e-mail**.
- 3 Vælg det ønskede beskyttelsesniveau:
  - **Ingen automatisk filtrering.** Vælg denne funktion, hvis du vil standse blokering af uønskede e-mail-meddelelser fuldstændigt. Windows Mail fortsætter imidlertid med at blokere meddelelser fra domænenavne og e-mail-adresser fra listen **Blokerede afsendere**.
  - **Lav.** Vælg denne funktion, hvis du ikke modtager mange uønskede e-mail-meddelelser, og kun vil blokere de mest åbenlyst uønskede e-mail-meddelelser.
  - **Høj.** Vælg denne funktion, hvis du modtager en stor mængde uønskede e-mail-meddelelser og vil blokere så mange som muligt. Du bør imidlertid med mellemrum gennemse meddelelserne i mappen med uønskede e-mails for at sikre, at der ikke også er sendt nogen gyldige e-mail-meddelelser i mappen.
  - **Liste over afsendere, der er tillid til.** Vælg denne funktion, hvis du kun ønsker at modtage meddelelser fra personer eller domænenavne, som på listen **Afsendere, der er tillid til**. E-mail-meddelelser fra personer eller domænenavne, som ikke er på listen **Afsendere, der er tillid til**, vil blive behandlet som uønskede e-mail-meddelelser, så du bør kun vælge denne funktion, hvis du er sikker på, at alle personer eller domænenavne, som du ønsker at modtage meddelelser fra, er på listen **Afsendere, der er tillid til**.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om hvordan du kan reducere spam i dine e-mail-meddelelser finder du under "Bloker spam og anden uønsket e-mail" i Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

Windows XP

- 1 Klik på Start → Programmer → Outlook Express.
- 2 Klik på Funktioner → Indstillinger → Sikkerhed-fanen.
- 3 Under Hent billeder skal du klikke på Bloker billeder og andet eksternt indhold i html-e-mail.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om hvordan du kan reducere spam i dine e-mail-meddelelser finder du under "Visning af e-mail-billeder, som er blokerede" i Outlook Express Hjælp.

Vira og phishing

Du kan vælge mellem de følgende muligheder for at sikre dine e-mail-meddelelser mod vira og phishing:

- Installeret antivirus-program.
- Læse e-mail-meddelelser i almindelig tekst.
- Bekræfte, at vedhæftede filer er fra en sikker kilde.
- Ikke åbne vedhæftede filer med filtypen.exe.

FOR MERE INFORMATION: For at lære mere om virusbeskyttelse, skal du se "Brug af antivirussoftware" på side 254.

Undgå vedhæftede filer i e-mail

Visse e-mail-tjenester blokerer automatisk filtyper, som almindeligvis spreder e-mail-vira. Hvis en vedhæftet fil er blokeret, viser **Blokeringsoplysninger** en meddelelse om, at filen er blokeret og en liste med den blokerede vedhæftede fil bliver vist.

Med andre e-mail-tjenester kan du vælge de filtyper, som skal blokeres.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om vedhæftede filer i e-mail, finder du i hjælpeoplysningerne fra din e-mail-tjenesteudbyder.

Visning af e-mail-meddelelser

- 1 Åbn din e-mail-tjeneste ved at klikke på ikonet på skrivebordet eller ved at klikke på **Start** → **Alle programmer** → og derefter klikke på e-mail-tjenestens navn (f.eks. Windows Mail eller Outlook Express).
- 2 Klik på den mailmappe (såsom **Indbakke**), som indeholder de meddelelser, du vil læse.
- 3 For at se meddelelsen, skal du klikke på meddelelsen i meddelelseslisten.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om visning af e-mail i Windows Mail finder du under "Vis e-mail-meddelelser i Windows Mail" i Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

Afsendelse af e-mail

Når du har skrevet en e-mail-meddelelse, er du klar til at sende den til en modtager.

Windows Vista

- 1 Klik på **Start** → **Alle programmer** → **Windows Mail**.
- 2 Klik på **Fil** → **Ny** → **Postmeddelelse** for at åbne et vindue til at udarbejde en ny meddelelse.
- 3 I boksen **Til** indtaster du e-mail-adressen for hver af de primære modtagere.
- 4 I boksen **Emne** indtaster du meddelelsens emne.
- 5 Klik i meddelelsesvinduet og skriv din meddelelse.
- 6 Klik på **Send** for at sende meddelelsen med det samme.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om hvordan du sender e-mail i Windows Mail finder du under "Skriv en e-mail-meddelelse" i Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

Windows XP

- 1 Klik på **Start** → **Programmer** → **Outlook Express**.
- 2 Klik på **Opret meddelelse** på værktøjslinjen.
- 3 I boksen **Til** indtaster du modtagerens e-mail-navn.
- 4 I boksen **Emne** indtaster du en titel på meddelelsen.
- 5 Skriv din meddelelse og klik derefter på **Send** på værktøjslinjen.

FOR MORE INFORMATION: Yderligere oplysninger om hvordan du sender e-mail i Outlook Express finder du under "Sådan sendes en e-mail-meddelelse" i Outlook Express Hjælp.

Oprettelse af en kontaktgruppe (Adresseliste)

Kontaktgrupper (adresselister) er nyttige, når du udarbejder e-mails til flere modtagere. En kontaktgruppe er en liste med e-mail-adresser. Når du opretter kontaktgrupper, kan du udarbejde én e-mail og sende den til flere modtagere.

Windows Vista

- 1 Klik på **Start** → **Alle programmer** → **Windows Mail**.
- 2 På værktøjslinjen klikker du på **Ny kontaktgruppe**, indtaster et navn i boksen **Gruppenavn**, og derefter udfylder du kasserne på fanen **Kontaktgruppe** og fanen **Kontaktgruppedetaljer**. Det er ikke nødvendigt at udfylde alle kasserne. Du skal blot skrive så meget information om den nye kontaktgruppe, som du har lyst til.
- 3 Du kan tilføje kontaktpersoner til kontaktgruppen på en af de følgende måder:
  - Klik på **Føj til kontaktgruppe** for at føje individuelle kontaktpersoner fra dine eksisterende kontaktpersoner til gruppen.
  - Klik på **Opret ny kontaktperson** for at oprette nye kontaktpersoner og føje dem til kontaktgruppen.
  - Hvis du vil tilføje nye personer til kontaktgruppen uden også at føje dem til dine individuelle kontaktpersoner, skal du indtaste de behørigte oplysninger i kasserne **Kontaktperson** og **E-Mail**, og derefter klikke på **Opret kun til gruppe**.
- 4 Når du er færdig med at oprette din kontaktgruppe, skal du klikke på **OK**.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om oprettelse af e-mail-meddelelser finder du under "Opret kontaktgrupper (adresselister)" i Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

Windows XP

- 1 Klik på **Start** → **Programmer** → **Outlook Express**.
- 2 I **Adressekartotek** skal du vælge den mappe, i hvilken du vil oprette en gruppe. Klik på **Ny** på værktøjslinjen og klik derefter på **Ny gruppe**.
- 3 Dialogboksen **Egenskaber** bliver åbnet. I boksen **Gruppenavn** indtaster du gruppens navn.
- 4 Du kan tilføje kontaktpersoner til kontaktgruppen på en af de følgende måder:
  - For at tilføje en person fra listen **Adressekartotek** skal du klikke på **Vælg medlemmer**, og derefter klikke på et navn fra listen **Adressekartotek**.
  - Hvis du vil tilføje en person direkte til gruppen uden at tilføje navnet til dit **Adressekartotek**, skal du indtaste personens navn og e-mail-adresse i den nederste halvdel af dialogboksen **Egenskaber** og derefter klikke på **Tilføj**.
  - For at tilføje en person til både gruppen og dit **Adressekartotek**, skal du klikke på **Ny kontaktperson** og udfylde de behørigte oplysninger.
  - For at bruge en adresselistetjeneste skal du klikke på **Vælg medlemmer**, og derefter klikke på **Find**. Vælg en adresselistetjeneste fra rullelisten i slutningen af tekstboksen. Når du har fundet og valgt en adresse, bliver den automatisk føjet til dit **Adressekartotek**.
- 5 Gentag dette for hver tilføjelse, indtil din gruppe er defineret.

Sikkerhedskopiering af e-mail-meddelelser

Du kan sikkerhedskopiere dine e-mail-meddelelser og andre filer, mens du øger (eller frigør) din diskplads.

Windows Vista

- 1 Klik på **Start** → System og vedligeholdelse → Sikkerhedskopi- og gendannelsescenter.
- 2 Klik på **Sikkerhedskopier filer** og følg derefter trinene i guiden. Hvis du bliver bedt om en administratoradgangskode eller en bekræftelse, skal du indtaste adgangskoden eller angive bekræftelsesoplysningerne.

FOR MORE INFORMATION: Yderligere oplysninger om sikkerhedskopiering af e-mail-meddelelser finder du under "Sikkerhedskopier din filer" i Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

Windows XP

- 1 Klik på **Start** → Programmer → Outlook Express.
- 2 Vælg en e-mail-mappe.
- 3 Klik på **Fil** → **Mappe** → **Kompakt**.
- 4 Hvis du vil sikkerhedskopiere mappen, skal du kopiere den til en sikkerhedskopimappe, diskettedisk eller netværksdrev. E-mail-mapper i Outlook Express har en .dbx filtype (f.eks. **Sendt post.dbx**).

FOR MORE INFORMATION: Yderligere oplysninger om sikkerhedskopiering af e-mail-meddelelser finder du under "Komprimering og sikkerhedskopiering af e-mail-mapper" i Outlook Express Hjælp.

Multimedie (cd'er/dvd'er, 5.1 Audio, MP3-afspillere, tv, digitalkameraer og projektorer)

Oversigt

De fleste Dell-computere kommer med en cd/dvd-afspiller/optager, som kan bruges til data eller musik og videoer. Alt efter computeren kan du også tilslutte andre medieenheder, såsom digitalkameraer, projektorer, MP3-afspillere og tv'er. Du kan se og udskrive digitale fotografier, afspille cd'er og dvd'er, oprette dine egne cd'er, lytte til radiostationer og kopiere filer til en bærbar medieenhed, såsom en MP3-afspiller.

FOR MERE INFORMATION: Se "Tilslutning af computeren til et tv og justering af skærmindstillingerne" på side 215 for at lære mere om tilslutning af din computer til et tv og justere skærmindstillingerne, baseret på tilslutningstypen.

Cd'er, dvd'er og Blu-ray Disc™

Visse computere leveres med installerede medieknapper til:

- At afspille forskellige medier
- At overføre og sikkerhedskopiere data
- Underholdning

For instruktioner om brug af disse knapper, henvises til dokumentationen, som fulgte med computeren.

Afspilning af cd-, dvd- eller Blu-ray Disc-medier

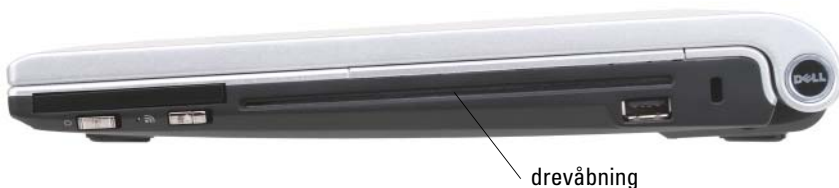

For drev med omdrejningsaksler og/eller bakker

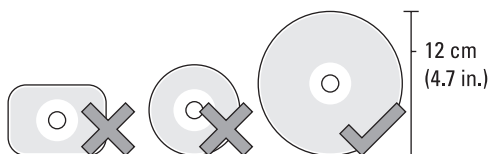
- 1 Tryk på udskubningsknappen på drevet.
- 2 Anbring mediet, med etiketsiden opad, i midten af bakken og sæt den på omdrejningsakslen, eller anbring den på bakken, hvis der ikke er nogen aksel.
- 3 Skub bakken tilbage i drevet.
- 4 For de computere, som er udstyret med multimedieknapper, skal du trykke på knappen **Play**.

Visse computere starter et vindue med valg til automatisk afspilning. Vælg funktionen for den opgave, som du forsøger at opnå for at se eller åbne til direkte dataoverførsel.

For drev med et åbning

 VARSEL: Brug ikke disks, som ikke er standardstørrelse eller -form (inkl. mini-cd'er og mini-dvd'er), da du vil beskadige drevet.

 NOTAT: Flyt ikke computeren, mens du afspiller eller optager cd'er eller dvd'er.

- 1 Tryk på udskubningsknappen for at fjerne en forudinstalleret cd. Se dokumentationen, som fulgte med computeren, for at se, hvor udskubningsknappen er placeret.
- 2 Før disken, etiketsiden opad, i drevåbningen.
- 3 For de computere, som er udstyret med multimedieknapper, skal du trykke på knappen **Play**.

Visse computere starter et vindue med valg til automatisk afspilning. Vælg funktionen for den opgave, som du forsøger at opnå for at se eller åbne til direkte dataoverførsel.

Hvis du vil formatere medie til opbevaring eller kopiering af data, skal du se mediesoftware, som fulgte med computeren.

 NOTAT: Sørg for, at du overholder alle ophavsretlige love, når du kopierer medier.

Kopiering af cd-, dvd- eller Blu-ray Disc-medier

- 1 Klik på **Start** → **Alle programmer** → *<din cd/dvd-software>* → **Projekter** → **Kopier**.
- 2 Kopier disken.

Med et enkelt diskdrev:

- a Indsæt kildedisken i drevet.
- b Sørg for, at indstillingerne er rigtige og følg derefter instruktionerne online.
Computeren læser din kilde-disk og kopierer dataene til en midlertidig mappe på computerens harddisk.
- c Når du bliver bedt om det, skal du indsætte en tom disk i drevet og klikke på **OK**. Computeren kopierer data fra kilde-disken til den tomme disk.

Med dobbelte diskdrev:

- a Vælg drevet for kilde-disken (og indsæt disken).
- b Indsæt derefter en blank disk i det andet diskdrev og følg instruktionerne for at kopiere en disk
Computeren kopierer data fra kilde-disken til den tomme disk. Når du er færdig med at kopiere kilde-disken, bliver den automatisk skubbet ud.

TIP: Brug kun Microsoft® Windows® Stifinder til at trække og slippe filer til en disk efter du starter dit CD/DVD-oprettelsessoftware og åbner et *<opret CD/DVD>*-projekt.

- Brug en blank disk til at øve dig i at optage.
- Du kan måske ikke oprette lyd-dvd'er med dit CD/DVD-software. Se producentens instruktioner på webstedet for det mediesoftware, som er installeret på computeren.
- Hvis du har Roxio-software, kan du gå til Roxio webstedet på www.sonic.com eller Blu-ray Disc™ Association websted på blu-raydisc.com for yderligere information.

5.1 lyd

NOTAT: 5.1 lyd er måske ikke understøttet på alle computere.

5.1 henviser til antallet af lydkanaler i de fleste surroundlydkonfigurationer. 5 henviser til de fem primære lydkanaler: venstre front, midter front, højre front, venstre surround og højre surround, og 1 henviser til low frequency effects-kanal (LFE).

Et 5.1 signal kan leveres af det optiske medie eller en satellittv-kanal.

Opsætning af 5.1 lydforbindelser

Sådan opsættes 5.1 lydforbindelserne:

Klik på **Start** → **Kontrolpanel** → **Flere indstillinger**. Kør **IDT Lydkontrolpanel**. På fanen **Jackstik** er der tre stikikoner. Følg instruktionerne for at afslutte opsætningen.

- 1 Klik på mikrofonikonet, vælg **Enhed: Baghøjtalere**, og sæt kablet til baghøjtaleren i audio in/mikrofonstikket.
- 2 Klik på det midterste hovedtelefonikon, vælg **Enhed: Midter/LFE højtaler**, og sæt kablet til center/woofer-højtaleren i det midterste audio out/hovedtelefon-stik.
- 3 Klik på det højre hovedtelefonikon, vælg **Enhed: Fronthøjtaler**, og sæt kablet til fronthøjtaleren i det højre audio out/hovedtelefon-stik.

Bærbar medieenhed (MP3-afspillere)

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om tilslutning af din bærbare medieenhed til computeren og for afspilning af din bærbare medieenhed (MP3-afspiller) finder du i dokumentationen, som fulgte med enheden. Se også "Brug af Windows Media Player" i Windows Hjælp og support: Klik på Start eller → Hjælp og support.

Tilslutning af en bærbare medieenhed (MP3-afspiller) til din computer

Følg instruktionerne, som fulgte med din medieenhed for at slutte det til din computer.

Hvis du vil fastlægge, om din bærbare medieenhed er kompatibel med Media Player, skal du se instruktionerne, som fulgte med din medieenhed. Besøg også webstedet windowsmedia.com.

Opsætning af den bærbare medieenhed til at synkronisere i Windows Media Player

Brug Windows Media Player til at synkronisere digitale mediefiler fra dit mediebibliotek til den bærbare medieenhed.

Hvis den bærbare medieenhed har tilstrækkelig kapacitet til at gemme de filer, som du vil kopiere, vil Media Player *automatisk* synkronisere dit mediebibliotek. Når du derefter i fremtiden tilslutter den bærbare medieenhed til computeren, vil Media Player opdatere udstyret.

Hvis der ikke er plads nok på den bærbare medieenhed til de filer, som du vil kopiere, benytter Media Player som standard manuel synkronisering. Du skal da fjerne filer manuelt fra enheden, eller ændre hvilke filer skal kopieres.

Med Media Player kan du skifte mellem automatiske og manuelle synkroniseringsfunktioner.

Opsætning af den bærbare medieenhed for første gang

Når du tilslutter en medieenhed for første gang, vælger Media Player den synkroniseringsmetode, som fungerer bedst for din enhed, alt efter dets lagerkapacitet.

- 1 Start den bærbare medieenhed og tilslut derefter enheden til computeren. Hvis du bliver bedt om det, skal du vælge at synkronisere enheden med Windows Media Player.
- 2 Gør ét af følgende:
  - Hvis Media Player automatisk har valgt at synkronisere din enhed, skal du klikke på **Udfør**. Når du klikker på **Udfør**, synkroniserer Media Player hele dit bibliotek til den bærbare medieenhed. Den bærbare medieenhed vil derefter automatisk synkronisere hver gang, du slutter den til din computer.
  - Hvis Media Player har valgt at synkronisere din enhed, skal du klikke på **Udfør**. Derefter vælger du i fanen **Synkroniser** de filer og afspilningslister, som du vil synkronisere.

Kopiering af lyd- og videofiler til din bærbare medieenhed

Brug funktionen **Kopier til cd eller enhed** til at kopiere lyd- og videofiler fra **Mediebibliotek** til din bærbare medieenhed eller lagerkort.

Du kan også kopiere licenserede filer, som du downloader fra internettet, eller som du kopierede fra cd'er til den bærbare medieenhed. Medieenheden kræver måske et hardwareserienummer for at kopiere en licenseret fil. Leverandøren af indholdet afgør ejerskabet og rettighederne til afspilning for en fil, og det er ikke alle filer, som vil spille efter du har kopieret dem til en bærbar enhed.

Når du kopierer filer til din bærbare medieenhed, viser kolonnen **Status** i vinduet **Elementer til kopiering** statusinformation, såsom **Undersøger**, **Konverterer/Konverteret**, **Kopiering** og **Fuldført**.

Afspilning af medier med Dell fjernbetjeningen

Dell fjernbetjeningen er beregnet til at kontrollere Windows Vista Media Center og kan kun anvendes på specificerede computere.

- 1 Sæt et møntcellebatteri i fjernbetjeningen.
- 2 Start Windows Vista Media Center.
- 3 Brug fjernbetjeningsknapperne til at afspille medier.

FOR MERE INFORMATION: Se Dells supportwebsted på support.dell.com for at lære mere om Dell fjernbetjeningen. Se også instruktionerne, som fulgte med Dell fjernbetjeningen.

Justering af lydstyrken på computeren

- 1 Højreklik på ikonet Lydstyrke på proceslinjen.
- 2 Klik på Åbn lydstyrke.
- 3 Klik og træk glideknappen op eller ned for at skrue op eller ned for lyden.

Aktivering af S/PDIF digitallyd gennem mediesoftware

Hvis din computer har et dvd-drev og understøtter digitallyd (S/PDIF), kan du aktivere digitallyd til dvd-afspilning.

- 1 Klik på **Start** → **Alle programmer** og klik på linket til dvd-afspilleren.
- 2 Læg en dvd i dvd-drevet.
Hvis dvd'en begynder at afspille, skal du klikke på stopknappen.

- 3 Klik på **Indstillinger**→ **Dvd**→ **Dvd-lydindstillinger**.
- 4 Klik på pilene ved siden af indstillingen **Højttalerkonfiguration** for at rulle gennem indstillingerne, og vælg **SPDIF**-indstillingen.
- 5 Klik på knappen **Tilbage** én gang, og klik derefter på knappen **Tilbage** igen for at vende til bage til hovedskærmbilledet.

Aktivering af S/PDIF digitallyd i Windows-lyddriveren

- 1 Dobbeltklik på ikonet **Lydstyrke** på proceslinjen.
- 2 Fra vinduet **Lydstyrke** skal du klikke på **Indstillinger**→ **Avancerede indstillinger**→ **Avanceret**.
- 3 Klik på afkrydsningsfeltet for at aktivere **S/PDIF-grænseflade**.
- 4 Klik på **Luk**→ **OK**.

Konfiguration af Cyberlink (CL)-hovedtelefoner)

NOTAT: CL-hovedtelefonfunktionen er kun tilgængelig, hvis computeren har et dvd-drev.

Hvis computeren har et dvd-drev, kan du aktivere digital lyd gennem hovedtelefoner til dvd-afspilning.

- 1 Klik på **Start**→ **Alle programmer**, og klik på funktionen for dvd-afspilleren på din computer.
- 2 Læg en dvd i dvd-drevet.
Hvis dvd'en begynder at afspille, skal du klikke på stopknappen.
- 3 Klik på **Indstillinger**→ **Dvd**→ **Dvd-lydindstillinger**.
- 4 Klik på pilene ved siden af indstillingen **Højttalerkonfiguration** for at rulle gennem indstillingerne, og klik på **Hovedtelefoner**.
- 5 Klik på pilene ved siden af indstillingen **Lydaflytningstilstand** for at rulle gennem valgmulighederne, og klik på **CL-hovedtelefoner**.
- 6 Klik på pilene ved siden af indstillingen **Dynamisk områdekomprimering** for at vælge det bedst egnede.
- 7 Klik på knappen **Tilbage** én gang, og klik derefter på knappen **Tilbage** igen for at vende til bage til hovedskærmbilledet.

Brug af et digitalkamera med din computer

Når du bruger et digitalkamera med din computer, kan du udføre et eller flere af følgende job:

- Se og downloade billeder fra dit kamera.
- Ændre billeder og tilføje specialeffekter.
- Udskrive billeder.
- Organisere din billedsamling.
- Oprette diasshows.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om brug af et digitalkamera med computeren finder du i dokumentationen, som fulgte med dit kamera. Du kan også søge efter emner om digitalkameraer i Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

Brug af Windows Media Player

Windows Media Player er Microsofts oprindelige software til afspilning, optagelse og organisation af dine multimediefiler. Du kan bruge Windows Media Player til forskellige aktiviteter, deriblandt:

- Afspilning af digitale mediefiler, inkl. lyd- og videofiler, cd'er og dvd'er og andre mediefiler og formater
- Brænding (oprettelse) af dine egne cd'er og dvd'er, samt kopiering af musik fra cd'er

- Lytte til radiostationer
- Søge og organisere dine digitale mediefiler
- Kopiere og synkronisere filer til bærbare enheder
- Handle digitalmedier online

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om Windows Media Player finder du i Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support.**

Tilslutning af computeren til et tv og justering af skærmindstillingerne

---

Tag adgang til et tv med computeren ved brug af et tv-tunerkort

Du kan bruge et tv-tunerkort, et specielt skærmkort, til at se og optage tv på din computer. Et tv-tunerkort kan erstatte dit nuværende skærmkort, eller det kan fungere med dit nuværende skærmkort.

For mere information om at se og optage tv på din computer, skal du se dokumentationen, som fulgte med dit tv-tunerkort.

Tilslutning af computeren til et tv eller en lydenhed

Computere kan slutes til et tv på mange forskellige måder. Mulige tilslutninger inkluderer:

- VGA
- Koaksialkabel
- S-video; S-video/composite; S-video/komponent

- DisplayPort™
- Digital Video Interface (DVI) eller High Definition Multimedia Interface (HDMI)

Derudover varierer mulige lydforbindelser til at støtte videoforbindelserne fra standard analog RCA-stik til S/PDIF digitallyd og flerkanals digitallyd gennem optisk kabel.

Alle disse video- og lydtilslutningsmuligheder varierer for hver computer og tv. Kig på bagsiden og siderne af både din computer og dit tv for at finde ud af, hvilke muligheder du har.

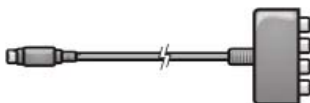
S-video

Composite video

Komponent video

DVI-digital video

HDMI-video/lyd

DVI/HDMI-omformer

Det kan være nødvendigt at gennemgå mange oplysninger for at forstå de mulige valg for disse video- og lydforbindelser.

Se dokumentationen, som fulgte med din computer og dit tv. Du kan muligvis også drage fordel af noget af undervisningsmaterialet, som kan findes på internettet.

Sådan afgør du, hvad du har, og hvad du skal bruge

Før du tilslutter din computer til et tv og højttalere, skal du afgøre:

- Tilgængelige stiktyper på computeren og tv'et
- Om der er specielle kort (composite, komponent)
- Nødvendige kabeltyper til forbindelserne
- Hvilke typer opgaver du planlægger at udføre

Hvis du har de oplysninger, kan det hjælpe dig at sikre, at du bruger de rigtige stik, kort og kabler samt at du tilslutter dem rigtigt.

Identifikation af stikkene på din computer

Din computer kan være udstyret med forskellige video-udgangsstik eller tv-udgangsstik.

Stik	Beskrivelse/Funktion
	Med et S-videostik kan du tilslutte digital/lyd kompatible enheder med et tv/digital lydadapterkabel.
	Med et DVI-stik kan du tilslutte en ekstern DVI-kompatibel skærm, såsom fladskærme eller tv'er. DVI-stik er tilgængelig for DVI-D (kun digital), DVI-A (høj opløsning analog) og DVI-I (digital og analog).
	NOTAT: DVI-A-, DVI-D- og DVI-I-stik kan ikke erstattes. Kabler for hver er unikke. Sørg for, at du ved, hvilket format din computer understøtter.

Stik	Beskrivelse/Funktion
	<p>Med DisplayPort kan du tilslutte en computer og et hjemmebiografssystem. For flere oplysninger, se "DisplayPort™ - Funktioner og fordele" på side 58 og "DisplayPort™" på side 325.</p>
	<p>Med et HDMI-stik kan du tilslutte en ekstern HDMI-kompatibel skærm eller tv. HDMI overfører ukomprimeret video og flerkanals lyd over et enkelt kabel.</p> <p>NOTAT: DVI og HDMI er kompatible, og der findes omformer kabler. Hvis din computer ikke har et HDMI-stik og dit tv ikke har et DVI-stik, kan du bruge computerens DVI-stik med et DVI/HDMI-omformerkabel til at sætte i HDMI-stikket på tv'et.</p> <p>Du skal forbinde et separat kabel til lyd, fordi DVI-stikket ikke sender lydsignalet.</p>
	<p>Med et VGA-stik kan du tilslutte en ekstern VGA-kompatibel skærm.</p>
	<p>Med et lydstick kan du tilslutte til standard lyd, S/PDIF digital lyd eller multikanals analog lyd.</p>
	<p>Med et stik til hovedtelefon/lydindgang kan du tilslutte hovedtelefoner til din computer. Du kan også bruge dette stik til standard lydforbindelse til højttalere.</p>

TIP: HUSK LYDEN: Tilslut et lyd kabel, hvis du vil høre lyd fra noget andet end dine computers højttalere.

S-videokabler transmitterer som regel kun video. Visse komponentomformere, som bliver forbundet gennem S-video tv-udgangsstikket kan imidlertid inkludere lydстик til højttalerforbindelser.

Identifikation af stikkene på dit tv

Dit tv kan være udstyret med forskellige indgangsforbindelser, såsom et S-videostik, et DVI-stik, et HDMI-stik eller et VGA-stik. Desuden kan tv'et have flere adgangsстик for hver af disse typer forbindelser.

NOTAT: Se dokumentationen, som fulgte med dit tv for at finde ud af, hvilke forbindelsestyper er tilgængelige med dit tv.

For at tilslutte din computer til et tv skal du forbinde den valgte computers video-udgangsport (S-video, VGA, DVI eller HDMI) og tv'ets video-indgangsстик.

Yderligere oplysninger finder du i den dokumentation, der fulgte med tv'et.

Fastlæggelse af de kabler og skærmkort, som du får brug for

Når først du har identificeret hvilke stik er på din computer og dit tv, skal du bestemme dig for hvilken kombination af kabler og skærmkort, du får brug for:

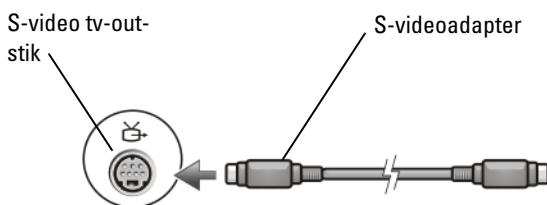
- Skærmkort og kabel
  - VGA-stik og VGA-kabel
  - Standard S-videostik og S-videokabel
  - Composite adapter med composite-videokabel
  - Komponent adapter med komponent-videokabel
  - DVI-stik med DVI-kabel eller DVI/HDMI-omformer-kabel
  - HDMI-stik med HDMI-kabel eller DVI/HDMI-omformer-kabel
  - DisplayPort-stik med DisplayPort-kabel eller DisplayPort/DVI-omformer-kabel
- Lydadapter og kabel
  - Standard analog lyd
  - S/PDIF-digital lyd
  - Flerkanals analog lyd

Alt efter stikkene, som er tilgængelige på computeren og tv'et, kan du tilslutte computeren til tv'et med forskellige konfigurationer.

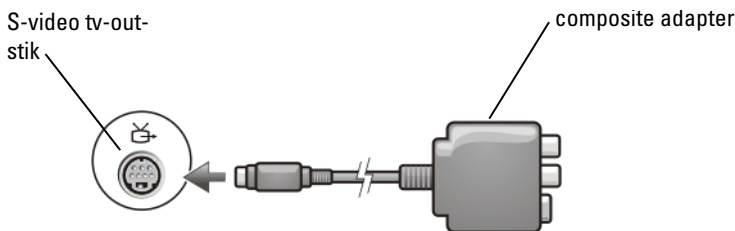
 NOTAT: Video- og lyd kabler til tilslutning af computeren til et tv eller andre lydenheder følger muligvis ikke med computeren. Kabler og tv/digitale lydadapter kan købes hos Dell.

 NOTAT: Hvis video- eller lydadaptere og kabler fulgte med computeren, skal du bruge dem. Byt ikke om med adaptere og kabler fra andre computere.

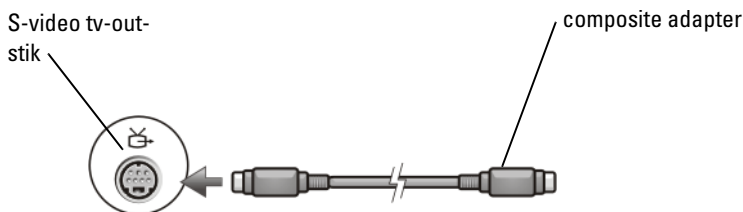
Standard S-video-adapter

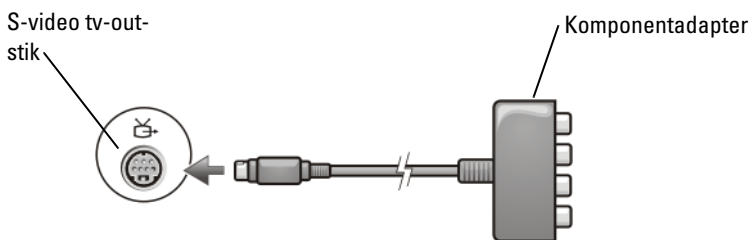
Multi-port composite adapter

Enkelt-Port composite adapter

Komponentadapter

Kabler

S-video tv-out-stikkabel

komponentvideokabel

standardlydkabel

DVI-kabel

HDMI-videokabel

DVI/HDMI-omformerkabel

Tilslutning af computeren til et tv eller en lydenhed

Hvis du vil tilslutte din computer til et tv eller en lydenhed, anbefales det, at du tilslutter video- og lyd-kablerne til computeren i en af de følgende kombinationer.

Hurtig reference til mulige konfigurationer	
NOTAT: Disse konfigurationer er måske understøttet af din computer og dit tv.	
NOTAT: Se dokumentationen, som fulgte med din computer og dit tv.	
Konfiguration	Bemærkninger
S-video <ul style="list-style-type: none"> • S-video-adapter med standard lyd • S-video-adapter og flerkanals analog lydadapter 	Standard Generelt tilgængeligt og nemt at tilslutte
Composite video <ul style="list-style-type: none"> • Composite adapter med standardlyd • Composite adapter med S/PDIF digitallyd • Composite adapter med flerkanals analog lydadapter 	OK Kvaliteten kan være dårligere end komponentvideo eller S-video
Komponentvideo <ul style="list-style-type: none"> • Komponent adapter med standardlyd • Komponent adapter med S/PDIF digitallyd • Komponent adapter med flerkanals analog lydadapter 	(anbefales)
DVI-video (Digital Video Interface) <ul style="list-style-type: none"> • DVI-adapter med standardlyd 	OK Kvaliteten er muligvis ikke lige så god som komponentvideo
DisplayPort <ul style="list-style-type: none"> • DisplayPort /DVI-omformer med standard lyd 	(anbefales)
HDMI-video <ul style="list-style-type: none"> • HDMI/DVI-omformer med standard lyd 	Bedst Er muligvis ikke tilgængeligt

Udførelse af de grundlæggende tilslutningstrin

- 1 Afgør, hvilken tilslutningstype du vil bruge.
- 2 Sørg for, at du har de rigtige video- og lydadaptere og kabler.
- 3 Sluk for tv'et, lydenhederne og computeren.
- 4 Tilslut skærmkortene og kablerne baseret på den valgte tilslutningstype.
- 5 Tilslut de lydkabler, som er passende for den valgte videotilslutning.
- 6 Tænd for tv'et og den lydenhed, som du har tilsluttet (hvis det er relevant).
- 7 Vælg den relevante indgangstilstand for videosignal for tv'et (såsom AV-5, AV-6 for komponent-dongle). Indgangsvideotilstanden skal passe med tilslutningstypen. Se "Vælg af det korrekte indgangssignal fra tv-menuen" på side 225. Se også dokumentationen, som fulgte med dit tv.
- 8 Tænd computeren
- 9 Når du er færdig med at tilslutte video- og lydkablerne mellem computeren og tv'et, skal du gøre computeren i stand til at arbejde sammen med tv'et.

Forskellige metoder er tilgængelige til opsætning af skærmopstillingen:

- **Kontrolpanel for producentens skærmkort – Foretrukken**

Fra operativsystemets Kontrolpanel skal du klikke på **Skærm** → **Indstillinger** → **Avanceret**.

Vælg derefter fanen for skærmkortets producent. Brug det kontrolpanel, som bliver vist for skærmkortet til at vælge skærmindstillingerne.

- **Kombination af funktionstaster** – Kan bruges til at vælge skærmindstilling, men disse er bedst at bruge for at gennemgå visninger, når skærmindstillinger er valgt

Tryk på <Fn><F8> for at vælge den ønskede skærmindstilling.

- **Operativsystemets menu for Egenskaber for skærm** – Kan bruges til at vælge skærmindstillingen, men kan medføre konflikter med producentens indstillinger for skærmkortet.

Fra **Kontrolpanel** klikkes på **Egenskaber for skærm** → **Indstillinger**

Visse kontrolpaneler til skærnkort tilbyder en **Guide til tv-installation** til at hjælpe dig med at justere skærmindstillingerne for tv'et.

For at sikre, at computeren genkender og kan køre korrekt med tv'et, skal du se:

- "Vælg af det korrekte indgangssignal fra tv-menuen" på side 225
  - "Aktivering af skærmvisningen for computeren og tv'et" på side 237
- 10** Indstil tv'et (som er repræsenteret som den 2. skærm i menuen **Egenskaber for skærm**) til at fungere som:
- Klon (vis det samme display som computerskærmen)
  - Udvidet skærm (udvid computerskærmens visningsområde)
  - Primær skærm (kan ikke vælge denne funktion i nogen situationer)
- 11** Tag adgang til tv-menuen og vælg det behørigt indgangssignal for den fysiske forbindelse, som du har installeret. Se "Vælg af det korrekte indgangssignal fra tv-menuen" på side 225.
- 12** Hvis du bruger S/PDIF-digital lyd, skal du aktivere computeren til at fungere med S/PDIF-digital lyd (se "Aktivering af S/PDIF digital lyd gennem mediesoftwaren" på side 210 og "Aktivering af S/PDIF digital lyd i Windows-lyddriveren" på side 211).

Tip

Handling	Husk
Justering af skærmindstillinger	Brug producentens kontrolpanel for skærnkortet til at indstille skærmkonfigurationen. Denne metode giver den bedste koordinering for skærnkortet og tv'ets skærmopløsning.
Tilslut, mens tv'et og computeren er slukket	<ol style="list-style-type: none"> 1 Sluk for computeren og tv'et. 2 Tilslut computeren og tv'et. 3 Tænd derefter for tv'et. 4 Tænd derefter for computeren, så den kan finde forbindelsen til tv'et. Computeren genkender tv'et som en tilgængelig ekstern skærm.

S/PDIF – Sørg for, at din computer understøtter det	Før du vælger S/PDIF-digitallyd skal du sørge for, at din computer understøtter S/PDIF.
Flere stik – Hold lyd og video sammen	Hvis du tilslutter et tv, som har flere tilgængelige video- og lydstik, skal du forbinde lyd-kablerne til den samme række stik som videokablerne. Hvis tv'et f.eks. har en række video- og lydstik til AV5 og en række til AV6, skal du sørge for, at både video og lyd er tilsluttet enten AV5 eller AV6, men ikke begge.

Vælg af det korrekte indgangssignal fra tv-menuen

Hvis dit tv har flere indgangsstik, har det som regel en tv-menu, som du kan bruge til at:

- Vælge den behørig indgangskilde baseret på den fysiske forbindelsestype.
- Foretage justeringer på billed- og lydindstillinger.
- Vælg andre funktioner.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om indstillinger af input finder du i dokumentationen, som kom med dit tv for tilgængelige indstillinger.

Tag adgang til menuen for dit tv og vælg den funktion, som du kan bruge til at vælge den korrekte kilde til indgående signal baseret på, hvordan du har forbundet dit tv og computer.

NOTAT: Du kan muligvis tage adgang til tv-menuen fra tv'ets fjernbetjening. Se på fjernbetjeningen, om der er en knap, der er markeret "Menu." Tryk på knappen **Menu** og vælg funktionen, hvormed du kan specificere indgangssignalet for tv'et.

Vælg kilden for det indgangssignal, som svarer til det input, du har tilsluttet fra din computer til tv'et. Tv-menuen viser måske en skærm, der ligner det følgende eksempel:

Eksempel på tv-menu

Inputvalg
Tilbage
1. VGA
2. HDMI 1
3. HDMI 2
4. TV
5. DIGITAL TV
6. AVI (composite 1)
7. AV2 (composite 2)
8. AV3 (S-video 1)
9. AV4 (S-video 2)
10. AV5 (komponent 1)
11. AV6 (komponent 2)
12. AV7 (komponent 3)
13. AV8 (S-video 3)
VIS INPUT <-- ALLE AKTIVE -->

EKSEMPEL: Hvis du tilslutter et S-videokabel fra computeren til tv'et og du har sat det i S-videostikket, som er markeret **S-Video 1** bag på tv'et, så skal du vælge funktion nr. 8 for AV3 (S-video 1).

Hvad man skal gøre, hvis tv'et ikke finder et signal

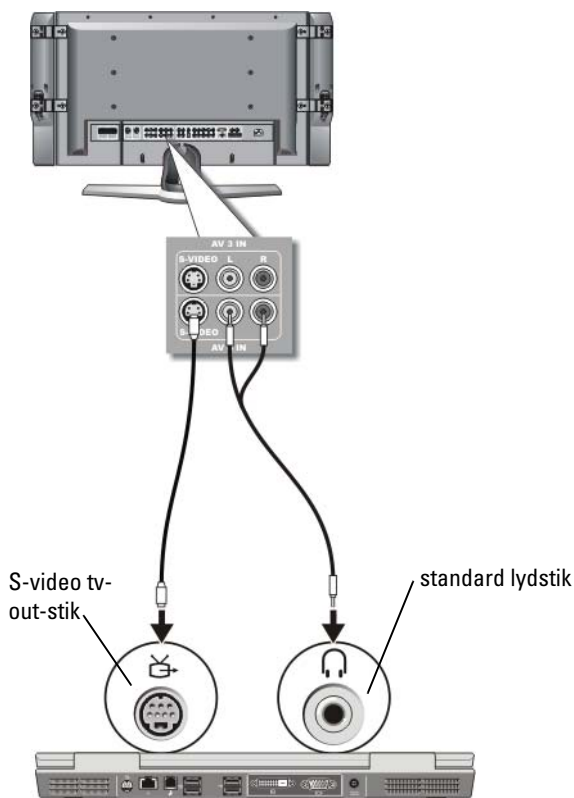
- 1 Sluk for tv'et.
- 2 Afbryd S-videokablet fra tv'et.
- 3 Se på tv'ets bagside for den tilslutning, som er markeret **S-Video 1**.
- 4 Sæt S-videokablet i igen i den rigtige tilslutning for **S-Video 1**.
- 5 Tænd for tv'et.
- 6 Tag adgang til tv-menuen og vælg funktion nr. 8 AV3 (**S-Video 1**).
- 7 Tag adgang til **Menuen Egenskaber for skærm** på computeren.
- 8 Vælg fanen for producentens skærmkort.
- 9 Brug kontrolpanelet for skærmkortet til at vælge de behørig skærmindstillinger.

FOR MERE INFORMATION: Se "Brug af en skærmkortguide til at konfigurere skærmindstillinger" på side 245 for at lære mere om brug af et kontrolpanel til skærmkortet.

Evaluering af forslag til tilslutningskonfigurationer

S-video og standardlyd

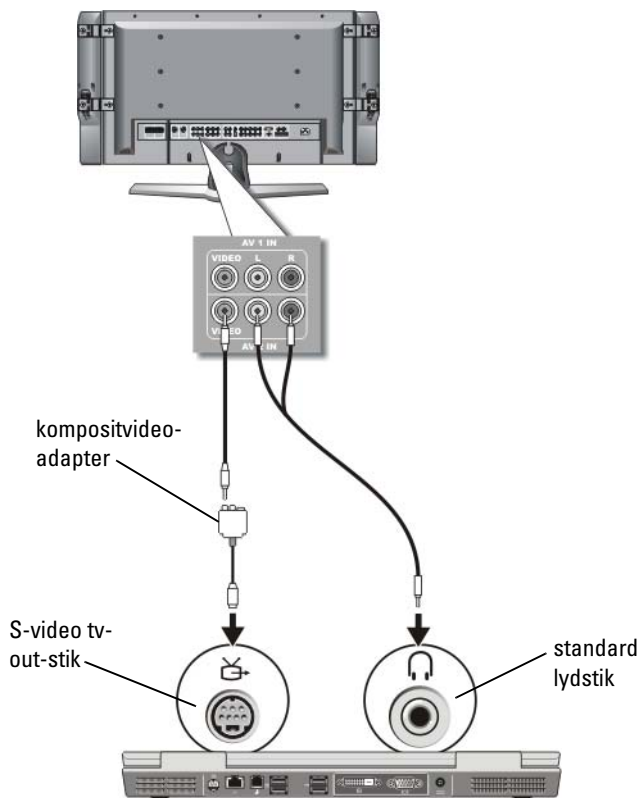

NOTAT: Du kan tilslutte et S-video-kabel direkte til S-video TV-out-stikket på computeren (uden tv/digital lydadapterkabel), hvis dit tv eller lydenheden understøtter S-video, men ikke S/PDIF digital lyd.

- 1 Sæt S-videokablets ene ende i S-videoinputforbindelsesstikket på computeren.
- 2 Sæt S-videokablets anden ende i S-videoinputforbindelsesstikket på fjernsynet.

- 3 Sæt lydkalets enkeltstik-ende i hovedtelefonstikket på computeren.
- 4 Sæt de to RCA-stik i lydkalets anden ende i lydinputforbindelsesstikkene på tv'et eller en anden lydenhed.

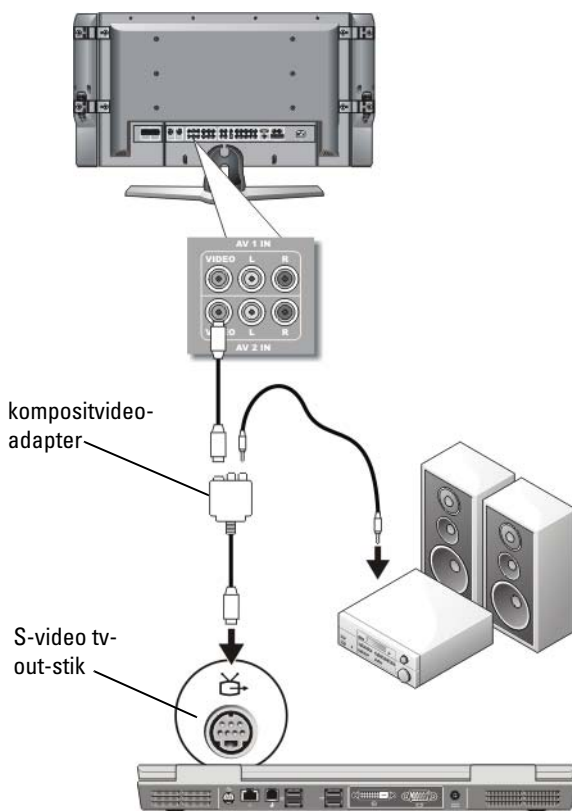
Kompositvideo- og standardlyd

NOTAT: Alt efter computeren, er composite skærmkortet måske en enkel port eller multi-port dogle. Se dokumentationen, som fulgte med din computer.

- 1 Tilslut kompositvideoadapteren til S-video tv-out-stikket på computeren.
- 2 Sæt den ene ende af kompositvideokablet i kompositvideo-outputstikket på kompositvideoadapteren.
- 3 Sæt kompositvideokablets anden ende i kompositvideoinputforbindelsesstikket på tv'et.
- 4 Sæt lydkablets enkeltstik-ende i hovedtelefonstikket på computeren.
- 5 Sæt de to RCA-stik i lydkablets anden ende i lydinputforbindelsesstikkene på tv'et eller en anden lydenhed.

Kompositvideo og S/PDIF-digital lyd

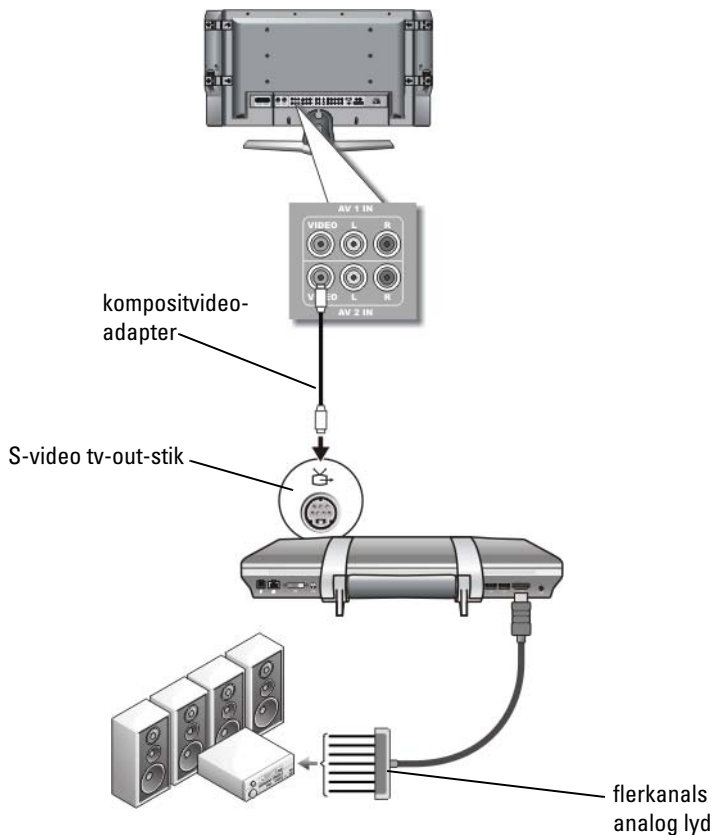

NOTAT: Alt efter computeren, er composite S-videoadapteren måske en enkel port eller multi-port dongle. Se dokumentationen, som fulgte med din computer for mere information.

- 1** Tilslut composite S-videoadapteren til S-video tv-out-stikket på computeren.
- 2** Sæt kompositvideokablets ene ende i kompositvideoinputforbindelsesstikket på kompositvideoadapteren.
- 3** Sæt kompositvideokablets anden ende i kompositvideoinputforbindelsesstikket på tv'et.
- 4** Sæt den ene ende af det S/PDIF-digitale lydkabel i S/PDIF-lydstikket på kompositvideoadapteren.
- 5** Sæt den anden ende af S/PDIF-inputstikket på tv'et eller anden lydenhed.

Composite video og flerkanals analog lyd

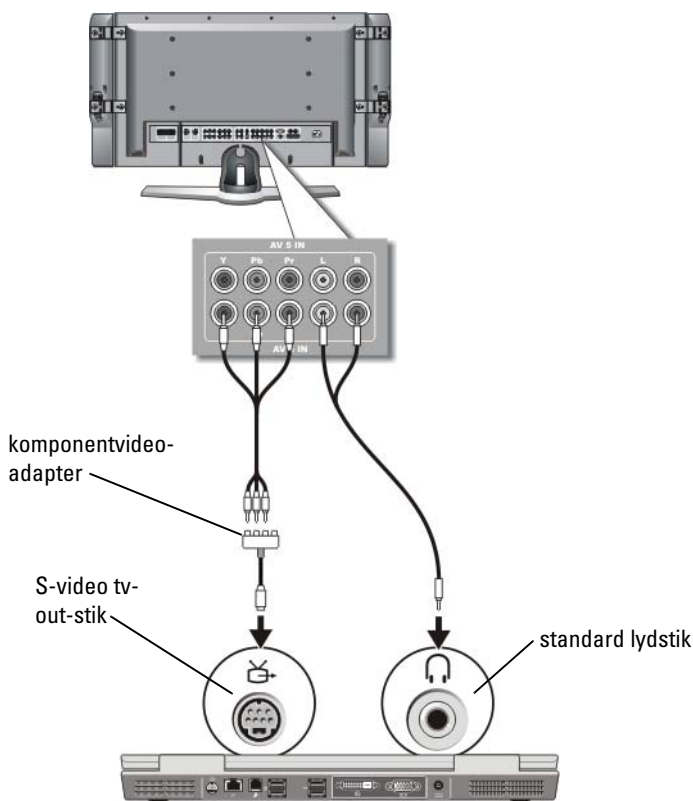
 NOTAT: Kun visse computere tilbyder adapterdonglen til flerkanals analog lyd, som vist i dette eksempel. For information om de typer stik, som er tilgængelige på computeren, skal du se dokumentationen, som fulgte med din computer.

 NOTAT: Alt efter computeren, er composite S-videoadapteren måske en enkel port eller multi-port dongle. Se dokumentationen, som fulgte med din computer for mere information.

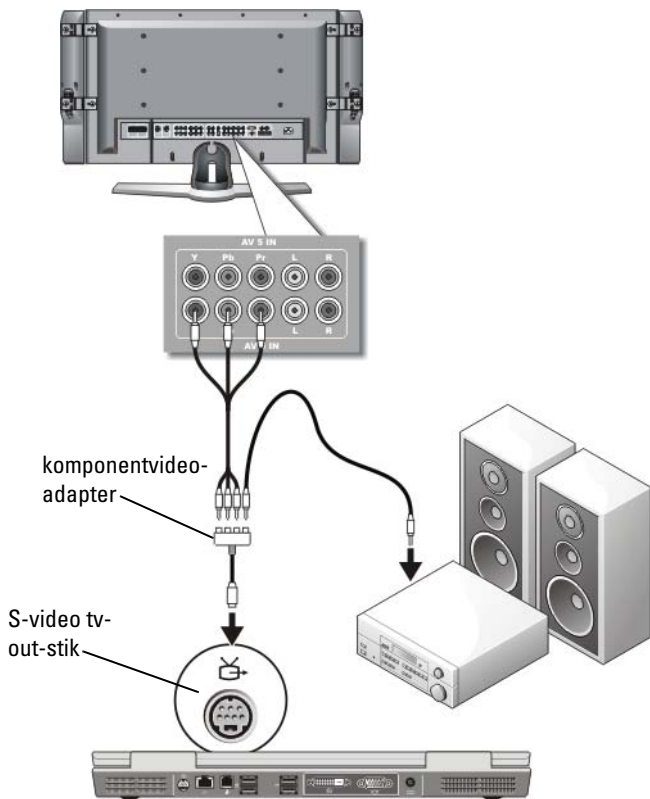
- 1 Tilslut kompositvideoadapteren til S-video tv-out-stikket på computeren.
- 2 Sæt kompositvideokablets ene ende i kompositvideoinputforbindelsesstikket på kompositvideoadapteren.
- 3 Sæt kompositvideokablets anden ende i kompositvideoinputforbindelsesstikket på tv'et.
- 4 Sæt en ende af flerkanals analog lydadapteren i lydstikket på computeren.
- 5 Sæt den anden ende af flerkanals lydadapterkablet i lydinputstikket på dit tv eller anden lydenhed.

Komponent S-video og standardlyd

- 1** Tilslut komponent S-videoadapteren til S-video tv-out-stikket på computeren.
- 2** Sæt alle tre ender af komponentvideokablet ind i komponentvideooutputstikkene på komponentvideoadapteren. Kontroller, at kablets røde, grønne og blå farver på kablet matcher de tilhørende adapterporte.
- 3** Sæt alle tre stik fra den anden ende af komponentvideokablet i komponentvideoinputstikkene på tv'et. Kontroller, at kablets røde, grønne og blå farver på kablet matcher de tilhørende farver på tv-input-stikkene.
- 4** Sæt lydkalets enkeltstik-ende i hovedtelefonstikket på computeren.
- 5** Sæt de to RCA-stik i lydkalets anden ende i lydinputforbindelsesstikkene på tv'et eller en anden lydenhed.

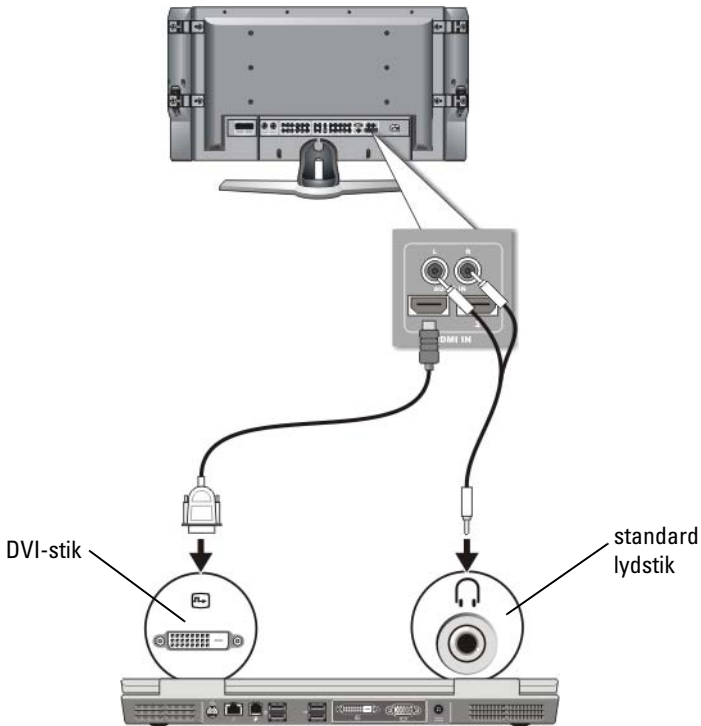
Komponentvideo og S/PDIF-digital lyd

- 1 Tilslut komponentvideoadapteren til S-video tv-out-stikket på computeren.
- 2 Sæt alle tre ender af komponentvideokablet ind i komponentvideooutputstikkene på komponentvideoadapteren. Kontroller, at kablets røde, grønne og blå farver på kablet matcher de tilhørende adapterporte.
- 3 Sæt alle tre stik fra den anden ende af komponentvideokablet i komponentvideoinputstikkene på tv'et. Kontroller, at kablets røde, grønne og blå farver på kablet matcher de tilhørende farver på tv-input-stikkene.

- 4 Sæt den ene ende af det S/PDIF-digitale lyd-kabel i S/PDIF-lydstikket på komponentvideoadapteren.
- 5 Sæt den anden ende af S/PDIF-inputstikket på tv'et eller anden lydenhed.

DVI-stik

- 1 Tilslut DVI-skærmkortet til DVI-stikket på computeren.
- 2 Sæt DVI-videokablets anden ende i DVI-videoinputstikket på tv'et.
- 3 Sæt lyd-kablets enkeltstik-ende i hovedtelefonstikket på computeren.
- 4 Sæt de to RCA-stik i lyd-kablets anden ende i lydinputforbindelsesstikkene på tv'et eller en anden lydenhed.

Aktivering af skærmvisningen for computeren og tv'et

Bekræft tilslutningen til tv'et

For at sikre at skærmindstillingerne vises korrekt, skal du tilslutte tv'et til computeren, før du aktiverer skærmindstillingerne.

Se "Tilslutning af computeren til et tv eller en lydenhed" på side 221 for mere information om fysiske tilslutninger.

Bekræft indgangssignalet for tv'et

Hvis tv'et ikke genkender indgangssignalet fra din computer, skal du gå til tv-menuen for at vælge den rigtige indgangssignalkonfiguration. Se "Vælg af det korrekte indgangssignal fra tv-menuen" på side 225.

Indstil tv'et som en skærmenhed

Du kan bruge et tv som en skærm til:

- Udvidet skrivebord
- En klon af skrivebordet (en nøjagtig kopi af den primære skærm)
- Primær skærm

Indstil skærmvisningerne

Når du har tilsluttet din computer til dit tv eller projektor, kan du indstille skærmen for computeren og tv'et eller projektoren ved at anvende følgende:

- Windows **indstillinger Egenskaber for skærm**
- Kontrolmenu til skærmkort
- Guider til kontrol af tv- eller projektorskærm

Brug menuen **Egenskaber for skærm** til at aktivere tv-skærmen som en skærmenhed for din computer.

- 1** Klik på **Start** → **Kontrolpanel**.
- 2** Klik på kategorien for udseende og temaer. (Navnet på denne funktion kan variere for forskellige versioner af operativsystemerne).
- 3** Dobbeltklik på **Skærm**. Vinduet **Egenskaber for skærm** vises.

Bemærk, at fanerne på denne menu inkluderer:

- Temaer
- Pauseskærm
- indstillinger
- Skrivebord
- Udseende

4 Klik på **Indstillinger**.

Skærmen **Indstillinger** viser to skærme, som er markeret 1 og 2. Hvis du ikke har tilsluttet tv'et til din computer, vil én af skærmene blive vist nedtonede, og du kan ikke vælge den. Kontroller tilslutningerne mellem computer og tv igen.

5 I sektionen **Skærm**: skal du vælge den pågældende indstilling til brug enten af en enkelt skærm eller flere skærme, idet du sikrer, at skærmindstillingerne er korrekte for valget.

Tilstanden med to uafhængige skærme

Du kan tilslutte en ekstern skærm eller projektor til computeren og bruge den som en udvidelse af skærmen (denne tilstand omtales som "to uafhængige skærme" eller "udvidet skrivebord").

Denne tilstand giver dig mulighed for at bruge begge skærme uafhængigt af hinanden og trække objekter fra den ene skærm til den anden, så det synlige arbejdsområde bliver dobbelt så stort.

- 1 Tilslut den eksterne skærm, et fjernsyn eller en projektor til computeren.
- 2 Gå til vinduet **Egenskaber for skærm** gennem **Kontrolpanel**.
- 3 I vinduet **Egenskaber for skærm** skal du klikke på fanen **Indstillinger**.

NOTAT: Hvis du vælger en opløsning eller en farvepalet, der er højere end hvad skærmen understøtter, justeres indstillingerne automatisk til de nærmeste understøttede værdier. Yderligere oplysninger finder du i dokumentationen til operativsystemet.

- 4 Klik på skærm 2-ikonet, fjern markeringen fra indstillingen **Udvid Windows-skrivebordet over til denne skærm**, og klik på **Anvend**.
- 5 Indstil **Skærmopløsning** til de passende størrelser for begge skærme, og klik på **Anvend**.
- 6 Hvis du bliver bedt om at genstarte computeren, skal du klikke på **Anvend de nye skærmindstillinger uden at genstarte** og klik på **OK**.
- 7 Hvis du bliver spurgt, skal du klikke på **OK** for at tilpasse skrivebordets størrelse.
- 8 Hvis du bliver spurgt, skal du klikke på **Ja** for at bevare indstillingerne.
- 9 Klik på **OK** for at lukke vinduet **Egenskaber for skærm**.

Sådan deaktiverer du tilstanden med to uafhængige skærme

- 1 Klik på fanen **Indstillinger** i vinduet **Egenskaber for skærm**.
- 2 Klik på skærm 2-ikonet, fjern markeringen fra indstillingen **Udvid Windows-skrivebordet over til denne skærm**, og klik på **Anvend**.

Tryk eventuelt på <Fn><F8> for at flytte skærbilledet tilbage til computerskærmen.

Skift mellem primær og sekundær skærm

Hvis du vil bytte om på tildelingen af status som primær og sekundær skærm (for eksempel for at bruge den eksterne skærm som primær skærm efter tilslutning):

- 1 I vinduet **Egenskaber for skærm** skal du klikke på fanen **Indstillinger**.
- 2 Klik på **Avanceret** → fanen **Skærme**.

Se "Justering af skærmindstillinger med skærmkortets kontrolpanel" på side 244 eller dokumentationen, som fulgte med skærmkortet for mere information.

Skift af skærbilledet

Når du starter computeren med en ekstern enhed (f.eks. en ekstern skærm eller en projektor) tilsluttet og tændt, kan skærbilledet blive vist enten på computerskærmen eller på den eksterne enhed. Det afhænger af dine indstillinger.

Tryk på <Fn><F8> for at skifte skærbilledet mellem kun skærm, kun ekstern enhed eller skærmen og den eksterne enhed samtidig.

Konfiguration af skærmindstillinger

Du kan bruge Windows-menuen **Egenskaber for skærm** til at indstille skærmmkonfigurationen og justere skærmindstillinger for din computer, når du tilslutter computeren til et tv.

FOR MERE INFORMATION: Se "Indstilling af skærmopløsningen med Windows-menuen **Egenskaber for skærm**" på side 241 for at lære mere om konfiguration af skærmindstillinger.

TIP: Hvis du bruger et tv som en ekstra skærm, er den bedste metode til konfiguration af skærmopløsningen gennem skærmkortets kontrolpanel, som er tilgængelig for det skærmkort, som er installeret på computeren.

Alt efter det skærmkort, som er installeret på computeren, har din computer måske et specielt skærmkontrolpanel med omfattende hjælpeinformation. Skærmkortets kontrolpanel kan også indeholde software med en speciel guide til at aktivere tv-skærmfunktionen sammen med tilpassede skærmindstillinger.

Indstilling af skærmopløsningen med Windows-menuen **Egenskaber for skærm**

Brug Windows-menuen **Egenskaber for skærm** til at justere skærmopløsningen for computerskærmen.

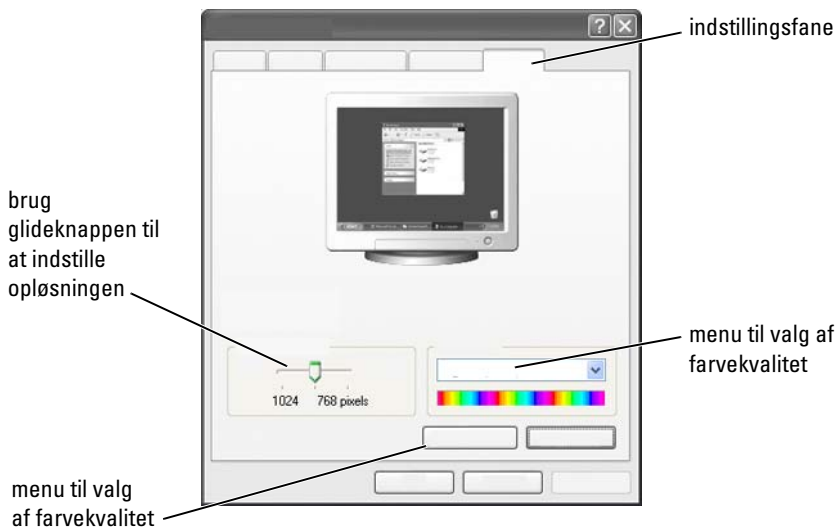

NOTAT: Du kan også bruge skærmkortets kontrolpanel, som er tilgængelig gennem menuen **Egenskaber for skærm**. Fra vinduet **Egenskaber for skærm** skal du klikke på **Indstillinger** → **Avanceret**. Vælg derefter fanen for skærmkortets producent. Flere oplysninger, se "Justering af skærmindstillinger med skærmkortets kontrolpanel" på side 244.

NOTAT: Hvis du vil have vist et program ved en bestemt opløsning, skal både skærmkortet og skærmenheden understøtte programmet, og de nødvendige skærm drivere skal være installeret.

Adgang til fanen Indstillinger i menuen Egenskaber for skærm

Windows Vista

- 1 Højreklik på et åbent område på skrivebordet.
- 2 Klik på Tilpas. Vinduet Tilpas udseende og lyde bliver vist.
- 3 Klik på Skærmindstillinger.
- 4 I vinduet Skærmindstillinger under Opløsning flyttes glideknappen til venstre eller højre for at mindske/øge skærmopløsningen.
- 5 Klik på OK.

Windows XP

- 1 Fra Kontrolpanel åbner du menuen Egenskaber for skærm.
- 2 Fra menuen Egenskaber for skærm vælger du fanen Indstillinger. Med fanen Indstillinger kan du justere skærmopløsningen og farvekvaliteten. Fanen Indstillinger indeholder også en knap Fejlfinding, som fører dig til Windows Hjælp og support.
- 3 Prøv at vælge andre indstillinger for Farve kvalitet og Skærmopløsning.

NOTAT: Efterhånden som opløsningen øges, ser ikoner og tekst mindre ud på skærmen.

TIP: Skærmens og skærmkortets kapaciteter bestemmer, hvor meget du kan ændre skærmopløsningen. Du kan muligvis ikke øge opløsningen over et bestemt niveau. Kun de anbefalede skærmopløsninger står anført.

For yderligere indstillinger skal du klikke på knappen **Avanceret** på fanen **Indstillinger**, klik på fanen **Kort** og klik derefter på **Liste over tilstande**. Vælg opløsningen, farveniveauet og opdateringshastigheden.

Adgang til yderligere funktioner med knappen **Avanceret**

Med knappen **Avanceret** på fanen **Indstillinger** i vinduet **Egenskaber for skærm** kan du få adgang til forskellige yderligere funktioner til at justere computerskærmen. Du kan også klikke på knappen **Fejlfinding** til at løse specifikke skærmproblemer.

Adgang til skærmkortets kontrolfunktioner

Klik på **Avanceret** for yderligere funktioner og indstillinger. Fra fanen **Avanceret** vælger du den fane, som er specifik for det skærmkort, som er installeret i din computer.

Hvis skærmopløsningsindstillingerne er højere, end hvad skærmen understøtter, skifter computeren til panoreringstilstand. I panoreringstilstand kan hele skærbilledet ikke vises på én gang. For eksempel vil proceslinjen, som normalt vises nederst på skrivebordet, muligvis ikke kunne ses længere. Hvis du vil have vist resten af skærmen, skal du bruge pegefeltet til at panorere op, ned, til venstre og til højre.

VARSEL: Du kan beskadige en ekstern skærm, hvis du bruger en ikke-understøttet opdateringshastighed. Inden du justerer opdateringshastigheden på en ekstern skærm, bør du se i *brugervejledningen* til skærmen.

Få hjælp til problemer med skærmopløsning

For information om indstilling af egenskaber for skærm gennem Windows-menuen **Egenskaber for skærm**, kan du se i Windows Hjælp og support.

For hjælp med specifikke problemer skal du klikke på knappen **Fejlfinding** fra fanen **Indstillinger**. Det vil føre dig til Fejlfinding ved skærmproblemer i Windows Hjælp og support.

Alt efter det skærmbord, som er installeret på computeren, har din computer måske et specielt skærmbordkontrolpanel med omfattende hjælpeinformation. Skærmbordets kontrolpanel kan også indeholde software med en speciel guide til at aktivere tv-skærmbordfunktionen sammen med tilpassede skærmbordindstillinger.

Visse skærmbordproducenter tilbyder:

- Kontrolpaneler til skærmbord
- Detaljerede hjælpeguider
- Kontekstafhængig hjælp
- Guider til skærmbordindstillinger
- Guider til tv-indstillinger

Justering af skærmbordindstillinger med skærmbordets kontrolpanel

Den foretrukne metode til at justere skærmbordindstillinger, såsom skærmbordopløsning og farve, er gennem skærmbordets kontrolpanel. Kontrolpanelet indeholder producentens anbefalede indstillinger.

NOTAT: Hvis du bruger Windows-menuen **Egenskaber for skærm** til at justere skærmbordindstillingerne, kan disse indstillinger skabe konflikt med producentens standardindstillinger og være årsag til uforudsete resultater.

Windows Vista

- 1 Højreklik på et åbent område på skrivebordet.
- 2 Klik på **Tilpas**. Vinduet **Tilpas udseende og lyde** bliver vist.
- 3 Klik på **Skærmbordindstillinger** → **Avancerede indstillinger**.
- 4 Klik på fanen for skærmbordet, som er installeret i din computer. Fanen vil vise producentens navn for skærmbordet.

Windows XP

- 1 Gå til menuen **Egenskaber for skærm** gennem **Kontrolpanel**.
- 2 Klik på fanen **Indstillinger**.
- 3 Klik på **Avanceret**.
- 4 Klik på fanen for skærmbordet, som er installeret i din computer. Fanen vil vise producentens navn for skærmbordet.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om skærmkortet, som er installeret i computeren, finder du i Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

Når du klikker på fanen for det specifikke skærmkort, bliver kontrolpanelet for det behørig skærmkort vist. Hvis computeren f.eks. har et Nvidia skærmkort, bliver Nvidia-kontrolpanelet vist.

Den venstre side af skærmen med **Skærmkortets kontrolpanel** giver detaljerede hjælpeoplysninger til brug med kontrolpanelfunktionerne.

Brug af guiderne

Der findes måske specielle guider til tv'et eller skærmkortets kontrolpanel til at hjælpe dig med at aktivere dit tv som en skærmenhed og til at indstille skærmfunktionerne:

- Tv-guide
- Skærmkortguide

Brug af en skærmkortguide til at konfigurere skærmindstillinger

Alt efter det skærmkort, som er installeret på din computer, indeholder kontrolpanelet muligvis en speciel skærmguide til at aktivere tv-skærmfunktionen, sammen med tilpassede skærmindstillinger. Sådan får du f.eks. adgang til en guide til flere skærme for Nvidia:

Windows Vista

- 1 Højreklik på et åbent område på skrivebordet.
- 2 Klik på **Tilpas**. Vinduet **Tilpas udseende og lyde** bliver vist.
- 3 Klik på **Skærmindstillinger** → **Avancerede indstillinger**.
- 4 Klik på fanen for Nvidia skærmkort.
- 5 Åbn Nvidia kontrolpanel.
- 6 Fra menuen **Vælg en opgave** vælger du kategorien **Skærm**.

Windows XP

- 1 Gå til menuen **Egenskaber for skærm** gennem **Kontrolpanel**.
- 2 Klik på fanen **Indstillinger**.
- 3 Klik på **Avanceret**.
- 4 Klik på fanen for Nvidia skærmkort.
- 5 Åbn Nvidia kontrolpanel.
- 6 Fra menuen **Vælg en opgave** vælger du kategorien **Skærm**.

Nvidia kontrolpanelet viser menuen **Skærm**. Hvis forbindelsen til tv'et er opsat korrekt, vil guiden for **Flere skærme** være tilgængelig.

Vælg funktionen **Run multiple displays wizard** (guide til brug af flere skærme) for at konfigurere dine ønskede computer- og tv-skærmindstillinger.

For information om guiden til skærmkortet, kan du se hjælpeinformationen, som er tilgængelig med skærmkortets kontrolpanel.

EKSEMPEL: Nvidias guide til opsætning af flere skærme fører dig gennem valg af opløsninger og skrivebordsopsætning. Se den detaljerede hjælpeinformation, som er tilgængelig gennem Nvidia kontrolpanelet.

Brug af en tv-guide til at konfigurere skærmindstillinger

Skærmkortets kontrolpanel tilbyder måske også en tv-guide, som kan hjælpe dig med at konfigurere indstillingerne for dit tv.

EKSEMPEL: Nvidia kontrolpanelet tilbyder en guide til opsætning af tv. For information om guiden til opsætning af tv kan du se kontrolpanelets hjælpefunktion.

Mange tv'er indeholder en guide, som automatisk kører, når tv'et bliver fundet som en ekstra skærmenhed. Se dokumentationen, som fulgte med dit tv for information om tv-guiden.

Få hjælp til skærmkortets kontrolpaneler

Alt efter det skærmkort, som er installeret på computeren, har din computer måske et specielt kontrolpanel til skærmkortet med omfattende hjælpeinformation.

EKSEMPEL: Nvidia kontrolpanelet giver et eksempel på den hjælp, som er tilgængelig. For information om de viste emner skal du klikke på **Help Contents** (Indhold i Hjælp), som er vist til venstre på skærmen. Du kan også vælge en kategori og klikke på **Help Contents** (Indhold i Hjælp) for den pågældende kategori.

For mere information kan du se sektionen i Windows Hjælp og support for brugerhåndbøger og guider til enheder.

Fejlfinding af skærmindstillinger

Her kan du finde hjælp

Hvis din computer eller tv ikke viser nogen skærm, eller der er andre skærmproblemer, kan du få hjælp fra forskellige kilder:

- Tv'ets brugervejledning
- Tv'ets menuhjælp
- Dokumentation, som fulgte med din computer
- Microsoft Windows Hjælp og support for Egenskaber for skærm
- Fejlfinding i skærmkortets kontrolpanel

Alt efter det skærmkort, som er installeret på computeren, har din computer måske et specielt kontrolpanel til skærmkortet med omfattende hjælpeinformation.

Løsning af almindelige problemer

Computeren finder ikke tv'et som en skærmenhed

- 1 Sluk for tv'et.
- 2 Sluk for computeren.
- 3 Afbryd videokablet fra tv'et og computeren.

- 4 Når du har sikret dig, at du bruger de rigtige stik bag på tv'et og computeren, skal du forbinde videokablet til computeren og tv'et igen.
- 5 Tænd for tv'et og computeren.

Tv'et skal være vist som en skærmenhed på menuen **Egenskaber for skærm**.

Tv'ets opløsning er sløret

Brug kontrolpanelet for skærmkortet til at indstille skærmopløsningen. Denne metode giver den bedste koordinering for skærmkortet og tv'ets skærmopløsning.

Tv-farverne er ikke ægte

Brug kontrolpanelet for skærmkortet til at justere farveindstillingerne. Denne metode giver den bedste koordinering for skærmkortet og tv'ets visning.

Brug også kontrolpanelet til at justere skærmopløsningen.

Sikkerhed og beskyttelse af personlige oplysninger

Beskyttelse af din computer – Brug af administratorrettigheder, brugergrupper og adgangskoder

Operativsystemet Microsoft® Windows® har sikkerhedsfunktioner, såsom administratoradgangskoder og brugeradgangskoder, med hvilke du kan kontrollere adgang til din computer og de oplysninger, som er gemt på computeren.

Administratorrettigheder

En administrator kan foretage systemomfattende ændringer på computeren, ændre sikkerhedsindstillinger, installere software og tage adgang til alle filer på computeren. En person med en computeradministratorkonto har fuld adgang til andre brugerkonti på computeren.

EKSEMPEL: Hvis der er mere end én person på dit kontor, som bruger den samme computer, kan du med administratorrettighederne sikre dig, at sikkerheds- og andre computerindstillinger forbliver de samme, og at der ikke tages adgang til fortrolig data.

EKSEMPEL: Hvis adskillige familiemedlemmer, deriblandt børn, deler en hjemmecomputer, kan du som administrator begrænse de oplysninger, som dine børn har adgang til, og de programmer, som de kan installere.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om administratorrettigheder finder du i Windows Hjælp og support: Klik på Start eller → **Hjælp og support**.

Indstilling af adgangstilladelser til mapper eller filer

- 1 Log på din computer som administrator.
- 2 Find den mappe eller fil, som du vil indstille tilladelser for og højreklik på den.
- 3 Klik på **Egenskaber** → **Sikkerhed**.
- 4 På fanen **Sikkerhed** kan du tilføje en gruppe/bruger eller ændre eller fjerne tilladelser fra en eksisterende gruppe.

Brugergrupper

Du kan som administrator begrænse en brugers adgang til din computer ved at ændre den brugers gruppe til en begrænset brugergruppe.

En bruger, som er del af den begrænsede brugergruppe, kan bruge computeren og gemme dokumenter, men kan ikke installere programmer eller ændre systemindstillinger.

EKSEMPEL: Hvis der er mere end en person på dit kontor, som deler en computer, kan hver bruger tildeles sig egen konto med brugertiladelser.

EKSEMPEL: Hvis adskillige familiemedlemmer deler en hjemmecomputer, kan hver person være tildelt sin egen konto med restriktioner på de oplysninger, som hver bruger har adgang til.

Ændring af en brugerkonto eller -gruppe

Når du vil føje en bruger til en gruppe eller ændre en brugers gruppe, skal du logge ind som administrator og tage adgang til **Brugerkonto** gennem kontrolpanel.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om anvisning af brugere til grupper finder du i Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

NOTAT: Med visse operativsystemer kan du vælge på hvilke tidspunkter dine børn kan bruge computeren ved at indstille de tilladte tidspunkter for hver dag i ugen og blokere resten. Du kan også se aktivitetsrapporter for at finde ud af, hvor meget hver person bruger computeren. For at finde ud af, om dit operativsystem inkluderer forældrekontrol, skal du se på mapperne eller linkene på Kontrolpanel, eller du kan søge i Windows Hjælp og support på computeren.

Adgangskoder

Alle kan logge på din computer og få adgang til dine filer, medmindre den er beskyttet med en adgangskode. Hvis du er logget på computeren som administrator, kan du oprette en adgangskode for enhver brugerkonto.

Adgangskoder kan bruges til at beskytte din computer på forskellige måder og på forskellige beskyttelsesniveauer. Du kan anvende adgangskoder til filer, såvel som din computer.

Adgangskoder med en kombination på mindst 10 tegn, som inkluderer alfabetiske, numeriske og specielle tegn, giver din computer ekstra sikkerhed.

Brug af sikre adgangskoder

En sikker adgangskode er en vigtig måde at beskytte din computer på mod uautoriserede brugere, som måske installerer ondsindet software eller tager adgang til fortrolige filer fra din computer. Jo stærkere din adgangskode er, jo mere sandsynligt er det, at det vil forhindre din computer i at blive angrebet.

En stærk adgangskode:

- Indeholder både store og små bogstaver
- Indeholder en kombination af tal, ord og/eller symboler
- Bliver regelmæssigt ændret

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om administratorrettigheder finder du i Windows Hjælp og support: Klik på Start eller → Hjælp og support.

Smart Card

NOTAT: Smart Card-funktion findes måske ikke på din computer.

Smart Card til bærbare computere er kreditkortformede enheder med interne integrerede kredsløb. Brug af Smart Card kan forbedre systemsikkerheden ved at kombinere noget, en bruger har (Smart Card'et) med noget, som kun brugeren bør vide (en PIN-kode) til at give mere sikker brugergodkendelse end blot adgangskoder. Der er to hovedtype Smart Card:

- **Contact Smart Card** – Disse kort har et berøringsområde med mange guldbelagte tilslutningsfelter. Når det sættes ind i en kortlæser, kan informationen fra chipkortet læses og skrives.
- **Contactless Smart Card** – Disse kort kræver ikke en fysisk berøring med læseren. Chipkortet kommunikerer med kortlæseren gennem RFID induktionsteknologi. Disse kort kræver blot at være tæt på en kortlæseres antenne for at fuldføre transaktionen.

Fingeraftryklæsere

NOTAT: Fingeraftryklæseren findes måske ikke på din computer.

En fingeraftryklæser er en ekstern enhed til computeren med en strimmelsensor. Når du fører din finger hen over aflæseren, bruger aflæseren dit unikke fingeraftryk til at godkende din brugeridentitet og hjælper med at holde din Dell computer sikker.

Software til ansigtsgodkendelse

NOTAT: Softwaren til ansigtsgodkendelse findes måske ikke på din computer.

Ved hjælp af et digitalbillede fra kameraet i din computer kan softwaren til ansigtsgodkendelse identificere og godkende dit ansigt. Dette gøres ved at sammenligne udvalgte ansigtsegenskaber fra billedet og en ansigtsdatabase. Ved godkendelse af din identitet kan du med softwaren tage adgang til computeren uden at indtaste adgangskoden.

Brug af en firewall til at gøre din computer sikker

Du kan bruge en firewall til at sikre computeren mod uautoriserede brugere (hackere) eller mod ondartede programmer, f.eks. vira og orme. En firewalls hjælper også med at forhindre din computer i at sprede ondsindede programmer til andre computere.

Aktivering af Windows Firewall

Til Windows Vista®

- 1 Klik på Start → Kontrolpanel → Sikkerhed → Windows Firewall.

Til Windows® XP

Klik på Start → Kontrolpanel → Sikkerhedscenter → Windows Firewall.

- 2 Slå Windows Firewall til eller fra. Hvis du bliver bedt om en administratoradgangskode eller en bekræftelse, skal du indtaste adgangskoden eller angive bekræftelsesoplysningerne.
- 3 Klik på Slået til (anbefales) og derefter på OK.

TIP: Du skal være logget på computeren med administratorrettigheder for at kunne aktivere Windows Firewall.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om firewalls finder du under "Windows Firewall: anbefalede links" i Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**. Se også "Firewall" på side 182.

Kryptering af filer og mapper

Kryptering er endnu en metode, du kan bruge til at beskytte dine filer og mapper. Krypterede filer og mapper kan kun ses eller åbnes af brugere med de nødvendige adgangsrettigheder.

- 1 Højreklik på den mappe eller fil, du vil kryptere, og klik så på **Egenskaber**.
- 2 Under fanen **Generelt** skal du klikke på **Avanceret**.
- 3 Marker afkrydsningsfeltet **Krypter indhold for at sikre data**, og klik på **OK**.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om kryptering finder du under "Kryptering anbefalede links" i Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

Brug af antivirussoftware

Du kan beskytte computeren mod vira ved at bruge et antivirusprogram. Computervira kan inficere computeren, beskadige dine filer og resultere i, at computeren er sårbar over for yderligere angreb. Desuden kan din computer sprede vira til andre computere. Computervira kan sendes gennem e-mail eller gennem overførte programmer.

Du kan se en liste over kompatible antivirusprogrammer på Microsofts websted (microsoft.com).

Vedligeholdelse af sikkerhed ved brug af et offentligt trådløst netværk

Der bruges generelt to typer sikkerhed til offentligt trådløst netværk:

- Sikkerhedsaktiveret – En sikkerhedsaktiveret forbindelse tilbyder nogen beskyttelse til din computer og de oplysninger, den indeholder.
- Ikke sikret – Et usikkert netværk gør din computer sårbar over for angreb eller andre sikkerhedsrisici.

Som en tommelfingerregel bør du undgå at bruge usikre offentlige trådløse netværk.

Hvis der bliver bedt om en netværksnøgle, ved du, at det trådløse offentlige netværk, som du har valgt, er sikkert. Hvis det valgte netværk er sikkerhedsaktiveret, sker der et af følgende:

- Hvis netværksnøglen automatisk leveres af din systemadministrator, sker forbindelsen automatisk.
- Hvis netværksnøglen ikke leveres automatisk, skal nøglen opnås og indtastes i netværksnøglens databoks.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om brug af offentlige trådløse netværk finder du ved at de følgende emner i Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

- Find et offentligt trådløst netværkssted
- Tilføj manuelt et trådløst netværk til listen Foretrukne netværk
- Opret forbindelse til et tilgængeligt trådløst netværk
- Find ud af, om din computer har en firewall
- Hjælp med at beskytte din computer

Reduktion af risiko for computervira

- Installer et antivirus-program
- Undgå at åbne mistænkelige e-mail eller vedhæftede filer
- Opdater Windows regelmæssigt
- Brug en firewall.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om vira og hvordan der kan beskyttes mod dem, finder du under de følgende emner i Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

- Hvordan fjerner jeg en computervirus?
- Hvordan ved jeg, om min computer har en virus?

Håndtering af cookies

Cookies bruges på websteder med det formål at tilpasse indholdet til den enkelte bruger. Eksempelvis kan en cookie bruges til at gemme din adgangskode, så du kun behøver indtaste den første gang du besøger webstedet.

Det kan dog forekomme, at nogen cookies bruger disse personlige oplysninger af andre årsager, så dine personlige oplysninger ikke længere er sikre.

FOR MERE INFORMATION: For at lære mere om cookies, kan du se "Bevaring af privatliv ved at blokere og slette cookies" på side 191.

Blokering af alle cookies

- 1 Åbn Internet Explorer®.
- 2 Klik på menuen **Funktioner** og derefter på **Internetindstillinger**.
- 3 Klik på fanen **Beskyttelse af personlige oplysninger** og under **Indstillinger** flyttes glideknappen til den ønskede sikkerhedsindstilling, hvorefter der klikkes på **OK**.

TIP: Blokering af cookies kan føre til at visse websider ikke kan vises korrekt. På nogle websteder gemmes dit brugernavn, din adgangskode eller andre oplysninger i en cookie. Hvis du sletter denne cookie, skal du muligvis indtaste dine personlige oplysninger igen, næste gang du besøger webstedet.

Sådan kan du undgå spyware og skadelig software

Spyware og malware er programmer, der evt. kan beskadige din computer og føre til, at dataene på den bliver sårbare over for sikkerhedsrisici. Spyware og skadelig software kan forhindres i at inficere computeren på mange måder. Du kan f.eks. bruge anti-virus-software at sikre, kontrollere og/eller rense din computer fra denne slags skadelig software.

Du kan se en liste over kompatible antispymware- og anti-skadelig software på Microsofts websted (microsoft.com).

FOR MERE INFORMATION: For at lære mere om spyware og malware kan du se "Spyware og skadelig software" på side 183. Yderligere oplysninger finder du også under de følgende emner i Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

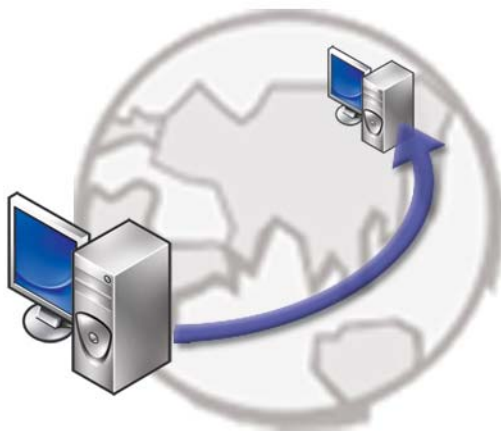
- Fjern spyware fra computeren
- Brug af anti-skadelig software til at beskytte computeren
- Hvornår du kan have tillid til et websted

Microsoft® Windows® XP Pro Fjernskrivebord

Fjernskrivebordet giver adgang fra en fjernplacering til en computer, som bruger operativsystemet Microsoft Windows XP Professional, og dermed kan du til hver en tid arbejde på din computer fra hvor som helst.

Aktivering fjernskrivebordet på værtscomputeren

Før brug af Fjernskrivebord skal du aktivere funktionen på værtscomputeren, så du kan kontrollere den eksternt fra en anden computer.

Du skal være logget på som administrator for at aktivere Fjernskrivebord.

For at opsætte værtscomputeren skal du bruge:

- Microsoft Windows XP Professional skal være installeret på den computer, som indeholder de filer og programmer, som du vil tage adgang til fra en fjerntilsluttet computer.
- Værtscomputeren skal være en del af et netværk, hvor i Fjernskrivebordstilslutninger er tilladt.

- Fjerncomputeren skal bruge en kompatibel version af Microsoft Windows og skal have forbindelse til internettet eller et lokalnetværk.
- Fjerncomputeren skal have softwaren Forbindelse til fjernskrivebord-klient installeret. Fjerncomputeren kaldes klienten.
- Begge computere skal have oprettet forbindelse til internettet gennem et Virtuelt privat netværk (VPN).
- De behørigte brugerkonti og tilladelser skal være konfigureret på Windows XP Professional fjernværten til at tillade fjernadgang.

Hvis din klientcomputer ikke har forbindelse til værtscomputeren gennem et VPN, skal du bruge den faktiske IP-adresse på værtscomputeren i stedet for computernavnet.

Installation af fjernskrivebordets klientsoftware

Fjernskrivebordets klientsoftware er som standard installeret på computere, der bruger Windows XP.

Opkald fra en fjernplacering

- 1 Brug den offentlige IP-adresse, som anvist af internetudbyderen, eller helt kvalificeret domænenavn for computeren eller routeren/NAT/firewall'en.
Hvis firewall'en/NAT/routeren er konfigureret korrekt, vil opkaldet blive sendt til den behørig computer.
- 2 Hvis internetudbyderen anviser en dynamisk IP-adresse, kan en anden løsning være at opsætte en konto med en af de dynamiske naming-services, som tilknytter et helt kvalificeret domænenavn til IP-adressen.

EKSEMPEL: Visse fjernbrugere drager fordel af en gratis service fra No-IP.com.

No-IP.com-softwaren kører på klientcomputeren og kontakter No-IP.com-serverne baseret på et tidsskema. No-IP.com-serverne ved da, hvad IP-adressen er og kortlægger den pågældende adresse til et helt kvalificeret domænenavn.

Den pågældende information bliver da overført over det offentlige internet. Derefter ringer fjernbrugeren til fjernskrivebordets værtscomputer ved hjælp af det helt kvalificerede domænenavn.

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om Fjernskrivebordsfunktionen finder du under "Konfiguration, brug og fejlfindingstips af Windows XP Pro Fjernskrivebord" i din Windows XP Professional Resource Kit.

Gendannelse af operativsystemet

Du kan gendanne operativsystemet på følgende måder:

- Systemgendannelse gendanner computeren til en tidligere driftstilstand, uden at datafilerne bliver påvirket. Brug Systemgendannelse som dit første løsningsvalg til gendannelse af operativsystemet og bevarelse af datafiler.
- Dell PC Restore fra Symantec (tilgængelig i Windows XP) og Dell Factory Image Restore (tilgængelig i Windows Vista) returnerer din harddisk til den operativtilstand den var i, da du købte computeren. Begge sletter permanent alle data på harddisken og fjerner eventuelle programmer, som du har installeret, efter at du modtog computeren. Brug kun Dell PC Restore eller Dell Factory Image Restore, hvis Systemgendannelse ikke løste problemet med operativsystemet.
- Hvis der fulgte en *Operativsystem*-disk med din computer, kan du bruge den til at gendanne dit operativsystem. Hvis du bruger *Operativsystem*-disken, slettes imidlertid alle data på harddisken. Brug *kun* disken, hvis Systemgendannelse ikke løste problemet med operativsystemet.

Brug af Microsoft® Windows® Systemgendannelse

Windows-operativsystemerne giver mulighed for Systemgendannelse, hvilket gør det muligt at sætte computeren tilbage til en tidligere driftstilstand (uden at datafilerne bliver påvirket), hvis ændringer af hardware, software eller andre systemindstillinger har efterladt computeren i en uønsket driftstilstand. Alle ændringer, som Systemgendannelsen laver på computeren er helt reversible.

VARSEL: Foretag regelmæssig sikkerhedskopiering af dine datafiler. Systemgendannelse hverken overvåger eller gendanner datafilerne.

NOTAT: Fremgangsmåderne i dette dokument er skrevet til standardvisningen i Windows, og passer derfor muligvis ikke, hvis du har indstillet din Dell™-computer til Windows klassisk visning.

Sådan startes Systemgendannelse

- **VARSEL:** Før du gendanner computeren til en tidligere driftstilstand, skal du gemme og lukke alle åbne filer og lukke alle åbne programmer. Du må ikke ændre, åbne eller slette filer eller programmer, før systemgendannelsen er udført.

Windows Vista®

- 1 Klik på Start .
- 2 I feltet **Start søgning** skal du skrive **Systemgendannelse** og derefter trykke på <Enter>.

- **NOTAT:** Vinduet **Brugerkontokontrol** vises muligvis. Hvis du har administratorrettigheder til computeren, skal du klikke på **Fortsæt**, ellers skal du kontakte administratoren for at fortsætte med den ønskede handling.

- 3 Klik på **Næste**, og følg vejledningen på skærmen.

I tilfælde af, at Systemgendannelse ikke løste problemet, kan du fortryde den sidste systemgendannelse.

Windows® XP

- 1 Klik på Start → **Alle programmer** → **Tilbehør** → **Systemværktøjer** → **Systemgendannelse**.
- 2 Klik enten på **Gendan min computer til et tidligere tidspunkt** eller **Opret et gendannelsespunkt**.
- 3 Klik på **Næste**, og følg instruktionerne på skærmen.

Fortrydelse af den sidst udførte systemgendannelse

- **VARSEL:** Inden du fortryder den sidste systemgendannelse, skal du gemme og lukke alle åbne filer og afslutte alle åbne programmer. Du må ikke ændre, åbne eller slette filer eller programmer, før systemgendannelsen er udført.

Windows Vista

- 1 Klik på Start .
- 2 I feltet **Start søgning** skal du skrive **Systemgendannelse** og derefter trykke på <Enter>.
- 3 Klik på **Fortryd min seneste gendannelse** og klik derefter på **Næste**.

Windows XP

- 1 Klik på Start → Alle programmer → Tilbehør → Systemværktøjer → Systemgendannelse.
- 2 Klik på Fortryd min seneste gendannelse og klik derefter på Næste.

Aktivering af systemgendannelse

NOTAT: Windows Vista deaktiverer ikke Systemgendannelse; selvom der skulle være for lidt diskplads tilbage. Derfor gælder trinnene nedenfor kun for Windows XP.

Hvis du geninstallerer Windows XP med mindre end 200 MB tilgængelig fri harddiskplads, vil Systemgendannelse automatisk blive deaktiveret.

Hvis du vil se, om Systemgendannelse er aktiveret, kan du gøre følgende:

Windows Vista

- 1 Klik på Start → Kontrolpanel → System og vedligeholdelse → System.
- 2 Klik på Systembeskyttelse i den venstre rude.
- 3 Klik på fanen Systembeskyttelse. Sørg for, at Systembeskyttelse for harddisken ikke er markeret under Automatiske gendannelsespunkter.

Windows XP

- 1 Klik på Start → Kontrolpanel → Ydelse og vedligeholdelse → System.
- 2 Klik på fanen Systemgendannelse, og kontroller, at Slå Systemgendannelse fra ikke er markeret.

Sådan bruges Dell™ PC Restore og Dell Factory Image Restore

VARSEL: Brug af Dell PC Restore eller Dell Factory Image Restore sletter permanent alle data på harddisken og fjerner alle programmer og drivere, der er installeret, efter at du modtog computeren. Sikkerhedskopier om muligt dataene, før du bruger disse muligheder. Brug kun PC Restore eller Dell Factory Image Restore, hvis Systemgendannelse ikke løste problemet med operativsystemproblemet.

NOTAT: Dell PC Restore fra Symantec og Dell Factory Image Restore vil måske ikke være tilgængelige i visse lande og på visse computere.

Brug kun Dell Factory Image Restore (Windows Vista) eller Dell PC Restore (Windows XP) som den sidste metode til at gendanne dit operativsystem.

Disse muligheder gendanner harddisken til den driftstilstand, den var i, da du købte computeren. Alle programmer og filer, der er tilføjet, siden du modtog computeren – inklusive datafiler – slettes permanent fra harddisken. Datafiler inkluderer dokumenter, regneark, e-mail-meddelelser, digitale fotos, musikfiler osv. Sikkerhedskopier om muligt alle data, før du bruger PC Restore eller Factory Image Restore.

Windows Vista: Dell Factory Image Restore

- 1 Tænd computeren. Når Dell-logoet vises, skal du trykke på <F8> adskillige gange for åbne vinduet **Vista Avancerede startindstillinger**.
- 2 Vælg **Reparer computeren**.
Vinduet **Indstillinger for systemgendannelse** vises.
- 3 Vælg et tastaturlayout, og klik på **Næste**.
- 4 For at få adgang til gendannelsesfunktionerne skal du logge på som lokal bruger. For at få adgang til kommandoprompten skal du skrive **administrator** i brugernavnfeltet og derefter klikke på **OK**.
- 5 Klik på **Dell Factory Image Restore**.

NOTAT: Afhængig af din konfiguration kan du blive nødt til at vælge **Dell Factory Tools** og derefter **Dell Factory Image Restore**.

Velkomstskræmbilledet **Dell Factory Image Restore** vises.

- 6 Klik på **Næste**.

Skærbilledet **Bekræft sletning af data** vises.

VARSEL: Hvis du ikke vil fortsætte med Factory Image Restore skal du klikke på **Annuller**.

- 7 Klik på afkrydsningsfeltet for at bekræfte, at du ønsker at fortsætte med at reformatere harddisken og gendanne systemsoftwaren til standardindstillingerne, og klik derefter på **Næste**.

Gendannelsesprocessen begynder og kan vare fem minutter eller mere. Der vises en meddelelse, når operativsystemet og de fabriksinstallerede programmer er gendannet til standardindstillingerne.

- 8 Klik på **Afslut** for at genstarte systemet.

Anvendelse af mediet Operating System

Før du starter

Hvis du overvejer at geninstallere Windows-operativsystem for at rette et problem med en nyligt installeret driver, skal du først bruge Windows Tilbageførsel af enhedsdriver. Se "Sådan vurderes om en enhedsdriver er kilden til et enhedsproblem" på side 81. Forsøg derefter Tilbageførsel af enhedsdriver (se "Erstatning af en driver med en tidligere version af driveren" på side 81).

Hvis Annuller opdatering ikke løser problemet, skal du bruge Systemgendannelse til at returnere dit operativsystem til den operativtilstand, som den var i, før du installerede den nye enhedsdriver (se "Brug af Microsoft® Windows® Systemgendannelse" på side 263).

VARSEL: Inden du udfører installation, skal du sikkerhedskopiere alle datafiler på den primære harddisk. Ved konventionelle harddiskkonfigurationer er den primære harddisk det første drev, der genkendes af computeren.

For at geninstallere Windows, har du brug for følgende enheder:

- Mediet Dell™ *Operating System*
- Mediet Dell *Drivers and Utilities*

NOTAT: Mediet Dell *Drivers and Utilities* indeholder drivere, der blev installeret under samlingen af computeren. Brug mediet Dell *Drivers and Utilities* til at indlæse påkrævede drivere. Alt afhængig af, hvilken region du har bestilt computeren i, og om du har bestilt medierne, følger mediet Dell *Drivers and Utilities* og mediet *Operating System* muligvis ikke med computeren.

Geninstallation af Windows XP eller Windows Vista

Geninstallationsprocessen kan tage en til to timer at gennemføre. Når du har geninstalleret operativsystemet, skal du også geninstallere enhedsdriverne, antivirusprogrammet og anden software.

VARSEL: Mediet *Operativsystem* giver forskellige muligheder for geninstallation af Windows XP. Valgmulighederne kan overskrive filerne og muligvis påvirke de programmer, der er installeret på din harddisk. Derfor skal du ikke geninstallere Windows XP, medmindre en Dell-tekniker har givet dig besked om at gøre det.

- 1 Gem og luk alle åbne filer og afslut alle åbne programmer.
- 2 Indsæt disken *Operativsystem*.

3 Klik på **Afslut**, hvis meddelelsen **Installer Windows** vises.

4 Genstart computeren.

Når DELL-logoet vises, skal du omgående trykke på <F12>.

NOTAT: Hvis du venter for længe, og operativsystemlogoet vises, skal du fortsat vente, indtil du ser skrivebordet i Microsoft® Windows®. Derefter skal du lukke computeren ned og forsøge igen.

NOTAT: De næste trin ændrer kun opstartsekvensen denne ene gang. Ved den næste opstart, starter computeren op i overensstemmelse med enhederne, som er specificeret i systemets installationsprogram.

5 Når listen over startenheder vises, skal du fremhæve **cd/dvd/cd-rw-drevet** og trykke på <Enter>.

6 Tryk på en hvilken som helst tast for at **starte fra cd-rom**.

7 Følg anvisningerne på skærmen for at fuldføre installationen.

Problemløsning

 TIP: Spar tid ved at følge disse grundlæggende tips, når du foretager fejlfinding på din computer:

- 1 Hvis du har tilføjet eller fjernet en komponent, før problemet opstod, skal du gennemgå installationsprocedurerne og sikre, at komponenten er installeret korrekt.
- 2 Hvis en ekstern enhed ikke fungerer, skal du kontrollere, at enheden er tilsluttet korrekt.
- 3 Hvis der vises en fejlmeddelelse på skærmen, skal du skrive den ned nøjagtigt. Meddelelsen kan hjælpe teknisk supportmedarbejdere med at diagnosticere og afhjælpe problemet eller problemerne.
- 4 Hvis der forekommer en fejlmeddelelse i et program, skal du se i dokumentationen til programmet.

 NOTAT: Fremgangsmåderne i dette dokument er udformet til standardvisningen i Windows, og de fungerer muligvis ikke, hvis du indstiller din Dell-computer til Klassisk visning i Windows.

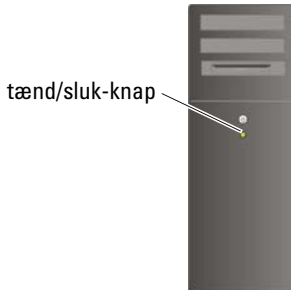
Fejlfindingsværktøjer

Nogen af fejlfindingsværktøjer, som du muligvis skal bruge til at diagnosticere og løse problemer på computeren, inkluderer:

Værktøj	Funktion
Lysdioder	Afbryderknappens lampe lyser og blinker eller lyser konstant for at indikere forskellige strømtilstande, såsom strøm, ingen strøm eller standby. Denne lampe kan også indikere interne strømproblemer. Se <i>Servicehåndbog</i> for information om lysdioder.
Diagnostiske lamper for stationære computere	Visse stationære computere har diagnostiske lamper. Disse lamper fungerer i forbindelse med strømlampene. Disse lamper tænder og slukker eller lyser i en bestemt rækkefølge for at indikere status og problemer. Se <i>Servicehåndbog</i> for information om diagnostiske lamper.
Diagnostiske lamper for bærbare computere	Statuslamper på tastaturet indikerer status og eventuelle problemer. Se <i>Servicehåndbog</i> for information om diagnostiske lamper og statuslamper.
Systemmeddelelser	Din stationære eller bærbare computer viser måske meddelelser, som angiver fejl eller problemer, som skal løses. Du bør notere den viste information på skærmen og se efter meddelelsen i listen Systemmeddelelser eller i din <i>Servicehåndbog</i> for information om hvordan problemet løses.
Windows Hardwarefejlfinding	Brug Hardwarefejlfinding til at løse enhedskonfiguration, kompatibilitetsproblemer og driftsstatus.
Dell Diagnostics (Dell Diagnosticering)	Med Dell Diagnostics kører computeren Pre-boot System Assessment (PSA), en række indledende tester af systemkortet, tastaturet, skærmen, hukommelsen, harddrevet, osv. Dell Diagnostics kan også bruges til at køre en mere fuldstændig test til at evaluere din computer.
Dell Support Utility (supportprogram)	Brug dette supporthjælpeprogram til at få oplysninger til selvhjælp, softwareopdateringer og sundhedsscanninger af dit computermiljø.

Lysdioder for stationære computere

- **ADVARSEL:** Inden du starter nogen af fremgangsmåderne i dette afsnit, skal du følge de sikkerhedsinstruktioner, der fulgte med computeren. Du kan finde yderligere oplysninger om sikker bedste anvendelse på webstedet Regulatory Compliance på www.dell.com/regulatory_compliance.

Tænd/sluk-knappens lampe findes på forsiden af computeren og tændes og blinker eller lyser konstant for at angive forskellige tilstande:

- Hvis lysdioden er blå, og computeren ikke reagerer, skal du se i *Servicehåndbogen* for din computer.
- **NOTAT:** Strømdioden er grøn på visse systemer.
- Hvis strømdioden blinker blå, er computeren i standbytilstand. Tryk på en tast på tastaturet, flyt på musen, eller tryk på tænd/sluk-knappen for at genoptage normal drift.
- **NOTAT:** Strømdioden er grøn på visse systemer.
- Computeren er enten slukket eller ikke tilsluttet strøm, hvis strømlampen er slukket.
  - Sæt strømkablet tilbage i strømticket bag på computeren og i stikkontakten.
  - Hvis computeren er tilsluttet en stikdåse, skal du kontrollere, at stikdåsen er tilsluttet en stikkontakt, og at der er tændt for den.
  - Udskift strømbeskyttelsesenheder, strømskinner og forlængerledninger med lignende produkter, som vides at fungere, for at sikre, at computeren tænder korrekt.

- Kontroller om stikkontakten virker ved at teste den med en anden enhed, som f.eks. en lampe.
- Sørg for, at det primære strømkabel og frontpanelkablet er forsvarligt forbundet til systemkortet (se *Servicehåndbogen* for din computer).
- Hvis strømindikatoren blinker gult, er computeren tilsluttet strøm, men der kan være et problem med den interne strømforsyning.
  - Kontrollér, at spændingsvalgknappen er indstillet, så den passer til vekselstrømmen, der hvor du befinder dig (hvis det er relevant).
  - Sørg for, at processorens strømkabel er forsvarligt forbundet til systemkortet (se *Servicehåndbogen* for din computer).
- Hvis strømindikatoren lyser konstant gult, kan der være en fejlfunktion ved en enhed, eller den kan være installeret forkert.
  - Fjern og geninstaller derefter hukommelsesmodulerne (se dokumentationen, som fulgte med computeren).
  - Fjern og geninstaller evt. kort (se dokumentationen, som fulgte med computeren).
- Udeluk interferens. Mulige årsager til forstyrrelse kan være:
  - Forlængerledninger til strøm, tastatur og mus
  - For mange enheder tilsluttet en stikdåse
  - Flere strømskinner er sluttet til samme stikkontakt

Diagnostiske lamper for stationære computere

Visse stationære computere har lamper, der er markeret med tal på frontpanelet. Når computeren starter normalt, blinker lamperne og slukkes derefter.

Hvis computeren ikke fungerer korrekt, kan du bruge lampesekvenserne til at identificere problemet.

FOR MERE INFORMATION: Se *Servicehåndbogen* for din computer eller søg på Dells Supportwebsted, support.dell.com, for at få yderligere oplysninger om betydningen af de forskellige viste diagnostiske lamper.

Diagnostiske lamper for bærbare computere

Statuslamper på bærbare computere er som regel anbragt over tastaturet. Se dokumentationen, som fulgte med computeren, for flere oplysninger.

Tastaturets statuslamper viser under normal drift den aktuelle status for visse funktioner. Hvis computeren ikke fungerer korrekt, kan du bruge lampernes status til at identificere problemet.

FOR MERE INFORMATION: Se *Servicehåndbogen* for din computer eller søg på Dells Supportwebsted, support.dell.com, for at få yderligere oplysninger om betydningen af de forskellige viste tastatur statuslamper.

Systemmeddelelser for stationære computere

NOTAT: Hvis den meddelelse, der vises, ikke findes i tabellen, kan du læse i dokumentationen til operativsystemet eller til det program, der kørte, da meddelelsen blev vist.

ALERT! (ALARM) PREVIOUS ATTEMPTS AT BOOTING THIS SYSTEM HAVE FAILED AT CHECKPOINT [NNNN]. SKRIV KONTROLPUNKTET NED, OG KONTAKT DELLS TEKNISKE SUPPORT FOR AT FÅ HJÆLP TIL AT LØSE PROBLEMET. — The computer failed to complete the boot routine three consecutive times for the same error (Computeren kunne ikke fuldføre startrutinen i tre på hinanden følgende tilfælde på grund af samme fejl) (se "Sådan kontaktes Dell" på side 335 for hjælp).

CMOS CHECKSUM ERROR (FEJL I CMOS-KONTROLSUM) — Possible motherboard failure or RTC battery low (Mulig fejl på bundkortet, eller RTC-batteriet er næsten løbet tør for strøm). Udskift batteriet (se dokumentationen, som fulgte med computeren eller se "Sådan kontaktes Dell" på side 335 for hjælp).

CPU FAN FAILURE (FEJL PÅ CPU-BLÆSER) — Fejl på CPU-blæseren Udskift CPU-blæseren (se *Servicehåndbogen* for din computer).

HARD-DISK READ FAILURE (FEJL VED HARDDISKLÆSNING) — Mulig HDD-fejl under HDD-boottest (se "Sådan kontaktes Dell" på side 335 for hjælp).

KEYBOARD FAILURE (TASTATURFEJL) — Tastaturfejl eller løst tastaturkabel (se "Tastaturproblemer for eksterne tastaturer" på side 291).

NO BOOT DEVICE AVAILABLE (INGEN STARTENHED TIL STEDE) — Systemet kan ikke finde en startenhed eller -partition.

- Hvis det optiske drev er din startenhed, skal du sørge for, at kablerne er tilsluttet, og at der er et startbart optisk medie i drevet.
- Hvis harddisken er din startenhed, skal du sørge for, at kablerne er tilsluttet, og at drevet er installeret korrekt og partitioneret som en startenhed.
- Åbn systeminstallationsprogrammet og kontroller, at startsekvensoplysningerne er korrekte (se "Systemopsætning" på side 305).

NO TIMER TICK INTERRUPT (INGEN TIMERTAKTSLAGAFBRYDELSE) — En chip på systemkortet er måske beskadiget, eller selve systemkortet har en fejl (se "Sådan kontaktes Dell" på side 335 for assistance).

NOTICE – HARD DRIVE SELF MONITORING SYSTEM HAS REPORTED THAT A PARAMETER HAS EXCEEDED ITS NORMAL OPERATING RANGE (BEMÆRK - HARDDISKENS SELVOVERVÅGNINGSSYSTEM MEDDELER, AT ET PARAMETER HAR OVERSKREDT DETS NORMALE DRIFTSOMRÅDE) DELL ANBEFALER AT DU REGELMÆSSIGT TAGER BACK-UP AF DINE DATA. EN PARAMETER, DER ER UDEN FOR DET GYLDIGE OMRÅDE, KAN VÆRE ET TEGN PÅ ET POTENTIELT HARDDISKPROBLEM. — S.M.A.R.T error, possible HDD failure (S.M.A.R.T-fejl, mulighed for harddiskfejl). Denne funktion kan aktiveres eller deaktiveres i BIOS-konfigurationen.

Systemmeddelelser for bærbare computere

NOTAT: Hvis den meddelelse, der vises, ikke findes i tabellen, kan du læse i dokumentationen til operativsystemet eller til det program, der kørte, da meddelelsen blev vist.

DECREASING AVAILABLE MEMORY (NEDSÆTTER TILGÆNGELIG HUKOMMELSE) — Se "Problemer med software og med, at computeren hænger" på side 292.

ERROR 8602 – AUXILIARY DEVICE FAILURE VERIFY THAT MOUSE AND KEYBOARD ARE SECURELY ATTACHED TO CORRECT CONNECTORS. (FEJL 8602 - EKSTERN ENHEDSFEJL. BEKRÆFT, AT MUS OG TASTATUR ER FORSVARLIGT SAT I DE RIGTIGE STIK).

FLASH PART WRITE PROTECTED ERROR (FLASH-PART SKRIVEBESKYTTET FEJL) — Kontakt Dell (se "Sådan kontaktes Dell" på side 335).

GATE A20 FAILURE (GATE A20-FEJL) — Se "Problemer med software og med, at computeren hænger" på side 292.

INVALID CONFIGURATION INFORMATION - PLEASE RUN SETUP PROGRAM (FORKERT KONFIGURATIONSPERFORMATIONSINFORMATION - KØR INSTALLATIONSPROGRAMMET) — Åbn systeminstallationsprogrammet (se "Åbning af systeminstallationsprogrammet" på side 306) og ændr systeminstallationsprogrammets funktioner (se "Arbejde med indstillinger på skærmen til systeminstallationsprogrammet" på side 306) for at korrigere konfigurationsfejlen.

KEYBOARD FAILURE (TASTATURFEJL) — Tastaturfej l eller løst tastaturkabel (se "Tastaturproblemer for eksterne tastaturer" på side 291).

MEMORY ADDRESS LINE FAILURE AT ADDRESS, READ VALUE EXPECTING VALUE (HUKOMMELSESADRESSELINJEFJEL VED ADRESSE, LÆST VÆRDI FORVENTET VÆRDI) — Se "Problemer med software og med, at computeren hænger" på side 292.

MEMORY DOUBLE WORD LOGIC FAILURE AT ADDRESS, READ VALUE EXPECTING VALUE (HUKOMMELSESDOBBLTORDLOGIKFEJL VED ADRESSE, LÆST VÆRDI FORVENTET VÆRDI) — Se "Problemer med software og med, at computeren hænger" på side 292.

MEMORY ODD/EVEN WORD LOGIC FAILURE AT ADDRESS, READ VALUE EXPECTING VALUE (HUKOMMELSES ULIGE/LIGE-ORDLOGIKFEJL VED ADRESSE, LÆST VÆRDI FORVENTET VÆRDI) — Se "Problemer med software og med, at computeren hænger" på side 292.

MEMORY WRITE/READ FAILURE AT ADDRESS, READ VALUE EXPECTING VALUE (HUKOMMELSES LÆSE/SKRIVEFEJL VED ADRESSE, LÆST VÆRDI FORVENTET VÆRD) — Se "Problemer med software og med, at computeren hænger" på side 292.

MEMORY SIZE IN CMOS INVALID (HUKOMMELSESSTØRRELSE I CMOS FORKERT) — Se "Problemer med software og med, at computeren hænger" på side 292.

NO BOOT DEVICE AVAILABLE - STRIKE F1 TO RETRY BOOT, F2 FOR SETUP UTILITY. PRESS F5 TO RUN ONBOARD DIAGNOSTICS (INGEN STARTENHED TILGÆNGELIG - TRYK PÅ F1 FOR AT PRØVE START IGEN, F2 FOR INSTALLATIONSPROGRAMMET. TRYK PÅ F5 FOR AT KØRE DIAGNOSTISKPROGRAMMET). — Systemet kan ikke finde en startenhed eller -partition.

- Hvis det optiske drev er din startenhed, skal du sørge for, at kablerne er tilsluttet, og at der er et startbart optisk medie i drevet.
- Hvis harddisken er din startenhed, skal du kontrollere, at harddisken er installeret, sat forsvarligt i og partitioneret som en startenhed.
- Åbn systeminstallationsprogrammet og kontroller, at startsekvensoplysningerne er korrekte (se "Åbning af systeminstallationsprogrammet" på side 306).

NO BOOT SECTOR ON HARD-DISK DRIVE (INGEN STARTSEKTOR PÅ HARDDISKDREDET) — Åbn systeminstallationsprogrammet og kontroller, at konfigurationsoplysningerne for harddrevet er korrekt (se "Åbning af systeminstallationsprogrammet" på side 306).

NO TIMER TICK INTERRUPT (INGEN TIMERTAKTSLAGAFBRYDELSE) — Kør Dell Diagnostics (se "Sådan køres Dell Diagnostics" på side 279).

POWER WARNING MESSAGES HAVE BEEN DISABLED. RUN THE SETUP UTILITY TO ENABLE THESE MESSAGES. (ADVARSELSMEDDELELSER ER BLEVET DEAKTIVERET. KØR INSTALLATIONSPROGRAMMET FOR AT AKTIVERE DISSE MEDDELELSER) — Se "Åbning af systeminstallationsprogrammet" på side 306.

READ FAILURE ON INTERNAL HARD DRIVE (INDLÆSNINGSFEJL PÅ INTERN HARDDRIVE) — Se "Drevproblemer" på side 286.

READ FAILURE ON INTERNAL HARD DRIVE (INDLÆSNINGSFEJL PÅ ANDEN INTERN HARDDRIVE) — Denne meddelelse er gældende for bærbare computere, som understøtter flere harddrev. Se "Drevproblemer" på side 286.

RTC MODE FIXED – TIME AND DATE MAY BE WRONG (RTC-TILSTAND FASTLAGT - TIDSPUNKT OG DATO ER MULIGVIS FORKERT) — Gå i systeminstallationsprogrammet og korriger datoen og tidspunktet (se "Åbning af systeminstallationsprogrammet" på side 306). Hvis problemet fortsætter, skal du udskifte CMOS-batteriet.

SHUTDOWN FAILURE (NEDLUKNINGSFEJL) — Kør Dell Diagnostics (se "Sådan køres Dell Diagnostics" på side 279).

TIME-OF-DAY CLOCK STOPPED – PLEASE RUN THE SYSTEM SETUP PROGRAM (URET ER STANDSET - KØR SYSTEMINSTALLATIONSPROGRAMMET) — Gå i systeminstallationsprogrammet og korriger datoen og tidspunktet (se "Åbning af systeminstallationsprogrammet" på side 306). Hvis problemet fortsætter, skal du udskifte CMOS-batteriet.

TIME-OF-DAY NOT SET-PLEASE RUN THE SYSTEM SETUP PROGRAM (KLOKKESLÆT ER IKKE INDSTILLET - KØR SYSTEMINSTALLATIONSPROGRAMMET) — Gå i systeminstallationsprogrammet og korriger datoen og tidspunktet (se "Åbning af systeminstallationsprogrammet" på side 306). Hvis problemet fortsætter, skal du udskifte CMOS-batteriet.

TIMER CHIP COUNTER 2 FAILED (FEJL I TIMERCHIPTÆLLER 2) — Kør Dell Diagnostics (se "Sådan køres Dell Diagnostics" på side 279).

THE AC POWER ADAPTER TYPE CANNOT BE DETERMINED. THE SYSTEM CAN ONLY BOOT WITH A 130-W POWER ADAPTER OR GREATER. STRIKE THE F1 KEY TO SHUTDOWN. — Tilslut en vekselstrømsadapter på 130 W eller højere til computeren eller dockingstationen.

NOTAT: Denne meddelelse vedr. kravene om en vekselstrømsadapter på 130 W eller højere er gældende for bærbare computere, som kræver en 130 W eller højere vekselstrømsadapter.

THE AC POWER ADAPTER TYPE CANNOT BE DETERMINED. THE BATTERY MAY NOT CHARGE. THE SYSTEM WILL ADJUST THE PERFORMANCE TO MATCH THE POWER AVAILABLE. PLEASE CONNECT A DELL XXX-W AC ADAPTER OR GREATER FOR BEST SYSTEM PERFORMANCE. STRIKE THE F3 KEY (BEFORE THE F1 OR F2 KEY) IF YOU DO NOT WANT TO SEE POWER WARNING MESSAGES AGAIN. STRIKE THE F1 KEY TO CONTINUE, F2 TO RUN THE SETUP UTILITY. — Tilslut den korrekte vekselstrømsadapter til computeren eller dockingstationen.

THE COMPUTER IS DOCKED AND ONLY BATTERY POWER IS DETECTED. THIS CAN HAPPEN IF THE POWER ADAPTER IS MISSING, THE POWER CORD IS UNPLUGGED, OR THE COMPUTER IS NOT PROPERLY CONNECTED TO THE DOCKING STATION. YOU SHOULD UNDOCK, REDOCK, ATTACH THE POWER ADAPTER, OR PLUG IN THE POWER CORD. STRIKE THE F1 KEY TO SHUTDOWN.

THE AMOUNT OF SYSTEM MEMORY HAS CHANGED. IF YOU DID NOT CHANGE YOUR MEMORY. TO RESOLVE THIS ISSUE, TRY TO RESEAT THE MEMORY. STRIKE THE F1 KEY TO CONTINUE, F2 TO RUN THE SETUP UTILITY. PRESS F5 TO RUN ONBOARD DIAGNOSTICS. —

- Sæt hukommelsen i igen (se computerens *Servicehåndbog* for instruktioner).
- Hvis hukommelsen ikke blev fjernet eller installeret, er der måske en fejl i hukommelsesmodul eller systemkortet. Kontakt Dell for assistance (se "Sådan kontaktes Dell" på side 335).

UNSUPPORTED MEMORY. STRIKE THE F1 KEY TO SHUTDOWN. — Sørg for, at den hukommelse, som du bruger, er understøttet af din computer (se dokumentationen, som fulgte med din computer).

WARNING: A xxx-W AC ADAPTER HAS BEEN DETECTED, WHICH IS LESS THAN THE RECOMMENDED xxx-W AC ADAPTER ORIGINALLY SHIPPED. THIS WILL INCREASE THE TIME TO CHARGE THE BATTERY. THE SYSTEM WILL ADJUST THE PERFORMANCE TO MATCH THE POWER AVAILABLE. PLEASE CONNECT A DELL xxx-W AC ADAPTER OR GREATER FOR BEST SYSTEM PERFORMANCE. STRIKE THE F3 KEY (BEFORE THE F1 OR F2 KEY) IF YOU DO NOT WANT TO SEE POWER WARNING MESSAGES AGAIN. STRIKE THE F1 KEY TO CONTINUE, F2 TO RUN THE SETUP UTILITY. — Tilslut den korrekte vekselstrømsadapter til computeren eller dockingstationen.

WARNING: THE PRIMARY BATTERY CANNOT BE IDENTIFIED. THIS SYSTEM WILL BE UNABLE TO CHARGE BATTERIES UNTIL THIS BATTERY IS REMOVED. — For computere, der har to batterier installeret, er det primære batteri måske installeret forkert, eller batteriet eller systemkortet kan være defekt.

WARNING: THE SECOND BATTERY CANNOT BE IDENTIFIED. THIS SYSTEM WILL BE UNABLE TO CHARGE BATTERIES UNTIL THIS BATTERY IS REMOVED. — For computere, der har to batterier installeret, er det sekundære batteri måske installeret forkert, eller batteriet eller systemkortet kan være defekt.

WARNING: THE BATTERIES CANNOT BE IDENTIFIED. THIS SYSTEM WILL BE UNABLE TO CHARGE BATTERIES UNTIL THIS BATTERY IS REMOVED. — For computere, der har to batterier installeret, er ét eller flere batterier installeret forkert, eller batterierne eller systemkortet kan være defekt.

WARNING: THE BATTERY CANNOT BE IDENTIFIED. THIS SYSTEM WILL BE UNABLE TO CHARGE THIS BATTERY. — Batteriet er måske installeret forkert, eller batteriet eller systemkortet kan være defekt.

WARNING: THE BATTERY ATTACHED CANNOT POWER THE SYSTEM. THE SYSTEM WILL NOT BOOT WITH THIS BATTERY PLUGGED IN. PRESS F1 TO SHUTDOWN THE SYSTEM.

WARNING! BATTERY IS CRITICALLY LOW HIT F1 TO CONTINUE. (ADVARSEL: BATTERINIVEAUET ER KRITISK LAVT. TRYK PÅ F1 FOR AT FORTSÆTTE)

WARNING: THE TPM COULD NOT BE INITIALIZED (ADVARSEL: TPM KUNNE IKKE INITIALISERES) — Der er måske en fejl i systemkortet. Kontakt Dell for assistance (se "Sådan kontaktes Dell" på side 335).

WARNING MESSAGES HAVE BEEN DISABLED. RUN THE SETUP UTILITY TO ENABLE THESE MESSAGES. (ADVARSELSMEDDELELSER ER BLEVET DEAKTIVERET. KØR INSTALLATIONSPROGRAMMET FOR AT AKTIVERE DISSE MEDDELELSER) — Se "Systemopsætning" på side 305.

WARNING: DELL'S DISK MONITORING SYSTEM HAS DETECTED THAT DRIVE [0/1] ON THE [PRIMARY/SECONDARY] EIDE CONTROLLER IS OPERATING OUTSIDE OF NORMAL SPECIFICATIONS. IT IS ADVISABLE TO IMMEDIATELY BACK UP YOUR DATA AND REPLACE YOUR HARD DRIVE BY CALLING YOUR SUPPORT DESK OR DELL — Kontakt Dell for assistance (se "Sådan kontaktes Dell" på side 335).

YOUR POWER ADAPTER DOES NOT SUPPLY ENOUGH POWER TO RUN THE ATTACHED DOCKING STATION. EITHER UNDOCK OR INSERT AN APPROPRIATE ADAPTER. STRIKE THE F1 KEY TO SHUTDOWN. — Sæt den rigtige vekselstrømsadapter i.

YOUR SYSTEM IS DOCKED, BUT THE AC ADAPTER TYPE CANNOT BE DETERMINED. EITHER UNDOCK OR INSERT AN APPROPRIATE ADAPTER. STRIKE THE F1 KEY TO SHUTDOWN. — Vekselstrømsadapteren er måske sat forkert i, eller vekselstrømsadapteren eller dockingstationen kan være defekt.

YOUR SYSTEM AUTOMATICALLY POWERED OFF BECAUSE IT BECAME WARMER THAN EXPECTED. THIS MAY HAVE BEEN CAUSED BY: OPERATING OR STORING THE SYSTEM IN AN ENVIRONMENT WHERE THE AMBIENT TEMPERATURE IS TOO HIGH, OR OBSTRUCTING THE AIR FLOW FROM THE SYSTEM FAN VENTS. IF THE PROBLEM RECURS, PLEASE CALL DELL SUPPORT WITH ERROR CODE #M1004. — Kontakt Dell for assistance (se "Sådan kontaktes Dell" på side 335).

PROCESSOR SSDT DATA NOT FOUND OPERATING SYSTEM POWER MANAGEMENT FOR MULTI CORE PROCESSORS WILL BE DISABLED. —

UL CIRCUIT TRIPPED THE UL TRIP COUNT IS SHOWN BELOW THE F3-KEY MESSAGE. STRIKE THE F3 KEY TO CLEAR THE UL COUNTER, ANY OTHER KEY TO CONTINUE. — Kør Dell Diagnostics (se "Sådan køres Dell Diagnostics" på side 279).

PROCESSOR MICROCODE UPDATE FAILURE THE REVISION OF PROCESSOR IN THE SYSTEM IS NOT SUPPORTED. — Sørg for, at den hukommelse, som du bruger, er understøttet af din computer (se dokumentationen, som fulgte med din computer).

Windows Hardwarefejlfinding

Hvis en enhed enten ikke findes under opsætning af operativsystemet eller findes, men er forkert konfigureret, kan du bruge Hardwarefejlfinding til at løse inkompatibiliteten.

- 1 Klik på **Start**→ **Hjælp og support**.
- 2 Skriv **hardwarefejlfinding** i søgefeltet og tryk <Enter> for at starte søgningen.
- 3 Hvis vinduet **Hjælp og support** viser sektionen **Løs et problem**, klik på **Hardwarefejlfinding**. Vælg derefter funktionen, som bedst beskriver problemet.

ELLER

- 4 I søgeresultaterne skal du vælge den indstilling, der bedst beskriver problemet, og derefter udføre de resterende fejlfindingstrin.

Sådan køres Dell Diagnostics

ADVARSEL: Inden du starter nogen af fremgangsmåderne i dette afsnit, skal du følge de sikkerhedsinstruktioner, der fulgte med computeren. Du kan finde yderligere oplysninger om sikker bedste anvendelse på webstedet **Regulatory Compliance** på www.dell.com/regulatory_compliance.

VARSEL: Dell Diagnostics fungerer kun på Dell™-computere.

Hvornår Dell Diagnostics (Dell-diagnosticering) skal anvendes

Hvis du har problemer med computeren, kan du se "Problemløsning" på side 269 og køre Dell Diagnostics, før du kontakter Dell for teknisk assistance.

Det anbefales at udskrive disse procedurer, før du begynder.

Se "Systemopsætning" på side 305 for at se computerens konfigurationsoplysninger, og kontroller, at den enhed, du ønsker at teste, vises i systemopsætningsprogrammet og er aktiv.

Start Dell Diagnostics fra din harddisk eller fra mediet *Drivere og hjælpeprogrammer*.

NOTAT: Mediet *Drivers and Utilities* er ekstra tilbehør og følger muligvis ikke med computeren.

Start af Dell Diagnostics fra harddisken

Dell Diagnostics findes på en skjult partition med diagnosticeringsværktøjer på harddisken.

Start af Dell Diagnostics på bærbare computere

NOTAT: Hvis computeren ikke viser et skærbillede, skal du se "Sådan kontakter du Dell" i dokumentationen, som fulgte med computeren.

NOTAT: Hvis computeren er tilsluttet en dockingenhed, skal du tage den ud af dockingenheden. Du kan finde vejledning i den dokumentation, der fulgte med dockingenheden.

- 1 Sørg for, at computeren er tilsluttet en stikkontakt, som du ved fungerer korrekt.
- 2 Tænd (eller genstart) computeren.
- 3 Start Dell Diagnostics på en af følgende to måder:

- Når DELL™-logoet vises, skal du omgående trykke på <F12>. Vælg **Diagnostics** fra startmenuen og tryk på <Enter>.

NOTAT: Hvis du venter for længe, og operativsystemlogoet vises, skal du fortsat vente, indtil du ser skrivebordet i Microsoft® Windows®. Derefter skal du lukke computeren ned og forsøge igen.

ELLER

- Når computeren er slukket helt ned, skal du trykke og holde på <Fn>-tasten, mens du tænder for computeren.

NOTAT: Hvis du ser en meddelelse om, at der ikke blev fundet en partition med diagnoseværktøjet, skal du køre Dell Diagnostics fra mediet *Drivers and Utilities*.

Computeren kører Pre-boot System Assessment (PSA), en række indledende test af systemkortet, tastaturet, skærmen, hukommelsen, harddisken osv.

- Besvar evt. spørgsmål, der vises.
- Hvis der registreres fejl, skal du notere fejlkoden og se "Sådan kontaktes Dell" på side 335.

Hvis Pre-boot System Assessment afvikles korrekt, modtager du meddelelsen "Booting Dell Diagnostic Utility Partition" (Starter Dell-diagnosticeringens hjælpeprogrampartition). "Press any key to continue" (Tryk på en vilkårlig tast for at fortsætte).

- 4 Tryk på en vilkårlig tast for at starte Dell Diagnostics fra partitionen med diagnosticeringsværktøjet på harddisken.
- 5 Når hovedmenuen for Dell Diagnostics vises, skal du vælge den test, du vil køre.
- 6 Fortsæt med "Brug af hovedmenuen for Dell Diagnostics" på side 282.

Start af Dell Diagnostics på stationære computere

NOTAT: Hvis din computer ikke viser et skærbillede, se "Sådan kontaktes Dell" på side 335.

- 1 Sørg for, at computeren er tilsluttet en stikkontakt, som du ved fungerer korrekt.
- 2 Tænd (eller genstart) computeren.
- 3 Når DELL™-logoet vises, skal du omgående trykke på <F12>. Vælg Diagnostics fra startmenuen og tryk på <Enter>.

NOTAT: Hvis du venter for længe, og operativsystemlogoet vises, skal du fortsat vente, indtil du ser skrivebordet i Microsoft Windows, og derefter lukke computeren og forsøge igen.

NOTAT: Hvis du ser en meddelelse om, at der ikke blev fundet en partition med diagnoseværktøjet, skal du køre Dell Diagnostics fra mediet *Drivers and Utilities*.

- 4 Tryk på en vilkårlig tast for at starte Dell Diagnostics fra partitionen med diagnosticeringsværktøjet på harddisken.
- 5 Når hovedmenuen for Dell Diagnostics vises, skal du vælge den test, du vil køre. Se "Brug af hovedmenuen for Dell Diagnostics" på side 282.
- 6 Fortsæt med "Brug af hovedmenuen for Dell Diagnostics" på side 282.

Start af Dell Diagnostics fra mediet *Drivers and Utilities*

- 1 Indsæt *mediet* Drivers and Utilities.
- 2 Luk computeren, og genstart den derefter.
Når DELL-logoet vises, skal du omgående trykke på <F12>.
 NOTAT: Hvis du venter for længe, og operativsystemlogoet vises, skal du fortsat vente, indtil du ser skrivebordet i Microsoft Windows, og derefter lukke computeren og forsøge igen.
- **NOTAT:** De næste trin ændrer kun opstartsekvensen denne ene gang. Ved den næste opstart, starter computeren op i overensstemmelse med enhederne, som er specificeret i systemets installationsprogram.
- 3 Når listen med opstartenheder vises, skal du fremhæve CD/DVD/CD-RW og trykke på <Enter>.
- 4 Vælg indstillingen **Boot from CD-ROM** (Start fra cd-rom) på den viste menu og tryk på <Enter>.
- 5 Indtast 1 for at starte cd-menuen, og tryk derefter på <Enter> for at fortsætte.
- 6 Vælg **Run the 32 Bit Dell Diagnostics** (Kør 32-bit Dell Diagnosticering) fra den nummererede liste. Hvis der er anført flere versioner, vælges versionen, som er relevant for computeren.
- 7 Når **hovedmenuen** for Dell Diagnostics vises, skal du vælge den test, du vil køre.
- 8 Fortsæt med "Brug af hovedmenuen for Dell Diagnostics" på side 282.

Brug af hovedmenuen for Dell Diagnostics

- 1 Når Dell Diagnostics er indlæst, og skærmen **Main Menu** (Hovedmenu) vises, skal du klikke på knappen for den ønskede indstilling.

NOTAT: Vælg **Test System** for at køre en fuldstændig test af din computer.

Valgmulighed	Funktion
Test Memory (Test hukommelsen)	Kør den separate hukommelsestest
Test System (Test systemet)	Kør system-diagnostik
Exit (Afslut)	Afslut diagnostik

- 2 Når du har valgt funktionen **Test system** fra hovedmenuen vises følgende menu:

NOTAT: Det anbefales, at du vælger **Extended Test (Udvidet test)** fra menuen nedenfor for at køre en mere omfattende kontrol af enhederne på computeren.

Valgmulighed	Funktion
Express Test (Eksprestest)	Udfører en hurtig test af enhederne i systemet. Dette vil normalt tage 10 til 20 minutter.
Extended Test (Udvidet test)	Udfører en grundig test af enhederne i systemet. Det varer typisk en time eller mere.
Custom Test (Brugerdefineret test)	Bruges til at teste en bestemt enhed eller til at brugerdefinere de tester, der skal køres.
Symptom Tree (Liste over symptomer)	Med denne funktion kan du vælge tester, der er baseret på et symptom for det problem, du oplever. Denne valgmulighed viser en liste med de mest almindelige symptomer.

- 3 Hvis der opdages et problem under en test, vises der en meddelelse med en fejlkode og en beskrivelse af problemet. Skrid fejlkoden og problembeskrivelsen ned og se "Sådan kontaktes Dell" på side 335.

NOTAT: Servicemærket til computeren findes øverst på hver testskærm. Hvis du kontakter Dell, vil teknisk support bede om servicemærket.

- 4 Hvis du kører en test via valgmuligheden **Custom Test** or **Symptom Tree** (Brugerdefineret test eller Liste over symptomer), skal du klikke på den relevante fane, som er beskrevet i nedenstående tabel, for at få yderligere oplysninger.

Fane	Funktion
Results (Resultater)	Her vises testresultaterne og eventuelle fejl som opstod.
Errors (Fejl)	Her vises, hvilke fejl der opstod, fejlkoder og beskrivelser af problemet.
Help (Hjælp)	Her får du en beskrivelse af testen og evt. hvilke krav, der stilles til udførelse af testen.
Configuration (Konfiguration)	Her vises hardwarekonfigurationen for den valgte enhed. Dell Diagnostics henter konfigurationsoplysningerne for alle enheder fra systemopsætning, hukommelse og forskellige interne tests samt viser oplysningerne i enhedslisten i den venstre rude på skærmen. Listen over enheder viser muligvis ikke navnene på alle de komponenter, der er installeret på computeren, eller alle de enheder, der er sluttet til computeren.
Parameters (Parametre)	Gør det muligt at tilpasse testen ved at ændre testindstillinger.

- Når testene er færdige, skal du lukke testskærmbilledet for at vende tilbage til skærmbilledet **Main Menu** (Hovedmenu). For at forlade Dell Diagnostics og genstarte computeren, skal du lukke skærmbilledet **Main Menu** (Hovedmenu).
- Fjern Dell-mediet *Drivere og hjælpeprogrammer* (evt.).

Dell Support Center

Dell Support Center er installeret på computeren og tilgængelig fra ikonet Dell Support Center på værktøjslinjen eller via knappen **Start**.

Softwareen identificerer automatisk dit Service Tag-nummer, pc-modelnummer, Express Service Code, dine garantioplysninger og du får supportmuligheder for din computer, såsom drivere og downloads, træning, selvstudier og Knowledge Base-artikler. Applikationen indeholder også oplysninger til, hvordan Dell teknisk support kontaktes, deriblandt live chat, telefon og e-mail.

Adgang til Dell Support Center

Åbn Dell Support Center via ikonet på værktøjslinjen eller menuen **Start**.

NOTAT: Hvis der ikke er adgang til Dell Support Center via menuen **Start**, skal du gå til support.dell.com og downloade softwaren.

Dell Support Center er tilpasset til dit computermiljø.

Ikonet på proceslinjen fungerer forskelligt, når du klikker, dobbeltklikker eller højreklikker på det

Klik på ikonet Dell Support Center

Klik eller højreklik på ikonet for adgang:

- Dell Support Center
- Dell Support Center beskeder.
- Dell Support Center brugerindstillinger.
- Få mere at vide om Dell Support Center.

Dobbeltklik på ikonet Dell Support Center

Dobbeltklik på ikonet for at åbne websiden for at få adgang til:

- **Selvhjælp** – Klik for at identificere og ordne problemer med din computer.
- **Assistance fra Dell** – Klik for at kontakte Dell om dine computerproblemer eller ordrestatus.
- **Beskeder** – Klik for at se beskeder fra Dell om din computer.
- **Om dit system** – Klik for at få adgang til information og dokumentation til din computer.
- **Drivere og downloads** – Klik for at få adgang til drivere og downloads til din computer.
- **Dell Datasafe™ sikkerhedskopiering online** – Klik for at få adgang til sikkerhedskopiering online og gendannelsesservice, som tilbydes af Dell til din computer.
- **Kontakt os** – Klik for at få adgang til flere muligheder for at kontakte Dell.
- **Feedback** – Klik for at give din feedback om applikationen Dell Support Center application.

Problemløsning

Problemer med batteriet

 ADVARSEL: Der er fare for, at et nyt batteri kan eksplodere, hvis ikke det installeres korrekt. Batteriet bør kun udskiftes med et tilsvarende eller lignende i henhold til producentens anbefalinger. Bortskaf brugte batterier i henhold til producentens instruktioner.

 ADVARSEL: Inden du starter nogen af fremgangsmåderne i dette afsnit, skal du følge de sikkerhedsinstruktioner, der fulgte med computeren. Du kan finde yderligere oplysninger om sikker bedste anvendelse på webstedet Regulatory Compliance på www.dell.com/regulatory_compliance.

UDSKIFT BATTERIET — Hvis du ofte er nødt til at nulstille oplysningerne om tidspunkt og dato, når du har tændt for computeren, eller hvis der vises forkert tidspunkt og dato under start, skal du udskifte batteriet (se instruktionerne, som fulgte med computeren). Hvis batteriet stadig ikke fungerer korrekt, skal du kontakte Dell (se "Sådan kontaktes Dell" på side 335).

Drevproblemer

 ADVARSEL: Inden du starter nogen af fremgangsmåderne i dette afsnit, skal du følge de sikkerhedsinstruktioner, der fulgte med computeren. Du kan finde yderligere oplysninger om sikker bedste anvendelse på webstedet Regulatory Compliance på www.dell.com/regulatory_compliance.

KONTROLLER, AT MICROSOFT® WINDOWS® GENKENDER DREVET —

Windows Vista®

- Klik på Start → og klik derefter på Computer.

Hvis drevet ikke er anført, skal du se *Servicehåndbogen* eller kontakte Dell (se "Sådan kontaktes Dell" på side 335).

Windows® XP

- Klik på Start → og klik på Denne computer.

TEST DREVET —

- Indsæt en anden disk for at udelukke den mulighed, at det oprindelige drev er defekt.

RENGØR DREVET ELLER DISKEN — Se "Vedligeholdelsesopgaver (forbedring af ydeevne og sikring af sikkerhed)" på side 129.

KONTROLLER KABELTILSLUTNINGERNE

FOR DREV MED OMDREJNINGSAKSLER OG/ELLER BAKKER, SKAL DU SØRGE FOR, AT MEDIET SIDDER GODT FAST PÅ OMDREJNINGSAKSLLEN

FOR DREV, SOM BRUGER STIK-INDLÆSNING, SKAL DU SØRGE FOR, AT MEDIET ER HELT I KORTSTIKKET

KØR DELL DIAGNOSTICS — Se computerens *Dokumentation* og se "Sådan køres Dell Diagnostics" på side 279.

Problemer med optiske drev

KØR HARDWARE TROUBLESHOOTER — Se "Windows Hardwarefejlfinding" på side 279.

KØR DELL DIAGNOSTICS — Se "Sådan køres Dell Diagnostics" på side 279.

Problemer med optiske drev

NOTAT: Det er normalt med højhastighedsvibrationer i cd- eller dvd-drevet. Dette kan give støj, men det betyder ikke, at drevet eller cd'en/dvd'en er defekt.

NOTAT: På grund af de forskellige regioner i verden og de forskellige diskformater er det ikke sådan, at alle dvd-titler fungerer i alle dvd-drev.

JUSTER LYDSTYRKEN I WINDOWS —

- Klik på højttalerikonet i nederste højre hjørne af skærmen.
- Kontroller, at der er skruet op for lyden, ved at klikke på glideknappen og trække den opad.
- Kontroller, at lyden ikke er slået fra ved at klikke på eventuelle bokse, der er markeret.

KONTROLLER HØJTTALERNE OG SUBWOOFEREN — Se "Problemer med lyd og højttalere" på side 299.

Problemer med at skrive til et optisk drev

LUK ANDRE PROGRAMMER — Det optiske drev skal modtage en permanent datastrøm under skriveprocessen. Hvis strømmen afbrydes, opstår der en fejl. Prøv at lukke alle programmer, inden du skriver til det optiske.

SLUK FOR STANDBYTLISTAND I WINDOWS, FØR DU SKRIVER TIL EN CD/DVD-RW-DISK — Se "Konfiguration af indstillinger for strømstyring" på side 142, eller søg efter nøgleordet *standby* i Windows Hjælp og support for at få oplysninger om strømstyringstilstande.

Problemer med harddisken

KØR CHECK DISK —

Windows Vista

- 1 Klik på Start og klik på Denne computer.
- 2 Højreklik på Lokal disk C:.
- 3 Klik på Egenskaber → Funktioner → Undersøg nu.

Vinduet **Brugerkontokontrol** vises muligvis. Hvis du har administratorrettigheder til computeren, skal du klikke på **Fortsæt**, ellers skal du kontakte administratoren for at fortsætte med den ønskede handling.

- 4 Følg anvisningerne på skærmen.

Windows XP

- 1 Klik på Start og klik på Denne computer.
- 2 Højreklik på Lokal disk C:.
- 3 Klik på Egenskaber → Funktioner → Undersøg nu.
- 4 Klik på Søg efter/genopret beskadigede sektorer, og klik på Start.

Problemer med e-mail, modem og internettet

ADVARSEL: Inden du starter nogen af fremgangsmåderne i dette afsnit, skal du følge de sikkerhedsinstruktioner, der fulgte med computeren. Du kan finde yderligere oplysninger om sikker bedste anvendelse på webstedet Regulatory Compliance på www.dell.com/regulatory_compliance.

NOTAT: Hvis computeren har et modem, må du kun forbinde modemmet til et analog telefonstik. Modemet fungerer ikke, hvis det tilsluttes et digitalt telefonnet.

NOTAT: Sæt ikke en telefonledning i netværksstikket. Se brugerdokumentationen, som fulgte med computeren.

KONTROLLER SIKKERHEDSINDSTILLINGERNE I MICROSOFT OUTLOOK® EXPRESS.

Hvis du ikke kan åbne vedhæftede filer i e-mails:

- 1 Klik på Funktioner → Indstillinger → Sikkerhed i Outlook Express.
- 2 Klik eventuelt på Tillad ikke vedhæftede filer for at fjerne markeringen.

KONTROLLER TELEFONLEDNINGSFORBINDELSEN

KONTROLLER TELEFONSTIKKET

TILSLUT MODEMET DIREKTE TIL TELEFONSTIKKET I VÆGGEN

BRUG EN ANDEN TELEFONLEDNING.

- Kontroller, at telefonledningen er tilsluttet stikket på modemmet (stikket har enten en grøn mærkat eller et stikformet ikon ved siden af).
- Sørg for at indsætte telefonledningsstikket i modemmet, indtil det klikker på plads.

- Fjern telefonledningen fra modemmet, og tilslut den til en telefon og lyt efter en klartone.
- Hvis du har andre telefonenheder, som deler en linje, f.eks. en telefonsvarer, en faxmaskine, en strømstødssikring eller en linjedeler, skal du omgå dem og bruge telefonen til at tilslutte modemmet direkte til telefonstikket i væggen. Hvis du bruger en ledning, der er mere end 3 meter, kan du forsøge med en kortere ledning.

HVIS DIN COMPUTER HAR ET MODEM, SKAL DU BRUGE MODEM DIAGNOSTIC TOOL (DIAGNOSTISK VÆRKTØJ FOR MODEM) —

- 1 Klik på **Start** → **Alle programmer** → **Modem Helper** (Modemhjælper) eller **Modem Diagnostic Tool** (Diagnostisk værktøj for modem).
- 2 Følg instruktionerne på skærmen for at identificere og løse modemproblemer. Modem Helper er ikke tilgængelig på alle computere.

KONTROLLER, AT MODEMET KOMMUNIKERER MED WINDOWS —

Windows Vista

- 1 Klik på **Start** → **Kontrolpanel** → **Hardware og lyd** → **Telefon- og modemindstillinger** → **Modemer**.
- 2 Klik på COM-porten for dit modem → **Egenskaber** → **Diagnosticering** → **Undersøg modem** for at kontrollere, om modemmet kommunikerer med Windows.

Hvis der reageres på alle kommandoer, fungerer modemmet, som det skal.

Windows XP

- 1 Klik på **Start** → **Kontrolpanel** → **Printere og anden hardware** → **Telefon- og modemindstillinger** → **Modemer**.
- 2 Klik på COM-porten for dit modem → **Egenskaber** → **Diagnosticering** → **Undersøg modem** for at kontrollere, om modemmet kommunikerer med Windows.

Hvis der reageres på alle kommandoer, fungerer modemmet, som det skal.

KONTROLLER, AT DER ER OPRETTET FORBINDELSE TIL INTERNETTET. Kontroller, at du har oprettet abonnement hos en internetudbyder. Åbn e-mail-programmet Outlook Express, og klik på **Filer**. Hvis **Arbejd offline** er markeret, skal du fjerne markeringen og oprette forbindelse til internettet. Kontakt din internetudbyder for at få hjælp.

Fejlmeddelelser

ADVARSEL: Inden du starter nogen af fremgangsmåderne i dette afsnit, skal du følge de sikkerhedsinstruktioner, der fulgte med computeren. Du kan finde yderligere oplysninger om sikker bedste anvendelse på webstedet **Regulatory Compliance** på www.dell.com/regulatory_compliance.

Hvis fejlmeddelelsen ikke findes på listen, kan du se i dokumentationen til operativsystemet eller til det program, der kørte, da meddelelsen forekom.

ET FILNAVN MÅ IKKE INDEHOLDE FØLGENDE TEGN: " < > | — Brug ikke disse tegn i filnavne.

A REQUIRED .DLL FILE WAS NOT FOUND (EN KRÆVET .DLL-FIL BLEV IKKE FUNDET) — Der mangler en vigtig fil i det program, som du forsøger at åbne. Fjernelse og derefter geninstallation af programmet:

Windows Vista

- 1 Klik på Start → Kontrolpanel → Programmer → Programmer og funktioner.
- 2 Marker det program, du vil fjerne.
- 3 Klik Fjern.
- 4 Installationsinstruktionerne finder du i dokumentationen til programmet.

Windows XP

- 1 Klik på Start → Kontrolpanel → Tilføj eller fjern programmer → Programmer og funktioner.
- 2 Marker det program, du vil fjerne.
- 3 Klik Fjern.
- 4 Installationsinstruktionerne finder du i dokumentationen til programmet.

drive letter : \ IS NOT ACCESSIBLE (DREVBØGSTAV : \ ER IKKE TILGÆNGELIGT). THE DEVICE IS NOT READY (DER ER IKKE ADGANG TIL X:\ \ \ \ \ . ENHEDEN ER IKKE KLAR) — Drevet kan ikke læse disken. Sæt en disk i drevet, og prøv igen.

INSERT BOOTABLE MEDIA (INDSÆT MEDIE, DER KAN STARTES FRA) — Indsæt en cd eller dvd, der kan startes fra.

NOT ENOUGH MEMORY OR RESOURCES (DER ER IKKE TILSTRÆKKELIG HUKOMMELSE ELLER RESSOURCER). LUK NOGLE PROGRAMMER, OG FORSØG IGEN — Luk alle vinduer, og start det program, som du vil bruge. I visse tilfælde kan du være nødt til at genstarte computeren for at gendanne computerressourcer. I så fald skal du køre det program, du vil bruge, først.

OPERATING SYSTEM NOT FOUND (DER BLEV IKKE FUNDET ET OPERATIVSYSTEM) — Kontakt Dell (se "Sådan kontaktes Dell" på side 335).

Problemer med IEEE 1394-enheder

ADVARSEL: Inden du starter nogen af fremgangsmåderne i dette afsnit, skal du følge de sikkerhedsinstruktioner, der fulgte med computeren. Du kan finde yderligere oplysninger om sikker bedste anvendelse på webstedet Regulatory Compliance på www.dell.com/regulatory_compliance.

NOTAT: Computeren understøtter kun IEEE 1394a-standard.

SØRG FOR, AT KABLET TIL IEEE 1394-ENHEDEN ER TILSLUTTET KORREKT TIL ENHEDEN OG TIL STIKKET PÅ COMPUTEREN

SØRG FOR, AT IEEE 1394-ENHEDEN ER AKTIVERET I SYSTEMKONFIGURATIONEN —

Se "Arbejde med indstillinger på skærmen til systeminstallationsprogrammet" på side 306.

KONTROLLER, OM IEEE 1394-ENHEDEN BLIVER FUNDET AF WINDOWS —

Windows Vista

- 1 Klik på Start → Kontrolpanel → Hardware og lyd.
- 2 Klik på Enhedshåndtering.

Hvis IEEE 1394-enheden vises, har Windows fundet enheden.

Windows XP

- 1 Klik på Start og derefter på Kontrolpanel.
- 2 Under Vælg en kategori skal du klikke på Ydelse og vedligeholdelse → System → Egenskaber for system → Hardware → Enhedshåndtering.

HVIS DU HAR PROBLEMER MED EN DELL IEEE 1394-ENHED — Kontakt Dell (se "Sådan kontaktes Dell" på side 335).

HVIS DU HAR PROBLEMER MED EN IEEE 1394-ENHED, SOM IKKE ER LEVERET AF DELL — Kontakt producenten af IEEE 1394-enheden.

Tastaturproblemer for eksterne tastaturer

ADVARSEL: Inden du starter nogen af fremgangsmåderne i dette afsnit, skal du følge de sikkerhedsinstruktioner, der fulgte med computeren. Du kan finde yderligere oplysninger om sikker bedste anvendelse på webstedet Regulatory Compliance på www.dell.com/regulatory_compliance.

KONTROLLER TASTATURKABLET —

- Kontroller, at tastaturkablet er tilsluttet korrekt til computeren.
- Sluk for computeren (se dokumentationen, som fulgte med din computer), tilslut tastaturkablerne igen som vist på opstillingsdiagrammet for din computer, og genstart derefter computeren.
- Kontroller, at kablet ikke er beskadiget eller flosset, og kontroller, at kabelstikbenene ikke er bøjet eller knækket. Ret eventuelle bøjede ben ud.
- Fjern eventuelle tastaturforlængerledninger, og tilslut tastaturet direkte til computeren.

TEST TASTATURET — Tilslut et korrekt fungerende tastatur til computeren, og prøv derefter at bruge tastaturet.

KØR HARDWARE TROUBLESHOOTER — Se "Windows Hardwarefejlfinding" på side 279.

Problemer med software og med, at computeren hænger

ADVARSEL: Inden du starter nogen af fremgangsmåderne i dette afsnit, skal du følge de sikkerhedsinstruktioner, der fulgte med computeren. Du kan finde yderligere oplysninger om sikker bedste anvendelse på webstedet Regulatory Compliance på www.dell.com/regulatory_compliance.

Computeren starter ikke

KONTROLLER DIAGNOSTICERINGSLAMPERNE — Se "Lysdioder for stationære computere" på side 271 eller "Diagnostiske lamper for stationære computere" på side 272 eller "Diagnostiske lamper for bærbare computere" på side 273.

SØRG FOR, AT STRØMKABLET ER TILSLUTTET KORREKT TIL COMPUTEREN OG STIKKONTAKTEN

Computeren reagerer ikke

VARSEL: Du kan miste data, hvis du ikke kan udføre en nedlukning af operativsystemet.

SLUK COMPUTEREN — Hvis du ikke kan få en reaktion ved at trykke på en tast på tastaturet eller ved at bevæge musen, skal du trykke på og holde tænd/sluk-knappen nede i 8-10 sekunder (indtil computeren slukkes) og derefter tænde computeren.

Et program reagerer ikke

AFSLUT PROGRAMMET —

- 1 Tryk <Ctrl><Shift><Esc> samtidigt for at starte Jobliste.
- 2 Klik på fanen **Programmer**.
- 3 Klik for at vælge det program, der ikke længere svarer.
- 4 Klik på Afslut job.

Et program bliver ved med at gå ned

NOTAT: De fleste softwareprogrammer indeholder installationsinstruktioner i dokumentationen eller en cd eller en dvd.

LÆS DOKUMENTATIONEN TIL SOFTWAREN — Hvis det er nødvendigt, skal du afinstallere programmet og derefter geninstallere det.

Et program er beregnet til en tidligere version af Windows operativsystemet

KØR GUIDEN PROGRAMKOMPATIBILITET —

Windows Vista

Guiden Programkompatibilitet konfigurerer et program, så det kører i et miljø, der minder om ikke-Windows Vista operativsystemmiljøer.

- 1 Klik på Start → Kontrolpanel → Programmer → Programmer og funktioner → Brug et ældre program med denne version af Windows.
- 2 Klik på Næste på velkomstskræmbilledet.
- 3 Følg anvisningerne på skærmen.

Windows XP

Guiden Programkompatibilitet konfigurerer et program, så det kører i et miljø, der minder om ikke-XP operativsystemmiljøer.

- 1 Klik Start → Alle programmer → Tilbehør → Guiden programkompatibilitet → Næste.
- 2 Følg anvisningerne på skærmen.
- 3 Der vises en helt blå skærm

SLUK COMPUTEREN — Hvis du ikke kan få en reaktion ved at trykke på en tast på tastaturet eller ved at bevæge musen, skal du trykke på og holde tænd/sluk-knappen nede i 8-10 sekunder (indtil computeren slukkes) og derefter tænde computeren. Se "Sådan kontaktes Dell" på side 335.

Andre softwareproblemer

SE I SOFTWAREDOKUMENTATIONEN, ELLER KONTAKT SOFTWARE-PRODUCENTEN FOR AT FÅ OPLYSNINGER OM FEJLFINDING —

- Kontroller, at programmet er kompatibelt med det operativsystem, der er installeret på computeren.
- Kontroller, at computeren opfylder de minimumskrav til hardwaren, der er en forudsætning for at køre softwaren. Find yderligere oplysninger i softwaredokumentationen.
- Kontroller, at programmet er installeret og konfigureret korrekt.
- Kontroller, at enhedsdriverne ikke er i konflikt med programmet.
- Hvis det er nødvendigt, skal du afinstallere programmet og derefter geninstallere det.

SIKKERHEDSKOPIER DINE FILER MED DET SAMME

BRUG ET VIRUSSCANNINGSPROGRAM TIL AT KONTROLLERE HARDDISK, CD'ER ELLER DVD'ER

GEM OG LUK ALLE ÅBNE FILER ELLER PROGRAMMER, OG SLUK COMPUTEREN VIA MENUEN START.

Problemer med hukommelse

ADVARSEL: Inden du starter nogen af fremgangsmåderne i dette afsnit, skal du følge de sikkerhedsinstruktioner, der fulgte med computeren. Du kan finde yderligere oplysninger om sikker bedste anvendelse på webstedet Regulatory Compliance på www.dell.com/regulatory_compliance.

HVIS DER VISES EN MEDDELELSE OM UTILSTRÆKKELIG HUKOMMELSE —

- Gem og luk alle åbne filer, og afslut alle åbne programmer, som du ikke bruger, for at se, om det løser problemet.
- Se dokumentationen til softwaren vedrørende minimumskrav til hukommelse. Installer om nødvendigt mere hukommelse (se dokumentationen, som fulgte med din computer).
- Sæt hukommelsesmodulerne i igen (se dokumentationen, som fulgte med din computer) for at sikre, at din computer kommunikerer med hukommelsen.
- Kør Dell Diagnostics (se "Sådan køres Dell Diagnostics" på side 279).

HVIS DU OPLEVER ANDRE PROBLEMER MED HUKOMMELSEN —

- Sæt hukommelsesmodulerne i igen (se dokumentationen, som fulgte med din computer) for at sikre, at din computer kommunikerer med hukommelsen.
- Sørg for, at du følger anvisningerne til installation af hukommelse (se dokumentationen, som fulgte med din computer).
- Kontroller, at den hukommelse, du bruger, understøttes af computeren. For mere information om hvilken hukommelsestype, der understøttes af computeren, skal du se se dokumentationen, som fulgte med din computer.
- Kør Dell Diagnostics (se "Sådan køres Dell Diagnostics" på side 279).

Museproblemer

ADVARSEL: Inden du starter nogen af fremgangsmåderne i dette afsnit, skal du følge de sikkerhedsinstruktioner, der fulgte med computeren. Du kan finde yderligere oplysninger om sikker bedste anvendelse på webstedet Regulatory Compliance på www.dell.com/regulatory_compliance.

KONTROLLER MUSEKABLET —

- Kontroller, at kablet ikke er beskadiget eller flosset, og kontroller, at kabelstikbenene ikke er bøjet eller knækket. Ret eventuelle bøjede ben ud.
- Fjern eventuelle museforlængerledninger, og tilslut musen direkte til computeren.
- Kontroller, at musekablet er tilsluttet som vist i installationsdiagrammet til computeren.

GENSTART COMPUTEREN —

- 1 Tryk på <Ctrl><Esc> samtidig for at åbne menuen **Start**.
- 2 Tryk på <u>, tryk på Pil op- og Pil ned-tasterne for at fremhæve **Luk computeren** eller **Sluk**, og tryk derefter på <Enter>.
- 3 Når computeren er slukket, skal du tilslutte musekablet igen som vist i installationsdiagrammet.
- 4 Tænd computeren.

TEST MUSEN — Tilslut en korrekt fungerende mus til computeren, og prøv så at bruge musen.

KONTROLLER INDSTILLINGERNE FOR MUSEN —

Windows Vista

- 1 Klik på **Start** → **Kontrolpanel** → **Hardware og lyd** → **Mus**.
- 2 Juster indstillingerne efter behov.

Windows XP

- 1 Klik på **Start** → **Kontrolpanel** → **Printere og anden hardware** → **Mus**.
- 2 Juster indstillingerne efter behov.

GENINSTALLER MUSEDIVEREN — Se "Installation af drivere til mediedrev" på side 81.

KØR HARDWARE TROUBLESHOOTER — Se "Windows Hardwarefejlfinding" på side 279.

Netværksproblemer

ADVARSEL: Inden du starter nogen af fremgangsmåderne i dette afsnit, skal du følge de sikkerhedsinstruktioner, der fulgte med computeren. Du kan finde yderligere oplysninger om sikker bedste anvendelse på webstedet Regulatory Compliance på www.dell.com/regulatory_compliance.

KONTROLLER NETVÆRKSABELFORBINDELSERNE — Kontroller, at netværkskablet er tilsluttet korrekt til netværksstikket bag på computeren og til netværksstikket.

KONTROLLER LYSDIODERNE FOR NETVÆRK BAG PÅ COMPUTEREN — Hvis lampen til forbindelsesintegritet ikke lyser (se *Servicehåndbog* for din computer eller se "Diagnostiske lamper for bærbare computere" på side 273), er der ingen netværkskommunikation. Udskift netværkskablet.

GENSTART COMPUTEREN, OG LOG PÅ NETVÆRKET IGEN

KONTROLLER INDSTILLINGERNE FOR NETVÆRK — Kontakt din netværksadministrator eller den person, der har konfigureret netværket, for at kontrollere, at dine netværksindstillinger er korrekte, og at netværket fungerer.

KØR HARDWARE TROUBLESHOOTER — Se "Windows Hardwarefejlfinding" på side 279.

Problemer med strøm

ADVARSEL: Inden du starter nogen af fremgangsmåderne i dette afsnit, skal du følge de sikkerhedsinstruktioner, der fulgte med computeren. Du kan finde yderligere oplysninger om sikker bedste anvendelse på webstedet Regulatory Compliance på www.dell.com/regulatory_compliance.

HVIS LYSINDIKATOREN FOR STRØM LYSER BLÅT, OG COMPUTEREN IKKE REAGERER — Se "Lysdioder for stationære computere" på side 271 eller "Diagnostiske lamper for bærbare computere" på side 273.

NOTAT: Strømdioden er grøn på visse systemer.

HVIS LYSINDIKATOREN FOR STRØM BLINKER BLÅT — Computeren er i standbytilstand. Tryk på en tast på tastaturet, flyt på musen, eller tryk på tænd/sluk-knappen for at genoptage normal drift.

NOTAT: Strømdioden er grøn på visse systemer.

HVIS LYSINDIKATOREN FOR STRØM ER SLUKKET — Computeren er enten slukket eller strømforsynes ikke.

- Genanbring strømkablet i strømtikket bagpå computeren og i stikkontakten.
- Udskift strømskinner, forlængerledninger og andre strømbeskyttelsesenheder med lignende, som vides at fungere, for at sikre, at computeren tænder korrekt.
- Kontroller, at eventuelle strømskinner, der anvendes, er tilsluttet en stikkontakt, og at de er tændt.
- Kontroller om stikkontakten virker ved at teste den med en anden enhed, som f.eks. en lampe.
- Sørg for, at det primære strømkabel og frontpanelkablet er forsvarligt forbundet til systemkortet (se *Servicehåndbogen* for din computer).

HVIS LYSINDIKATOREN FOR STRØM BLINKER GULT — Computeren strømforsynes, men der kan være et problem med den interne strømforsyning.

- Kontroller, at spændingsvalgkontakten er indstillet, så den passer til AC-netstrømmen på det sted, hvor du befinder dig (hvis det er relevant).
- Sørg for, at alle komponenter og kabler er rigtigt installeret og forsvarligt forbundet til systemkortet (se *Servicehåndbogen* for din computer).

HVIS LYSINDIKATOREN FOR STRØM LYSER KONSTANT GULT — Der kan være en fejlfunktion ved en enhed, eller den er installeret forkert.

- Sørg for, at processorens strømkabel er forsvarligt forbundet til systemkortets strømsik (POWER2) (se *Servicehåndbogen* for din computer).
- Fjern og geninstaller derefter alle hukommelsesmodulerne (se dokumentationen, som fulgte med computeren).
- Fjern og installer derefter alle udvidelseskort, deriblandt skærmkort (se dokumentationen, som fulgte med computeren).

UDELUK FORSTYRRELSE — Mulige årsager til forstyrrelse kan være:

- Forlængerledninger til strøm, tastatur og mus
- Der er tilsluttet for mange enheder til den samme strømskinne
- Flere strømskinner er sluttet til samme stikkontakt

Printerproblemer

ADVARSEL: Inden du starter nogen af fremgangsmåderne i dette afsnit, skal du følge de sikkerhedsinstruktioner, der fulgte med computeren. Du kan finde yderligere oplysninger om sikker bedste anvendelse på webstedet **Regulatory Compliance** på www.dell.com/regulatory_compliance.

NOTAT: Kontakt printerfabrikanten, hvis du har brug for teknisk assistance til din printer.

KONTROLLER DOKUMENTATIONEN TIL PRINTEREN — I dokumentationen til printerens kan du finde oplysninger om installation og fejlfinding.

KONTROLLER, AT DER ER TÆNDT FOR PRINTEREN.

KONTROLLER PRINTERKABELFORBINDELSERNE —

- I dokumentationen til printerens kan du finde oplysninger om kabelforbindelser.
- Sørg for, at printerkablerne er tilsluttet solidt til printerens og computerens.

TEST STIKKONTAKTEN — Kontroller om stikkontakten virker ved at teste den med en anden enhed, som f.eks. en lampe.

KONTROLLER, AT PRINTEREN GENKENDES AF WINDOWS —

Windows Vista

- 1 Klik på **Start** → **Kontrolpanel** → **Hardware og lyd** → **Printere**.
- 2 Hvis printerens vises på listen, skal du højreklikke på printerikonet.
- 3 Klik på **Egenskaber** og derefter på **Porte**.
- 4 Juster indstillingerne efter behov.

Windows XP

- 1 Klik på **Start** → **Kontrolpanel** → **Printere og anden hardware** → **Vis installerede printere og faxprintere**.
- 2 Hvis printeren vises på listen, skal du højreklikke på printerikonet.
- 3 Klik på **Egenskaber** → **Porte**. For en parallelprinter skal du sørge for, at indstillingen **Udskriv til følgende port(e)**: er sat til **LPT1 (Printerport)**. For en USB-printer skal du sørge for, at indstillingen **Udskriv til følgende port(e)**: er sat til **USB**.

GENINSTALLER PRINTERDRIVEREN — DU KAN FINDE OPLYSNINGER OM GENINSTALLATION AF PRINTERDRIVEREN I DOKUMENTATIONEN TIL PRINTEREN. —

Scannerproblemer

ADVARSEL: Inden du starter nogen af fremgangsmåderne i dette afsnit, skal du følge de sikkerhedsinstruktioner, der fulgte med computeren. Du kan finde yderligere oplysninger om sikker bedste anvendelse på webstedet **Regulatory Compliance** på www.dell.com/regulatory_compliance.

NOTAT: Kontakt scannerfabrikanten, hvis du har brug for teknisk assistance til din scanner.

KONTROLLER DOKUMENTATIONEN TIL SCANNEREN — I dokumentationen til scanneren finder du oplysninger om konfiguration og fejlfinding.

LÅS SCANNEREN OP — Kontroller, at scanneren er låst op, hvis den er forsynet med en låsetap eller -knap.

GENSTART COMPUTEREN, OG PRØV AT BRUGE SCANNEREN IGEN

KONTROLLER KABELTILSLUTNINGERNE —

- Du kan finde oplysninger om kabelforbindelser i dokumentationen til scanneren.
- Kontroller, at scannerkablerne er tilsluttet korrekt til scanneren og computeren.

KONTROLLER, AT SCANNEREN GENKENDES AF MICROSOFT WINDOWS —

Windows Vista

- 1 Klik på **Start** → **Kontrolpanel** → **Hardware og lyd** → **Scannere og kameraer**.
- 2 Hvis scanneren vises på listen, genkender Windows den.

Windows XP

- 1 Klik på **Start** → **Kontrolpanel** → **Printere og anden hardware** → **Scannere og kameraer**.
- 2 Hvis din scanner vises, har Windows fundet scanneren.

GENINSTALLER SCANNERDRIVEREN — Du kan finde vejledninger i dokumentationen til scanneren.

Problemer med lyd og højttalere

ADVARSEL: Inden du starter nogen af fremgangsmåderne i dette afsnit, skal du følge de sikkerhedsinstruktioner, der fulgte med computeren. Du kan finde yderligere oplysninger om sikker bedste anvendelse på webstedet Regulatory Compliance på www.dell.com/regulatory_compliance.

Der kommer ingen lyd fra højttalerne

NOTAT: Lydstyrkereguleringen i MP3- og andre medieafspillere tilsidesætter eventuelt lydstyrkeindstillingerne i Windows. Kontroller altid for at sikre, at lydstyrken på medieafspilleren (-afspillerne) ikke er blevet skruet ned eller slukket.

KONTROLLER HØJTALERKABELFORBINDELSERNE — Kontroller, at højttalerne er tilsluttet som vist i det installationsdiagrammet, der fulgte med højttalerne. Hvis du har købt et lydkort, skal du kontrollere, at højttalerne er tilsluttet kortet.

KONTROLLER, AT SUBWOOFEREN OG HØJTALERNE ER TÆNDT — Se det konfigurationsdiagram, der fulgte med højttalerne. Hvis højttalerne er udstyret med lydstyrkereguleringknapper, skal du regulere lydstyrken, bassen eller diskanten for at udelukke forvrængning.

JUSTER LYDSTYRKEN I WINDOWS — Klik eller dobbeltklik på højttalerikonet i skærbilledets nederste højre hjørne. Sørg for, at der er skruet op for lyden, og at lyden ikke er slået fra.

FJERN HOVEDTELEFONERNE FRA HOVEDTELEFONSTIKKET — Lyden fra højttalerne deaktiveres automatisk, når hovedtelefonerne tilsluttes hovedtelefonstikket på computerens frontpanel.

TEST STIKKONTAKTEN — Kontroller om stikkontakten virker ved at teste den med en anden enhed, som f.eks. en lampe.

ELIMINER EVENTUEL INTERFERENS — Sluk alle ventilatorer, glødelamper eller halogenlamper i nærheden for at kontrollere for interferens.

KØR HØJTALERDIAGNOSTICERINGEN

GENINSTALLER LYDDRIVEREN — Se "Installation af drivere til mediedrev" på side 81.

KØR HARDWARE TROUBLESHOOTER — Se "Windows Hardwarefejlfinding" på side 279.

Ingen lyd fra hovedtelefoner

KONTROLLER HOVEDTELEFONERNES KABELTILSLUTNING — Sørg for, at hovedtelefonkablet sidder forsvarligt fast i hovedtelefonstikket (se dokumentationen, som fulgte med din computer).

JUSTER LYDSTYRKEN I WINDOWS — Klik eller dobbeltklik på højttalerikonet i skærbilledets nederste højre hjørne. Sørg for, at der er skruet op for lyden, og at lyden ikke er slået fra.

Problemer med berøringsplade eller mus for bærbare computere

UNDERSØG INDSTILLINGERNE FOR BERØRINGSPLADEN —

- 1 Klik på Start → Kontrolpanel → Printere og anden hardware → Mus.
- 2 Prøv at justere indstillingerne.

KONTROLLER MUSEKABLET — Sluk computeren. Fjern musekablet, kontroller, om det er beskadiget, og sæt kablet solidt tilbage på plads.

Hvis du bruger et forlænger kabel til musen, skal du frakoble det og tilslutte musen direkte til computeren.

DU KAN KONTROLLERE, OM PROBLEMET SKYLDES MUSEN, VED AT PRØVE AT BRUGE BERØRINGSPLADEN —

- 1 Sluk computeren.
- 2 Frakobl musen.
- 3 Tænd computeren.
- 4 Brug berøringspladen til at flytte markøren rundt på Windows skrivebordet, vælg et ikon, og åbn det.

Hvis berøringspladen fungerer korrekt, er musen muligvis defekt.

KONTROLLER INDSTILLINGERNE I SYSTEMINSTALLATIONSPROGRAMMET —

Kontroller, at systeminstallationsprogrammet viser den korrekte enhed for pegeenheden. (Computer genkender automatisk en USB-mus uden at foretage nogen indstillingsjusteringer). Se "Systemopsætning" på side 305 for flere oplysninger om brug af systeminstallationsprogrammet.

TEST MOUSECONTROLLEREN — Hvis du vil teste musecontrolleren (der påvirker markørens bevægelser) og berøringspladens eller musens knapper, skal du køre testen Mouse (Mus) i testgruppen **Pointing Devices** (Pegeenheder) i Dell Diagnostics (se "Sådan køres Dell Diagnostics" på side 279).

GENINSTALLER DRIVEREN TIL BERØRINGSFELTET — Se "Installation af drivere til mediedrev" på side 81.

Problemer med video og skærm

ADVARSEL: Inden du starter nogen af fremgangsmåderne i dette afsnit, skal du følge de sikkerhedsinstruktioner, der fulgte med computeren. Du kan finde yderligere oplysninger om sikker bedste anvendelse på webstedet Regulatory Compliance på www.dell.com/regulatory_compliance.

VARSEL: Hvis computeren blev leveret med et PCI-grafikkort installeret, er det ikke nødvendigt at fjerne kortet, hvis du installerer flere grafikkort. Kortet skal dog bruges i forbindelse med fejlfinding. Hvis du fjerner kortet, skal du opbevare det på et sikkert sted. Du kan finde flere oplysninger om dit grafikkort på support.dell.com.

Skærmen er sort

NOTAT: Oplysninger om fejlfindingsprocedurer finder du i dokumentationen til skærmen.

Det er vanskeligt at læse på skærmen

KONTROLLER SKÆRMKABELFORBINDELSEN —

- Sørg for, at skærmkablet er tilsluttet det korrekte grafikkort (hvis du bruger en konfiguration med to grafikkort).
- Hvis du bruger den valgfri DVI-til-VGA-adapter, skal du sørge for, at adapteren er sluttet korrekt til grafikkortet og skærmen.
- Kontroller, at skærmkablet er tilsluttet som vist i installationsdiagrammet til computeren.
- Fjern eventuelle videoforlængerledninger, og tilslut skærmen direkte til computeren.
- Byt om på computer- og skærmnetkablerne for at undersøge, om netkablet er defekt.
- Kontroller, at stikbenene ikke er bøjedede eller knækkede (det er normalt, at der mangler ben på skærmkabelstik).

KONTROLLER SKÆRMENS STRØMLAMPE —

- Hvis strømlampen lyser eller blinker, er der strømforsyning til skærmen.
- Hvis lysdioden for strøm er slukket, skal du trykke knappen ind for at kontrollere, at der er tændt for skærmen.
- Hvis strømlampen blinker, skal du trykke på en tast på tastaturet eller bevæge musen for at vende tilbage til normal drift.

TEST STIKKONTAKTEN — Kontroller om stikkontakten virker ved at teste den med en anden enhed, som f.eks. en lampe.

KONTROLLER DIAGNOSTICERINGSLAMPERNE — Se "Lysdioder for stationære computere" på side 271.

KONTROLLER INDSTILLINGERNE FOR SKÆRMEN — Oplysninger om justering af kontrast og lysstyrke, afmagnetisering (degaussing) af skærmen og afvikling af skærmens selvtest finder du i dokumentationen til skærmen.

FLYT SUBWOOFEREN VÆK FRA SKÆRMEN. — Hvis dit højttalersystem har en subwoofer, skal du sørge for, at subwooferen er placeret mindst 60 centimeter fra skærmen.

FLYT SKÆRMEN VÆK FRA EKSTERNE STRØMKILDER — Blæsere, lysstofrør, halogenlamper og andre elektriske enheder kan få skærbilledet til at "ryste". Sluk enheder i nærheden for at kontrollere for interferens.

DREJ SKÆRMEN FOR AT UDELUKKE BLÆNDING FRA SOLLYS OG EVENTUEL INTERFERENS

JUSTER SKÆRMINDSTILLINGERNE I WINDOWS —

Windows Vista

- 1 Klik på Start → Kontrolpanel → Hardware og lyd → Personlig tilpasning → Skærmindstillinger.
- 2 Juster indstillingerne for Opløsning og Farve efter behov.
- 3 3D-billedkvaliteten er dårlig

Windows XP

- 1 Klik på Start → Kontrolpanel → Udseende og temaer.
- 2 Vælg en opgave, som du ønsker at udføre og klik på ikonet Skærm.
- 3 Prøv at vælge andre indstillinger for Farvekvalitet og Skærmopløsning.

KONTROLLER TILSLUTNINGEN AF GRAFIKKORTETS STRØMKABEL — Sørg for, at strømkablet til grafikortet/grafikkortene er tilsluttet korrekt til kortet.

KONTROLLER INDSTILLINGERNE FOR SKÆRMEN — Oplysninger om justering af kontrast og lysstyrke, afmagnetisering (degaussing) af skærmen og afvikling af skærmens selvtest finder du i dokumentationen til skærmen.

Kun en del af skærmen kan læses

TILSLUT EN EKSTERN SKÆRM —

- 1 Sluk computeren, og tilslut en ekstern skærm til computeren.
- 2 Tænd computeren og derefter skærmen, og juster skærmens lysstyrke og kontrast.

Hvis den eksterne skærm fungerer, er computerens skærm eller skærmcontrolleren muligvis defekt. Kontakt Dell (se "Sådan kontaktes Dell" på side 335).

Tænd/sluk-lamper

ADVARSEL: Inden du starter nogen af fremgangsmåderne i dette afsnit, skal du følge de sikkerhedsinstruktioner, der fulgte med computeren. Du kan finde yderligere oplysninger om sikker bedste anvendelse på webstedet Regulatory Compliance på www.dell.com/regulatory_compliance.

Tænd/sluk-knappens lampe findes på forsiden af computeren og tændes og blinker eller lyser konstant for at angive forskellige tilstande:

- Hvis strømlampen lyser blå, og computeren ikke reagerer - se "Lysdioder for stationære computere" på side 271.

NOTAT: Strømdioden er grøn på visse systemer.

- Hvis strømdioden blinker blå, er computeren i standbytilstand. Tryk på en tast på tastaturet, flyt på musen, eller tryk på tænd/sluk-knappen for at genoptage normal drift.

NOTAT: Strømdioden er grøn på visse systemer.

- Computeren er enten slukket eller ikke tilsluttet strøm, hvis strømlampen er slukket.
  - Sæt strømkablet tilbage i strømkontakten bag på computeren og i stikkontakten.
  - Hvis computeren er tilsluttet en stikdåse, skal du kontrollere, at stikdåsen er tilsluttet en stikkontakt, og at den er tændt for den.
  - Udskift strømbeskyttelsesenheder, strømskinner og forlængerledninger med lignende produkter, som vides at fungere, for at sikre, at computeren tænder korrekt.
  - Kontroller om stikkontakten virker ved at teste den med en anden enhed, som f.eks. en lampe.
  - Sørg for, at det primære strømkabel og frontpanelkablet er forsvarligt forbundet til systemkortet (se *Servicehåndbogen* for din computer).
- Hvis strømlampen blinker gult, er computeren tilsluttet strøm, men der kan være et problem med den interne strømforsyning.
  - Kontrollér, at spændingsvalgknappen er indstillet, så den passer til vekselstrømmen, der hvor du befinder dig (hvis det er relevant).
  - Sørg for, at processorens strømkabel er forsvarligt forbundet til systemkortet (se *Servicehåndbogen* for din computer).

- Hvis strømindikatoren lyser konstant gult, kan der være en fejlfunktion ved en enhed, eller den kan være installeret forkert.
  - Fjern og geninstaller derefter hukommelsesmodulerne (se *dokumentationen* til computeren).
  - Fjern og installer eventuelle kort igen (se *dokumentationen* til din computer).
- Udeluk interferens. Mulige årsager til forstyrrelse kan være:
  - Forlængerledninger til strøm, tastatur og mus
  - For mange enheder tilsluttet en stikdåse
  - Flere strømskinner er sluttet til samme stikkontakt

Dell Technical Update-service

Dells Technical Update-service udsender proaktive e-mail-underretninger om software- og hardwareopdateringer til din computer. Denne ydelse er gratis og kan tilpasses med indhold, format og hvor ofte, du modtager meddelelser.

For at tilmelde dig Dell Technical Update-service, skal du gå til support.dell.com/technicalupdate.

Systemopsætning

Visning af systemindstillinger med systeminstallationsprogrammet

Dit operativsystem vil muligvis automatisk konfigurere de fleste af de indstillinger, der er adgang til i systeminstallationsprogrammet. Operativsystemet vil i så fald tilsidesætte indstillinger, som du vælger via systeminstallationsprogrammet.

(En undtagelse er indstillingen **External Hot Key** (Ekstern genvejstast), som du kun kan deaktivere eller aktivere via systeminstallationsprogrammet).

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om konfiguration af operativsystemfunktioner (systemindstillinger) finder du i Windows Hjælp og support: Klik på **Start** eller → **Hjælp og support**.

Brug systeminstallationsprogrammet til at:

- Ændre systemkonfigurationsoplysningerne, når du har tilføjet, ændret eller fjernet hardware på computeren.
- Indstille eller ændre brugervalgbare funktioner, såsom din adgangskode
- Bekræfte information om din computers nuværende konfiguration, såsom mængden af systemhukommelse

Kør systeminstallationsprogrammet til at lære mere om systemets konfigurationsinformation og valgfrie indstillinger. Notér oplysninger for fremtidig reference.

NOTAT: Du bør ikke ændre systemets konfigurationsindstillinger, medmindre du er en erfaren computerbruger eller Dell teknisk support beder dig om at gøre det. Visse ændringer kan medføre, at computeren ikke vil fungere korrekt.

Åbning af systeminstallationsprogrammet

- 1 Tænd (eller genstart) computeren.
- 2 Når DELL™-logoet vises, skal du omgående trykke på <F12>.
- 3 Hvis du venter for længe, og operativsystemets logo vises, skal du fortsætte med at vente, indtil du ser Microsoft® Windows® skrivebord. Luk derefter computeren ned, og forsøg igen.

Arbejde med indstillinger på skærmen til systeminstallationsprogrammet

FOR MERE INFORMATION: Yderligere oplysninger om et bestemt element på en skærm i systeminstallationsprogrammet finder du ved at fremhæve elementet og se i området **Help (Hjælp)** på skærmen.

På hver skærm står systeminstallationsfunktionerne anført til venstre. Til højre for hver funktion er indstillingen eller værdien for den pågældende funktion.

Du kan ændre indstillinger, der vises med hvid skrift på skærmen. Værdier, som du ikke kan ændre (fordi de er fastsat af computeren) vises mindre lyse.

Det øverste højre hjørne på skærmen viser information for den aktuelt fremtonede funktion. Det nederste højre hjørne viser information om computeren. Systeminstallationens centrale funktioner vises på tværs nederst på skærmen.

Systeminstallations-skærmene viser computerens aktuelle konfigurationsoplysninger og indstillinger, f.eks.:

- Systemkonfiguration
- Startrækkefølge
- Startkonfiguration
- Grundlæggende enhedskonfigurationsindstillinger
- Adgangskodeindstillinger til systemsikkerhed og harddisk

Ændring af startrækkefølgen

Startrækkefølgen fortæller computeren, hvor den skal søge efter den software, der kræves for at starte operativsystemet. Du kan kontrollere startrækkefølgen og aktivere/deaktivere enheder ved hjælp af siden **Boot Order** (Opstartsækkefølge) i systeminstallationsprogrammet.

NOTAT: Se "Udførelse af en engangsstart" på side 308 for at ændre opstartsækkefølgen for kun én gang.

Siden **Boot Order** (Opstartsækkefølge) viser en generel liste over de enheder, der kan startes fra, og som er installeret på computeren, herunder, men ikke begrænset til, følgende:

- **Diskette Drive** (Diskettedrev)
- **Internal HDD** (Intern harddisk)
- **USB Storage Device** (USB-lagerenhed)
- **CD/DVD/CD-RW drive** (Cd/dvd/cd-rw-drev)
- **Modular bay HDD** (Harddisk i modulbaseret bås)

NOTAT: Der kan kun startes fra enheder med et forudgående tal.

Under startrutinen starter computeren ved toppen af listen og scanner alle de aktiverede enheder for operativsystemets startfiler. Når computeren finder filerne, holder den op med at søge og starter operativsystemet.

Hvis du vil indstille startenhederne, skal du vælge (fremhæve) en enhed ved at trykke på ned- eller op-pilen og derefter aktivere eller deaktivere enheden eller ændre dens placering på listen.

- 1 Åbn systeminstallationsprogrammet.
- 2 Tryk på de venstre- og højre piletaster for at fremhæve fanen **Boot** (Start).
- 3 Tryk på op- og nedpiletasterne for at fremhæve **Boot Device Property**, (Egenskab for startenhed) og tryk derefter på <Enter>.
- 4 Tryk på op- og nedpiletasterne for at vælge den startenhed, som du vil ændre, og tryk derefter på <Enter>.
- 5 Tryk på <F10> og tryk derefter på <Enter> for at afslutte systeminstallationsprogrammet og genoptage startprocessen.

Ændringer af startrækkefølgen træder i kraft, så snart du gemmer ændringerne og afslutter system installationsprogrammet.

Udførelse af en engangsstart

Du kan indstille en engangsstartsekvens uden at bruge system installationsprogrammet.

- 1 Luk computeren ned via menuen **Start**.
- 2 Tænd computeren. Når DELL-logoet vises, skal du omgående trykke på <F12>.

Hvis du venter for længe, og operativsystemlogoet vises, skal du fortsat vente, indtil du ser skrivebordet i Windows, og derefter lukke computeren og forsøge igen.

- 3 Når listen med startenheder vises, skal du fremhæve den enhed, du vil starte fra, og trykke på <Enter>.

Computeren starter fra den valgte enhed.

Næste gang du genstarter computeren, vil den tidligere startrækkefølge være gendannet.

Ændring af startrækkefølgen til en USB-enhed

- 1 Sæt USB-enheden i et USB-stik.
- 2 Tænd (eller genstart) computeren.
- 3 Når F2 = Installation, F12 = Menuen Start vises i øverste højre hjørne af skærmen, skal du trykke på <F12>.

Hvis du venter for længe, og operativsystemlogoet vises, skal du fortsat vente, indtil du ser Windows skrivebordet, og derefter lukke computeren og forsøge igen.

- 4 **Boot Menu** (Start-menu) vises med alle tilgængelige startenheder.
- 5 Brug piletasterne til at vælge den behørigte enhed (kun for den nuværende opstart).

NOTAT: For at kunne starte til en USB-enhed skal enheden være en startenhed. Se dokumentationen til enheden for at kontrollere, at enheden er startbar.

Ændring af BIOS-indstillingerne

BIOS er en funktion, der fungerer som en grænseflade mellem computerhardwaren og operativsystemet. BIOS-indstillingerne skal muligvis opdateres for visse hardwareudskiftninger.

System installationsprogram giver dig mulighed for at konfigurere brugervalgbare indstillinger i BIOS, f.eks. dato og klokkeslæt eller systemadgangskode. Se "Visning af systemindstillinger med systeminstallationsprogrammet" på side 305 for flere oplysninger.

NOTAT: Medmindre du ved, hvilken indflydelse indstillingerne har på computeren, må du ikke ændre indstillingerne for dette program.

Visning af BIOS-indstillingerne

- 1 Åbn **Systemoplysninger** ved at klikke på **Start**-knappen og vælge **Alle programmer**.
- 2 Klik på **Tilbehør** → **Systemværktøjer** → **Systemoplysninger**.
- 3 Find elementet **BIOS-version/dato** i **Systemoplysninger**.
Elementet **BIOS-version/dato** viser BIOS-versionen og datoen.

Opgradering af BIOS (flashing af BIOS)

Det er muligt, at det er nødvendigt at flashe BIOS, når der er en opdatering tilgængelig, eller når systemkortet udskiftes.

NOTAT: Det anbefales, at du gennemser detaljer om BIOS-opdateringen for at afgøre, som det er gældende for dit system. Visse opdateringer indeholder ændringer, som kun påvirker visse konfigurationer eller giver nye funktioner, som kan være gældende for din computer.

- 1 Tænd computeren.
- 2 Find BIOS-opdateringsfilen til computeren på Dell Support website på support.dell.com.
- 3 Klik på **Hent nu** for at hente filen.
- 4 Hvis **Eksporтер overensstemmelsesfraskrivelses**-vinduet vises, skal du klikke på **Ja, jeg accepterer aftalen**.
Vinduet **Filoverførsel** vises.
- 5 Klik på **Gem programmet til disk**, og klik derefter på **OK**.
Vinduet **Gem** i vises.

- 6** Klik på nedpilen for at se menuen **Gem i**, vælg **Skrivebord**, og klik derefter på **Gem**.
Filen overføres til skrivebordet.
- 7** Klik på **Luk**, når vinduet **Overførsel gennemført** vises.
Filikonet vises på skrivebordet og har samme titel som den overførte BIOS-opdateringsfil.
- 8** Dobbeltklik på filikonet på skrivebordet, og følg skærminstrukserne.

Porte

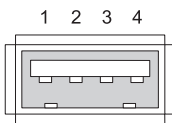

USB-port

Universal Serial Bus (USB) er en ekstern busstandard, som understøtter dataoverførselshastigheder på 480 Mbps i tilfælde med USB 2.0. Med USB får du en enkel, standardiseret måde til at tilslutte mange enheder til computeren. USB understøtter også *Plug-and-Play*-installation og *hot swapping*.

USB-standarden bruger **A** og **B** stik for at undgå forvirring:

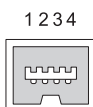
- Stik **A** går *opad* mod computeren.
- Stik **B** går *nedad* og tilsluttes individuelle enheder.

Pin	Signal
1	USB5V+
2	USBP-
3	USBP+
4	GND

IEEE 1394-port

Som med USB er IEEE 1394 en serial dataoverførselsprotokol og understøtter hot swapping. Mens USB 2.0-teknologi kun understøtter hastighed op til 480 Mbp, understøtter IEEE 1394b hastighed op til 800 Mbp. IEEE 1394 foretrakkes til applikationer med store båndbredde, såsom tilslutning af digitale videokameraer og eksterne harddrev.

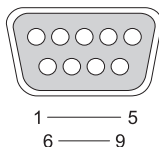

Pin	Signal
1	TPB-
2	TPB+
3	TPA-
4	TPA+

RS232 serielport

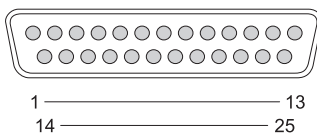
En serielport er en seriel kommunikation fysisk grænseflade gennem hvilken, information overføres ind eller ud en bit ad gangen. Serielport identificeres som regel med RS-232 standard kompatibel hardware. Nogle af de enheder, som almindeligvis bruger serielport er opkaldsmodemmer, printere og serielmus.

Pin	Signal
1	Cd
2	RD
3	TD
4	DTR
5	SG
6	DSR
7	RTS
8	CTS
9	RI

Parallelport

En parallelport er en parallel kommunikation fysisk grænseflade, gennem hvilken information overføres ind eller ud 8 bit med data (1 byte) ad gangen. Disse 8 bit bliver transmitteret parallelt med hinanden i modsætning til de samme 8 bit, som bliver transmitteret serielt (i en enkelt række) gennem en serielport. En parallelport kaldes også en printerport eller Centronics-port og den bruges almindeligvis til at tilslutte en printer.

Pin	Signal	Pin	Signal
1	/STROBE	14	/AUTOFD
2	D0	15	/ERROR
3	D1	16	/INIT
4	D2	17	/SELIN
5	D3	18	GND
6	D4	19	GND
7	D5	20	GND
8	D6	21	GND
9	D7	22	GND
10	/ACK	23	GND
11	BUSY	24	GND
12	PE	25	GND
13	SEL		

eSATA-port

SATA (Serial Advanced Technology Attachment) er en computerbus, der primært er beregnet til overførsel af data mellem en computer og masselagringsenheder, såsom harddiske og optiske drev.

Ekstern SATA eller eSATA - brugere kan nu benytte afskærmede kabellængder op til 2 meter udenfor pc'en for at drage fordel af de goder, som SATA-grænsefladen giver til opbevaring. eSATA giver mere ydeevne end eksisterende løsninger (op til 6 gange hurtigere end eksisterende lagringsløsninger: USB 2.0 og 1394) og kan bruges med hot-plug.

eSATA anvendes almindeligvis til External Direct Attached Storage til bærbare computere, pc, forbrugerelektronik og servere.

Pin	Signal
1	GND
2	DR+
3	DR-
4	GND
5	DT+
6	DT-
7	GND

Modem

En modempport tilslutter et internt modem til en telefonlinje. Et modem bruges til at oprette forbindelse til internettet med computeren ved at foretage et dataopkald over telefonlinjer til en internetudbyder.

Der er som regel to modemporte ved siden af hinanden. Den ene, som er markeret *line* (eller med et linjesymbol) sluttes til telefonlinjestikket. Den ene, som er markeret *phone* (eller med et telefonsymbol) kan som en mulighed sluttes til telefonrøret, hvis du vil bruge en telefon på det samme stik.

Du vil ikke se disse porte, hvis computeren ikke har et internt modem installeret. Du ser måske også en ethernetport, se "Ethernetport" på side 317. Den ligner en modemport, men er bredere.

Pin	Signal
1	R-
2	T+

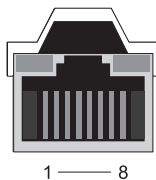
Ethernetport

En ethernetport bruger twisted pair-ledere til netværk og hurtigere internetforbindelse.

Kabel, som er sat i denne port, kan enten føre til en netværkshub (en Cable plugged into this port can lead either to a network hub (en boks, som kan kabelforbinde mange netværkskabler sammen), direkte til et kabelmodem eller et DSL-modem eller til en internet gateway, som deler en hurtig internetforbindelse blandt computere.

Data går gennem disse med hastigheder på enten 10 Mbp, 100 Mbp eller 1000 Mbp, alt efter den hastighed, som understøttes af netværkskortet i computeren. Når den bliver brugt, blinker lamperne i disse enheder.

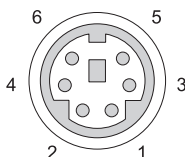
ACT-lampen blinker, når der flyttes data gennem netværket til eller fra porten. 10 eller 100 lampen angiver datahastigheden. 10 angiver data, som går på tværs af netværket med 10 Megabit pr. sekund, mens 100 angiver data, som flyttes med 100 Megabit pr. sekund.

Pin	Ethernet 10/100 Base -T signal	Pin	Gigabit Ethernetsignal
1	Transmittér +	1	Transmittér/modtag 0 +
2	Transmittér	2	Transmittér/modtag 0 –
3	Modtag +	3	Transmittér/modtag 1 +
4	NU	4	Transmittér/modtag 2 +
5	NU	5	Transmittér/modtag 2 –
6	Modtag –	6	Transmittér/modtag 1 –
7	NU	7	Transmittér/modtag 3 +
8	NU	8	Transmittér/modtag 3 –

Tastatur- og mus-port (PS2)

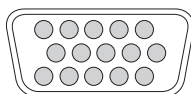
PS/2-standard, som blev introduceret af IBM i 1987, står for Personal System/2. PS/2-port bruges almindeligvis til at tilkoble et tastatur eller en mus.

Pin	Signal
1	Tastatur/mus-data
2	(reserveret)
3	Jordforbindelse
4	Tastatur/mus-effekt (+5 V)
5	Tastatur/mus-ur
6	(reserveret)

VGA-port

Video Graphics Array (VGA) port understøtter den grundlæggende grafiske hardware, før der indlæses en enhedsspecifik driver i computeren.

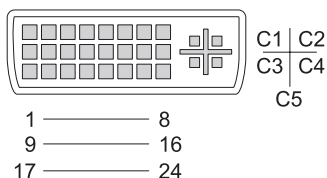

5 ——— 1
10 ——— 6
15 ——— 11

Pin	Signal	Pin	Signal
1	RØD video	9	DDC 5V+
2	GRØN video	10	SYNC GND
3	BLÅ video	11	MONITOR_DETECT-
4	NC	12	DDC_DATA (SDA)
5	GND	13	Vandret SYNC
6	RØD video GND	14	Lodret SYNC
7	GRØN video GND	15	DDC_CLK (SCL)
8	BLÅ video GND		

DVI-I port

DVI-I (Digital Video Interface-Integrated) port understøtter både analog signaler og digitale signaler i et enkelt kabel. Kablet kan transmittere enten et digital-til-digital signal eller et analog-til-analog, men det vil ikke transmittere en blanding af dem (digital-til-analog eller analog-til-digital). Hvis du har en DVI-I port på dit skærmkort, kan du tilslutte de fleste DVI-D (Digital Video Interface-Digital) eller DVI-A (Digital Video Interface-Analogue) -enheder uden at have brug for en separat adapter.

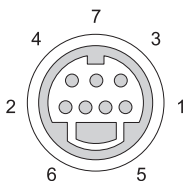
Pin	Signal	Pin	Signal
1	TMDS DATA2-	13	TMDS DATA3+
2	TMDS Data 2+	14	+5V
3	TMDS DATA2/4 SHLD	15	GND (FOR +5V)
4	TMDS DATA4-	16	Hot Plug Detect
5	TMDS DATA4+	17	TMDS DATA0-
6	DDC CLK	18	TMDS Data 0+
7	DDC Data	19	TMDS DATA0/5 SHLD
8	ANALOG VERT SYNC	20	TMDS DATA5-
9	TMDS DATA1-	21	TMDS DATA5+
10	TMDS Data 1+	22	TMDS CLK SHLD
11	TMDS DATA1/3 SHLD	23	TMDS CLK+
12	TMDS DATA3-	24	TMDS CLK-

S-video tv-out-port

SUPER Video (S-Video), også kaldet Y/C er et analog skærmsignal, som fører skærmdataet som to separate signaler, luma (lysstyrke) og chroma (farve). S-Video understøtter en standard definitionskærm, men det bærer ikke lyden med det samme kabel. S-Video giver skarpe billeder, når en ren dvd-kilde anvendes. S-Video tilsluttes almindeligvis til fjernsyn, dvd-afspillere, avancerede videokassetteoptagere, digitale tv-modtagere, dvr-afspillere og spilkonsoller.

Sammensat video bærer (lav kvalitet) billedinformation som et enkelt signal.

S-video

Pin	Signal
1	GND
2	GND
3	LUMA
4	CHROMA

Composite video

Pin	Signal
5	GND
6	CVBS
7	NC

Komponentvideo

Komponentvideo består af tre signaler.

Det første er luminanssignalet, som indikerer lysstyrke eller sort/hvid information, som er indeholdt i det originale RGB-signal (rød grøn blå). Det kaldes Y-komponenten.

Det andet og tredje signal kaldes farveforskelsignaler, der indikerer mængden af blå og røde signaler sammenlignet med luminans. Den blå komponent er Y-B og den røde komponent er Y-R. Grøn transmitteres som et separat signal, eftersom det kan udledes fra Y, Y-B og Y-R kombinationen.

Komponent videoinput er tilgængelig på moderne avancerede fjernsyn og dvd-afspillere, som leverer en signalkvalitet, der er bedre end tidligere systemer, såsom RF, composite, osv.

Pin	Signal
Rød	Y-R (Pr)
Blå	Y-B (Pb)
Grøn	Y

Composite video

Composite video er en grænseflade til at sende eller modtage et analog skærmsignal. Det er sammensat af adskillige signaler, LUMA, CHROMA og SYNC (samlet henvist til som CVSB eller Composite Video Blanking and Sync). LUMA repræsenterer lysstyrken eller luminansen af billedet og inkluderer synkronisering eller SYNC-impulser. CHROMA bærer farveinformation.

Composite video grænseflade tilslutter som regel en VHS-båndafspiller, dvd-afspiller eller spillekonsol til et fjernsyn.

Composite video

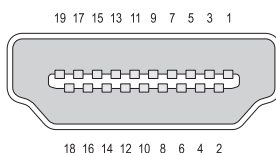
Pin	Signal
1	GND
2	CVBS

HDMI port

High-Definition Multimedia Interface (HDMI) PORT er en kompakt lyd/video-grænseflade til transmission af ukomprimerede digitalstreams.

På et enkelt kabel understøtter HDMI pc- eller tv-videoformater, såsom standard, forbedret og high-definition video sammen med op til 8 kanaler af digitallyd. Det er uafhængigt af forskellige digitaltv-standarder.

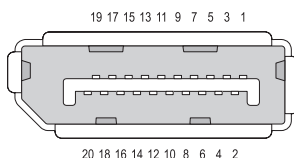
HDMI tilslutter digitale lyd/video-kilder, såsom Blu-ray Disc-afspillere, set-top-bokse, pc'er og videospilkonsoller til digitale lydenheder, computerskærme og digital-tv.

Pin	Signal	Pin	Signal
1	TMDS Data 2+	11	TMDS Clock Shield
2	TMDS Data 2 Shield	12	TMDS Clock-
3	TMDS Data2-	13	CEC
4	TMDS Data 1+	14	Reserveret (N.C. på enhed)
5	TMDS Data 1 Shield	15	SCL
6	TMDS Data1-	16	SDA
7	TMDS Data 0+	17	DDC/CEC Ground
8	TMDS Data 0 Shield	18	+5 V effekt (maks. 50 mA)
9	TMDS Data0-	19	Hot Plug Detect
10	TMDS Clock+		

DisplayPort™

DisplayPort er en digital grænsefladestandard fra Video Electronics Standards Association (VESA). Det definerer en ny licensfri, royalty, digital lyd/video-sammenkobling, der er beregnet til at blive brugt primært mellem en computer og dens skærm, eller en computer og et hjemmebiografssystem. For flere oplysninger, se "DisplayPort™ - Funktioner og fordele" på side 58.

Pin	Signal	Pin	Signal
1	ML_Lane 0(p)	11	GND
2	GND	12	ML_Lane 3(n)
3	ML_Lane 0(n)	13	GND
4	ML_Lane 1(p)	14	GND
5	GND	15	AUX_CH(p)
6	ML_Lane 1(n)	16	GND
7	ML_Lane 2(p)	17	AUX_CH(n)
8	GND	18	Hot Plug
9	ML_Lane 2(n)	19	DP_PWR Return
10	ML_Lane 3(p)	20	DP_PWR

S/PDIF Port (koaksial RCA)

Sony/Philips Digital Interconnect Format (S/PDIF) er en seriel grænseflade til overførsel af digital lyd fra cd- og dvd-afspillere til forstærkere og fjernsyn.

S/PDIF bruger ubalanceret 75 ohm koaksialkabel op til 10 meter med koaksial RCA-stik eller optisk fiber, som er termineret med et Toslink (Toshiba-link) stik.

 NOTAT: Der er ingen forskelle i de signaler, som transmitteres over optiske eller koaksiale S/PDIF-stik - begge bærer nøjagtig den samme information.

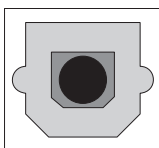
S/PDIF bruges typisk til at transmittere PCM og Dolby Digital 5.1, men det er ikke forbundet til nogen samplingrate eller lydstandard.

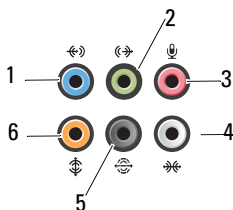
S/PDIF Port (Toslink)

Toslink henviser som regel til den optiske version af S/PDIF.

 NOTAT: Der er ingen forskelle i de signaler, som transmitteres over optiske eller koaksiale S/PDIF-stik - begge bærer nøjagtig den samme information.

Audioporte

Port	Signal	Forbindelse
1	line-in-stik	Brug line-ind-stikket (blåt) til at tilslutte en optage-/afspilningsenhed, f.eks. en kassettebåndoptager, cd-afspiller eller videomaskine. På computere med lydkort skal stikket på kortet anvendes.
2	linjeud/hovedtelefon-stik	Brug linje-ud-stikket (grønt) til at tilslutte hovedtelefoner og højttalere med integrerede forstærkere.
3	mikrofonstik	Brug mikrofonstikket (lyserødt) til at tilslutte en pc-mikrofon til tale- eller musikinput i et lyd- eller telefoniprogram.
4	surroundsound-stik i siden	Brug surroundsound-stikket (sølvfarvet) i siden til at tilslutte ekstra højttalere.
5	bagside surround output	Brug surroundsound-stikket (sort) til at tilslutte flerkanalskompatible højttalere.
6	center/LFE surround output	Brug det (orange) subwoofer-stik til at tilslutte en subwoofer.

NOTAT: LFE-lydkanalen (Low Frequency Effects), som findes i digitale surroundsound-lydsystemer, bærer kun lavfrekvensdata på 80 Hz og derunder. LFE-kanalen driver en subwoofer for at tilvejebringe ekstremt lav basfrekvens. Systemer, der ikke anvender subwoofere, kan shunte LFE-data til hovedhøjttalere i surroundsound-systemet.

Få hjælp

Sådan får du hjælp

 ADVARSEL: Inden du arbejder inde i computeren, skal du følge de sikkerhedsinstruktioner, der fulgte med din computer. Du kan finde yderligere oplysninger om sikker bedste anvendelse på webstedet Regulatory Compliance på www.dell.com/regulatory_compliance.

Hvis du kommer ud for et problem med computeren, skal du foretage de følgende trin til at fejlfinde eller diagnosticere problemet:

- 1 Se "Problemløsning" på side 269 for at finde oplysninger og procedurer, der vedrører det problem, der opleves med computeren.
- 2 Kør Dell Diagnostics (se "Sådan køres Dell Diagnostics" på side 279).
- 3 Udfyld "Diagnosecheckliste" på side 334. Dette skema hjælper dig med at organisere den information, som Dells supporttjeneste skal bruge til at finde en løsning på din computers problemer.
- 4 Brug Dell's omfattende samling af onlineservices på Dell Support (support.dell.com) som hjælp til installation og fejlfindingsprocedurer. Se "Onlinetjenester" på side 331 for en mere omfattende liste over tjenester og funktioner for Dell Support online.
- 5 Se "Sådan kontaktes Dell" på side 335, hvis udførelse af de foregående trin ikke løste problemet.

NOTAT: Ring til Dell Support fra en telefon ved eller i nærheden af computeren, så en supportmedarbejder kan hjælpe dig med eventuelle nødvendige procedurer.

NOTAT: Dells ekspresservicekodesystem er muligvis ikke tilgængeligt i alle lande.

Når Dells automatiske telefonsystem beder dig om det, skal du indtaste din ekspresservicekode, så samtalen stilles direkte ind til den rigtige supportmedarbejder. Hvis du ikke har en ekspresservicekode, skal du åbne mappen **Dell Accessories** (Dell-tilbehør), dobbeltklikke på ikonet **Ekspresservicekode** og følge instruktionerne.

Instruktioner for anvendelse af Dell Support finder du under "Teknisk support og kundeservice" på side 330.

Dell Support Service

NOTAT: Nogle af de følgende services er ikke altid tilgængelige alle steder uden for USA. Ring til din lokale Dell-repræsentant for at få oplysninger om tilgængeligheden.

Teknisk support og kundeservice

Dells supporttjeneste kan give dig svar på dine spørgsmål om Dell™ - hardware. Vores supportpersonale bruger specielle diagnostiske funktioner til at give hurtige, nøjagtige svar.

Se "Inden du ringer" på side 333, hvis du har brug for at kontakte Dells supportservice, og se derefter kontaktoplysningerne for dit område, eller gå til support.dell.com.

DellConnect™

DellConnect er et enkelt adgangsværktøj, der giver en service- og supportmedarbejder fra Dell adgang til din computer via en bredbåndsforbindelse, så det er muligt at finde problemet og reparere det - alt i overværelse af dig. Hvis du har brug for flere oplysninger, skal du gå til support.dell.com og klikke på **DellConnect**.

Onlinetjenester

Du kan lære mere om Dell-produkter og -tjenester på følgende websteder:

www.dell.com

www.dell.com/ap/ (kun asiatiske lande og lande i Stillehavsområdet)

www.dell.com/jp (kun Japan)

www.euro.dell.com (kun Europa)

www.dell.com/la (kun latinamerikanske og caribiske lande)

www.dell.ca (kun Canada)

Du kan få adgang til Dell Support via følgende websteder og e-mail-adresser:

- **Dell Support-websteder**

support.dell.com

support.jp.dell.com (kun Japan)

support.euro.dell.com (kun Europa)

- **Dell Support e-mail-adresser**

mobile_support@us.dell.com

support@us.dell.com

la-techsupport@dell.com (kun latinamerikanske og caribiske lande)

apsupport@dell.com (kun asiatiske lande og lande i Stillehavsområdet)

- **Dells e-mail-adresser til markedsføring og salg**

apmarketing@dell.com (kun asiatiske lande og lande i Stillehavsområdet)

sales_canada@dell.com (kun Canada)

- **Anonym FTP (file transfer protocol):**

[ftp.dell.com](ftp://ftp.dell.com)

Log på som bruger: `anonym`, og brug din e-mail-adresse som din adgangskode.

AutoTech-servicen

Dells automatiske supportservice - AutoTech - giver optagne svar på de spørgsmål, som Dells kunder oftest stiller om deres bærbare og stationære pc'er. Når du ringer til AutoTech, skal du bruge din trykknaptелефон for at vælge de emner, der passer til dine spørgsmål. Se "Sådan kontaktes Dell" på side 335 for at finde det telefonnummer, du skal ringe til for dit område.

Automatiseret ordrestatusservice

For at kontrollere status på de Dell-produkter, du har bestilt, kan du gå til support.dell.com, eller du kan ringe til den automatiserede ordrestatusservice. En indspillet meddelelse beder dig om den nødvendige information til at finde og oplyse dig om din ordre. Se "Sådan kontaktes Dell" på side 335 for at finde det telefonnummer, du skal ringe til for dit område.

Problemer med din ordre

Hvis du har problemer med din ordre, f.eks. i form af manglende dele, forkerte dele eller forkert fakturering, kan du kontakte Dells kundeservice for at få hjælp. Sørg for at have din faktura eller pakkeseddel ved hånden, når du ringer. Se "Sådan kontaktes Dell" på side 335 for at finde det telefonnummer du skal ringe til for dit område.

Produktinformation

Hvis du har brug for oplysninger om yderligere produkter, der kan fås hos Dell, eller hvis du gerne vil afgive en bestilling, kan du besøge Dells websted på www.dell.com. Se "Sådan kontaktes Dell" på side 335 for information om, hvordan du finder telefonnummeret i dit område eller for at tale med en salgsrepræsentant.

Returnering af varer til garantireparation eller refundering

Uanset, om du returnerer varerne til reparation eller refundering, skal du forberede det på følgende måde:

- 1 Ring til Dell for at få et RMA-nummer, og skriv det tydeligt og let læseligt uden på kassen.
Se "Sådan kontaktes Dell" på side 335 for at finde det telefonnummer du skal ringe til for dit område.
- 2 Vedlæg en kopi af fakturaen og et brev, der beskriver årsagen til returneringen.

- 3 Vedlæg en kopi af diagnosechecklisten (se "Diagnosecheckliste" på side 334), der angiver de test, som du har kørt, samt fejlmeddelelser, der er rapporteret af Dell Diagnostics (se "Sådan køres Dell Diagnostics" på side 279).
- 4 Vedlæg alt tilbehør, der hører til den eller de varer, der returneres (strømkabler, software, vejledninger, osv.), hvis returnering sker med henblik på refundering.
- 5 Pak det udstyr, der skal returneres, i den originale (eller tilsvarende) emballage.

Du skal betale for udgifterne til forsendelse. Du har også ansvaret for at forsikre alle returnerede produkter, og du påtager dig tabsrisikoen under transporten til Dell. Efterkravspakker accepteres ikke.

Returnering, hvor et eller flere af de ovennævnte krav ikke er opfyldt, vil blive afvist ved Dells modtagersted og returneret til dig.

Detailkunder

Systemer, som er købt fra en detailhandler er underlagt detailhandlerens returneringsanvisninger.

Inden du ringer

NOTAT: Sørg for at have din ekspres-servicekode klar, når du ringer. Denne kode hjælper Dells automatiske supporttelefonsystem med at stille dit opkald det rigtige sted hen. Du kan også blive spurgt om dit Service Tag (som regel anbragt i bunden af eller bag på computeren).

Husk at udfylde diagnosechecklisten (se "Diagnosecheckliste" på side 334). Hvis det er muligt, skal du tænde computeren, inden du ringer til Dell for at få hjælp. Ring fra en telefon ved eller i nærheden af computeren. Du vil muligvis blive bedt om at skrive nogle kommandoer på tastaturet, yderligere detaljerede oplysninger under handlinger eller forsøge fejlfindingstrin, der kun er mulige på selve computeren. Sørg for at have dokumentationen til computeren ved hånden.

ADVARSEL: Inden du arbejder inde i computeren, skal du følge de sikkerhedsinstruktioner, der fulgte med din computer. Du kan finde yderligere oplysninger om sikker bedste anvendelse på webstedet Regulatory Compliance på www.dell.com/regulatory_compliance.

Diagnosecheckliste

Navn:

Dato:

Adresse:

Telefonnummer:

Service Tag (stregkode i bunden af eller bag på computeren):

Ekspresservicekode:

RMA-nummer (Return Material Authorization) (hvis du har fået et af en supporttekniker hos Dell):

Operativsystem og version:

Enheder:

Udvidelseskort:

Er du tilsluttet et netværk? Ja Nej

Netværk, version og netværkskort:

Programmer og versioner:

I dokumentationen til dit operativsystem kan du finde vejledning til, hvordan du identificerer indholdet i systemets opstartfiler. Hvis computeren har en printer tilsluttet, skal du udskrive alle filerne. Ellers skal du skrive indholdet i alle filerne ned, inden du ringer til Dell.

Fejlmeddelelse, bipkode eller diagnosticeringskode:

Beskrivelse af problemet og af de fejlfindingsprocedurer, du har udført:

Sådan kontaktes Dell

Kunder i USA skal ringe til 800-WWW-DELL (800-999-3355).

NOTAT: Hvis du ikke har en aktiv internetforbindelse, kan du finde kontaktoplysninger på købsfakturaen, pakkesedlen, regningen eller i Dells produktkatalog.

Dell har mange muligheder for online- og telefonisk baseret support og service. Tilgængeligheden varierer alt efter land og produkt, og nogle tjenester er måske ikke tilgængelige i dit område. Du kan kontakte Dell angående problemer vedr. salg, teknisk support eller kundeservice:

- 1** Besøg support.dell.com.
- 2** Kontroller dit land eller område i **Vælg et land/område** i rullemenuen nederst på siden.
- 3** Klik på **Kontakt os** til venstre på siden.
- 4** Vælg det pågældende tjeneste- eller supportlink, alt efter behov.
- 5** Vælg den måde, der er passer dig bedst, når du har brug for at kontakte Dell.

Ordliste

Termerne i denne ordliste er kun til orientering og beskriver eller beskriver ikke funktionerne, som findes på netop din computer.

A

AC – alternating current (vekselstrøm) – Den type elektricitet, som forsyner din computer med strøm, når du slutter AC-adapterkablet til en stikkontakt.

ACPI – advanced configuration and power interface – En strømstyringsspecifikation, som sætter Microsoft® Windows®-operativsystemer i stand til at sætte en computer i standby- eller dvaletilstand for at spare på den mængde strøm, der er tildelt de enkelte enheder, som er sluttet til computeren.

AGP – accelerated graphics port – En dedikeret grafikport, som muliggør anvendelse af systemhukommelse til videorelaterede opgaver. AGP giver et jævnt videobillede med ægte farver på grund af den hurtigere grænseflade mellem videostrømkredsen og computerhukommelsen.

AHCI – advanced host controller interface – En grænseflade til en SATA-harddiskværtcontroller, som gør det muligt for lagerdriveren at aktivere teknologier, som f.eks. Native Command Queuing (NCQ) og hot-plug.

ALS – ambient light sensor (omgivelseslysføler) – En funktion, der er med til at styre lysstyrken på skærmen.

antivirussoftware – Et program, der er beregnet til at identificere, sætte i karantæne og/eller slette virusser fra computeren.

ASF – alert standards format – En standard til definering af en mekanisme til rapportering af hardware- og softwareadvarsler til en administrationskonsol. ASF er udviklet til at være platforms- og operativsystemuafhængigt.

B

batteriets levetid – Det tidsrum (år), hvori et batteri til en bærbar computer kan opbruges og genoplades.

batteriets driftstid – Det tidsrum (minutter eller timer), hvori et batteri til en bærbar computer kan strømforsyne computeren.

BIOS – basic input/output system – Et program (eller hjælpeprogram), der fungerer som en grænseflade mellem computerhardwaren og operativsystemet. Medmindre du ved, hvilken indflydelse disse indstillinger har på computeren, må du ikke ændre dem. Kaldes også *systeminstallation*.

bit – Den mindste dataenhed, som fortolkes af computeren.

Bluetooth® trådløs teknologi – En trådløs teknologistandard for kortrækkende (9 m) netværksenheder, som gør det muligt for aktiverede enheder automatisk at genkende hinanden.

bps – bits per second (bit pr. sekund) – Standardenheden til måling af dataoverførselshastighed.

BTU – British thermal unit – Måleenhed for varmeeffekt.

bus – En kommunikationssti mellem komponenterne i computeren.

bushastighed – Den hastighed angivet i MHz, som angiver, hvor hurtigt en bus kan overføre data.

byte – Den grundlæggende dataenhed, som anvendes af computeren. Én byte er som regel lig med 8 bit.

C

C – Celsius – En temperaturmåleskala, hvor 0° er frysepunktet, og 100° er kogepunktet for vand.

cache – En særlig højhastighedslagermekanisme, som kan være enten en reserveret sektion af hovedhukommelsen eller en selvstændig højhastighedslagerenhed. Cachen forbedrer effektiviteten i mange processoroperationer.

L1-cache – Primær cache, som lagres i processoren.

L2-cache – Sekundær cache, som kan være enten eksternt i forhold til processoren eller inkorporeret i processorens arkitektur.

carnet – Et internationalt toddokument, som letter midlertidige importen i fremmede lande. Kaldes også et *varepas*.

Cd-r – CD recordable – En skrivbar cd. Data kan kun brændes én gang på en cd-r. Efter brænding kan dataene ikke slettes eller overskrives.

Cd-rw – CD rewritable – En genskrivelig cd. Data kan brændes på en cd-rw-disk, derefter slettes og brændes igen (genskrives).

Cd-rw-drev – En drev, som kan læse cd'er og skrive til cd-rw-diske (genskrivelige cd'er) og cd-r-diske (skrivbare cd'er). Du kan skrive til cd-rw-diske flere gange, men du kan kun skrive én gang til cd-r-diske.

Cd-rw/dvd-drev – Et drev (også kaldet et kombineret drev), som kan læse cd'er og dvd'er og skrive til cd-rw-diske (genskrivelige cd'er) og cd-r-diske (skrivbare cd'er). Du kan skrive til cd-rw-diske flere gange, men du kan kun skrive én gang til cd-r-diske.

COA – Certificate of Authenticity (Ægthedsbevis) – Den alfanumeriske Windows-kode, som findes på en mærkat på computeren. Kaldes også *Produkt nøgle* eller *Produkt-id*.

controller – En chip, der styrer overførslen af data mellem processoren og hukommelsen eller mellem processoren og enheder.

CRIMM – continuity rambus in-line memory module – Et specielt modul uden hukommelseschips og som anvendes til at udfylde ubrugte RIMM-slots.

D

DDR SDRAM – double-data-rate SDRAM – En type SDRAM, som fordobler databurstcyklussen, hvilket forbedrer systemets ydeevne.

DDR2 SDRAM - double-data-rate 2 SDRAM - En type DDR SDRAM, der bruger en 4-bit prefetch og andre arkitekturændringer til at få hukommelsens hastighed op på mere end 400 MHz.

DIMM – dual in-line memory module – Et kredsløbskort med hukommelseschips, som kan sluttes til et hukommelsesmodul på systemkortet.

DIN-stik – Et rundt 6-pin stik, som overholder DIN-standarder (Deutsche Industrie-Norm). Det anvendes typisk til at forbinde PS/2-tastatur- eller musekabelstik.

disk-striping – En teknik til spredning af data på flere diskdrev. Disk-striping kan sætte hastigheden i vejret for operationer, hvor der hentes data fra disklager. Computere, som anvender disk-striping, gør det som regel muligt for brugeren at vælge dataenhedsstørrelsen eller stripe-bredden.

DisplayPort – En interfacestandard fra VESA (Video Electronics Standards Association), der bruges til digitale displays.

DMA – direct memory access – En kanal, som gør det muligt for visse typer dataoverførsel mellem RAM og en enhed at omgå processoren.

DMTF – Distributed Management Task Force – Et konsortium af hardware- og softwarefirmaer, som udvikler styringsstandarder for distribuerede desktop-, netværks-, virksomheds- og internetmiljøer.

dobbeltskærmstilstand – En skærmindstilling, som gør det muligt at bruge en anden skærm som en udvidelse af din skærm. Kaldes også *udvidet skærmtilstand*.

domæne – En gruppe computere, programmer og enheder i et netværk, der administreres som en enhed med fælles regler og procedurer for anvendelse af en specifik gruppe brugere. En bruger logger på et domæne for at få adgang til ressourcerne.

DRAM – dynamic random-access memory – Hukommelse, som lagrer data i integrerede kredsløb, der indeholder kondensatorer.

driver – Software, som gør det muligt for operativsystemet at styre en enhed, f.eks. en printer. Mange enheder fungerer ikke, som de skal, hvis den korrekte driver ikke er installeret i computeren.

DSL – Digital Subscriber Line – En teknologi, der tilvejebringer en konstant, internethøjhastighedsforbindelse via en analog telefonlinje.

dual-core – En Intel®-teknologi, hvor to fysiske computerenheder findes inden i en enkelt processorpakke, hvorved databehandlingseffektiviteten og multitaskingevnen forøges.

dvaletilstand – En strømstyringstilstand, der gemmer alt i hukommelsen på en reserveret plads på harddisken og derefter slukker for computeren. Når du genstarter computeren, gendannes de hukommelsesdata, som blev gemt på harddisken, automatisk.

Dvd-r – DVD recordable – En skrivbar dvd. Data kan kun brændes én gang på en dvd-r. Efter brænding kan dataene ikke slettes eller overskrives.

Dvd+rw – DVD rewritable – En genskrivelig dvd. Data kan brændes på en dvd-rw-disk, derefter slettes og brændes igen (genskrives). (Dvd+rw-teknologi er anderledes end dvd-rw-teknologi).

Dvd+rw-drev – drev, som kan læse dvd'er og de fleste cd-medier og skrive til dvd+rw-diske (genskrivelige dvd'er).

DVI – digital video interface – Standard til digital overførsel mellem en computer og en digital videoskærm.

E

ECC – error checking and correction – En type hukommelse, som indeholder specialkredsløb til test af nøjagtigheden af data, idet de passerer ind og ud af hukommelsen.

ECP – extended capabilities port – Et parallelstikdesign, som sikrer forbedret tovejsdataoverførsel. Som EPP anvender ECP direkte hukommelsesadgang for at overføre data og forbedrer ofte ydeevnen.

EIDE – enhanced integrated device electronics – En forbedret version af IDE-grænsefladen til harddiske og cd-drev.

EMI – electromagnetic interference – Elektrisk forstyrrelse forårsaget af elektromagnetisk udstråling.

enhed – Hardware, f.eks. et diskdrev, en printer eller et tastatur, som er installeret i eller sluttet til computeren.

enhedsdriver – Se *driver*.

EPP – enhanced parallel port – Et parallelstikdesign, som tilvejebringer tovejsdataoverførsel.

ESD – electrostatic discharge – En hurtig afladning af statisk elektricitet. ESD kan beskadige integrerede kredsløb, som findes i computeren og kommunikationsudstyr.

ExpressCard – Et udtageligt I/O-kort, som overholder PCMCIA-standarden. Modemmer og netværkskort er almindelige typer ExpressCards. ExpressCards understøtter både PCI Express- og USB 2.0-standarden.

F

Fahrenheit – En temperaturmåleskala, hvor 32° er frysepunktet og 212° er kogepunktet for vand.

FBD – fully-buffered DIMM – DIMM med DDR2 DRAM-chips og en Advanced Memory Buffer (AMB), som øger kommunikationshastigheden mellem DDR2 SDRAM-chippene og systemet.

FCC – Federal Communications Commission – En amerikansk myndighed, der har ansvaret for et fremme kommunikationsrelaterede regler, der angiver, hvor megen stråling computere og andet elektronisk udstyr må udsende.

fingeraftryklæser – En sensor, der anvender dit entydige fingeraftryk til at autentificere din brugeridentitet som en hjælp til at sikre computeren.

formaterer – Den proces, der forbereder et drev eller en disk til fillagring. Når et drev eller en disk formateres, går de eksisterende data tabt.

FSB – front side bus – Datastien og den fysiske grænseflade mellem processor og RAM.

FTP – file transfer protocol – En standardinternetprotokol, der anvendes til at udveksle filer mellem computere med internetforbindelse.

G

G – gravitet – Måleenhed for vægt og kraft.

GB – gigabyte – Måleenhed for datalagring, svarende til 1024 MB (1.073.741.824 byte). Når den anvendes som måleenhed for harddisklagring, rundes der ofte ned til 1.000.000.000 byte.

genvej – En ikon, der giver hurtig adgang til ofte anvendte programmer, filer, mapper og drev. Når du anbringer en genvej på skrivebordet i Windows og dobbeltklikker på ikonen, kan du åbne den tilhørende mappe eller fil uden først at skulle finde den. Genvejsikoner ændrer ikke filers placering. Hvis du sletter en genvej, påvirkes originalfilen ikke. Du kan også omdøbe en genvejsikon.

GHz – gigahertz – Måleenhed for frekvens, som svarer til ét tusind millioner Hz eller ét tusind MHz. Hastighederne for computerprocessorer, bus'er og grænseflader måles ofte i GHz.

grafiktilstand – En videotilstand, der kan defineres som x -antal horisontale pixels ganget med y -antal vertikale pixels ganget med z -antal farver. Grafiktilstande kan vise en ubegrænset række forskellige former og fonte.

GUI – graphical user interface (grafisk brugergrænseflade) – Software, som interagerer med brugeren ved hjælp af menuer, vinduer og ikoner. De fleste programmer, der fungerer i Windows-operativsystemer, er GUI'er.

H

harddiskdrev – Et drev, der læser og skriver data på en harddisk. Termerne "hard drive" og "hard disk" anvendes ofte i flæng på engelsk, men på dansk anvender vi termen "harddisk".

heat-sink – En metalplade på visse processorer, som er med til at sprede varme.

HTTP – hypertext transfer protocol – En protokol til udveksling af filer mellem computere med internetforbindelse.

hukommelse – Et midlertidigt datalagringsområde i computeren. Fordi dataene i hukommelsen ikke er permanente, anbefales det, at du ofte gemmer dine filer, når du arbejder med dem, og altid gemmer dine filer, før du lukker computeren ned. Din computer kan indeholde adskillige forskellige typer hukommelse, f.eks. RAM, ROM og videohukommelse. Ordet hukommelse anvendes ofte som synonym for RAM.

hukommelsesadresse – Et specielt sted, hvor data lagres midlertidigt i RAM.

hukommelsesmodul – Et lille kredsløbskort indeholdende hukommelseschips, som kan tilsluttes systemkortet.

MHz – megahertz – Måleenhed for frekvens, svarende til 1 million cyklusser pr. sekund. Hastighederne for computerprocessorer, bus'er og grænseflader måles ofte i MHz.

hukommelsestildeling – Processen, hvorved computeren tildeler hukommelsesadresser til fysiske steder ved opstart. Enheder og software kan derefter identificere data, som processoren kan få adgang til.

Hz – hertz – En måleenhed for frekvens, svarende til 1 cyklus pr. sekund. Computere og elektroniske enheder måles ofte i kilohertz (kHz), megahertz (MHz), gigahertz (GHz) eller terahertz (THz).

I

IC – integrated circuit (integreret kredsløb) – En halvlederskive eller chip, hvorpå tusindvis eller millioner af små bitte elektroniske komponenter fabrikeres til brug i computer-, lyd- og videoudstyr.

IDE – integrated device electronics – Grænseflade til masselagerenheder, hvori controlleren er integreret i harddisken eller cd-drevet.

IEEE 1394 – Institute of Electrical and Electronics Engineers, Inc. – En højtydende seriel bus, der anvendes til at slutte IEEE 1394-kompatible enheder, som f.eks. digitalkameraer og dvd-afspillere, til computeren.

infrarød sensor – Port, som gør det muligt at overføre data mellem computeren og infrarød-kompatible enheder uden brug af en kabelforbindelse.

integreret – Refererer som regel til komponenter, der fysisk befinder sig på computerens systemkort. Kaldes også *indbygget*.

I/O – input/output – En operation eller enhed, som åbner og uddrager data fra computeren. Tastaturer og printere er I/O-enheder.

I/O-adresse – En adresse i RAM-hukommelsen, som er associeret til en specifik enhed (f.eks. et serielt stik, et parallelt stik eller en udvidelsesslot) og gør det muligt for processoren at kommunikere med den pågældende enhed.

IrDA – Infrared Data Association – Den organisation, som udformer internationale standarder for infrarød kommunikation.

IRQ – interrupt request (anmodning om afbrydelse) – En elektronisk sti, der er tildelt en specifik enhed, så denne kan kommunikere med processoren. Hver enhedsforbindelse skal tildeles en IRQ. Selvom to enheder kan dele samme IRQ-tildeling, kan du ikke anvende begge enheder samtidigt.

ISP – Internet service provider (internetudbyder) – Et firma, som giver dig adgang til dets værtsserver for at oprette direkte forbindelse til internettet, sende og modtage e-mails samt åbne websteder. ISP'en vil typisk forsyne dig med en softwarepakke, et brugernavn samt adgangstelefonnumre for et gebyr.

K

kb – kilobit – En dataenhed, der svarer til 1024 bit. Et mål for kapaciteten af hukommelsesintegrerede kredsløb.

kB – kilobyte – En dataenhed, der svarer til 1024 byte, men ofte refereres til som 1000 byte.

kHz – kilohertz – Måleenhed for frekvens, svarende til 1000 Hz.

klokkfrekvens – Den hastighed angivet i MHz, som angiver, hvor hurtigt computerkomponenter, som er tilsluttet systemets bus, fungerer.

Kode for ekspreservice – En numerisk kode, som findes på en mærkat på din Dell™-computer. Brug koden for ekspreservice, når du kontakter Dell for at få hjælp. Express Service Code er muligvis ikke tilgængelig i visse lande. Se også Service Tag.

Kontrolpanel – Et Windows-hjælpeprogram, som gør det muligt at ændre operativsystem- og hardwareindstillinger, f.eks. skærmindstillinger.

L

LAN – local area network – Et computernetværk, der dækker et lille område. Et LAN er som regel begrænset til en bygning eller et par bygninger i nærheden af hinanden. Et LAN kan sluttes til et andet LAN over enhver afstand via telefonlinjer og radiobølger for at danne et WAN (wide area network).

LCD – liquid crystal display – Den teknologi, der anvendes af bærbare computere og fladskærme.

LED – light-emitting diode – En elektronisk komponent, som udsender lys for at angive computerens status.

local bus – En databus, som tilvejebringer høj overførselshastighed for enheder til processoren.

LPT – line print terminal – Betegnelsen for en parallel tilslutning til en printer eller anden parallel enhed.

M

Mb – megabit – Måleenhed for hukommelseschipkapacitet, svarende til 1024 kb.

mappe – En term, der bruges til at beskrive plads på en disk eller et drev, hvor filer organiseres og grupperes. Filer i en mappe kan vises og organiseres på forskellige måder, f.eks. alfabetisk, efter dato og efter størrelse.

markør – Markøren på en skærm eller et skærmbillede, som viser, hvor den næste tastatur-, pegefelt- eller musehandling vil forekomme. Ofte er det en blinkende streg, et understreget tegn eller en lille pil.

Mbps – megabit pr. sekund – Én million bit pr. sekund. Denne måleenhed anvendes typisk til overførselshastigheder for netværk og modemmer.

MB – megabyte – Måleenhed for datalagring, svarende til 1.048.576 byte. 1 MB svarer til 1024 KB. Når dette begreb bruges i forbindelse med harddisklagerplads, afrundes det ofte til 1.000.000 byte.

MB/sek – megabyte pr. sekund – Én million byte pr. sekund. Denne måleenhed anvendes typisk til dataoverførselshastigheder.

meddelelsesområde – Den del af proceslinjen i Windows, der indeholder ikoner til hurtig adgang til programmer og computerfunktioner, f.eks. uret, lydstyrkeregulering og udskrivningsstatus. Omtales også som *systembakken*.

mediebås – En bås, der understøtter enheder, som f.eks. optiske drev, et reservebatteri eller et Dell TravelLite™-modul.

Minikort – Et lille kort, der er beregnet til integrerede, eksterne enheder, f.eks. kommunikationsnetkort. Minikortet svarer funktionsmæssigt til et standard PCI - udvidelseskort.

Mini-PCI – Standard for integrerede, eksterne enheder med vægt på kommunikation, f.eks. modemmer og netkort. Et mini-PCI-kort er et lille eksternt kort, som funktionsmæssigt svarer til et standard PCI-udvidelseskort.

modem – En enhed, som gør det muligt for computeren at kommunikere med andre computere via analoge telefonlinjer. Tre typer modemmer: eksternt, PC-kort og internt. Du anvender typisk dit modem til at oprette forbindelse til internettet og til at udveksle e-mails.

modulbås – Se *mediebås*.

MP – megapixel – En måleenhed for billedopløsning, som anvendes til digitalkameraer.

ms – millisekund – Måleenhed for tid, svarende til én tusindedel af et sekund. Adgangstid til lagerenheder måles ofte i ms.

N

netværkskort – En chip, der tilvejebringer netværksegenskaber. En computer kan indeholde et netværkskort på systemkortet, eller den kan indeholde et pc-kort med en adapter. Et netværkskort kaldes også en *NIC* (network interface controller).

NIC – Se *netværkskort*.

ns – nanosekund – Måleenhed for tid, svarende til én milliardedel af et sekund.

NVRAM – nonvolatile random access memory – En type hukommelse, der lagrer data, når der slukkes for computeren, eller den eksterne strømkilde afbrydes. NVRAM anvendes til opretholdelse af computerkonfigurationsoplysninger, som f.eks. dato, klokkeslæt og andre systemopsætningsindstillinger, som du kan angive.

O

opdateringshastighed – Den frekvens, målt i Hz, hvorved skærmens vandrette linjer opdateres (omtales også som *vertikal frekvens*). Jo højere opdateringshastigheden er, jo mindre videoflimmer kan der ses med det menneskelige øje.

opløsning – Skarpheden og tydeligheden af et billede, der fremstilles af en printer eller vises på en skærm. Jo højere opløsningen er, jo skarpere er billedet.

optisk drev – Et drev, der anvender optisk teknologi til at læse eller skrive data fra cd'er, dvd'er eller dvd+rw'er. Eksempler på optiske drev omfatter cd-drev, dvd-drev, cd-rw-drev og cd-rw/dvd-kombinerede drev.

P

partition – Et fysisk lagerområde på en harddisk, som er tildelt til ét eller flere logiske lagerområder – kaldet logiske drev. Hver partition kan indeholde flere logiske drev.

PCI – peripheral component interconnect – PCI er en lokal bus, som understøtter 32- og 64-bit datastier, hvilket tilvejebringer en højhastighedsdatasti mellem processoren og enheder som f.eks. video, drev og netværk.

PCI Express – En modifikation til PCI-grænsefladen, som øger dataoverførselshastigheden mellem processoren og de enheder, der er sluttet til den. PCI Express kan overføre data ved hastigheder fra 250 MB/sek til 4 GB/sek. Hvis PCI Express-chipsættet og enheden fungerer ved forskellige hastigheder, fungerer de ved den laveste hastighed.

pc-kort – Et utageligt I/O-kort, som overholder PCMCIA-standarden. Modemmer og netværkskort er almindelige typer pc-kort.

PCMCIA – Personal Computer Memory Card International Association – Den organisation, der etablerer standarder for pc-kort.

PIO – programmed input/output – Metode til overførsel af data mellem to enheder via processoren som en del af datastien.

pixel – Et enkelt punkt på en skærm. Pixels arrangeres i rækker og kolonner for at skabe et billede. En videoopløsning, f.eks. 800 x 600, udtrykkes som et antal vandrette pixels ganget med et antal lodrette pixels.

Plug and Play – Computerens evne til automatisk at konfigurere enheder. Plug and Play tilvejebringer automatisk installation, konfigurering og kompatibilitet med eksisterende hardware, hvis BIOS'en, operativsystemet og alle enheder er Plug and Play-kompatible.

POST – power-on self-test – Diagnosticeringsprogram, der automatisk er indlæst af BIOS'en, og som udfører grundlæggende test på computerens hovedkomponenter, som f.eks. hukommelse, harddiske og video. Hvis der ikke findes problemer under POST, fortsætter computeren med opstarten.

processor – En computerchip, der fortolker og udfører programinstruktioner. Processoren kaldes til tider CPU (central processing unit).

PS/2 – personal system/2 – En type stik til tilslutning af PS/2-kompatible tastaturer, mus eller numeriske tastaturer.

PXE – pre-boot execution environment – En WfM-standard (Wired for Management), som gør det muligt for netværkscomputere, som ikke har et operativsystem, at blive fjernkonfigureret og -startet.

R

RAID – redundant array of independent disks – Metode til tilvejebringelse af dataredundans. Almindeligt forekommende implementeringer af RAID omfatter RAID 0, RAID 1, RAID 5, RAID 10 og RAID 50.

RAM – random-access memory – Det primære, midlertidige lagerområde for programinstruktioner og data. Alle data lagret i RAM går tabt, når du lukker computeren ned.

RFI - radiofrekvensinterferens - Interferens, der genereres ved typiske radiofrekvenser inden for området fra 10 kHz til 100.000 MHz. Radiofrekvenser befinder sig i den nedre ende af det elektromagnetiske frekvensspektrum og skaber mere sandsynligt forstyrrelse end de højere frekvensstrålinger, f.eks. infrarød og lys.

ROM – read-only memory – Hukommelse, der lagrer data og programmer, og som ikke kan slettes eller skrives til af computeren. I modsætning til RAM, bevarer ROM indholdet, når du har lukket computeren ned. Visse programmer, som er vigtige for computerens drift, befinder sig i ROM.

RPM – revolutions per minute – Antallet af omdrejninger, som forekommer pr. minut. Harddiskhastighed måles ofte i rpm.

RTC – real time clock – Batteridrevet ur på systemkortet, som bevarer dato og klokkeslæt, efter at du har lukket computeren ned.

RTCST – real-time clock reset – En jumper på visse computeres systemkort, som ofte kan anvendes til fejlfinding ved problemer.

S

SAS – serial attached SCSI – En hurtigere seriel version af SCSI-grænsefladen (i modsætning til den oprindelige SCSI- parallelarkitektur).

SATA – serial ATA – En hurtigere seriel version af ATA-grænsefladen (IDE).

ScanDisk – Et Microsoft-hjælpeprogram, der kontrollerer filer, mapper og harddiskens overflade for fejl. ScanDisk kører ofte, når du genstarter computeren, fordi den ikke længere reagerer.

SCSI – small computer system interface – En højhastighedsgrænseflade, der anvendes til at slutte enheder til en computer, f.eks. harddiske, cd-drev, printere og scannere. SCSI'en kan tilslutte mange enheder ved hjælp af en enkelt controller. Adgang til hver enkelt enhed fås via et individuelt identifikationsnummer på SCSI-controllerbus'en.

SDRAM – synchronous dynamic random-access memory – En type DRAM, som synkroniseres med processorens optimale klokkefrekvens.

serielt stik – En I/O-port, der ofte anvendes til at slutte enheder, som f.eks. en håndholdt, digital enhed eller et digitalkamera, til computeren.

Servicemærkat – En strekkodemærkat på computeren, som identificerer denne, når du åbner Dell Support på support.dell.com, eller når du ringer til Dell med henblik på kundeservice eller teknisk support. Se også **Express Service Code**.

setup program (installationsprogram) – Et program, der anvendes til at installere og konfigurere hardware og software. Programmet **setup.exe** eller **install.exe** følger med de fleste Windows-softwarepakker. *Setup program* (installationsprogram) og *system setup* (systemopsætning) er to forskellige ting.

SIM – Subscriber Identity Module – Et SIM-kort indeholder en mikrochip, som krypterer stemme- og datatransmissioner. SIM-kort kan anvendes i telefoner og bærbare computere.

skrivebeskyttet – Data og/eller filer, som du kan se, men ikke redigere eller slette. En fil kan være skrivebeskyttet, hvis:

- Den er på en fysisk cd eller dvd.
- Den befinder sig i et bibliotek på et netværk, og systemadministratoren kun har tildelt rettigheder til specifikke personer.

skrivebeskyttet – Filer eller medier, der ikke kan ændres. Brug skrivebeskyttelse, når du vil forhindre, at data bliver ændret eller ødelagt.

skærmcontroller – Strømkredsen på et videokort eller på systemkortet (i computere med integreret skærmcontroller), som – i kombination med skærmen – tilvejebringer videoegenskaberne for computeren.

skærmtilstand – En tilstand, der beskriver, hvordan tekst og grafik skal vises på en skærm. Grafikbaseret software, som f.eks. Windows-operativsystemer, vises i videotilstande, der kan defineres som *x*-antal vandrette pixels ganget med *y*-antal lodrette pixels ganget med *z*-antal farver. Tegnbaseret software, som f.eks. tekstredigeringsprogrammer, vises i videotilstande, der kan defineres som *x*-antal kolonner ganget med *y*-antal rækker med tegn.

smart-kort – Et kort, der er indlejret med en processor og en hukommelseschip. Smart-kort kan anvendes til at autentificere en bruger på computere, der er udstyret til smart-kort.

S/PDIF – Sony/Philips Digital Interface – Et format til lydoverførselsfiler, som gør det muligt at overføre lyd fra én fil til en anden uden at konvertere den til og fra et analogt format, hvilket kan forringe filens kvalitet.

standbytilstand – En strømstyringstilstand, der lukker alle unødvendige computeroperationer ned for at spare strøm.

stardiskette – En diskette, som du kan anvende til at starte computeren. For det tilfælde, at din harddisk beskadiges, eller computeren har en virus, skal du sørge for altid at have en start-cd tilgængelig.

start-cd – En cd, som du kan anvende til at starte computeren. For det tilfælde, at din harddisk beskadiges, eller computeren har en virus, skal du sørge for altid at have en start-cd tilgængelig. Din *Drivers and Utilities* eller *ResourceCD* er en startbar cd.

startrækkefølge – Angiver rækkefølgen for de enheder, hvorfra computeren forsøger at starte.

Strike Zone™ – Forstærket område af platformsbasen, som beskytter harddisken ved at fungere som støddæmper, når en computer oplever resonans eller tabs (uanset, om computeren er tændt eller slukket).

strømspændingssikring – Forhindrer netspændingsoverbelastninger, som f.eks. dem, der kan forekomme i tordenvejr, i at påvirke computeren via stikkontakten. Strømspændingssikring beskytter ikke imod lynnedslag eller delvis mørklægning, som kan forekomme, når spændingen falder mere end 20 procent under det normale AC-netspændingsniveau.

Netværksforbindelser kan ikke beskyttes med strømspændingssikring. Tag altid netværkskablet ud af netværksstikket i tordenvejr.

SVGA – super-video graphics array – En videostandard for videokort og controllere. Almindelige SVGA-opløsninger er 800 x 600 og 1024 x 768.

Antallet af farver og opløsning, som et program viser, afhængigt af skærmens egenskaber, skærmcontrolleren og dens drivere samt mængden af videohukommelse, der er installeret i computeren.

S-video TV-out – Stik, der anvendes til at slutte et fjernsyn eller en digital lydenhed til computeren.

SXGA – super-extended graphics array – En videostandard for videokort og controllere, som understøtter opløsninger op til 1280 x 1024.

SXGA+ – super-extended graphics array plus – En videostandard for videokort og controllere, som understøtter opløsninger op til 1400 x 1050.

System Setup (Systemopsætning) – Et hjælpeprogram, der fungerer som grænseflade mellem computerhardwaren og operativsystemet. I System Setup (Systemopsætning) kan du konfigurere brugerdefinérbare indstillinger i BIOS, f.eks. dato og klokkeslæt eller systemadgangskode. Medmindre du ved, hvilken indflydelse indstillingerne har på computeren, må du ikke ændre indstillingerne for dette program.

systemkort – Hovedkredsløbskortet i computeren. Kaldes også *bundkort*.

T

TAPI – telephony application programming interface – Sætter Windows-programmer i stand til at fungere sammen med en lang række forskellige telefonienheder, inklusive, stemme, data, fax og video.

tapet – Baggrundsmønstret eller billedet på skrivebordet i Windows. Du kan skifte tapet i Kontrolpanel i Windows. Du kan også scanne dit yndlingsbillede ind og bruge det som tapet.

tastkombination – En kommando, som kræver, at du trykker på flere taster samtidigt.

tekstredigeringsprogram – Et program, der anvendes til at oprette og redigere filer, som kun indeholder tekst. For eksempel anvender Windows Notepad et tekstredigeringsprogram. Tekstredigeringsprogrammer indeholder som regel ikke automatisk linjeombrydnings- eller formateringsfunktionalitet (understregning, ændring af skrifttype osv.).

TPM – trusted platform module – En hardwarebaseret sikkerhedsfunktion, som, hvis den kombineres med sikkerhedssoftware, forbedrer netværks- og computersikkerheden ved at aktivere sådanne funktioner som fil- og e-mail-beskyttelse.

transportmodul – En platenhed, der er udviklet til at passe ind i modulbåsen på en bærbar computer for at reducere computerens vægt.

U

udvidelseskort – Et kredsløbskort, som kan installeres i en udvidelsesslot på systemkortet i visse computere, hvorved computerens egenskaber udvides. Til eksempel kan nævnes video-, modem- og lyd kort.

udvidelsesslot – Et stik på systemkortet (i visse computere), hvor du kan indsætte et udvidelseskort, hvorved det tilsluttes systemets bus.

udvidet pc-kort – Et pc-kort, der rager ud over kanten af pc-kortslotten, når det er installeret.

udvidet skærmtilstand – En skærmindstilling, som gør det muligt at bruge en anden skærm som en udvidelse af din skærm. Kaldes også *dobbelt skærmtilstand*.

UMA – unified memory allocation – Systemhukommelse, der tildeles dynamisk til video.

UPS – uninterruptible power supply – En nødstrømkilde, der anvendes, når strømforsyningen afbrydes eller falder til et uacceptabelt spændingsniveau. En UPS holder computeren kørende i et begrænset tidsrum, når der ikke er strømforsyning.

UPS - systemer indeholder som regel strømstødsdæmpning og eventuelt også spændingsregulering. Små UPS-systemer giver batteristrøm i et par minutter, så du kan nå at lukke computeren ned.

USB – universal serial bus – En hardwaregrænseflade til lavhastighedsenheder, som f.eks. USB-kompatible tastaturer, mus, jysticks, scannere, højttalersæt, printere, bredbåndsenheder (DSL- og kabelmodemmer), billedbehandlingsenheder eller lagerenheder. Enhederne sluttes direkte til et 4-pin stik på computeren eller til en multi-port-hub, som sluttes til computeren. USB-enheder kan tilsluttes og frakobles, mens der er tændt for computeren, og de kan også sammenkobles.

UTP – unshielded twisted pair – Beskriver en type kabel, der anvendes i de fleste telefonnet og visse computernetværk. Uskærmede kabelpar snoes for at beskytte imod elektromagnetisk interferens i stedet for at anvende en metalkappe omkring hvert kabelpar for at beskytte imod interferens.

UXGA – ultra extended graphics array – En videostandard for videokort og controllere, som understøtter opløsninger op til 1600 x 1200.

V

V – volt – Måleenhed for elektrisk spænding eller elektromotorisk kraft. Der er en spænding på 1 V over en modstand på 1 ohm, når en strøm på 1 ampere løber gennem modstanden.

videohukommelse – Hukommelse, der består af hukommelseschips, der er dedikeret til videofunktioner. Videohukommelse er som regel hurtigere end systemhukommelse. Mængden af installeret videohukommelse påvirker primært antallet af farver, som et program kan vise.

videopløsning – Se *opløsning*.

Vigtigt-fil – En tekstfil, som følger med softwarepakken eller hardwareproduktet. Vigtigt-filer (kaldes også ReadMe-filer) indeholder som regel installationsoplysninger og beskriver nye produkt-udvidelser eller rettelser, som endnu ikke er blevet dokumenteret.

virus – Et program, der har til formål at genere dig eller ødelægge data, der er lagret på computeren. Et virusprogram flytter fra én computer til en anden via en inficeret disk, software, der er downloaded fra internettet, eller filer, der er vedhæftet e-mails. Når et inficeret program starter, starter dets indlejrede virus også.

W

W – watt – Måleenhed for elektrisk strøm. Én W er lig med 1 ampere strøm, der løber ved 1 volt.

Whr – watt-hour (watt-time) – En måleenhed, der som regel anvendes til at angive et batteris omtrentlige kapacitet. For eksempel kan et 66-watt-time batteri levere 66 W strøm i 1 time eller 33 W i to timer.

WLAN – wireless local area network (trådløst, lokalt netværk). En række indbyrdes forbundne computere, som kommunikerer med hinanden trådløst og anvender adgangspunkter eller trådløse routere til at få adgang til internettet.

WWAN – wireless wide area network (trådløst fjernetværk). Et trådløst højhastighedsdatanetværk, der anvender mobilteknologi og dækker et meget større geografisk område end et WLAN.

WXGA – wide-aspect extended graphics array – En skærmstandard for skærmkort og controllere, som understøtter opløsninger op til 1280 x 800.

X

XGA – extended graphics array – En videostandard for videokort og controllere, som understøtter opløsninger op til 1024 x 768.

Z

ZIF – zero insertion force – En type socket eller stik, som gør det muligt at installere eller fjerne en computerchip uden at belaste hverken chippen eller dens socket.

Zip – Et udbredt datakomprimeringsformat. Filer, der er blevet komprimeret med Zip-formatet, kaldes Zip-filer, og har som regel filtypenavnet **.zip**. En særlig slags komprimeret fil er den selvudpakkende fil, som har filtypenavnet **.exe**. Du kan unzippe en selvudpakkende fil ved at dobbeltklikke på den.

Zip-drev – Et diskettedrev, udviklet af Iomega Corporation, med høj kapacitet og som anvender 3,5" udtagelige diske kaldet Zip-diske. Zip-diske er en anelse større end standarddisketter, ca. dobbelt så tykke, og kan rumme op til 100 MB data.